

การพัฒนาความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด
ย่อม (SMEs) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

กชิต์ศร วิไลเลิศ

ดุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา
วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

การพัฒนาความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด
ย่อม (SMEs) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

คู่มือฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา
วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา
2567
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

DEVELOPMENT OF REACHABILITY SOURCE OF CAPITAL FOR SMALL AND MEDIUM
ENTERPRISES (SMEs) IN EASTERN SPECIAL DEVELOPMENT ZONE

KASISORN VILAILERT

A DISSERTATION SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR DOCTOR DEGREE OF PHILOSOPHY
IN RESEARCH AND STATISTICS IN COGNITIVE SCIENCE
COLLEGE OF RESEARCH METHODOLOGY AND COGNITIVE SCIENCE
BURAPHA UNIVERSITY

2024

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณิพนธ์ได้พิจารณาคุณิพนธ์
นิพนธ์ของ กษิตรีศ วิไลเลิศ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาคุณิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์

คณะกรรมการสอบคุณิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา เรืองทิพย์)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทราวดี มากมี)

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ เนืองเฉลิม)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา เรืองทิพย์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทราวดี มากมี)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญา แก้วแก่น)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พุลพงศ์ สุขสว่าง)

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สญาญ ธีระวณิชตระกูล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับคุณิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาคุณิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจ่มเอียด)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

61810047: MAJOR: RESEARCH AND STATISTICS IN COGNITIVE SCIENCE; Ph.D.
(RESEARCH AND STATISTICS IN COGNITIVE SCIENCE)

KEYWORDS: APPLYING FOR LOAN, REACHABILITY SOURCE OF CAPITAL, SMALL AND
MEDIUM ENTERPRISES

KASISORN VILAILERT : DEVELOPMENT OF REACHABILITY SOURCE OF CAPITAL
FOR SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES (SMES) IN EASTERN SPECIAL DEVELOPMENT ZONE.
ADVISORY COMMITTEE: PARINYA RUENGTIP, Ph.D. PATTRAWADEE MAKMEE, Ph.D. 2024.

This research aimed to 1) study the factors affecting the reachability source of capital; 2) develop a training package on the reachability source of capital; and 3) study the results of using the training package on the reachability source of capital of small and medium enterprises (SMEs). The data collection tools were as follows: 1) a questionnaire to collect data from entrepreneurs; 2) a training package developed by the researcher. The sample group was 440 entrepreneurs in the Eastern Economic Corridor (EEC), selected by simple random sampling. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, Wilcoxon Signed Ranks Test and Path analysis.

The research results showed that 1. factors that influence the reachability source of capital include 1) capacity, 2) capital, 3) collateral, and 4) condition, and are consistent with empirical data. 2. The results of the development of the training package on reachability source of capital for SMEs are highly appropriate. 3. The results of using the training package on the reachability source of capital for SMEs showed that participants have increased knowledge and are able to apply for loans, 97.67 percent, indicating that the factors and the developed training package can be used to develop the reachability source of capital for SMEs very well.

กิตติกรรมประกาศ

ดุชนิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วย ความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปริญญา เรืองทิพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และรองศาสตราจารย์ ดร. ภัทราวดี มากมี ที่ถ่ายทอดความรู้ ประสิทธิ์ประสาทวิชา รวมทั้งให้คำแนะนำเป็นอย่างดี ทั้งในส่วนของเนื้อหาดุชนิพนธ์และวิธีการดำเนินงานตลอดระยะเวลาการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และระลึกถึงพระคุณอันหาที่เปรียบมิได้ในครั้งนี้เสมอ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณครู อาจารย์ทุกท่าน สำหรับการสนับสนุน ส่งเสริมกิจกรรมเชิงวิชาการ และการให้แนวคิดในการทำงานอย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้วิจัยมีความมุ่งมั่นในการทำงานจนประสบความสำเร็จ รวมถึงเจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญาทุกท่านที่ให้บริการและการประสานงานที่ ดีเยี่ยมอยู่เสมอ

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ และให้คำแนะนำ ทั้งในส่วนของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และชุดฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น ทำให้มั่นใจในคุณภาพของผลงานวิจัยที่ได้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณ ผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกท่านสำหรับการเสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการศึกษาในครั้งนี้

นอกจากนี้ ขอขอบคุณมิตรภาพของเพื่อนทุกคน สำหรับการสนับสนุนและกระตุ้นให้ผู้วิจัย มีร่างกาย แรงใจ ที่จะดำเนินการวิจัยจนผ่านพ้นไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณในมิตรภาพที่มอบให้เสมอมา ประโยชน์ของดุชนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแต่บุพการี บุรพอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบันที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จ มาจนตราบเท่าทุกวันนี้

กษิติศร วิไลเลิศ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวทางการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.....	10
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.....	19
ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประสบความสำเร็จและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง.....	25
ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
ตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับการพิจารณาสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	68

ตอนที่ 6 แนวคิดเกี่ยวกับชุดฝึกอบรม	85
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	92
ระยะที่ 1 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	93
ระยะที่ 2 การพัฒนาชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	101
ระยะที่ 3 การทดลองใช้ชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	103
บทที่ 4 ผลการวิจัย	108
ระยะที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	110
ระยะที่ 2 ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	136
ระยะที่ 3 ผลการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	143
บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผล.....	157
สรุปผลการวิจัย.....	157
อภิปรายผล.....	159
ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้	166
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	166
บรรณานุกรม.....	167
ภาคผนวก.....	178
ภาคผนวก ก สำเนาหนังสือรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย	179
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	181
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	188

ภาคผนวก จ ชุดฝึกอบรม ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ..	196
ภาคผนวก ฉ แบบประเมินความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน	197
ภาคผนวก ช ภาพถ่ายผู้ประกอบการที่เข้ารับการฝึกอบรม.....	201
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	206

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 การกำหนดขนาดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	12
ตารางที่ 2 รายชื่อธนาคารและสถาบันการเงินที่ให้บริการสินเชื่อเพื่อผู้ประกอบการ SMEs	46
ตารางที่ 3 ประเภทวงเงินกู้เบิกเงินเกินบัญชีในการดำเนินกิจการของผู้ขอสินเชื่อ	70
ตารางที่ 4 แนวคิดและเอกสารงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง	94
ตารางที่ 5 ผลการสังเคราะห์ปัจจัยความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการฯ จาก เอกสารงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง	96
ตารางที่ 6 แผนการทดลองแบบ One-Group Pretest-Posttest Design.....	104
ตารางที่ 7 ความสอดคล้องของประเมินผลการฝึกอบรมฯ ของผู้ประกอบการ	106
ตารางที่ 8 ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง.....	112
ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน	116
ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลคุณลักษณะของผู้ประกอบการ (ATT)	120
ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลทักษะด้านการบริหารจัดการ (MANA)	122
ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการจัดทำบัญชี (ACC)	123
ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความสามารถในการชำระหนี้ (REPAY)	124
ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลเงินทุน (CAP).....	126
ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลหลักประกัน (GUARN)	127
ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลเงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป (FINA)..	128
ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของการเข้าถึงแหล่งเงินทุน (SOURCE).....	129
ตารางที่ 18 คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบของโมเดลทางเลือกของอิทธิพลของการเข้าถึงแหล่งเงินทุน...	132

ตารางที่ 19	ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทางตรงและทางอ้อม และอิทธิพลรวมระหว่างตัวแปร.....	134
ตารางที่ 20	สรุปประเด็นที่ใช้ในการฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	136
ตารางที่ 21	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) ชุดฝึกอบรมฯ เป็นรายข้อ.....	138
ตารางที่ 22	ตารางฝึกอบรม แบบออนไลน์ ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs มีดังนี้.....	142
ตารางที่ 23	ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลัง (ภาพรวม)	144
ตารางที่ 24	ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลังพิจารณาตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน.....	145
ตารางที่ 25	ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลัง จำแนกตามจังหวัด.....	146
ตารางที่ 26	ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลังก่อนกับหลังพิจารณาตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ของผู้ประกอบการในจังหวัดชลบุรี.....	147
ตารางที่ 27	ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลังก่อนกับหลังพิจารณาตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ของผู้ประกอบการฯในจังหวัดระยอง	148
ตารางที่ 28	ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลังก่อนกับหลังพิจารณาตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ของผู้ประกอบการฯ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา..	149
ตารางที่ 29	ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลัง จำแนกตามขนาดธุรกิจ	150
ตารางที่ 30	ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลัง พิจารณาตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ของผู้ประกอบการขนาดย่อย.....	151
ตารางที่ 31	ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลังก่อนกับหลังพิจารณาตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ของผู้ประกอบการขนาดย่อม.....	152
ตารางที่ 32	ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลังก่อนกับหลังพิจารณาตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ของผู้ประกอบการขนาดกลาง	153

ตารางที่ 33 ร้อยละของความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ..... 154

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวทางการวิจัย.....	5
ภาพที่ 2 การพัฒนาความสามารถในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก.....	92
ภาพที่ 3 โมเดลคุณลักษณะของผู้ประกอบการ.....	121
ภาพที่ 4 โมเดลลักษณะด้านการบริหารจัดการ.....	122
ภาพที่ 5 โมเดลการจัดทำบัญชี.....	123
ภาพที่ 6 โมเดลความสามารถในการชำระหนี้.....	125
ภาพที่ 7 โมเดลเงินทุนและสินทรัพย์.....	126
ภาพที่ 8 โมเดลหลักประกัน.....	127
ภาพที่ 9 โมเดลเงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป.....	128
ภาพที่ 10 โมเดลการเข้าถึงแหล่งเงินทุน.....	130
ภาพที่ 11 โมเดลทางเลือกของอิทธิพลของการเข้าถึงแหล่งเงินทุน.....	135

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รายงานผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2565 ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) พบว่ามีมูลค่า 1,604,487 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต่อ GDP รวมเท่ากับร้อยละ 35.4 ขยายตัวถึงร้อยละ 2.7 ส่งผลให้ GDP SME ปี 2565 ขยายตัวได้ร้อยละ 4.5 (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2566) ทั้งนี้ บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ (National Credit Bureau: NCB) ได้เปิดเผยข้อมูลผลกระทบจากโควิด 19 ทำให้ภาระหนี้ของธุรกิจสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) นิติบุคคล มีสินเชื่อในระบบรวม 3.93 ล้านล้านบาท และมียอดหนี้ที่เป็นหนี้เสียรวม 3.2 แสนล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.9 ซึ่งในภาพรวมสินเชื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีโอกาสที่จะเป็นหนี้เสียมากกว่าสินเชื่อประเภทอื่น ๆ เนื่องจากเป็นผู้ประกอบการที่มีขนาดเล็กและมีเงินทุนหมุนเวียนน้อย เนื่องจากได้รับผลกระทบจากมาตรการปิดเมือง (Lock Down) ในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 (วิชิต ประภาษา และ ภาสกร ดอกจันทร์, 2565) ยิ่งไปกว่านั้นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จำนวนหนึ่งยังอาจประสบปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการขยายกิจการในอนาคตโดยส่วนใหญ่ เนื่องจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ส่วนใหญ่พึ่งพาเงินลงทุนจากธนาคารพาณิชย์เป็นหลัก อย่างไรก็ตาม การปล่อยสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการ SMEs นั้นยังกระจุกตัวในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จำนวนไม่มากที่มีความน่าเชื่อถือ ทำให้บางรายต้องปิดกิจการไป แม้จะมีมาตรการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ และธนาคารแห่งประเทศไทย อาทิ มาตรการ สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan) ที่มาช่วยธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) แต่กลับพบว่าเม็ดเงินเหล่านี้อาจเข้าไม่ถึงธุรกิจรายเล็กๆ ที่เผชิญกับปัญหาอย่างแท้จริง

ข้อมูลสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ พบว่าจำนวนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่มีการใช้สินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์มีเพียง 5.2 แสนราย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 17 ของจำนวนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ทั้งหมดเท่านั้น และสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์เหล่านี้มีการกระจุกตัวสูงมาก โดยร้อยละ 84.2 ของมูลค่าสินเชื่อทั้งหมดเป็นสินเชื่อที่ให้แก่ผู้ประกอบการเพียงร้อยละ 10 เท่านั้น (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2565) ผลการศึกษายังพบอีกว่า ผู้ประกอบการที่ได้สินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์โดยมากเป็นนิติบุคคลซึ่งมักมีหลักประกันและต้องการเงินทุนเยอะกว่า เพราะสถาบันการเงินมีต้นทุนทางธุรกรรมการเงิน (เช่น การทำเอกสาร

การประเมินความเสี่ยงและติดตามหนี้) ที่ค่อนข้างคงที่ ไม่ว่าจะปล่อยสินเชื่อขนาดเล็กหรือใหญ่ ดังนั้น ต้นทุนต่อหน่วยของการปล่อยสินเชื่อให้บริษัทขนาดเล็กซึ่งต้องการเงินทุนไม่มากนักจึงสูงกว่า นอกจากนี้ ธุรกิจขนาดเล็กก็มักจะถูกประเมินว่ามีความเสี่ยงสูงเพราะข้อมูลเครดิตหรือประวัติธุรกรรมทางการเงินคลุมเครือและไม่ค่อยมีสินทรัพย์ค้ำประกัน (ศศิรินทร์ ศาสตร์สาระ และ กอบชัย เมฆดี, 2564)

ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการมีหลายประเภทไม่แน่นอนซึ่งในแต่ละประเภทมีความแตกต่างกันหากพิจารณาจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของประเทศไทยใน ปี พ.ศ. 2565 ที่มีอยู่ทั้งหมดประมาณ 3.178 ล้านราย จำแนกตามประเภทการจัดตั้งธุรกิจ สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ ประกอบด้วย 1) กลุ่มธุรกิจที่เป็นนิติบุคคล ส่วนใหญ่จัดตั้งในรูปของห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด 2) กลุ่มธุรกิจที่จัดตั้งใหม่หรือประกอบกิจการน้อยกว่า 3 ปี (จดทะเบียนพาณิชย์) (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2565) ซึ่งยังเป็นกลุ่มที่มีปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน แม้ว่าปัจจุบันสถาบันการเงินเริ่มให้ความสำคัญกับกลุ่มดังกล่าวมากขึ้น มีผลิตภัณฑ์สินเชื่อเป็นการเฉพาะ (Start up) ทั้งที่ใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันหรือใช้เฉพาะบุคคลค้ำประกัน แต่ก็ยังไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้เท่าที่ควร เพราะส่วนใหญ่ขาดการเตรียมตัวก่อนที่จะขอสินเชื่อ 3) กลุ่มธุรกิจขนาดย่อมที่มีอยู่เดิม ส่วนใหญ่เป็นร้านค้าที่จัดตั้งในรูปแบบบุคคลธรรมดา ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ส่วนใหญ่จัดตั้งธุรกิจอย่างไม่เป็นทางการ (ไม่จดทะเบียนพาณิชย์) กลุ่มดังกล่าวมีปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยเฉพาะจากธนาคารพาณิชย์ ซึ่งจัดเป็นกลุ่มมีความเสี่ยงสูง วงเงินที่ขอสินเชื่อต่ำไม่คุ้มค่าในเชิงพาณิชย์ (เจนจิรา ช่วยคงมา และ อภิชาติ พงศ์สุพัฒน์, 2564)

สำหรับสาเหตุหลักที่ผู้ประกอบการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินได้ไม่มากนักเนื่องจากความซับซ้อนเกี่ยวกับเงื่อนไขการให้สินเชื่อ (พัชรี พระสงฆ์ และคณะ, 2565) ระยะเวลาในการอนุมัติสินเชื่อยาวนานของธนาคาร (พรทิพย์ แสงช่วง และ ศิวพงศ์ ธีรอำพน , 2564) ผู้ประกอบการขาดหลักทรัพย์ค้ำประกัน แผนธุรกิจไม่ดีพอ ไม่มีการจัดทำระบบบัญชี (ชนมณภา ทับพรหม, 2562) ขาดศักยภาพในการทำกำไร (Kamitewoko, 2016) ผู้ประกอบการไม่มีเครดิต ขาดความเข้าใจในการขอสินเชื่อ ขาดประสบการณ์ทำงาน ต้นทุนดอกเบี้ยสูง (จารุภาส พลดี้อ และคณะ, 2563) รวมถึงขาดการบริหารจัดการแหล่งเงินทุนที่ดี (สุรศักดิ์ อำนวยประวิทย์, 2559) ปัญหาเหล่านี้ล้วนบั่นทอนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ทำให้สูญเสียโอกาสในการนำเงินทุนไปต่อยอดเพื่อสร้างรายได้ของผู้ประกอบการในส่วนบุคคล (Chowdhury et al., 2019) ดังนั้นหากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถปรับตัวและพัฒนาสิ่งต่างๆ เหล่านี้ได้อย่างต่อเนื่อง ย่อมเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขันและสร้างโอกาสทางธุรกิจให้สามารถอยู่รอดได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ดังนั้นผู้ประกอบการจะต้องมีการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะยื่นเรื่องขอสินเชื่อจากสถาบันการเงิน และที่สำคัญจะทำอย่างไรให้ได้เงื่อนไขการกู้ที่ดีและได้รับการอนุมัติได้ทันกับความต้องการใช้เงินทุน การส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้สามารถเข้าถึงเงินเงินทุนได้อย่างเท่าเทียมกัน จะช่วยยกระดับศักยภาพในการแข่งขัน ก่อให้เกิดการจ้างงาน เกิดรายได้ และกระจายความมั่งคั่งอย่างทั่วถึง ย่อมเป็นปัจจัยที่ผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นไปตามแผน “ไทยแลนด์ 4.0” จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยพัฒนาชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้กับผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อเพิ่มโอกาสในการได้รับสินเชื่อให้มากขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

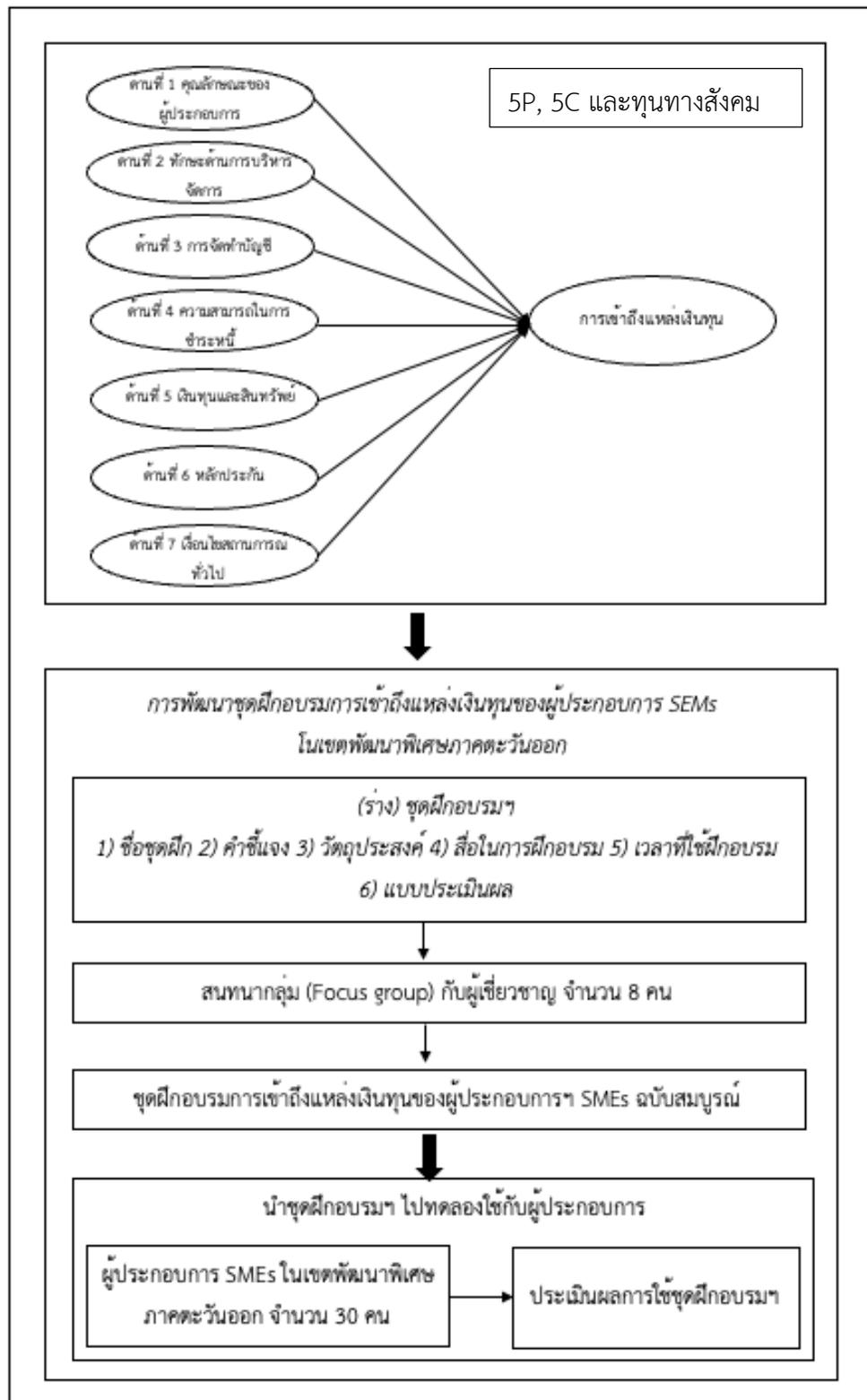
1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
2. เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมความสามารถในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
3. เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
  - 3.1 เพื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนผลการเรียนรู้การใช้ชุดฝึกอบรมก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
  - 3.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามเกณฑ์ที่กำหนด

กรอบแนวทางการวิจัย

การพัฒนาความสามารถในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นหลัก เสริมด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อหาคำตอบของการวิจัยที่มีความครอบคลุม ลุ่มลึกและชัดเจน สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยผู้วิจัยสังเคราะห์ประเด็นแนวโน้มที่เป็นไปได้สำหรับการพัฒนาความสามารถผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่ง

เงินทุน จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปัจจัยที่ทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประสบความสำเร็จและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิดเกี่ยวกับการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแนวคิดเกี่ยวกับการพิจารณาสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น 28 รายการ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์ เป็นปัจจัยในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากผลการสังเคราะห์ประเด็นร่วมจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแนวคิดการพิจารณาสินเชื่อ 5P (Fed, 2004) ร่วมกับ 5C (Peavler, 2013) และทฤษฎีทุนทางสังคม (ปิยะชาติ มงคลไชยสิทธิ์, 2548) เพื่อใช้เป็นกรอบพิจารณาเบื้องต้นกำหนด 7 ปัจจัย ประกอบด้วย 1) คุณลักษณะของผู้ประกอบการ 2) ทักษะด้านการบริหารจัดการ 3) การจัดทำบัญชี 4) ความสามารถในการชำระหนี้ 5) เงินทุน 6) หลักประกัน 7) เงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป จากนั้นนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสอบถามไปตรวจสอบคุณภาพกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ก่อนจัดทำแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) เพื่อนำไปสอบถามกับผู้ประกอบการในเขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก จำนวน 440 คน หลังจากนั้น ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม Lisrel ด้วยวิธีวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (Path Analysis) เพื่อศึกษาอิทธิพลระหว่างปัจจัยในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการว่ามีอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมที่สันนิษฐานว่าเป็นสาเหตุต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหรือไม่ โดยพิจารณาร่วมกับสัมประสิทธิ์เส้นทาง ซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงอิทธิพลทางตรงของปัจจัยในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการตามสมมติฐานที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จากนั้นนำมาจัดทำเป็น (ร่าง) ชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยนำ (ร่าง) ชุดฝึกอบรมฯ ไปสนทนากลุ่ม (Focus group) แบบออนไลน์ กับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 คน เพื่อจัดทำเป็นชุดฝึกอบรมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนฉบับสมบูรณ์ จากนั้นนำไปทดลองใช้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพื้นที่เศรษฐกิจภาคพิเศษตะวันออก จำนวน 30 คน แบบออนไลน์ ใช้เวลาในการอบรม 1 วัน โดยมีการประเมินผลจากการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ซึ่งเขียนเป็นกรอบแนวทางในการวิจัยได้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวทางการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ส่งผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. ชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพในระดับดีขึ้น
3. ผลการใช้ชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกระหว่างก่อน และหลังการฝึก มีความแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใช้เป็นแนวทางในการสร้างชุดฝึกอบรมฯ และวางแผนการขอสินเชื่อได้
2. ชุดฝึกอบรมฯ ที่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการได้
3. สามารถนำผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ เผยแพร่ไปยังผู้สนับสนุนแหล่งเงินทุนผู้ประกอบการหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เพื่อประโยชน์ในการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนารูปแบบการนำเสนอแหล่งเงินทุนให้กับผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพัฒนาพิเศษในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยเพื่อผลักดัน กระตุ้นการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา การพัฒนาความสามารถในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก ประกอบไปด้วย
  - 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
  - 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
  - 1.3 ปัจจัยที่ทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประสบความสำเร็จและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 1.4 แนวคิดเกี่ยวกับการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 1.5 แนวคิดเกี่ยวกับการพิจารณาสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.6 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุดฝึกอบรม

2. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มประชากร ประกอบด้วย

2.1.1 ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประกอบการและด้านแหล่งเงินทุนและการประกอบการ SMEs

2.1.2 ผู้ประกอบการ SMEs ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 9,686 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2566)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

2.2.1 ผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมฯ จำนวน 8 คน แบบออนไลน์ โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เคยมีประสบการณ์ในการขอสินเชื่อธนาคารและได้รับการพิจารณาอนุมัติ 2) ผู้บริหารระดับสูงด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ทั้งภาครัฐ และ เอกชน และ 3) ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ที่เกี่ยวข้องด้านการเงิน ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญที่เลือกอาจมีคุณสมบัติทั้ง 3 ข้อ หรือมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งก็ได้ ใช้วิธีโดยเจาะจง (Purposive Sampling)

2.2.2 ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ตอบแบบสอบถามปัจจัยความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ แบบออนไลน์ ซึ่งเป็นเครื่องมือของงานวิจัยนี้ จำนวน 440 คน จากการสุ่มอย่างง่าย (Sample Sampling) ตามตารางยามาเน่และความสนใจของผู้ให้ข้อมูล จากผู้ประกอบการในเขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก

2.2.3 ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สำหรับนำชุดฝึกอบรมฯ ฉบับสมบูรณ์ไปทดสอบใช้ แบบออนไลน์ โดยคัดเลือกจากผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก จำนวน 30 คน ใช้วิธีคัดเลือกแบบสุ่มตัวอย่างง่าย (Sample Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษาในการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

3.1) ตัวแปรต้น ได้แก่ 1) คุณลักษณะของผู้ประกอบการ 2) ทักษะด้านการบริหารจัดการ 3) การจัดการบัญชี 4) ความสามารถในการชำระหนี้ 5) เงินทุนและสินทรัพย์ 6) หลักประกัน และ 7) เงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป

3.2) ตัวแปรตาม ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

เขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก ประกอบไปด้วย จังหวัดชลบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา และ จังหวัดระยอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) หมายถึง การประกอบการโดยเจ้าของคนเดียวหรือห้างหุ้นส่วนสามารถพิจารณาจากขนาดธุรกิจ และเงินทุนในการลงทุน อาจแบ่งออกได้เป็นธุรกิจขนาดกลาง และธุรกิจขนาดย่อม แต่หากแบ่งตามลักษณะของผลิตภัณฑ์สามารถแบ่งประเภทของธุรกิจออกเป็น 3 ประเภท คือ

1) ธุรกิจอุตสาหกรรม (Industrial Business) หมายถึง เป็นการดำเนินงานด้านการผลิต โดยการแปรรูปสิ่งนำเข้าจากวัตถุดิบที่ได้จากทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่หรือที่หามาได้ให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปหรือกึ่งสำเร็จรูปในระบบโรงงานอุตสาหกรรม

2) ธุรกิจการค้า (Business) หมายถึง การดำเนินงานในด้านการจัดหาและจำหน่ายสินค้าที่ผลิตจากธุรกิจอุตสาหกรรมให้แก่ผู้อุปโภคและบริโภค เช่น การค้าส่ง การค้าปลีก ในรูปของกิจการค้าแบบเจ้าของคนเดียว หรือห้างหุ้นส่วน

3) ธุรกิจให้บริการ (Service Business) หมายถึง การดำเนินธุรกิจในการให้บริการแก่ผู้บริโภคทางด้านความสะดวกสบาย เช่น ธุรกิจการโรงแรม ธุรกิจร้านเสริมสวย เป็นต้น

คุณลักษณะของผู้ประกอบการ (Character) หมายถึง คุณลักษณะและความน่าเชื่อถือของผู้ใช้สินเชื่อ วินัยในการใช้และการชำระสินเชื่อในอดีต ซึ่งบอถึงความสามารถในการชำระหนี้และการบริหารจัดการสินเชื่อ เช่น ประเภทธุรกิจ ประวัติผู้บริหาร ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ ฯลฯ

ทักษะด้านการบริหารจัดการ (Managerial Skills) หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากองค์กร โดยใช้ทรัพยากรบุคคลและอื่นๆ ที่มีอยู่ โดยผ่านกระบวนการทางการบริหารอย่างมีระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

การจัดทำบัญชี (Accounting) หมายถึง การจัดทำรายการทางการเงิน คัดเลือก จดบันทึก จำแนก สรุปผล ตลอดจนแปลความหมายของรายการทางการเงิน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนควบคุม ประเมินผลการดำเนินงานและการตัดสินใจ ของผู้บริหารทุกระดับ

ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity) หมายถึง ความสามารถในการชำระหนี้คืน คู่ได้จากรายได้ของธุรกิจหลังหักค่าใช้จ่ายต่างๆ แล้วต้องเหลือเพียงพอชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยให้กับสถาบันการเงิน อาจพิจารณาจาก อัตราส่วนทางการเงิน เช่น อัตราสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) อัตราส่วนหนี้สิน (Leverage Ratio) อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) ฯลฯ

เงินทุนและสินทรัพย์ (Capital) หมายถึง เงินทุนที่ผู้ประกอบการกู้ยืมมาใช้ทำธุรกิจ ที่มาจากธนาคารพาณิชย์ทั้งของรัฐและเอกชน คำนวณจากมูลค่าของทรัพย์สินทั้งหมดของกิจการหักด้วย

หนี้สินทั้งหมด อาจพิจารณาจาก อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity ratio (D/E ratio)) ตามลักษณะของธุรกิจ

หลักประกัน (Collateral) หมายถึง หลักประกันที่สามารถนำมาประกอบการพิจารณาขอสินเชื่อได้ เช่น ที่ดิน สถานประกอบการ เครื่องจักร ฯลฯ

เงื่อนไขสถานการณ์ทั่วไป (Condition) หมายถึง เงื่อนไขในการใช้เงินที่ธนาคารกำหนดขึ้นสำหรับผู้กู้แต่ละรายให้ปฏิบัติตาม พิจารณาจาก นโยบายภาครัฐ นโยบายของสถาบันการเงิน สภาพเศรษฐกิจ ความแข็งแกร่งทางฐานะทางการเงิน เช่น สัดส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและกำไรสะสม เป็นต้น

การเข้าถึงแหล่งเงินทุน (Financial access) หมายถึง โอกาส และข้อจำกัดในการแสวงหาแหล่งเงินทุนเพื่อการลงทุนใหม่ การขยายกิจการ หรือเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการดำเนินการ

ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน (Reachability Source of Capital) หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจของผู้ประกอบการในการเตรียมความพร้อมในการขอสินเชื่อจากสถาบันการเงิน ซึ่งเกิดจากการได้รับคำปรึกษาจากที่ปรึกษาธุรกิจ หรือการฝึกอบรม และสามารถยื่นเอกสารได้อย่างครบถ้วน

เขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor, EEC) หมายถึง พื้นที่ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ภายใต้ ไทยแลนด์ 4.0 ด้วยการพัฒนาเชิงพื้นที่ ที่ต่อยอดความสำเร็จมาจาก แผนพัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออก หรือ Eastern Seaboard โดยสำนักงานเพื่อการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีเป้าหมายหลักในการเติมเต็มภาพรวมในการส่งเสริม การลงทุนซึ่งจะเป็นการยกระดับอุตสาหกรรมของประเทศเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและทำให้เศรษฐกิจของไทยเติบโตได้ในระยะยาว โดยในระยะแรกจะเป็นการยกระดับพื้นที่ในเขต 3 จังหวัด คือ ชลบุรี ระยอง และ ฉะเชิงเทรา

ชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ หมายถึง ชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นอย่างมีแบบแผน และนำมาใช้ในการฝึกอบรมให้ผู้ประกอบการ ผลของการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรม จะช่วยให้ผู้ประกอบการมีความรู้ และสามารถเตรียมตัวให้พร้อมเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินทุนจากแหล่งเงินทุน

ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs หมายถึง ความรู้จากการประเมินตนเองด้วยแบบประเมินจำนวน 13 ข้อเป็นแบบการประเมินค่า 5ระดับ และการเขียนแผน การเตรียมเอกสารหลักฐานการขอสินเชื่อกับสถาบันทางการเงินได้อย่างถูกต้อง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยการพัฒนาความสามารถในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษตะวันออก มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 2) เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 3) เพื่อนำชุดฝึกอบรมฯ ไปทดลองใช้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก จำแนกตาม ขนาดธุรกิจ และจังหวัด โดยผู้วิจัยได้จำแนกเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ทำให้วิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อมประสบความสำเร็จและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับการพิจารณาสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 6 แนวคิดเกี่ยวกับคู่มือชุดฝึกอบรมฯ

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise: SMEs) ตามความหมายของประเทศไทย กำหนดตามมูลค่าสินทรัพย์ถาวรและจำนวนการจ้างงาน ซึ่งแตกต่างกันไปตามประเภทกิจการ กฎกระทรวงกำหนดจำนวนการจ้างงานและมูลค่าสินทรัพย์ถาวรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ.2545 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนที่ 93 ก หน้า 17 วันที่ 20 กันยายน 2545)

สำหรับคำที่ใช้กันอย่างเป็นการของภาษาไทย คือ “วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” การศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้มีการให้ความหมายไว้หลากหลายตามแนวคิดของนักวิชาการ โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

दनัย เทียนพุด (2545, หน้า 73-75) ได้กล่าวถึงธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises) ว่าสามารถแบ่งประเภทของกิจการธุรกิจออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

กิจการอุตสาหกรรม การผลิต กิจการค้าส่งและค้าปลีก และกิจการบริการ การกำหนดขนาดของธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมนิยมใช้เกณฑ์ มูลค่าสินทรัพย์ถาวร เงินลงทุน ยอดขาย จำนวนการจ้างงาน กติบัญญัติ หรือสัญญาสมบรูณ์ (2552, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises) หมายถึงธุรกิจเล็ก ๆ ที่ก่อตั้งโดยบุคคลคนเดียวหรือกลุ่มบุคคลไม่กี่คน มีสินทรัพย์ของกิจการค่อนข้างจำกัด และบริหารงานอย่างอิสระด้วยตัวเจ้าของเองโดยอาจมีลูกจ้างพนักงานจำนวนหนึ่งมาช่วยดำเนินงาน

สามารถสรุปได้ว่า เป็นการประกอบการโดยผู้เป็นเจ้าของ ผู้ก่อตั้ง ผู้บริหารหรือหุ้นส่วนในการดำเนินธุรกิจสามารถแบ่งประเภทของกิจการธุรกิจออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ กิจการอุตสาหกรรม การผลิตกิจการค้าส่งและค้าปลีก และกิจการบริการ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีกฎหมายที่กำหนดของธุรกิจขนาดต่าง ๆ ดังนี้ การส่งเสริม SMEs ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนตามที่ระบุในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ได้แก่ ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์การเอกชน ครอบคลุมเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกิจการผลิตสินค้ากิจการให้บริการ และกิจการค้าส่งและค้าปลีก โดยความหมายของแต่ละกิจการ มีดังนี้

1. กิจการผลิตสินค้า หมายถึง การผลิตของการประกอบการอุตสาหกรรมทุกประเภท คือ การเปลี่ยนรูปวัตถุให้เป็นผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่ โดยไม่คำนึงว่างานนั้นทำโดยเครื่องจักรหรือด้วยมือ รวมถึงการแปรรูปผลิตผลการเกษตรอย่างง่ายที่มีลักษณะเป็นการอุตสาหกรรม วิสาหกิจชุมชน และครัวเรือน
  2. กิจการให้บริการ หมายถึง การศึกษา การสุขภาพ การบันเทิง การขนส่ง การก่อสร้าง และอสังหาริมทรัพย์ การโรงแรม และห้องพัก การภัตตาคาร ร้านอาหาร การให้บริการเช่าสิ่งบันเทิง การให้บริการส่วนบุคคล บริการในครัวเรือน และธุรกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว
  3. กิจการค้าส่งและค้าปลีก หมายถึง การให้บริการเกี่ยวกับการค้า โดยที่การค้าส่งหมายถึง การขายสินค้าใหม่และสินค้าใช้แล้วให้แก่ ผู้ค้าปลีก ผู้ใช้ในงานอุตสาหกรรม งานพาณิชย์กรรม การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนการซื้อขาย สถานีบริการน้ำมัน และสหกรณ์ผู้บริโภค
- การกำหนดลักษณะธุรกิจที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี โดยธุรกิจต้องมีลักษณะตาม

ตารางที่ 1 การกำหนดขนาดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ประเภทธุรกิจ	การจ้างงาน (คน)	รายได้ต่อปี (ล้านบาท)
วิสาหกิจรายย่อย	ไม่เกิน 5	ไม่เกิน 1.8
วิสาหกิจขนาดย่อม	ไม่เกิน 50	ไม่เกิน 100
วิสาหกิจขนาดกลาง	50 – 100	100 – 500

ที่มา: กฎกระทรวงกำหนดจำนวนการจ้างงานและมูลค่าสินทรัพย์ถาวรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2545, หน้า 17-18)

หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

หน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประกอบด้วย

1) ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว. หรือ SME BANK) ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลังและกระทรวงอุตสาหกรรม จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2545 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ประกอบธุรกิจอันเป็นการพัฒนา ส่งเสริม ช่วยเหลือ และ สนับสนุนการจัดตั้ง การดำเนินงาน การขยาย หรือส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้ สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น และเพิ่มขีดความสามารถของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด ย่อมให้สามารถแข่งขันได้

2) สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (The Federal of Thai Industries หรือ FTI) เป็นองค์กรไม่แสวงหากำไร ที่ได้รับการยกฐานะขึ้นจากสมาคมอุตสาหกรรมไทย ที่ดำเนินการมาตั้งแต่วันที่ 13 พฤศจิกายน 2510 มาเป็นสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2530 ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ตามพระราชบัญญัติสภาอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย พ.ศ.2530 ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐที่ต้องการพัฒนาสถาบันธุรกิจภาคเอกชนของไทย ให้แข็งแกร่ง อันจะทำให้กลไกการพัฒนา ในภาคอุตสาหกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง สามารถประสาน กับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และพิทักษ์ผลประโยชน์ของชาติในวงการเศรษฐกิจโลก

3) สถาบันวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอุตสาหกรรมการผลิต (Small & Medium Industry Institute หรือ SMI) เนื่องจากการเติบโตและการเพิ่มจำนวนมากขึ้นของผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ภาคอุตสาหกรรมการผลิต (SMI) ของไทย และสมาชิกของสภา อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยกว่าร้อยละ 80 เป็นผู้ประกอบการอุตสาหกรรมการผลิต จึงจำเป็นต้อง มีสถาบันที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการที่จะรองรับการแก้ไขปัญหา ตลอดจนนำเสนอแนะนโยบายเพื่อการ พัฒนากลุ่มผู้ประกอบการ สถาบันวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอุตสาหกรรมการผลิตจึงได้

นำเสนอการจัดตั้งสถาบันฯ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการสภาอุตสาหกรรมฯ และได้รับการอนุมัติ เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2550 ในการประชุมครั้งที่ 12

4) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งนิติบุคคล รวมถึงการยื่นงบการเงินประจำปี และจัดอบรมสัมมนาเพื่อสนับสนุนการจัดตั้งธุรกิจ

5) สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว. หรือ Office of Small and Medium Enterprise Promotion) จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 มีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐ มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พร้อมทั้งกำกับกำกับการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

6) สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ISMED) หน่วยงานอิสระเพื่อถ่ายโอนภารกิจการพัฒนาจากภาครัฐมาดำเนินการในรูปองค์กรสาธารณประโยชน์ (มูลนิธิเพื่อสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

7) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (Department of Industry Promotion หรือ DIP) ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรม ทำหน้าที่ส่งเสริมการพัฒนากลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

8) กระทรวงอื่น ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์

9) คณะสานพลังประชารัฐ คณะทำงานด้านการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจเริ่มต้น (SMEs และ Startup) จัดตั้งขึ้นเมื่อเมษายน พ.ศ. 2560 เพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ประกอบด้วยกลุ่ม 14 องค์กรเอกชนขนาดใหญ่ หน่วยงานของรัฐ และองค์กรอิสระ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เช่น ซีพีออลล์, บุนรอดบรีวเวอรี่, ไทยเบฟเวอเรจ, เซ็นทรัล และเอสซีจี ฯลฯ ตลอดจนหน่วยงานรัฐ เพื่อพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย

สถานการณ์และการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในปี 2564 มีมูลค่าเท่ากับ 16,178,179 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 541,828 ล้านบาท หรือขยายตัว 1.5% หลังจากลดลงถึง 6.2% ในปี 2563 ในขณะที่ GDP ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในปี 2564 มีมูลค่า 5,603,443 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน 34.6% ของ GDP รวม เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีสัดส่วน 34.2% โดยมีอัตราการขยายตัว 3.0% สำหรับมูลค่า GDP ตามขนาดวิสาหกิจ พบว่า วิสาหกิจรายย่อย (Micro) มีมูลค่า GDP เท่ากับ 417,891 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน 2.6% วิสาหกิจขนาดย่อม (SE) มีมูลค่า GDP เท่ากับ 2,340,867 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน 14.4% และวิสาหกิจขนาดกลาง (ME) มีมูลค่า GDP

เท่ากับ 2,844,684 บ้านบาท คิดเป็นสัดส่วน 17.6% โดยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อภาพรวมเศรษฐกิจของ SMEs ทั้งปี 2564 ปัจจัยด้านลบ ได้แก่ การแพร่ระบาดของโควิด 19 ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะสายพันธุ์เดลต้า ซึ่งแพร่ระบาดรวดเร็วและมีความรุนแรงของอาการมากกว่าสายพันธุ์อื่น ๆ และสายพันธุ์โอมิครอนที่เริ่มแพร่ระบาดในช่วงปลายปี สำหรับปัจจัยด้านบวก ได้แก่ 1) การฉีดวัคซีนป้องกันโควิด 19 เป็นไปตามเป้าหมาย 100 ล้านโดส การคลายมาตรการล็อกดาวน์ และการเปิดประเทศ ส่งผลให้ GDP SMEs ไตรมาสสุดท้ายขยายตัวได้ 3.6% 2) การกระตุ้นการใช้จ่ายและการเดินทางของประชาชน ส่งผลต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ SMEs และเศรษฐกิจประเทศอย่างมีนัยสำคัญ 3) ธุรกิจส่วนใหญ่สามารถปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดระลอกใหม่ได้พอสมควร ดังนั้น ผลกระทบจากการแพร่ระบาดระลอกใหม่ในปี 2564 จึงมีความรุนแรงน้อยกว่าการแพร่ระบาดครั้งแรกในช่วงต้นปี 2563

จุดแข็ง จุดอ่อน ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้สรุปจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2566) สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ ดังนี้

จุดแข็ง

1. ความคล่องตัวธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความคล่องตัวยืดหยุ่นสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์แวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างรวดเร็วสอดคล้องกับรูปแบบองค์กรสมัยใหม่ที่มีการบริหารองค์กรแบบแนวราบ (Flat Organization) ซึ่งจะมีสายงานบังคับบัญชาสั้นทำให้มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการสามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วรวมถึงบุคลากรสามารถทำงานได้หลายหน้าที่
2. ความเชี่ยวชาญด้านทักษะงานฝีมือรวมถึงงานบริการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยมีความสามารถและเชี่ยวชาญด้านทักษะงานฝีมือรวมถึงงานบริการ (Craftsmanship and Hospitality) มีองค์ความรู้ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม ที่เป็นเอกลักษณ์ (Identity) และทรัพยากรที่หลากหลายในแต่ละพื้นที่สามารถนำมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ
3. เข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภคในตลาดเฉพาะธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สามารถผลิตสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคเป้าหมาย และเข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภคในตลาดเฉพาะ (Nice Market) การนำความรู้และประสบการณ์จากการรับจ้างผลิตสินค้าต่อยอดไปสู่การพัฒนาสินค้าให้มีมูลค่าเพิ่มนอกจากนั้น ตลาดเฉพาะยังมีขนาดเล็กเกินกว่าที่ธุรกิจขนาดใหญ่จะให้ความสำคัญจึงเป็นโอกาสสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จุดอ่อน

1. วิสัยทัศน์ (Vision) ในการบริหารจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยส่วนใหญ่ดำเนินการกับธุรกิจครอบครัวมีผลให้การตัดสินใจทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการดำเนินการโดยเจ้าของธุรกิจเพียงคนเดียวหรือกลุ่มเดียว ทำให้การบริหารงานไม่มีระบบ ไม่มีความโปร่งใส ขาดการวางแผนธุรกิจหรือทักษะในการบริหารธุรกิจ รวมถึงไม่สามารถบริหารจัดการต้นทุนผ่านระบบบัญชีที่ดี ไม่มีระบบติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ขาดวิสัยทัศน์ขององค์กร และไม่ให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มหรือการเชื่อมโยงกับธุรกิจผู้ประกอบการอื่น ๆ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังไม่รับรู้หรือยังไม่เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่จะส่งผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกิจอันเนื่องมาจากข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศการค้าเข้าสู่สมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน วิกฤตทางการเงิน วิกฤตการขาดแคลนพลังงาน และทรัพยากรที่เป็นแหล่งอาหาร จึงไม่สามารถปรับตัวได้ทันต่อสถานการณ์ซึ่งนำไปสู่ความเสียหายทางธุรกิจ

2. ความสามารถในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยส่วนใหญ่ผลิตสินค้าแบบจับจ้างผลิตตามที่ถูกกำหนดมีผู้ประกอบการจำนวนน้อยที่มีความสามารถด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ในขั้นสูงขึ้นไป เช่น การทำสินค้าต้นแบบ (Prototye Part) หากการนำเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีเอกลักษณ์เฉพาะและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดทำให้เกิดการเลียนแบบและนำไปสู่การแข่งขันราคา

3. ความสามารถในด้านบุคลากรธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยยังมีข้อจำกัดด้านประสิทธิภาพของบุคลากรทั้งกลุ่มแรงงานที่มีทักษะฝีมือ มีความรู้ และกลุ่มแรงงานระดับฝีมือต่ำ โดยเฉพาะทักษะฝีมือเฉพาะด้านและความสามารถด้านภาษา อีกทั้งยังขาดระบบมาตรฐานเทียบความรู้ทักษะฝีมือ เพื่อจูงใจในการพัฒนาความสามารถในขณะที่ผู้ประกอบการยังขาดระบบสวัสดิการแรงงานที่ดี รวมทั้งให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรน้อย ด้านบทบาทภาครัฐ และระบบการศึกษา ยังไม่สามารถผลิตแรงงานที่สนองตอบความต้องการของภาคธุรกิจโดยเฉพาะในสาขาที่ขาดแคลนได้เพียงพอ แม้จะมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกบ้างแล้วก็ตามหากแต่ยังขาดการพัฒนากลไกที่ช่วยให้แรงงานมีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องรวมถึงการพัฒนาต่อยอดทักษะฝีมือระดับสูง

4. ความสามารถการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ข้อจำกัดนี้ไม่ได้เกิดจากเฉพาะตัวผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แต่เพียงฝ่ายเดียวหากยังเกิดขึ้นจากสถาบันการเงินและระบบสนับสนุนการเงิน กล่าวคือ ในส่วนของตัวผู้ประกอบการที่แม้ว่าปัจจุบันสถาบันการเงินภาคเอกชนเริ่มพัฒนาสินเชื่อสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แต่ผู้ประกอบการยังมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งทุน ได้แก่ ความพร้อมด้านบัญชีธุรกิจที่ได้มาตรฐานด้านการจัดการรวมถึงไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลความรู้ทางการเงิน เพื่อใช้ในการวางแผนการขอสินเชื่ออีกครั้งไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน หรือมีหลักทรัพย์ในการค้ำประกันไม่เพียงพอ ในขณะที่สถาบันการเงินขาดความเชื่อมั่นในการปล่อย

สินเชื่อแก่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ส่งผลให้ปริมาณสินเชื่อของสถาบันการเงินต่ำกว่าความต้องการสินเชื่อของผู้ประกอบการที่มีค่อนข้างมาก รวมถึงหลักเกณฑ์การพิจารณาสินเชื่อไม่เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะการทำธุรกิจของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ขณะที่ระบบสนับสนุนการเงิน รวมถึงกฎเกณฑ์เงื่อนไขต่าง ๆ ไม่เหมาะสม เช่น กฎระเบียบ ที่ไม่เอื้อแก่สถาบันการเงินในการปล่อยสินเชื่อให้แก่ผู้ประกอบการและระบบค้ำประกันที่ปัจจุบันยังเน้นการใช้หลักทรัพย์หรือบุคคลค้ำประกัน

5. ความสามารถในการเข้าถึงตลาดด้วยข้อจำกัดทางเงินทุนที่ทำให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่สามารถดำเนินกิจกรรมการตลาดเชิงรุกในตลาดที่มีศักยภาพทางการแข่งขันได้มากนัก หากการเข้าถึงข้อมูลการตลาดเชิงลึกทั้งข้อมูลคู่แข่งและข้อมูลพฤติกรรมผู้บริโภค ซึ่งในปัจจุบันมีความซับซ้อนและมีความต้องการที่หลากหลายมากขึ้น รวมถึงแนวโน้มการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วผ่านตัวแทนการค้าที่รวบรวมสินค้าส่งหรือจัดจำหน่ายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศขาดโอกาสทางการตลาด เช่น ตลาดจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ การสร้างช่องทางการตลาดด้วยตนเอง หรือโอกาสทางการตลาดที่เกิดจากพันธมิตรทางการค้า ขาดสถานที่จำหน่ายและแสดงสินค้าอย่างถาวร และมีศักยภาพทางธุรกิจสิ่งสำคัญอีกด้าน คือ สินค้าและบริการของผู้ประกอบการยังไม่เป็นที่เชื่อถือของตลาด ขาดการสร้างภาพลักษณ์ของสินค้าและบริการทั้งในรูปแบบที่ดึงดูดใจเครื่องหมายการค้า หรือตราหือสินค้า ผู้ประกอบการมีการนำเทคโนโลยีสื่อสารใช้เพื่อการตลาดและการประชาสัมพันธ์สินค้าหากแต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ขาดการวางแผนการตลาดและยังมีข้อจำกัดในด้านการเข้าถึงสนับสนุนกิจกรรมด้านการตลาดของภาครัฐอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

6. ความสามารถในการด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย ยังขาดความตระหนักและความสนใจการใช้เทคโนโลยีและการทำวิจัยและนวัตกรรม โดยมีความเข้าใจว่าเป็นการเพิ่มต้นทุนในการทำธุรกิจมากกว่าเป็นการลงทุนเพื่อให้ได้ผลตอบแทนในอนาคต ขาดองค์ความรู้ในการยกระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งอยู่ในขั้นการเป็นผู้พัฒนาเริ่มต้นที่สูงขึ้น หากแต่เป็นการนำเทคโนโลยีที่ซื้อมาและดัดแปลงจากต้นฉบับหรือเลียนแบบ ไม่ก้าวไปสู่การคิดค้นนวัตกรรมหาเงินทุนในการทำวิจัยและพัฒนาซึ่งต้องใช้เงินทุนสูงและให้ผลตอบแทนไม่เร็วมาก นอกจากนี้ ยังไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลงานวิจัยด้านเทคโนโลยี ของสถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิจัยที่สามารถนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเหมาะสมกับการพัฒนา บุคลากรที่จะเป็นที่เลี้ยงที่ปรึกษาให้มีปริมาณเพียงพอ และมีคุณภาพที่เหมาะสมขาดความรู้ความเข้าใจด้านการคุ้มครองการวิจัยเทคโนโลยีนวัตกรรม ในขณะที่มาตรการการจูงใจและสิทธิประโยชน์จากภาครัฐเพื่อกระตุ้นส่งเสริมให้เกิดการยกระดับการพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมที่เหมาะสมกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังมีค่อนข้างน้อย

7. ความสามารถในด้านสภาพแวดล้อมทางกฎหมายกฎระเบียบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการดำเนินธุรกิจ ส่งผลให้เกิดการหลีกเลี่ยงปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ ตลอดจนมีข้อจำกัดด้านเงินทุนสำหรับค่าใช้จ่ายเพื่อว่าจ้างดำเนินงานแทน ด้านการบริหารจัดการที่ได้รับผลกระทบจากอุปสรรคทางด้านกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ เช่น ค่าธรรมเนียมด้านการขออนุญาตการจดทะเบียนด้านภาษีอากร ด้านการทำธุรกิจการค้าประเภทใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น หรือค่าปรับจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบทำให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนที่สูงขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้กระบวนการปรับปรุงทบทวนหรือกำหนดกฎหมายใหม่ที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันยังดำเนินการไปอย่างล่าช้า

8. ข้อจำกัดในด้านธรรมาภิบาล ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย ยังขาดจิตสำนึกและการตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินธุรกิจอย่างเป็นธรรมทั้งต่อ ลูกค้า พันธมิตรทางธุรกิจ ลูกจ้างแรงงาน ชุมชนและสิ่งแวดล้อมของสถานประกอบการ ซึ่งมีมิติที่เกี่ยวข้องทางด้านคุณภาพ ความปลอดภัยและชีวอนามัย รวมทั้งผู้ประกอบการส่วนใหญ่มองเป็นเรื่องไกลตัวและเป็นการเพิ่มต้นทุนให้แก่ธุรกิจจึงให้ความสำคัญค่อนข้างน้อย ซึ่งในปัจจุบันเรื่องธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคมกลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้โดยเฉพาะในธุรกิจการค้าและการส่งออก โดยถือเป็นกติกการค้าใหม่ของโลกทำให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยเสียเปรียบในเชิงการแข่งขันและมีต้นทุนสูง ผู้ประกอบการไทยจำเป็นต้องพัฒนาธรรมาภิบาลและการบริหารที่ดีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาความสามารถด้านการผลิตสินค้าและบริการที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากลถ่วงน้ำหนักกับกติกาการแข่งขันของเวทีการค้าโลก

ปัญหาของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

การขยายธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประสบปัญหาและอุปสรรคในการขยายธุรกิจเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN SME Working Group, 2014) ดังต่อไปนี้

1) ปัญหาด้านการตลาด วิสาหกิจขนาดกลางและย่อมส่วนใหญ่คุ้นเคยต่อการตอบสนองความต้องการของตลาดในประเทศ ยังขาดความรู้ความสามารถด้านการตลาดระดับสากลในตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะวัฒนธรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์และระเบียบการดำเนินธุรกิจในต่างประเทศ ขณะเดียวกันการเปิดเสรีทางการค้าส่งผลให้วิสาหกิจขนาดใหญ่และวิสาหกิจจากต่างประเทศเข้ามาแข่งขันกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศมากยิ่งขึ้น

2) ปัญหาการขาดแคลนเงินทุน วิสาหกิจขนาดกลางและย่อมประสบปัญหาติดขัดด้านการกู้เงิน จากสถาบันการเงินเพื่อลงทุนหรือขยายธุรกิจ เนื่องจากขาดการจัดการบัญชีอย่างเป็นระบบ ขาดหลักทรัพย์ค้ำประกันทำให้ต้องพึ่งเงินกู้นอกระบบ อันส่งผลต่อภาระดอกเบี้ยในอัตราที่สูง

3) ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน วิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อมจะมีปัญหาการขาดแคลนแรงงาน มีฝีมือ เนื่องจากขาดระบบการฝึกอบรมรวมถึงระบบการจัดการทรัพยากรบุคคลที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ เมื่อฝึกป้อนจนแรงงานมีประสบการณ์ความชำนาญ วิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อมมีโอกาสสูญเสียบุคลากรให้แก่วิสาหกิจขนาดใหญ่ที่มีการจัดการทรัพยากรบุคคลได้ดีกว่า

4) ปัญหาการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเริ่มต้นจากการจัดตั้งภายในครอบครัว หรือ หุ่นส่วน หรือ ตัวเจ้าของคนเดียว จึงพบว่า ผู้ประกอบการมักขาดความรู้ในด้านการจัดการธุรกิจอย่างเป็นระบบ การดำเนินกิจการอาศัยประสบการณ์จากการเรียนรู้ โดยเรียนถูกเรียนผิดเป็นหลัก อาศัยบุคคลในครอบครัวหรือญาติพี่น้องช่วยจัดการธุรกิจ การบริหารในลักษณะนี้อาจควบคุมดูแลได้ทั่วถึง แต่ประสบปัญหาจำกัดการขยายตัวเนื่องจากขาดระบบการจัดการธุรกิจขนาดใหญ่ขึ้น

5) ปัญหาด้านกฎหมายและสิทธิทางภาษี วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมคุ้นเคยกับกฎระเบียบ และสิทธิภาษีภายในประเทศ การขยายตลาดจำเป็นต้องเรียนรู้กฎระเบียบ กฎหมาย และสิทธิภาษีในการขยายตลาดสู่ต่างประเทศ การว่าจ้างที่ปรึกษาทางธุรกิจและกฎหมายอาจเป็นเรื่องที่กระทำได้ยากสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จึงจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ ไม่ว่าจะเป็นการอบรมความรู้ หรือ บริการให้คำปรึกษาจากหน่วยงานภาครัฐในราคาที่ย่อมเยา

6) ปัญหาการพัฒนาเทคโนโลยี วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเริ่มต้นการผลิตในขนาดเล็กด้วยเทคโนโลยีการผลิตที่ง่ายและประหยัด เมื่อมีการขยายตลาดสู่ต่างประเทศ การผลิตเริ่มมีขนาดใหญ่มากขึ้น การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มคุณภาพการผลิตเป็นเรื่องจำเป็น เพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์เข้าสู่มาตรฐานสากล จึงต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมถึงการปรับตัวยอมรับการใช้เทคโนโลยีในการดำเนินธุรกิจด้วย

รัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ต้องการพัฒนาประเทศเข้าสู่ประเทศเศรษฐกิจใหม่ที่มีรายได้สูง จากโมเดลพัฒนาประเทศสู่ประเทศไทย 4.0 เศรษฐกิจขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าทางธุรกิจอย่างมีคั่ง มั่นคง และยั่งยืน ส่งผลให้เกิดการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าสู่ธุรกิจนวัตกรรม หรือ startup (ฐิตา เกกานนท์, 2562) โดยจะมีการขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในมิติทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงจากสินค้าอุปโภคบริโภคไปสู่สินค้านวัตกรรม การเปลี่ยนแปลงจากการเกษตรแบบดั้งเดิมไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ หรือ Smart Farming การเปลี่ยนแปลงจากอุตสาหกรรมหนักไปสู่ภาคบริการ การเปลี่ยนแปลงจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหรือ SME แบบดั้งเดิม ไปสู่ Smart SME และ Startup การเปลี่ยนแปลงจากธุรกิจบริการแบบดั้งเดิมไปสู่ธุรกิจบริการที่มีมูลค่าสูง และการเปลี่ยนแปลงจากแรงงานทักษะต่ำค่าตอบแทนต่ำ ไปสู่แรงงานที่มีทักษะสูงค่าตอบแทนสูง การขับเคลื่อนประเทศสู่ประเทศไทย 4.0 ต้องอาศัย องค์

ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนาประกอบธุรกิจมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ นโยบายประเทศไทย 4.0 สอดคล้องกับแนวคิดของอาเซียน 4.0 ที่ร่วมมือกัน 10 ประเทศสมาชิกใน AEC เพื่อพัฒนาอาเซียน 4.0 โดยแผนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจอาเซียน 2025 หรือ AEC Blueprint 2025 ได้เน้นความร่วมมือทางด้านการเกษตร ด้านสุขภาพ ธุรกิจดิจิทัล ธุรกิจบริการ การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และแรงงานบุคคล โดยสร้างเสริมปัจจัยด้านการวิจัยและพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งนวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ ในการขับเคลื่อนไปสู่อาเซียนยุคใหม่ 4.0 ใดๆก็ดี ช่วงต้นปี พ.ศ. 2560 ความเข้าใจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการพัฒนาสู่ประเทศไทย และอาเซียน 4.0 ยังมีไม่มากนัก เนื่องจากการสนับสนุนและการพัฒนาของหน่วยงานภาครัฐต่างเริ่มต้นในไตรมาสแรกของปี พ.ศ. 2560 ทั้งสิ้น

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ความหมายของผู้ประกอบการ

คำว่าผู้ประกอบการ (Entrepreneur) กับคำว่า เจ้าของธุรกิจ (Business Owner) มักใช้ในความหมายที่ทดแทนกัน โดยเฉพาะเมื่อกล่าวถึงนักธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Medium) ได้มีผู้ให้ความหมายของผู้ประกอบการไว้ ดังนี้

ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่จัดตั้งองค์การธุรกิจขึ้นโดยยอมรับความเสี่ยงภัยเพื่อหวังกำไร (อาทิซ แซลลี, 2558)

ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ที่ริเริ่มมีความคิดทำธุรกิจด้วยความเสี่ยงและมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ โดยพยายามอย่างเต็มที่เพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จ ลงทุนลงแรงในการดำเนินงาน (ธนวุฒิ พิมพา, 2558, หน้า 7)

ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้สร้างธุรกิจขึ้นมาใหม่โดยต้องเผชิญกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอนของผลกำไรและการเติบโตของธุรกิจตามที่ได้มุ่งหวังไว้ โดยผู้ประกอบการจะต้องสามารถระบุปัจจัยที่เป็นโอกาสสำคัญและรวบรวมทรัพยากรที่จำเป็นที่จะต้องใช้ในการดำเนินธุรกิจได้อย่างเหมาะสม (Scarborough & Cornwall, 2016, p. 12)

โดยสรุปผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นเจ้าของธุรกิจเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งและดำเนินธุรกิจส่วนใหญ่ด้วยตนเองเพื่อมุ่งหวังผลตอบแทนในรูปของกำไรหรือผลประโยชน์ตามที่ได้มุ่งหมายไว้ และพร้อมยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจ

ลักษณะพฤติกรรมของการเป็นผู้ประกอบการ

Green et al. (2016, pp. 587-603) ได้นำเสนอพฤติกรรมของการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Behavior) ว่าประกอบด้วยปัจจัย 5 ประการสามารถสรุปได้ดังนี้

1) มีความหลงใหล (Passion) เป็นความรู้สึกของผู้ประกอบการที่มีความหลงใหลในการประกอบธุรกิจ มีการกระทำด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ธุรกิจดำเนินไปข้างหน้าอย่างราบรื่น การประกอบธุรกิจมีลักษณะ 3 ประการ คือ

1.1) มีความมุ่งมั่นที่จะประกอบธุรกิจด้วยความท้าทาย และเป็นไปอย่างสร้างสรรค์

1.2) มีความสนใจ และมุ่งมั่นในการทำธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

1.3) มีความสามารถที่จะทำงานอย่างหนัก และท้าทายในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ

2) มีความมุ่งมั่นพยายาม (Perseverance) เป็นความมุ่งมั่น และความพยายามของผู้ประกอบการในการเรียนรู้ต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ เช่น การเรียนรู้ที่จะเผชิญกับปัญหา การแก้ไขปัญหาที่อาจต้องอาศัยระยะเวลา

3) มีความมุ่งมั่นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม และการป้องกัน (Promotion/Prevention Focus) เช่น การแสวงหาโอกาสเพื่อให้ธุรกิจมีผลประกอบการที่ดีขึ้น การคิดหาวิธีการที่จะลดต้นทุนการดำเนินงานเพื่อป้องกันการขาดทุน เป็นต้น โดยประเด็นด้านการส่งเสริม และการป้องกันผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญอย่างเท่าเทียมกัน

4) มีรูปแบบการวางแผน (Planning Style) ผู้ประกอบการอาจมีแผนได้มากกว่าหนึ่งแผน ตามลักษณะของผู้วางแผนในแบบต่าง ๆ ดังนี้

4.1) แผนที่มีความครอบคลุม (Comprehensive Planners) คือ เป็นการพัฒนากการวางแผนระยะยาวของผู้ประกอบการสำหรับการดำเนินงานตามที่ธุรกิจมุ่งหวัง

4.2) แผนเฉพาะส่วนที่มีความสำคัญ (Critical Point Planners) เป็นการวางแผนของผู้ประกอบการที่ให้ความสำคัญเฉพาะในสิ่งที่ธุรกิจต้องการเป็นลำดับแรก

4.3) แผนสำหรับการรองรับโอกาส (Opportunistic Planners) เป็นการวางแผนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในช่วงเริ่มต้น และพยายามมองหาโอกาสในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุได้ตามเป้าหมายดังกล่าว

4.4) แผนสำหรับการตอบสนอง (Reactive Planners) เป็นการวางแผนผู้ประกอบการที่มีลักษณะการทำงานแบบเชิงรับ เช่น การรอจังหวะสภาพแวดล้อมที่จะเป็นเครื่องชี้นำการกระทำ และดำเนินการตัดสินใจ ณ ช่วงเวลาดังกล่าว

4.5) แผนที่ขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้วางแผน (Habit Based Planners) เป็นลักษณะของผู้ประกอบการที่ไม่มีการวางแผนใด ๆ แต่มักจะชอบการปฏิบัติและดำเนินงานที่เกิดขึ้นเป็นกิจวัตรประจำวัน

5) มีการทำงานด้วยความเป็นมืออาชีพ (Professionalization) ในผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จมักพบว่าจะมีการทำงานได้ดีเกินมาตรฐานเพื่อให้ธุรกิจบรรลุวัตถุประสงค์มากกว่าที่ได้กำหนดไว้ เช่น ธุรกิจมีผลการดำเนินงานเกินกว่าค่ามาตรฐานอุตสาหกรรม หรือมีความเชี่ยวชาญเป็นอย่างดีในการดำเนินธุรกิจ เป็นต้น

คุณลักษณะผู้ประกอบการ

คุณลักษณะของผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Characteristics) หมายถึง ลักษณะส่วนบุคคลที่นำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ จะส่งเสริมสนับสนุนให้คุณคนนั้นเกิดความสำเร็จในการประกอบการ ประเมินได้จากคุณลักษณะต่าง ๆ ผู้ที่ให้ความสนใจศึกษาคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ ดังนี้

สุรัชย์ ภัทรบรรเจิด (2554) คุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จนั้นต้องมีหลายประการประกอบกันผู้ประกอบการอาจจะไม่จำเป็นจะต้องมีให้ครบทุกข้อ แต่ควรพัฒนาให้เกิดขึ้นกับตนเองก็จะเป็นประโยชน์ คุณลักษณะดังกล่าวมีประกอบด้วย

1) ความกล้าเสี่ยง (Risk Taking) ธุรกิจกับความเสี่ยงเป็นของคู่กันผู้ประกอบการชอบทำงานที่ท้าทายความรู้ ความสามารถชอบงานที่มีความเสี่ยงปานกลางมีโอกาสประสบความสำเร็จทางเลือกไว้หลายทาง เช่น การลงทุนธุรกิจจะใช้เวลาศึกษาวางแผนตลาด เลือกรผลิตสินค้าที่เหมาะสมกับวัตถุดิบ เครื่องจักร อุปกรณ์ เงินลงทุน หลักการบริหาร พร้อมทั้งคำนวณผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับภายใต้ภาวะเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และหน่วยงานของรัฐบาล ศึกษาอย่างละเอียดถี่ถ้วน แล้วค่อยตัดสินใจพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ

2) ต้องการมุ่งความสำเร็จ (Need for Achievement) เมื่อมองเห็นโอกาสแห่งความเป็นไปได้พร้อมทั้งพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนแล้วมุ่งมั่นใช้พลังงานความคิด สติปัญญาความสามารถทั้งหมดทำงานหนักทุ่มเทให้กับงานเพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามช่องทางที่วางไว้

3) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity Thinking) เมื่อต้องการประสบความสำเร็จต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เอาประสบการณ์ที่ผ่านมานำมาประยุกต์ใช้สร้างสรรค์หาวิธีการใหม่ที่ดีกว่าเดิมนำมาใช้ในการบริหารธุรกิจเป็นผู้เข้าถึงปัญหาแล้วหาทางแก้ไขหาแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์ ปรับปรุงการผลิต ตลอดเวลา กล้าที่จะผลิตสินค้าที่แตกต่างจากตลาดที่มีอยู่เดิมกล้าใช้วิธีการขายที่ไม่เหมือนใครกล้าประดิษฐ์ค้นคว้าสิ่งแปลกใหม่เข้าสู่ตลาด

4) รู้จักผูกพันต่อเป้าหมายเมื่อการตั้งเป้าหมายมีการวาดภาพจินตนาการไปถึงความสำเร็จที่ตั้งไว้จะทุ่มเททุกอย่างเพื่อให้บรรลุเป้าหมายมีการวางแผนกลยุทธ์ไว้ล่วงหน้าเป็นอย่างดี

5) ความสามารถโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น ให้ความร่วมมือช่วยเหลือในการทำงาน รู้จักใช้ความสามารถในการทำงานสร้างทัศนคติและแรงจูงใจต่อผู้ร่วมงานให้สามารถเข้าใจการทำงานเต็มใจ

ปฏิบัติงานตามที่วางไว้สามารถโน้มน้าวใจแหล่งเงินทุน เช่น ธนาคาร ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง ให้ค่อยๆ ตามความคิดและยินดีให้การสนับสนุนทางการเงินลงทุน

6) ยืนหยัดต่อสู้อุปสรรคที่หนัก เมื่อพิจารณาครบถ้วนแล้วตั้งเป้าหมาย พยายามทำงานหนัก ทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถที่ยังจะหยุดยั้งหรือท้อแท้ได้ แม้ว่าจะต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรค ถูกกดดันอย่างใหญ่หลวงก็ไม่สามารถหยุดยั้งได้ ขอเพียงให้งานที่รับผิดชอบสำเร็จเท่านั้น

7) เอาประสบการณ์ในอดีตมาเป็นบทเรียน เป็นคุณลักษณะสำคัญที่ควรจะต้องปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบการ เป็นการมองในอดีตที่เคยทำผิดพลาดนำมาเป็นบทเรียนสะท้อนไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนั้น อีก หรือนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานหรือนำไปปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการทำงานให้มุ่งไปสู่การทำงานที่ดีกว่าเดิม

8) มีความสามารถในการบริหารงาน และเป็นผู้เป็นที่ดี มีลักษณะการเป็นผู้รู้หลักการบริหารงาน เมื่อต้องทำงานร่วมกับคนหลายระดับในภาวะที่แตกต่างกันออกไปของการเติบโตทางเศรษฐกิจ

9) มีความเชื่อมั่นตนเอง ผู้ประสบความสำเร็จ มักจะเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ชอบอิสระและพึ่งตนเอง มีความมั่นใจ ตั้งใจเด็ดเดี่ยว และเข้มแข็งมีลักษณะเป็นผู้นำ

10) มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้ที่มีประสบการณ์สามารถที่จะวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคต ชำนาญได้อย่างแม่นยำและพร้อมรับเหตุการณ์ที่จะเปลี่ยนแปลง

11) มีความรับผิดชอบต่องานที่ทำเป็นอย่างดี เป็นผู้ในการทำสิ่งต่าง ๆ มีความคิดริเริ่มแล้วลงมือทำเองหรือมอบหมายให้ผู้อื่นทำ และดูแลจนงานสำเร็จไป ตามเป้าหมายที่วางไว้

12) มีความกระตือรือร้น และไม่หยุดนิ่ง แสดงให้เห็นการทำงานเต็มไปด้วยพลัง มีชีวิตชีวาที่ยากจะทดแทน มีความกระตือรือร้น ทำงานทุกอย่างอย่างรวดเร็ว

13) ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม ถึงแม้จะเชี่ยวชาญชำนาญในการผลิต แต่ความรู้และประสบการณ์อย่างอื่นต้องหาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอด โดยเฉพาะความรู้ข้อมูลทาง การตลาด เศรษฐกิจ การเมือง กฎหมาย ทั้งในและต่างประเทศ ข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้เขาวิเคราะห์ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ความรู้ว่าจะได้จากการสัมมนาฝึกอบรม อ่านหนังสือทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้น และปรึกษาผู้เชี่ยวชาญมาช่วยให้ข้อคิดเห็นแก้ไขปัญหาสิ่งเหล่านี้จะเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้งานสำเร็จเร็วขึ้น

14) กล้าตัดสินใจและมีความมานะพยายาม กล้าตัดสินใจมีความหนักแน่นไม่หวาดหวั่นเชื่อมั่นในตนเองกับงานที่ทำมีจิตใจของนักต่อสู้แม้งานจะหนักก็ทุ่มเทให้สุดความสามารถไม่กลัวงานหนักถือว่างานหนักนั้นเป็นงานท้าทายใช้ความรู้ สติปัญญา จะภูมิใจเมื่อทำได้สำเร็จ

15) อย่าตั้งความหวังไว้กับผู้อื่น ผู้ประกอบการที่เริ่มทำธุรกิจ มักใช้น้ำพักน้ำแรงที่มาจากตนเอง จึงมีการผลักดันให้ผู้ที่อยู่รอบด้าน ลูกน้องทำงานหนักอย่างเต็มที่เช่นเดียวกับตนเพื่อให้งานสำเร็จ บางครั้งเข้าไปควบคุมกำกับอย่างใกล้ชิดเพื่อความสำเร็จ

16) มองเหตุการณ์ปัจจุบันเป็นหลัก ผู้ประกอบการบางคนมักจะฝังใจในอดีต ซึ่งบางคนประสบความสำเร็จ บางคนล้มเหลวแล้วไม่สามารถปรับตัวเองได้ บางคนปรับตัวได้โดยพยายามเข้าใจในอดีต บางคนมีแต่โลกแห่งความฝัน สร้างวิมานในอากาศ แล้วไม่ลงมือทำจึงไม่บรรลุเป้าหมายที่วาง

17) สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ต้องเชื่อมั่นในความสามารถของคนที่เราจะปรับตนเอง ให้เป็นไปตามต้องการของสภาพแวดล้อมมากกว่าปล่อยให้ทุกอย่างเป็นไปตามที่ควบคุมไม่ได้ หรือ ขึ้นอยู่กับโชค หรือดวง ต้องใช้ความรู้ความสามารถ ผลักดันตนเอง จึงจะประสบความสำเร็จไม่ใช่ไปดูหมอดู

18) ทำอะไรเกินตัว คือ ความล้มเหลว ไม่ทำอะไรเกินตัว เกินความสามารถ จะได้ไม่ประสพกับความล้มเหลวในการลงทุนทำธุรกิจ จะต้องเริ่มเล็ก ๆ ไปก่อน แต่กลับไปลงทุนใหญ่ทีเดียว ผลลัพธ์ไม่สามารถหาตลาดได้ สินค้าที่ผลิตได้ก็ไม่สามารถจะระบายออกไปได้ ผลสุดท้ายมีสินค้าค้างสต็อกมาก เงินทั้งหมดก็มาจมอยู่ ไม่สามารถหาเงินลงทุนต่อไปได้ นี่เป็นสาเหตุของความเกินตัว ทำให้ธุรกิจล้มเหลวได้

19) ต้องมีความร่วมมือและแข่งขัน การทำธุรกิจย่อมมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ เพื่อกำไร แม้ว่าจุดมุ่งหมายเดียวกันก็ไม่จำเป็นต้องแข่งให้ล้มไปข้างหนึ่ง ยังมีวิธีการที่จะมุ่งสู่ความสำเร็จในการ ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกัน ด้วยวิธีการที่แตกต่างกันออกไปผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกันจะต้องไม่พยายามทำธุรกิจให้เกิดคู่แข่งคู่แข่ง แต่ต้องดำเนินให้เกิดเพียงผู้ชนะอย่างเดียว ร่วมมือกันพึ่งพาอาศัยกันเพื่อให้ธุรกิจอยู่รอดโดยร่วมกันตั้งเป็นสมาคม ชมรม เพื่อช่วยเหลือกัน การทำธุรกิจต้องมีการแข่งขัน ควรแข่งขันในเรื่องพัฒนา ผลิตภัณฑ์ คุณภาพ บริการ ด้านลดต้นทุนการผลิต ถ้าไม่มีการแข่งขันก็จะไม่มีการพัฒนาเกิดขึ้น

20) ประหยัดเพื่ออนาคต การดำเนินธุรกิจต้องใช้ระยะเวลายาวนานกว่าจะบรรลุเป้าหมาย การดำเนินงานระยะสั้นยังไม่เห็นผล ผู้ประกอบการต้องมีการประหยัด อดออมไว้เพื่อนำไปขยาย กิจการในอนาคต ต้องรู้จักห้ามใจที่จะหาความสุขความสบายในช่วงที่ธุรกิจเพิ่งจะตั้งตัว อดเปรี้ยวไว้กินหวาน เพื่ออนาคตข้างหน้า

21) มีความซื่อสัตย์ ต้องมีความซื่อสัตย์ต่อลูกค้าในด้านคุณภาพสินค้าและต้องสร้างความ เชื่อถือของตัวเองในการเป็นลูกหนี้ที่ดีของธนาคาร เป็นนายที่ดีของลูกน้อง โดยสัญญาจะให้โบนัสกับ เขาก็ต้องให้ มีความซื่อสัตย์ต่อเพื่อนร่วมหุ้น ต่อครอบครัว และต่อตนเอง

Easin et al. (2017) กล่าวว่า ลักษณะของผู้ประกอบการเป็นบทบาทที่สำคัญของความสำเร็จในการบริหารธุรกิจ SMEs ลักษณะของผู้ประกอบการ เรียกว่า ลักษณะทางประชากร

ลักษณะแต่ละบุคคล ลักษณะส่วนบุคคล การเตรียมความพร้อม ผู้ประกอบการ งานวิจัยหลายชิ้นก่อนหน้านี้พบว่าลักษณะประชากร เช่น อายุ เพศ การศึกษา และประสบการณ์ทำงานในอดีต มีผลกระทบในความตั้งใจและความพยายามของผู้ประกอบการ

จะเห็นว่าการจะสร้าง SMEs นั้น จะต้องมีส่วนประกอบหลายอย่าง และกว่าจะมาเป็น SMEs ที่ประสบความสำเร็จจะต้องฝ่าฟันกับอุปสรรคมากมาย ทั้งเรื่องทีมงาน เงินทุน ลูกค้า คู่แข่ง ตลอดจนการตัดสินใจ ต่าง ๆ ที่มีผลต่อบริษัท รวมถึงมีความกดดันในภาระหน้าที่และความรับผิดชอบต่อบริษัท นักลงทุน ลูกค้า และพนักงาน ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ผู้ประกอบการจะต้องแก้ปัญหาและผ่านไปให้ได้ โดยคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้ประกอบการ SMEs มีดังนี้

1) มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าในการจะเป็นผู้ประกอบการ มีความฝันอยากเป็นเจ้าของธุรกิจ อยากสร้างธุรกิจของตัวเอง รู้ว่าตัวเองกำลังทำอะไร และมีความสุขในการที่จะทำสิ่งนั้น ไม่ใช่อยากทำเพราะแพชชั่น หรืออยากทำเพราะคิดว่ารวยเร็ว แต่อยากทำเพราะเป็นความฝัน เป็นความต้องการของเราจริง ๆ การมี Passion จะทำให้มีพลังในการทำงาน มีความสุขที่ตื่นเช้ามาทำงาน และจะทำให้เรามุ่งมั่นขวนขวายหาความรู้พัฒนาตัวเองตลอดเวลา รวมถึงจะเป็นแรงผลักดันให้ก้าวต่อไปได้ในวันที่มีปัญหาอุปสรรคมากมาย ก็จะไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก

2) มีความคิดสร้างสรรค์ การสร้างธุรกิจ SMEs ให้ประสบความสำเร็จ ผู้ประกอบการควรมองหาธุรกิจใหม่ ๆ หรือเป็นสินค้าบริการที่ไม่เคยมีมาก่อน จำเป็นต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ หรือการคิดนอกกรอบ ซึ่งคนที่มีความคิดสร้างสรรค์มักเป็นคนช่างคิด ช่างสังเกต ช่างสงสัย สิ่งนี้จะช่วยให้เกิดไอเดียใหม่ ๆ โมเดลทางธุรกิจใหม่ ๆ รวมถึงกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การสร้างและขยายการเติบโตธุรกิจทำได้ง่ายขึ้น

3) มีความเป็นนักกลยุทธ์ ทักษะนี้เป็นทักษะสำคัญของผู้ประกอบการ SMEs ที่ชอบคิดวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางที่ดีที่สุดจะต้องเห็นภาพใหญ่ ประเมินสภาพแวดล้อมและเป้าหมายที่จะเดินทางไปถึง ซึ่งความเป็นนักกลยุทธ์จะต้องรู้จักวางแผน วิเคราะห์ ประเมินผล และเรียนรู้ปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสินค้า บริการ หรือโมเดลทางธุรกิจ เพื่อให้ธุรกิจอยู่รอดและไปถึงเป้าหมายได้สำเร็จ

4) ความเป็นผู้นำและกล้าตัดสินใจ การเป็นผู้ก่อตั้งบริษัท ผู้ประกอบการ คือ ผู้นำพาธุรกิจให้เดินต่อไปได้ ซึ่งต้องพบกับปัญหามากมายรวมถึงสิ่งสำคัญที่จะต้องรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำจำเป็นมากสำหรับเจ้าของ โดยเฉพาะผู้ก่อตั้งที่อายุน้อย อาจมีลูกน้องที่มีอายุมากกว่า ซึ่งความเป็นผู้นำและกล้าตัดสินใจ จะช่วยสร้างความมั่นใจและความน่าเชื่อถือต่อผู้ใต้บังคับบัญชาได้ ทำให้ธุรกิจสามารถเดินต่อไปได้

5) มีความกล้าเสี่ยง การทำธุรกิจมีความเสี่ยง แต่ธุรกิจ SMEs มีความเสี่ยงยิ่งกว่าเพราะเป็นการสร้างสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งอาจจะต้องใช้เวลาในการพิสูจน์ และในช่วงแรกยังไม่สามารถตอบได้ว่าธุรกิจที่ทำ

จะไปได้หรือไม่ จึงต้องทุ่มเทกับธุรกิจอย่างเต็มที่ รวมถึงอาจจำเป็นต้องทำงานเต็มเวลาเพื่อสร้างการเติบโตอย่างรวดเร็ว และจะเป็นช่วงที่ไม่มีรายได้ จึงมีความเสี่ยงสูง แต่ผู้ประกอบการสตาร์ทอัพก็สามารถยอมรับความเสี่ยงนี้ได้เพื่อแลกกับความสำเร็จ

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประสบความสำเร็จและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ที่ต้องการทำธุรกิจเป็นของตนเอง จำเป็นจะต้องมีสัญชาตญาณของความเป็นผู้ประกอบการ และมีความขวนขวายในการหาช่องทางในการลงทุนทำธุรกิจอยู่เสมอ ดังนั้นผู้ที่จะเป็นผู้ประกอบการ จำเป็นจะต้องไม่สะทกสะท้านกับปัญหาอุปสรรคใด ๆ ที่จะเกิดขึ้นมีแต่ความตั้งใจแน่วแน่ว่าจะต้องทำให้ได้แม้จะเหน็ดเหนื่อยอย่างไรก็ต้องอดทน ทำงานหนักต่อไปและมีความผูกพันกับงานที่ทำเพื่อให้เกิดความสำเร็จ จากการวิจัยพบว่าคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จนั้น ต้องมีปัจจัยหลายประการประกอบกัน ผู้ที่จะเป็นผู้ประกอบการอาจจะไม่จำเป็นต้องมีให้ครบทุกข้อ ยกเว้นข้อที่จำเป็นบางข้อที่ควรจะมี ดังนั้นขอให้พิจารณาคูตนเองว่าขาดข้อใดบ้าง เห็นสมควรที่จะพัฒนาให้เกิดขึ้นกับตนเองก็จะเป็นประโยชน์ องค์กรประกอบดังกล่าวมีดังต่อไปนี้

1) สินค้า

Díaz-Chao et al. (2016) องค์กรประกอบด้านผลิตภัณฑ์ เป็นสิ่งที่สามารถตอบสนองต่อความจำเป็นหรือความต้องการของผู้บริโภค อาจเป็นวัตถุ บริการ เป็นต้น ซึ่งธุรกิจต้องทำการศึกษาผลิตภัณฑ์ให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง จึงมีแนวทางวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ในด้านคุณลักษณะและส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ ดังนี้ 1) ตราสินค้า (Brand) หมายถึง ลักษณะของผลิตภัณฑ์ซึ่งอาจเป็นคำพูด ชื่อ สัญลักษณ์หรือเครื่องหมาย เพื่อใช้ในการจดจำและแยกแยะสินค้าของตนออกจากคนอื่น ทั้งนี้รวมถึง เครื่องหมายการค้าและลิขสิทธิ์อื่น ๆ 2) เครื่องหมายประกันคุณภาพ (Certification Mark) หมายถึง สิ่งที่ใช้แสดงถึงคุณภาพของสินค้าและบริการที่ดีมีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนด 3) การหีบห่อ (Packaging) หมายถึง ภาชนะสำหรับหุ้มห่อให้สิ่งของต่าง ๆ อยู่ในสภาพเรียบร้อยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยบทบาทของการหีบห่อนั้น ได้แก่ จูงใจให้ชวนมอง มีการให้ข้อมูล สามารถจูงใจอารมณ์ และสะดวกแก่การใช้สอย 4) ฉลากสินค้า เป็นส่วนหนึ่งของหีบห่อที่จะบ่งบอกถึงรายละเอียดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย ส่วนประกอบ หรือส่วนผสมหรือเครื่องปรุงของผลิตภัณฑ์ข้อแนะนำในการใช้ วัน/ เดือน/ ปี ที่ผลิต และหมดอายุ เป็นต้น และ 5) การบริการ โดยปัจจัยที่กำหนดคุณภาพการบริการ 5 ชนิด ประกอบด้วย ความเชื่อถือได้ (Reliability) คือ ความสามารถในการให้บริการตามพันธสัญญาอย่างถูกต้องและไว้วางใจได้ การตอบสนอง (Responsiveness) คือ ความเต็มใจช่วยเหลือลูกค้าและให้บริการโดยฉับพลัน การสร้างความเชื่อมั่น (Assurance) คือ พนักงานมีความรู้ อัจฉริยะ และ

ความสามารถในการทำงาน ด้วยความซื่อสัตย์ และ ความเชื่อมั่น ความเห็นอกเห็นใจ (Empathy) คือ การให้ความเอาใจใส่และสนใจดูแลลูกค้า

2) ช่องทางการจัดจำหน่าย

ฐิติรัตน์ คุณรัตนภรณ์ (2550) ในช่องทางของการจัดจำหน่าย ผู้ผลิตอาจจะใช้คนกลางเข้ามาช่วยในการจัดจำหน่าย และกระจายสินค้า ซึ่งคนกลางสามารถแบ่งออกได้ 2 รูปแบบประกอบด้วย ช่องทางตรง (Direct channel) หมายถึง เป็นช่องทางการจัดจำหน่ายที่ผู้ผลิตขายสินค้า โดยตรงให้กับผู้บริโภค โดยไม่ผ่านคนกลาง เช่น การขายด้วยเครื่องอัตโนมัติ (Automatic machine) การขายตรง (Direct sales) การตลาดทางโทรศัพท์ (Telephone marketing) การขายทางไปรษณีย์ (Direct mail) ที่ส่งแค็ตตาล็อก (Catalog) ไปยังลูกค้าเป้าหมายทางไปรษณีย์ เป็นต้น และช่องทางอ้อม (Indirect Channel or Indirect Distribution) คือ ช่องทางที่ผู้ผลิต เคลื่อนย้ายสินค้าไปยังผู้บริโภคโดยผ่านคนกลาง โดยคนกลางอาจจะเป็นตัวแทน ผู้ค้าส่ง ผู้ค้าปลีก หรือตัวแทนจำหน่าย

วริน ราไพบูรณ์ (2561) ช่องทางการจัดจำหน่าย หมายถึง หน่วยเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วมในกระบวนการนำพาสินค้าจากผู้ผลิตไปสู่มือผู้บริโภค ซึ่งการตัดสินใจเลือกช่องทางการจัดจำหน่ายที่เหมาะสมมีความสำคัญต่อกำไรของหน่วยธุรกิจ รวมทั้งมีผลกระทบต่อข้อกำหนดส่วนผสมทางการตลาดที่ เกี่ยวข้องอื่น ๆ ทั้งหมด เช่น การตั้งราคา การโฆษณา เกรดสินค้า เป็นต้น

3) เงินทุน

กฤษยา มะแอ และ กฤษณา ผิงใจ (2561) ปัจจัยสู่ความสำเร็จของวิสาหกิจเริ่มต้น (สตาร์ทอัพ) ในประเทศไทย พบว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จ ประกอบด้วยด้านกลยุทธ์ (Strategic choices) ประกอบด้วย ที่ตั้ง และความน่าเชื่อถือของแผนธุรกิจ ด้านปัจจัยในการแข่งขัน (Competitive Factor) ได้แก่ สินค้าที่เกี่ยวข้อง ความรู้เกี่ยวกับกำลัง การแข่งขัน คุณภาพสินค้า ด้านการตลาด (Marketing) ประกอบด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชน การบริหาร ความสัมพันธ์กับลูกค้า การประชาสัมพันธ์ การโฆษณา ราคา ด้านทรัพยากร (Resources) ประกอบด้วยขนาดบริษัท ทรัพยากรทางการเงิน ฝึกอบรม หรือความสามารถของพนักงาน การหมุนเวียนของพนักงาน ความคล่องตัวทางธุรกิจ หรือ การตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านเจ้าของหรือผู้จัดการ (Owner/ manager) ประกอบด้วย ความเป็นผู้นำหรือมูลค่า ประสบการณ์ หรือความเชี่ยวชาญทางธุรกิจ

Ayorinde and Zubairu (2018) ผลกำไรในการทำธุรกิจ SMEs เกิดจากการเชื่อมโยงการพัฒนาธุรกิจและความสัมพันธ์ ซึ่งมุ่งเน้นทัศนคติการวางแผนทางการตลาด ค้นหาโอกาสทางการตลาด นำมาปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน และรักษาความปลอดภัยของเงินทุน

4) ประสบการณ์ก่อนการทำธุรกิจ

สุธาพงศ์ ถาวรภิญโญ และ ประสพชัย พสุนนท์ (2558) ประสบการณ์ของผู้ประกอบ
เหมาะสมสำหรับความน่าเชื่อถือประสบการณ์ก่อนการทำธุรกิจตามนักวิจัยไม่ได้มีการรวบรวมข้อมูล
เกี่ยวกับระยะเวลา ของประสบการณ์ หรือผลลัพธ์ความพยายามที่ประสบความสำเร็จทางธุรกิจ
ผู้ประกอบการที่มี ประสบการณ์มาก่อน มีโอกาสที่จะเรียนรู้จากความผิดพลาดที่ผ่านมาและหลีกเลี่ยง
ความผิดพลาดที่ เดียวกัน หรือคล้ายกันในความพยายามของผู้ประกอบการที่ตามมา

Arenius and Minniti (2005) ตัวแปรเกี่ยวกับการรับรู้ ผู้เข้าร่วมได้ตั้งข้อสังเกตความ
เชื่อมั่นในตัวเอง และความสำเร็จที่เกิดจากการมี ความรู้ก่อนทักษะและประสบการณ์ บุคคลที่เกี่ยวข้อง
โดยตรงในธุรกิจ และการแก้ไขสถานการณ์ที่มีปัญหาเป็นประจำ ของกิจกรรมในแต่ละวันให้ดีขึ้นและ
ปรับปรุง เพราะสิ่งที่ผู้ประกอบการได้ เรียนรู้จากประสบการณ์ในแต่ละวัน

Wong et al. (2005) ธุรกิจเริ่มต้นที่ก่อตั้งขึ้นโดยผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ มีแนวโน้ม
ที่จะมีอุปสรรค ทางกฎหมาย เช่น สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์มากกว่าบริษัทที่ก่อตั้งโดย
ผู้ประกอบการ ไม่เคยมีประสบการณ์

Kumar (2007) ประสบการณ์ของผู้ประกอบการที่สำคัญ สำหรับความรู้เฉพาะด้าน
อุตสาหกรรมที่มีความสัมพันธ์กันอย่างแนบชิดกับความอยู่รอดและการ เจริญเติบโต

5) กลยุทธ์ธุรกิจ และการวางแผน

พรนภา เปี่ยมไชย (2556, หน้า 193-194) กลยุทธ์ทางการแข่งขันที่สามารถจะทำให้เกิด
ความได้เปรียบทางการแข่งขันก็จะมุ่งเน้นกำไรและส่วนแบ่งทางการตลาดของผลิตภัณฑ์โดยทั่วไป
ผู้บริหารสามารถกำหนดกลยุทธ์ใน การสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันหรือใน 3 รูปแบบ
ประกอบด้วย

5.1) กลยุทธ์การเป็นผู้นำด้านต้นทุน (Cost Leadership Strategy) ผู้บริหารจะต้องมี
ความสามารถทางด้านวิศวกรรมการผลิตและจัดซื้อเพื่อให้มีฐานะทางต้นทุนต่ำการผลิตและการ
ประหยัดจากผลิตจำนวนมาก ต้องเพิ่มส่วนครองตลาดให้มากหรือขยายตลาดเพื่อลดต้นทุนการจัด
จำหน่าย ธุรกิจต้องการที่จะลงทุนในเครื่องจักรและอุปกรณ์ก่อนที่มีเทคโนโลยีสูงออกแบบลักษณะ
ผลิตภัณฑ์ให้ง่ายแก่การผลิตโดยจุดประสงค์หลักของการผลิตที่มีต้นทุนต่ำอาจรวมไปถึงการวิจัย และ
พัฒนาการจัดการคุณภาพเพื่อลดค่าใช้จ่ายให้ต่ำกว่าคู่แข่งซึ่ง จะทำให้สามารถตั้งราคาขายได้ อย่าง
มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5.2) กลยุทธ์การสร้างความแตกต่าง (Differentiation Strategy) เป็นการแสวงหาข้อ
ได้เปรียบในการแข่งขันนั้นให้กับธุรกิจ พยายามมุ่งความสำคัญของตลาดโดยพยายามสร้าง ผลิตภัณฑ์
หรือบริการที่แตกต่างจากคนอื่น เพื่อให้เกิดคุณค่าที่สูงขึ้นแก่ลูกค้า ซึ่งจะทำให้สามารถ ตั้งราคาขาย

และเกิดส่วนต่างได้สูงกว่าคู่แข่งเน้นการสร้างความแตกต่างให้เด่นชัดระหว่าง ผลิตภัณฑ์ของตนและของคู่แข่งในสายตาของผู้บริโภค

5.3) กลยุทธ์มุ่งตลาดเฉพาะส่วน (Focus Strategy) เป็นกลยุทธ์ที่ธุรกิจมุ่งตลาดที่แคบผลิตสินค้าเพื่อขายในตลาดเฉพาะที่ตนสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในการทำกำไรสูงซึ่งจะทำให้ การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ และมีความได้เปรียบเหนือคู่แข่ง นอกจากนี้ยังมีกลยุทธ์ในการสร้างข้อได้เปรียบทางการแข่งขันอีก คือ กลยุทธ์การตอบสนองที่รวดเร็ว เพื่อสนองกลยุทธ์ที่ธุรกิจ ต้องตอบสนองต่อสถานการณ์ตลาดผู้บริโภคอย่างรวดเร็วเพื่อสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้กับผู้บริโภค และยังมีกลยุทธ์ที่เรียกว่า การรวมตัวกันทาง การตลาด เป็นพันธมิตรทางธุรกิจ เช่น ร่วมกันกระจายสินค้า ร่วมกันกำหนดราคา ร่วมกันส่งเสริมการตลาด

สรุปการที่จะทำธุรกิจ SMEs ให้ประสบความสำเร็จนั้น ต้องมีปัจจัยหลาย ๆ อย่าง ได้แก่

1) จังหวะเวลา การทำธุรกิจนั้นต้องมีปัจจัยหลาย ๆ ปัจจัย แต่ถ้าธุรกิจเปิดตัวและดำเนินการในช่วงเวลาที่ไม่เหมาะสม เช่นในช่วงตลาดอิ่มตัวแล้ว หรือมีตัวเลือกมาก ก็จะทำให้ธุรกิจไปรอดได้ยาก อย่างเช่น ธุรกิจ OokBee เป็นธุรกิจแอปพลิเคชันขายหนังสือออนไลน์ เป็นธุรกิจ Startup ประเภทพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ที่ทำธุรกิจมา 5 ปี กว่าจะได้เป็นที่รู้จักก็ต้องผ่านการเปลี่ยนแปลงของบริษัทในหลายรูปแบบ เวลาและข้อได้เปรียบที่เหนือกว่าคนอื่นเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ธุรกิจได้เปรียบในการเข้าครอบครองตลาดนั้นก่อน และธุรกิจ Uber เป็นธุรกิจผู้ให้บริการแท็กซี่แบบใหม่ โดยให้บุคคลทั่วไปที่มีรถยนต์มาขับเป็นแท็กซี่ และมีการเรียกผ่านแอปพลิเคชันได้ เป็นธุรกิจ Startup ประเภทบริการ ซึ่งในประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายรองรับ เป็นธุรกิจที่เปิดตัวในช่วงที่เศรษฐกิจไม่ดี หรือคนหารายได้เสริมมากขึ้นทำให้ Uber เป็นที่รู้จัก

2) ทีมธุรกิจ ทุกธุรกิจที่ทีมงานเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ในการทำงานเป็นทีมจะทำให้ไปได้ไกลและประสบความสำเร็จและถ้าได้ทีมงานที่ดีเข้าใจกันมีแนวคิดการทำงานที่ตรงกันและให้ความร่วมมือดี งานก็จะออกมาดี ธุรกิจก็จะเติบโตและประสบความสำเร็จ อย่างเช่น ธุรกิจ Ookbee ให้ความสำคัญกับทีม การเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นเร็วทำให้ต้องมีทีมที่ดีและเข้าใจการแบ่งงานกันทำ เพราะคนเดียวไม่สามารถทำทุกอย่างได้เองทั้งหมดและไม่สามารถเข้าใจงานได้ถ้าไม่ใช่ทีมเดียวกัน ธุรกิจ Ookbee มีทีมงานที่เรียกว่า IT WORKS ที่ทำให้เริ่มธุรกิจจนสามารถเป็นเบอร์หนึ่งของตลาดได้ และธุรกิจ Wongnai เป็นแอปพลิเคชันร้านอาหารที่ผู้บริโภคสามารถรีวิวอาหารได้ทั่วประเทศ เป็นธุรกิจ ประเภท User-Generated Content หรือการสร้างเนื้อหา (Content) ที่เกิดจากผู้ใช้ หรือผู้ติดตาม มาไว้บนพื้นที่ของเว็บไซต์ โดยก่อตั้ง ได้เริ่มทำธุรกิจที่ อเมริกา โดยจ้างทีมที่อินเดียเขียนโปรแกรม แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จจึงกลับมาทำธุรกิจที่ประเทศไทย เพราะสามารถหาทีมได้ โดยไม่จำเป็นต้องจ้างทำ และค่อย ๆ ร่วมทีมเพื่อนมาช่วยขึ้นมา การทำงานกับเพื่อนทำให้เข้าใจกันง่ายขึ้น อยากเปลี่ยนตรงไหนอยากเพิ่มอะไรก็ทำได้ง่ายขึ้น เมื่อได้ทีมที่ดีธุรกิจก็ประสบความสำเร็จ

3) ไอเดีย หรือแนวความคิดใหม่ ๆ การจะทำธุรกิจให้ประสบความสำเร็จได้ต้องมีแนวความคิดใหม่ ๆ สร้างสรรค์ รู้จักแก้ปัญหา เพราะแนวความคิดใหม่ ๆ จะเป็นตัวบอกว่าเราจะทำอะไร ทำอย่างไร แก้ไขอะไร เป็นการเริ่มต้นในการทำสตาร์ทอัพให้ประสบความสำเร็จโดยที่แนวความคิดต้องไม่ซ้ำ หรือจะเป็นการต่อยอดแนวความคิดเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีความน่าสนใจยิ่งขึ้น อย่างเช่น UberCamp เกิดแนวความคิดใหม่ ๆ จากการแก้ปัญหาเรียก Taxi ยาก จึงมีแนวความคิดเรียกรถผ่านแอปพลิเคชันที่ชื่อว่า UberCab.com และอีกธุรกิจที่ให้ความสำคัญกับแนวความคิดใหม่ ๆ CLAIM DI เป็นแอปพลิเคชันเรียกประกันภัย เป็นธุรกิจประเภทบริการ โดยได้รับความไว้วางใจจากบริษัทประกันถึง 15 บริษัท มีแนวความคิดที่จะแก้ไขการเกิดอุบัติเหตุและความยุ่งยากให้การเรียกประกัน ทำให้มีความสะดวกสบายยิ่งขึ้นและใช้เวลาไม่นาน

4) แผนธุรกิจ เป็นอีกปัจจัยที่ทำให้ธุรกิจ SMEs ประสบความสำเร็จ การที่จะทำธุรกิจอะไรก็ตามต้องมีการวางแผนที่ชัดเจนในการทำธุรกิจ เพื่อให้ธุรกิจเป็นไปในทิศทางที่เราต้องการ อย่างเช่น ธุรกิจ WASHBOX 24 เป็นธุรกิจ Startup ที่ช่วยแก้ปัญหาคนทำงานที่ไม่มีเวลาและต้องการความสะดวกในการซักรีด โดยใช้บริการซักรีดผ่านแอปพลิเคชัน บนมือถือใช้งานได้ 24 ชั่วโมง (พิมลพรรณ จันทร์เจริญ และ กิตติมา ชาญวิชัย, 2559) เป็นธุรกิจประเภทบริการ หรือธุรกิจ Wongnai เป็นธุรกิจที่มีแผนธุรกิจที่ชัดเจนเช่นกัน เนื่องจากผู้ก่อตั้งมีความถนัดทางด้านซอฟต์แวร์โปรแกรมจึงทำให้สามารถพัฒนาโปรแกรมตามแผนธุรกิจที่วางไว้ได้ และธุรกิจหรือ CLAIM DI ที่มีแผนธุรกิจที่ยืดหยุ่น เมื่อเกิดปัญหา ก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว (อคินา พรวิสิน, 2559)

5) เงินทุน การทำธุรกิจสิ่งที่สำคัญ คือ เงินทุนหรือแหล่งเงินทุน ปัจจุบันแหล่งเงินทุนของ SMEs ในประเทศไทยมีการสนับสนุนมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะธนาคารต่าง ๆ ที่ สนับสนุนเงินทุนให้ธุรกิจ และก็มีแหล่งเงินทุนให้เลือกหลากหลายรูปแบบ เช่น กองทุนระดับโลกที่คอยช่วยเหลือเรื่องเงินทุน เงินทุนตัวเองลงทุนเพื่อพัฒนาให้ธุรกิจมีผู้ใช้จำนวนมากและจึงขอรับการระดมทุนในภายหลัง เนื่องจากง่ายต่อการระดมทุน เพราะธุรกิจมีการพัฒนาขึ้นไปเรื่อยๆ จึงมีความเสี่ยงน้อย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประสบความสำเร็จ

ความสำเร็จ

ณัฐ อมรภิญโญ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการประสบความสำเร็จของผู้ประกอบการรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างการพัฒนาที่สมดุล มีคุณภาพและยั่งยืนภายใต้การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว เพื่อให้คนในชุมชนมีความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง สนับสนุนให้ชุมชนมีอาชีพในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการประกอบอาชีพในแต่ละชุมชน เป็นแนวทางในการพัฒนาธุรกิจขนาดย่อมในชุมชน หลักการพัฒนาชนบทจึงมุ่งให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การบริหารจัดการและการดำเนินการในรูปขององค์กรประชาชนเพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านช่วยเหลือตนเองและสนับสนุนให้หมู่บ้านเกิดการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น โดยหยิบเอาผลผลิตทาง

การเกษตรที่ชุมชนมีมาทำการแปรรูปเพื่อผลิตเป็นสินค้าในชุมชน ผลการศึกษาพบว่า จากการวิเคราะห์ ปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบการประสบความสำเร็จที่ยั่งยืนของผู้ประกอบการรายย่อยพบ 2 กลุ่มหลัก ได้แก่ ปัจจัยทางด้านส่วนตัวและปัจจัยทางด้านการบริหาร เมื่อวิเคราะห์ห้องค์ประกอบ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จที่ยั่งยืนของผู้ประกอบการรายย่อยประกอบไปด้วย 4 ปัจจัย คือ ด้านความรู้ทักษะการบริหาร ด้านเงินทุน ด้านความตั้งใจ และด้านประสบการณ์

ชิดโสณ วิสิฐนธิธิกา (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จในการประกอบธุรกิจรถเครน ในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจ SMEs ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้านได้แก่ ด้านความมั่นคง ด้านการยอมรับนับถือ และด้านการมีชื่อเสียง 2) ปัจจัยธุรกิจทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของธุรกิจ ได้แก่ ระบบบุคลากร ระบบการเงิน ระบบการตลาด ระบบการบริหารจัดการ ระบบลูกค้า ระบบการแข่งขัน ระบบเศรษฐกิจ ระบบการเมืองและกฎหมาย และระบบเทคโนโลยีที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจ SMEs และ 3) อำนาจพยากรณ์ของปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกของธุรกิจ SMEs ที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจ SMEs ผลการศึกษาพบว่า ความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจ SMEs ได้แก่ ระบบการตลาด ระบบลูกค้า ระบบเทคโนโลยี ระบบการเงิน และระบบบุคลากรมีผลต่อความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

สุรศักดิ์ อำนวยประวิทย์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาองค์ประกอบสำคัญและหลักการความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ นโยบายของภาครัฐในการสนับสนุนผู้ประกอบการ และพัฒนากลยุทธ์ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ผลการศึกษาพบว่า ด้านผู้ประกอบการ SMEs จะต้องปรับปรุงการจัดการภายในองค์กรอย่างจริงจัง รวมถึงการปรับปรุงด้านระบบบัญชีและการเงิน อีกทั้งต้องเริ่มต้นติดต่อกับสถาบันการเงินเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการในอนาคต และรักษาวินัยทางการเงิน ไม่นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของการดำเนินธุรกิจ ด้านธนาคารพาณิชย์จะต้องปรับเปลี่ยนขั้นตอนการวิเคราะห์สินเชื่อให้รวดเร็วยิ่งขึ้น และควรจะเข้าร่วมกับโครงการของภาครัฐ เพื่อสนับสนุนเงินทุนให้กับผู้ประกอบการ SMEs ได้ง่ายขึ้น รวมถึงการจذبกรมหลักสูตรทางการเงินและบัญชีให้แก่ผู้ประกอบการ SME เพื่อให้ผู้ประกอบการมีความรู้ในระบบการเงินและบัญชีที่ถูกต้อง จะทำให้ผู้ประกอบการ SMEs เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น ด้านภาครัฐ หน่วยงานของรัฐ เช่น ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ต้องให้การสนับสนุนเงินทุนกับผู้ประกอบการโดยตรง แต่ในอดีตที่ผ่านมา ผู้ประกอบการขนาดย่อม มักจะไม่ได้รับการสนับสนุนเงินทุนจาก ธพว. ในทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ธนาคารมักจะพิจารณาสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการ SMEs ที่แข็งแกร่งแล้ว เนื่องจากผู้บริหารของธนาคาร

อาจจะกล่าวหาว่าด้านนี้เสีย จึงเป็นสาเหตุใหญ่ที่ ธพว. มักจะให้การสนับสนุนแก่ผู้ประกอบการ SMEs ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่

เขมกร ไชยประสิทธิ์ และ อรพิน สันติธีรากุล (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบตัวแบบการพัฒนาผู้ประกอบการระหว่างประเทศไทย กับหมู่เกาะ AZORES ประเทศโปรตุเกส มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบตัวแบบการพัฒนาผู้ประกอบการระหว่างประเทศไทยและหมู่เกาะ Azores ประเทศโปรตุเกส โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารองค์กรที่มีหน้าที่หลักในการพัฒนาผู้ประกอบการของประเทศไทย ได้แก่ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สถาบันการเงิน และสถาบันการศึกษา และใช้แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารองค์กรที่มีหน้าที่หลักในการพัฒนาผู้ประกอบการของหมู่เกาะ Azores ประเทศโปรตุเกส ได้แก่ Society for the Business Development of the Azores, Azores Tourism Observation, Azores Chamber of Commerce และ University of the Azores การวิจัยนี้ดำเนินการตามกรอบตัวแบบในการพัฒนาผู้ประกอบการของ Dabson (2005) ทั้ง 5 ด้านคือ 1) การศึกษาด้านผู้ประกอบการของสถาบันการศึกษา 2) การฝึกอบรมและการให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิค 3) การเข้าถึงเงินทุน 4) การเข้าถึงกลุ่มเครือข่าย และ 5) วัฒนธรรมการเป็นผู้ประกอบการ ผลการศึกษาพบว่า ทั้งประเทศไทยและหมู่เกาะ Azores ประเทศโปรตุเกส มีการพัฒนาผู้ประกอบการเป็นไปในทิศทางเดียวกันระหว่างสถาบันการศึกษา กับการฝึกอบรมและการให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคแก่ผู้ประกอบการ โดยมีสถาบันการศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการสร้างองค์ความรู้เพิ่มเสริมสร้างผู้ประกอบการด้วยการสนับสนุนจากสถาบันวิจัยสนับสนุน สำหรับหมู่เกาะ Azores พบว่าการเข้าถึงเงินทุน ความเข้มแข็งและความเหนียวแน่นในการสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการ ถือเป็นข้อได้เปรียบของหมู่เกาะ Azores เนื่องจากมีความเชื่อมโยงระหว่างภาครัฐ องค์กรต่าง ๆ สถาบันวิจัย หน่วยงานสนับสนุนด้านเทคโนโลยี สถาบันการศึกษาที่นำจุดแข็งและองค์ความรู้ที่มีช่วยในการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการอย่างเป็นระบบ

สำหรับการพัฒนาผู้ประกอบการของประเทศไทยพบจุดแข็งในด้านการศึกษาด้านผู้ประกอบการในสถาบันการศึกษา การจัดการฝึกอบรมและให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ แก่ผู้ประกอบการ และการช่วยเหลือด้านการเข้าถึงเงินทุนแก่ผู้ประกอบการ แต่ยังคงมีการพัฒนาในด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการบริหารจัดการเครือข่ายที่ยังไม่เป็นระบบและยังไม่เข้มแข็ง และด้านการสร้างวัฒนธรรมการเป็นผู้ประกอบการให้เกิดขึ้น ดังนั้นรัฐบาลไทยจึงควรมีนโยบายที่มีความชัดเจนในการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของเครือข่าย กระตุ้นให้เกิดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์และพัฒนาเพื่อรักษาความต่อเนื่องของเครือข่าย และมีวิธีประเมินประสิทธิผลให้เกิดการเรียนรู้และสร้าง

ประสบการณ์ร่วมกันระหว่างองค์กร ทั้งหมดนี้เป็นการสร้างสภาพแวดล้อมของประเทศไทยให้เป็นสังคมแห่งการสร้างผู้ประกอบการอย่างแท้จริง

เจริญชัย พรไพโรเพชร และคณะ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการในการพัฒนาศักยภาพในการประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของผู้ประกอบการในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า ภาครัฐควรที่จะพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs ในด้านความรู้ โดยเฉพาะความรู้ในธุรกิจ โดยเริ่มตั้งแต่การจัดตั้งธุรกิจ การดำเนินการในส่วนของการบริหารงาน การบัญชี การตลาด และการขาย รวมถึงให้มีแผนธุรกิจที่ชัดเจนและมีการปรับปรุงตลอดเวลา แผนธุรกิจเปรียบเสมือนหัวใจของผู้ประกอบการ สำหรับการฝึกอบรมในส่วนนี้จะเป็นการยกระดับความรู้ในส่วนที่ขาดไปในเฉพาะด้าน เช่น หลักสูตรการจัดการด้านระบบบัญชีสำหรับธุรกิจ SMEs เป็นต้น อีกทั้งผู้ประกอบการต้องมีความโปร่งใสในการบริหารงาน โดยมีความรับผิดชอบต่อหุ้นส่วน ต่อสถาบันการเงิน การเสนอข้อมูลที่เป็นจริง เพราะจะเป็นประโยชน์ทำให้สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ได้แม่นยำจากพื้นฐานตัวเลขที่เป็นจริง และสามารถเชื่อมต่อกับผู้อื่นได้ สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงผนึกกำลังได้สะดวกขึ้น

สุนชนทิพย์ ทิพากร และคณะ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใช้การศึกษาและการวิเคราะห์บนพื้นฐานแนวคิด ทฤษฎีด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และการบริหารงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในการสร้างความสามารถในการแข่งขันและสามารถรักษาความอยู่รอดในระยะยาว เนื่องจากการดำเนินธุรกิจ SMEs มีข้อจำกัดด้านทรัพยากรขององค์การที่ขาดแคลนกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ที่พร้อมซึ่งระบบการบริหารงาน เงินทุน และความพร้อมด้านบุคลากร ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs จึงต้องใช้กลยุทธ์การจัดการทรัพยากรมนุษย์ เพื่อสร้างความสามารถทางการแข่งขันให้สามารถดำรงอยู่ได้ในระยะยาว โดยกลยุทธ์ดังกล่าวต้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและบริบทของการดำเนินธุรกิจ SMEs ในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความเหมาะสมกับกลยุทธ์ทางธุรกิจ สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ลักษณะเฉพาะขององค์การ และความสามารถขององค์การ

กฤษยา มะแอ และกฤษณา ฝิ่งใจ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยสู่ความสำเร็จของวิสาหกิจเริ่มต้น (สตาร์ทอัพ) ในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จประกอบด้วย ด้านกลยุทธ์ (Strategic choices) ได้แก่ ที่ตั้งและความน่าเชื่อถือของแผนธุรกิจ ด้านปัจจัยในการแข่งขัน (Competitive Factor) ได้แก่ สินค้าที่เกี่ยวข้อง ความรู้เกี่ยวกับกำลัง การแข่งขัน คุณภาพสินค้า ด้านการตลาด (Marketing) ได้แก่ การมีส่วนร่วมของชุมชน การบริหาร ความสัมพันธ์กับลูกค้า การประชาสัมพันธ์ การโฆษณา ราคา ด้านทรัพยากร (Resources) ได้แก่ ขนาดบริษัท ทรัพยากรทางการเงิน การฝึกอบรม หรือความสามารถของพนักงาน การหมุนเวียนของพนักงาน ความคล่องตัวทาง

ธุรกิจหรือการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านเจ้าของหรือผู้จัดการ (Owner/ manager) ได้แก่ ความเป็นผู้นำหรือมูลค่า ประสบการณ์ หรือความ เฉียบแหลมทางธุรกิจ

จงธิดา พานิตยัณรา และแสงดาว ประสิทธิ์สุข (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ศึกษาถึงปัจจัยภายในของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเปรียบเทียบการสนับสนุนสินเชื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมระหว่างธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินพิเศษของรัฐ รวมถึงศึกษาปัจจัยภายในของสถาบันการเงินที่มีผลต่อการสนับสนุนสินเชื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะกิจการที่มีผลต่อการได้รับสินเชื่อ คือ ขนาดกิจการ อายุกิจการ รูปแบบของกิจการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการได้รับสินเชื่อ โดยกิจการที่มีขนาดใหญ่กว่า กิจการที่ก่อตั้งมานานกว่า กิจการที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลมีโอกาสได้รับสินเชื่อมากขึ้น ข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ สถาบันการเงินพิเศษของรัฐควรให้การสนับสนุนทางการเงินกับกิจการที่มีโอกาสได้รับสินเชื่อน้อยกว่า เช่น ผู้ประกอบการ SME ขนาดจิ๋วและขนาดย่อม (Micro and Small Enterprises) ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

ฐิติมา เกษมสุข (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบการการค้าชายแดนไทยกับกัมพูชาด่านอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพปัญหาและอุปสรรคการค้าชายแดน คือ นโยบายของภาครัฐบางส่วนไม่สามารถส่งเสริมความสามารถทางการแข่งขันให้ผู้ประกอบการในเขตชายแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 2) ความพร้อมผู้ประกอบการ คือ การไม่วิเคราะห์มุมมองในภาพรวมของการทำธุรกิจ การไม่มีแหล่งเงินทุนเป็นของตนเอง การกู้เงินนอกระบบเพื่อใช้หมุนเวียนกิจการ การรอให้ผู้ประกอบการจากฝั่งประเทศเพื่อนบ้านเข้ามารับสินค้ากลับไปจำหน่ายต่อ การขาดการหาพันธมิตรทางธุรกิจ และขาดการพัฒนาและการออกแบบให้เป็นสินค้าของตนเอง

วิไลพร พุ่งเกียรติไพบูลย์ และคณะ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดภาคใต้ชายแดนของประเทศไทย โดยการศึกษาได้มีการลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครศรีธรรมราชที่เป็นกิจการประเภทค้าปลีก ค้าส่ง การผลิตและการบริการ ผลการศึกษาพบว่า ควรมีศาสตร์และศิลป์เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการประกอบธุรกิจให้ประสบความสำเร็จมากขึ้นดังนี้ 1) การเลือกธุรกิจ 2) การมีแผนงาน 3) การมีจุดมุ่งหมายที่ดี 4) การเลือกทำเลที่ตั้ง 5) การมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล 6) การสร้างพันธมิตรทางการค้า 7) การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 8) คุณภาพของสินค้าหรือบริการ 9) การจัดการแหล่งการเงิน 10) มีการจัดทำระบบบัญชี 11) การกำหนดกลุ่มลูกค้าเป้าหมายชัดเจน 12) การมีเครดิตที่น่าเชื่อถือ 13) ประสบการณ์ในการทำงาน 14) ความรู้ ความสามารถ 15) ตอบสนองให้ตรงต่อสนิยมของลูกค้า 16) การแยกรายรับรายจ่าย 17) มีหลักการจัดการงานที่มีประสิทธิภาพ 18) มีการสั่งการที่มีความยืดหยุ่น

ศาสตร์และศิลป์ต่าง ๆ ที่มีความสำคัญอันจะนำมาประสมประสานให้เหมาะสมและสอดคล้องกับโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ เข้าใจหลักการตลาด ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจเกิดความล้มเหลว คือ

- 1) การบริหารการตลาดผิดพลาด
- 2) ขาดการบริหารจัดการแหล่งเงินทุน
- 3) ไร้ประสิทธิภาพทางการจัดการ
- 4) ผู้บริหารขาดทักษะในการจัดการงาน

เลิศลักษณ์ เจริญสมบัติ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารงานของผู้ประกอบการรายย่อยในพื้นที่อำเภอชะอำและอำเภอหัวหิน มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการรายย่อยในพื้นที่อำเภอชะอำและอำเภอหัวหิน และเพื่อศึกษากลยุทธ์การบริหารงานของผู้ประกอบการรายย่อยในพื้นที่อำเภอชะอำและอำเภอหัวหิน การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการรายย่อย จำนวน 40 ผู้ประกอบการ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่และการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ แล้วใช้การวิเคราะห์เชิงบริบทของเนื้อหา และการวิเคราะห์เชิงบรรยาย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการรายย่อยมีจุดแข็ง คือ ลงทุนน้อย ตัดสินใจในการจัดการได้ด้วยตนเอง จุดอ่อนคือ ขาดความรู้และทักษะ และโอกาส คือ รัฐบาลมีนโยบายในการสนับสนุนผู้ประกอบการ ในส่วนของกลยุทธ์ในการบริหารงาน ผู้ประกอบการจะต้องมีใจรักบริการ มีการบริหารการเงินที่ดี มีระบบบัญชี และมีความคิดสร้างสรรค์

จารุภาส พัดดี และคณะ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเพื่อความมั่นคงของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมใน จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและข้อจำกัดในการเข้าถึงนโยบายและมาตรการในการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของภาครัฐ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กลยุทธ์ที่อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยใช้ในการจัดการเพื่อสร้างความมั่นคงในการดำเนินกิจการ และเพื่อนำเสนอแนวทางในการปรับปรุงนโยบายและมาตรการภาครัฐในการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยมีความมั่นคงในการดำเนินกิจการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี จำนวน 398 ตัวอย่าง และสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารของสภาอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี และหอการค้าจังหวัดชลบุรี จำนวน 8 ท่าน ทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ผลมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุ โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัญหาและข้อจำกัดของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดชลบุรีในการเข้าถึงนโยบายและมาตรการของภาครัฐ โดยรวมและรายด้านทุกด้านนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุก ประเด็น โดยสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านแรงงาน ปัญหาที่พบมากที่สุด ต้นทุนด้านค่าจ้างและสวัสดิการแรงงานสูงมาก รองลงมาคือด้านข้อระเบียบและกฎหมาย ปัญหาที่พบ

มากคือ กฎระเบียบเอื้อแต่ทุนรายใหญ่ ทุนรายเล็กเสียเปรียบ เช่น กฎหมายส่งเสริมการลงทุน ด้านการตลาด ปัญหาที่พบมากคือ บริษัทขนาดใหญ่เข้ามาเปิดสาขาในพื้นที่และแย่งชิงตลาด ด้านการเข้าถึงการบริการภาครัฐ ปัญหาที่พบมากคือขั้นตอนการขอรับบริการจากหน่วยงานรัฐยุ่งยาก ลำบาก เช่น การขอจดทะเบียนสิทธิทางปัญญา การขอใช้สิทธิเงินกู้ หรือการขอข้อมูลต่างๆ ด้านเงินลงทุน ปัญหาที่พบมากคือ แหล่งเงินทุนที่มีอยู่มีต้นทุนดอกเบี้ยค่อนข้างสูง ด้านเทคโนโลยีทางการผลิต ปัญหาที่พบมากคือ ช่างเทคนิคที่มีความรู้ความสามารถ ที่จะคอยควบคุมดูแลเทคโนโลยี/ เครื่องจักร หายาก และค่าจ้างสูง และ ด้านความสามารถในการจัดการ ปัญหาที่พบมากคือ ขาดความรู้และความเข้าใจในการวางแผนธุรกิจ ตามลำดับ 2) อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ส่วนใหญ่มีกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการเพื่อสร้างความมั่นคงในการดำเนินกิจการ โดยรวมนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยรวมนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ปัจจัย ได้แก่ ด้านการเข้าถึงการบริการภาครัฐ กลยุทธ์ที่ใช้ส่วนใหญ่คือ การจ่ายภาษีต่าง ๆ อย่างถูกต้องตามกฎหมาย และด้านการตลาด กลยุทธ์ที่ใช้ส่วนใหญ่คือ การเก็บข้อมูลสถิติการซื้อขายของลูกค้าไว้ และมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางอีก 5 ปัจจัย โดยสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านเงินลงทุน กลยุทธ์ที่ใช้ส่วนใหญ่คือ การวางแผนจัดการระบบการจัดการการเงินที่มีประสิทธิภาพ รองลงมาคือด้านแรงงาน กลยุทธ์ที่ใช้ส่วนใหญ่คือ การให้ความสำคัญกับการพัฒนาพนักงานโดยเน้นการสร้างทักษะและความจงรักภักดี ด้านความสามารถในการจัดการ กลยุทธ์ที่ใช้ส่วนใหญ่คือ การปรับโครงสร้างและ กลยุทธ์บ่อยครั้งเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ด้านข้อระเบียบและกฎหมาย กลยุทธ์ที่ใช้ส่วนใหญ่คือ ผู้บริหารระดับสูง ไม่สนใจในการเรียนรู้และทำความเข้าใจกับกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีทางการผลิต ตามลำดับ กลยุทธ์ที่ใช้ส่วนใหญ่คือ การซ่อมบำรุงและพัฒนาเทคโนโลยีที่ใช้อยู่เพื่อชะลอการลงทุนและรักษาผลิตภาพของการผลิต และ 3) แนวทางในการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดย่อมของไทยมีความมั่นคงในการดำเนินกิจการ ในด้านเงินลงทุน ควรมีการขยายโอกาสของ SMEs ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และส่งเสริมให้ความรู้ในการใช้เงินลงทุนให้ถูกประเภท ด้านการตลาด นั้น ควรส่งเสริมความสามารถในการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีความสามารถในการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการตลาด ด้านแรงงาน ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการจัดการนั้น ควรส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ และให้ความรู้ในการจัดการต้นทุนและซัพพลายเออร์ ด้านเทคโนโลยีการผลิต ควรมุ่งเน้นการสร้างความสามารถทางการแข่งขันด้วยการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และควรปรับตัวให้เท่าทันกับการ

สุกฤตา สุดสันต์ และคณะ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยกำหนดความสำเร็จในการประกอบการของผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษามาตรการสนับสนุนจากภาครัฐ องค์ความรู้การเป็นผู้ประกอบการ ความสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน และนวัตกรรมองค์การ ที่มี

อิทธิพลต่อความสำเร็จ ในการประกอบการของผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น ผลการศึกษาพบว่า องค์ความรู้การเป็นผู้ประกอบการ ความสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน และนวัตกรรมองค์การ มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประกอบการของผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยองค์ความรู้การเป็นผู้ประกอบการ ความสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน และนวัตกรรมองค์การสามารถร่วมทำนายความสำเร็จในการประกอบการของผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น ได้ร้อยละ 60.1

จิรพร วงศ์ขัตติย์ และคณะ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการเสริมสร้างการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดย่อมในจังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพปัญหาการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดย่อมในจังหวัดเชียงราย 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดย่อมในจังหวัดเชียงราย 3) แนวทาง การเสริมสร้างการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดย่อมในจังหวัดเชียงราย โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้ประกอบการ จำนวน 21 ราย ซึ่งเป็นเจ้าของหรือหุ้นส่วน ของวิสาหกิจขนาดย่อม วิจัยนี้เป็นการวิจัย เชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสังเกตและการสัมภาษณ์แบบ เจาะลึกวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอข้อมูลรูปแบบ การเขียนบรรยาย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการประสบปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด 19 ทำให้ยอดขายลดลง มากที่สุด รองลงมา คือ ปัญหาด้านเทคนิคการทำสื่อโฆษณาออนไลน์ ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดย่อมมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านทรัพยากรทางการเงิน ปัจจัยด้านทรัพยากร มนุษย์ ปัจจัยด้านเครือข่าย ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านทรัพยากรทางกายภาพ ปัจจัยด้าน วัฒนธรรม และปัจจัยด้านนวัตกรรม ตามลำดับ ในแต่ละระยะของการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาด ย่อมแต่ละประเภท ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจการผลิต ธุรกิจการค้า ธุรกิจบริการ มีความต้องการปัจจัยการ เจริญเติบโตที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเสริมสร้างแนวทางการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดย่อม ต้องให้ ส่งเสริมให้สอดคล้องกับความต้องการในแต่ละระยะการเจริญเติบโตของธุรกิจแต่ละประเภท ดังนี้ ระยะที่ 1 ธุรกิจการผลิตและธุรกิจการค้ามี ความต้องการปัจจัยด้านทรัพยากรทางการเงินมากที่สุด ควรชี้ให้ผู้ประกอบการเห็นโอกาส ช่องทางในการจัดหาเงินทุนและการเข้าถึงแหล่งทุน การวางแผนด้าน การเงิน ส่วนธุรกิจบริการ ในระยะแรกมีความต้องการปัจจัยด้านทรัพยากรทางกายภาพมากที่สุด เพราะธุรกิจบริการส่วนใหญ่ต้องอาศัยพื้นที่ หรือทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมในการทำธุรกิจ ระยะที่ 2 ธุรกิจ การผลิตและธุรกิจการค้า มีความต้องการปัจจัยด้านการตลาดมากที่สุด ควรส่งเสริมด้านการตลาดโดย ใช้หลัก 4P ส่วนธุรกิจบริการ มีความต้องการด้านการเงินมากที่สุด เนื่องจากเป็นระยะที่ธุรกิจเริ่ม เป็นที่รู้จัก แต่อาจจะยังมีส่วนแบ่งตลาดน้อย จึงต้องเร่งพัฒนาปรับปรุงระบบ การดำเนินงานของธุรกิจ ทำให้ต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก ระยะที่ 3 ธุรกิจการผลิต ธุรกิจการค้า และธุรกิจบริการ มีความ ต้องการปัจจัยด้านการตลาดมากที่สุด เนื่องจากในระยะนี้ธุรกิจเริ่มเป็นที่รู้จักมากขึ้น ส่วนแบ่งตลาดเริ่ม มากขึ้น ควรส่งเสริมปัจจัยด้านการตลาด โดยมุ่งเน้นเรื่องการเพิ่มสายผลิตภัณฑ์ให้มี ความหลากหลาย เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้มากขึ้น ระยะที่ 4 ธุรกิจการผลิต และธุรกิจการ

บริการ มีความต้องการปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์ จึงควรมุ่งเน้นที่การทำงานเป็นทีม สร้างความเชื่อมั่นในทีมงาน ทำให้บุคลากรเห็นความมั่นคงจากโอกาสของการเติบโตตามสายงาน ก่อให้เกิดความรักและผูกพันต่อองค์กร ส่วนธุรกิจการค้า มีความต้องการปัจจัยด้านการตลาด ในระยะนี้ธุรกิจเติบโตเต็มที่จึงควรเน้นกลยุทธ์ช่องทางการจัดจำหน่ายทั้งออนไลน์และออฟไลน์ ระยะที่ 5 ธุรกิจการผลิต และธุรกิจบริการมี ความต้องการด้านเครือข่ายความสัมพันธ์มากที่สุด เนื่องจากระยะนี้ธุรกิจเริ่มถดถอย การเข้าร่วมกิจกรรมหรือเข้าร่วมเครือข่ายต่าง ๆ ระหว่างลูกค้า เครือข่ายผู้ประกอบการ หน่วยงานของรัฐ จะทำให้มองเห็นโอกาสทางธุรกิจ ส่วนธุรกิจการค้า ในระยะนี้เป็นระยะที่ธุรกิจเริ่มถดถอย ยอดขายเริ่มตก จึงมีความต้องการปัจจัยด้านการตลาด ควรมุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมการตลาด เช่น ลด แลก แจก แถม เพื่อให้ธุรกิจสามารถขายสินค้า ระบายสินค้าให้ได้มากที่สุดหากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการได้อย่างเหมาะสมจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบรรลุเป้าหมายของธุรกิจมากขึ้น

Takahara (2010) ได้ศึกษาเรื่อง SMEs in Japan A new growth driver ผลการศึกษาพบว่า สำหรับในประเทศญี่ปุ่นวัฒนธรรมองค์กร คือ การตรวจสอบความผิดพลาดหรือจุดบกพร่อง แทนที่จะมุ่งที่ความสำเร็จของธุรกิจ โดยภาครัฐมองปัญหาของ SMEs ในประเด็นผู้ประกอบการ SMEs ไม่สามารถอธิบายธุรกิจของตนเองให้แก่ผู้ให้สินเชื่อได้ ในขณะที่ธนาคารเอกชนไม่สามารถพิจารณาการเติบโตของธุรกิจตามคำขอของผู้ประกอบการ SMEs ในที่สุดกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรมญี่ปุ่น (Japan's Ministry of Economy, Trade and Industry: METI) ได้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินมาตรฐานด้านบัญชีของธุรกิจ SMEs และสนับสนุนให้มี Relationship Banking ผู้ที่จะเป็นผู้ติดต่อสร้างความสัมพันธ์กันระหว่างผู้ประกอบการ SMEs และสถาบันการเงิน นอกจากนี้ยังจัดให้มีหลักสูตรสำหรับสถาบันการเงิน เพื่อศึกษานโยบายของรัฐบาลในด้าน SMEs

Salwa et al. (2013) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จของผู้ประกอบการ ไมโครเครดิตที่ประสบความสำเร็จแบบเชิงประจักษ์จากประเทศมาเลเซีย มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจลักษณะของผู้ประกอบการที่ใช้สินเชื่อที่ประสบความสำเร็จ และเพื่อตรวจสอบปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จ ผลการศึกษาพบว่า การเพิ่มปริมาณของเงินทุน คือ พื้นฐานของการลงทุนจึงจำเป็นต้องมีเงินทุนที่เพียงพอสำหรับการขยายขนาดของธุรกิจให้มากขึ้น ยิ่งพวกเขามีเงินทุนมากเท่าไรความสำเร็จก็จะมากขึ้นเท่านั้น

Chowdhury et al. (2016) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยสู่ความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม: กรณีศึกษาประเทศบังคลาเทศ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศบังคลาเทศ ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคใต้ของประเทศบังคลาเทศ จำนวน 8 ราย ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า ความสำเร็จของผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์กับตัว

แปรรออิสระทั้งหมดในการศึกษา โดยโครงสร้างพื้นฐาน สภาพแวดล้อมทางการเมือง การเข้าถึงแหล่งเงินทุน เป็นปัจจัยสำคัญที่ขัดขวางความสำเร็จของผู้ประกอบการ และพบว่าประสบการณ์และการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกในขณะที่อายุมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความสำเร็จ

Kamitewoko (2016) ได้ศึกษาเรื่อง ความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการ: ธุรกิจของคนจีน ในคองโกบราซิล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ การศึกษา ประสบการณ์ด้านการค้า และความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จในการประกอบการ

Wiltbank et al. (2017) ได้ศึกษาเรื่อง การลงทุนและผลตอบแทนที่ประสบความสำเร็จจากการขายของผู้ประกอบการ SMEs มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลตอบแทนของทุนที่ลงทุนในกิจการใหม่และ 2) เพื่อศึกษาผลตอบแทนที่เป็นผลกำไรให้กับผู้ประกอบการ ผลการศึกษาพบว่า การเข้าถึงแหล่งเงินทุน ผลตอบแทนที่ลดลงไปอยู่ในเงินทุน ประโยชน์หลักของการลงทุนในตราสารทุน คือ การมีสภาพคล่องทางการเงิน

Badin et al. (2018) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยสู่ความสำเร็จที่สำคัญสำหรับวิสาหกิจป่าไม้ขนาดกลางและขนาดย่อม มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางในการสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มั่นคงในการพัฒนา SMEs ที่ประสบความสำเร็จ ผลการศึกษาพบว่า ความสำเร็จที่สำคัญในการทำให้สภาพแวดล้อมทางธุรกิจเหมาะสม คือ การจัดการและการวางแผนการใช้ที่ดิน มีต้นทุนทางการเงินที่เหมาะสม และความสามารถในการจัดการ

สรุปจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประสบความสำเร็จพบว่าปัจจัยที่ทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประสบความสำเร็จนั้น ผู้ประกอบการต้องมีความเป็นผู้นำ มีประสบการณ์หรือความเชี่ยวชาญทางธุรกิจ มีการศึกษา มีการวางแผนและจัดการ ในเรื่องเกี่ยวกับเทคโนโลยี โครงสร้างของบริษัท โครงสร้างทางการเงิน การตลาด ผลิตผลและทรัพยากรมนุษย์ มีความโปร่งใสในการบริหารงาน มีความรับผิดชอบต่อหุ้นส่วน ต่อสถาบันการเงิน มีการเสนอข้อมูลที่เป็นจริง มีเงินทุนที่เพียงพอและมีต้นทุนทางการเงินที่เหมาะสม

ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การเข้าถึงแหล่งเงินทุนของธุรกิจระยะเวลาที่ผ่านมาภาครัฐได้ให้การสนับสนุนแก่ผู้ประกอบการมาโดยตลอด โดยเฉพาะการแก้ปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุน แต่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ ส่งผลให้ธุรกิจไม่สามารถขยายธุรกิจให้เติบโตขึ้น นอกจากนี้ ยังพบว่าสภาพปัญหาความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการในแต่ละประเภทก็มีความแตกต่างกัน ดังนี้

กลุ่มแรก คือ กลุ่มธุรกิจที่เป็นนิติบุคคล ส่วนใหญ่จัดตั้งในรูปของห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด พบว่า กลุ่มนี้การเข้าถึงแหล่งเงินทุนไม่ได้เป็นปัญหามากนัก เพราะเป็นกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่ทุกธนาคารต่างให้ความสนใจ แต่ขณะเดียวกันกลับพบว่า ปัญหาการให้สินเชื่อใหม่เพื่อชำระสินเชื่อเดิมระหว่างสถาบันการเงิน (Refinance) ยังคงมีสูง อย่างไรก็ตามธุรกิจกลุ่มนี้ยังคงมีประเด็นปัญหาที่สำคัญเพิ่มเติมอีก 2 ประการ กล่าวคือ ประการแรก คือ ต้นทุนทางการเงินที่สูง สาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งมาจากปัญหาข้อมูลทางการเงิน/งบการเงินขาดความน่าเชื่อถือ ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์มีต้นทุนในการรวบรวมข้อมูลสูงวิเคราะห์สินเชื่อภายใต้ข้อจำกัดความน่าเชื่อถือของข้อมูล ธนาคารพาณิชย์จึงจำกัดความเสี่ยงโดยผ่านการกำหนดเงื่อนไข การให้สินเชื่อที่เข้มงวดมากขึ้น ทั้งด้านวงเงิน อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลาชำระหนี้ และหลักประกัน นอกจากนี้ยังพบว่า งบการเงินที่ขาดความน่าเชื่อถือ ยังเป็นข้อจำกัดสำคัญที่ทำให้ธุรกิจส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าถึงมาตรการช่วยเหลือหรือส่งเสริมจากภาครัฐโดยเฉพาะสิทธิประโยชน์จากมาตรการด้านภาษี ประการที่สอง การที่ธุรกิจไม่เติบโตและไม่สามารถก้าวไปสู่ธุรกิจขนาดใหญ่ได้ โดยข้อจำกัดส่วนหนึ่งเกิดจากผู้ประกอบการเองที่ยังคงยึดติดกับความสำเร็จในอดีต ส่งผลต่อการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว มีความเป็นธุรกิจครอบครัวสูง กลัวความล้มเหลวการรั่วไหล มองธุรกิจในกลุ่มเดียวกันเป็นคู่แข่ง จึงเป็นอุปสรรคสำคัญในการเปิดโอกาสให้ผู้บริหารมืออาชีพเข้ามาร่วมงาน สูญเสียโอกาสการร่วมทุนหรือการรวมกลุ่ม เพื่อขยายตลาดและสร้างอำนาจต่อรอง รวมถึงโอกาสในการระดมเงินทุนระยะยาว ผ่านการนำกิจการเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (Market for Alternative Investment: MAI) แม้ที่ผ่านมาภาครัฐจะมีโครงการหรือมาตรการส่งเสริม รวมถึงการปรับลดเงื่อนไขต่างๆ แต่กลับพบว่า ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

กลุ่มที่สอง คือ กลุ่มธุรกิจที่จัดตั้งใหม่หรือประกอบกิจการน้อยกว่า 3 ปี (จดทะเบียนพาณิชย์) ยังเป็นกลุ่มที่มีปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน แม้ว่าปัจจุบันสถาบันการเงินเริ่มให้ความสำคัญกับกลุ่มดังกล่าวมากขึ้นมีผลิตภัณฑ์สินเชื่อเป็นการเฉพาะ ทั้งที่ใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันหรือใช้เฉพาะบุคคลค้ำประกัน แต่ก็ยังไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้เท่าที่ควร เพราะส่วนใหญ่ขาดการเตรียมตัวก่อนที่จะขอสินเชื่อ ข้อเสนอแนะเบื้องต้นในการขอสินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการกลุ่มนี้

- 1) ต้องรู้จักเดินบัญชีกับธนาคาร
- 2) ให้ความสำคัญกับหลักฐานการค้าและบัญชีรับ-จ่าย หรืองบการเงิน
- 3) มีข้อจำกัดด้านหลักประกัน

กลุ่มที่สาม คือ กลุ่มธุรกิจขนาดย่อมที่มีอยู่เดิม ส่วนใหญ่เป็นร้านค้าที่จัดตั้งในรูปแบบบุคคลธรรมดา ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ ส่วนใหญ่จัดตั้งธุรกิจอย่างไม่เป็นทางการ (ไม่จดทะเบียนพาณิชย์) กลุ่มดังกล่าวมีปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนโดยเฉพาะจากธนาคารพาณิชย์ ซึ่งมองว่าเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง วงเงินที่ขอสินเชื่อต่ำไม่คุ้มค่าในเชิงพาณิชย์ แม้ปัจจุบันธนาคารพาณิชย์บางแห่งเริ่มที่จะขยายสินเชื่อให้กับกลุ่มดังกล่าวบ้างแล้วก็ตาม แต่ปริมาณสินเชื่อยังอยู่ในระดับต่ำ แม้ว่าสถาบันการเงิน

เฉพาะกิจจะเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ระดับหนึ่ง แต่ยังคงเห็นว่ากลุ่มบริษัทผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ สถาบันที่ไม่ใช่ธนาคาร (Non-Bank) ยังคงเป็นทางเลือกที่น่าสนใจ เพราะไม่ได้รับเงินฝากจากประชาชนทั่วไปและมีความยืดหยุ่นในการดำเนินธุรกิจมากกว่าธนาคารพาณิชย์ ดังนั้นการเพิ่มจำนวนสถาบันที่ไม่ใช่ธนาคาร (Non-Bank) รายใหม่เพิ่มขึ้นรวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันที่ไม่ใช่ธนาคาร (Non-Bank) ที่มีอยู่เดิมให้สามารถขยายสาขา และมุ่งเน้นการให้สินเชื่อธุรกิจได้มากขึ้น ยังคงเป็นทางเลือกที่น่าสนใจ

การเริ่มต้นทำธุรกิจหรือขยายกิจการ สิ่งที่สำคัญที่ผู้ประกอบการจำเป็นต้องมี คือ ความพร้อมด้านการเงินที่จะนำมาลงทุนในการประกอบการ การจัดหาเงินทุนสำหรับการประกอบธุรกิจ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ เงินทุนระยะสั้นและเงินทุนระยะยาว (กาญจนา สุระ, 2560)

1. แหล่งเงินทุนระยะสั้น คือ เงินทุนหมุนเวียนที่นำมาใช้ในกิจการในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี โดยแหล่งเงินทุนระยะสั้นประกอบไปด้วย เครดิตการค้า ธนาคารพาณิชย์ การใช้เอกสารเครดิต การกู้ยืมเงินโดยใช้สินค้าค้ำประกัน

1.1 เครดิตการค้า การที่ผู้ผลิตให้เครดิตการค้าหรือสินเชื่อกับผู้จำหน่าย โดยยินยอมให้ผู้จำหน่ายนำสินค้าไปจำหน่ายและชำระเงินภายหลัง โดยกำหนดระยะเวลาของการชำระเงินภายใน 15 วัน 20 วัน หรือ 1 เดือน

1.2 ธนาคารพาณิชย์ เป็นสถาบันการเงินที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่งที่จะสามารถสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนให้กับกิจการหรือธุรกิจขนาดย่อม 2 ประเภท คือ เงินกู้ที่ผู้ขอกู้ไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ส่วนใหญ่จะให้กับลูกค้าชั้นดีมีเครดิต ไม่กระทำการใด ๆ ที่สร้างความเสียหายให้แก่ธนาคาร และเงินกู้ต้องใช้สินทรัพย์ค้ำประกัน ได้แก่ โฉนดที่ดิน เครื่องจักร นอกจากนี้ ธนาคารยังให้เงินกู้อีกประเภทหนึ่ง คือ การเบิกเงินเกินบัญชีธนาคารโดยผู้กู้จะต้องวางหลักทรัพย์เพื่อค้ำประกันกับธนาคาร

1.3 การใช้เอกสารเครดิต โดยเอกสารที่ใช้ ได้แก่ ตั๋วสัญญาใช้เงิน หรือการจ่ายด้วยเช็คลงวันที่ล่วงหน้า โดยวิธีนี้จะทำให้ผู้ประกอบการได้เงินสดมาใช้ในระยะเวลานึง เมื่อจำหน่ายสินค้าหรือบริการได้ก็จะนำเงินมาใช้คืนแก่ทางธนาคารในระยะเวลาที่กำหนดไว้

1.4 การกู้ยืมเงินโดยใช้สินค้าค้ำประกัน โดยผู้ประกอบการที่กู้เงินธนาคารนำเอาสินค้าที่มีอยู่ในคลังสินค้ามาค้ำประกันวงเงินกู้ที่ธนาคารให้กู้ โดยธนาคารจะนำสินค้านี้ไปวางไว้ในคลังสินค้าของธนาคาร หรือกรณีผู้ประกอบการฝากสินค้าไว้กับคลังสินค้าและมีใบรับรองของคลังสินค้าเป็นหลักฐานก็อาจนำไปฝากสินค้านั้นไปจำนำกับสถาบันการเงินได้

2. แหล่งเงินทุนระยะยาว แหล่งเงินทุนระยะยาว ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่ใช้ลงทุนระยะยาว เช่น ซื้อที่ดิน อาคาร โรงงาน เครื่องจักร อุปกรณ์ ซึ่งต้องใช้เงินจำนวนมาก แหล่งเงินทุนระยะยาวประกอบไปด้วย เงินทุนที่เป็นส่วนของเจ้าของ กำไรสะสม เงินกู้จากสถาบันการเงิน

2.1 เงินทุนที่เป็นส่วนของผู้เป็นเจ้าของ เป็นเงินทุนที่มาจากเงินออมหรือเงินสะสมของผู้เป็นเจ้าของกิจการหรือผู้ถือหุ้น

2.2 กำไรสะสม คือ กำไรที่ผู้ประกอบการได้รับและหากไว้เป็นเงินสะสมสำหรับใช้หมุนเวียนของกิจการ ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมมักจะทำการหักเงินที่ได้จากการทำกำไรของกิจการสะสมเป็นเงินทุนหมุนเวียน

2.3 เงินกู้จากสถาบันการเงิน ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ สถาบันการเงินภาครัฐ

แหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ในการเริ่มต้นทำธุรกิจหรือขยายกิจการซึ่งเงินทุนเป็นปัจจัยสำคัญมากในการดำเนินธุรกิจโดยแหล่งเงินทุนอาจจะมาจากส่วนของผู้เป็นเจ้าของหรือไม่ก็เป็นเงินทุนจากการก่อหนี้ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความต้องการเงินทุนระยะสั้นและระยะยาวหลากหลายประเภทแตกต่างกันไป ดังนี้

1. แหล่งเงินทุนจากส่วนของผู้เจ้าของ เงินทุนจากส่วนของผู้เจ้าของมักจะมาจากการออมเงินส่วนตัว หุ้นส่วน หรือการขายหุ้นของบริษัทจำกัด โดยแหล่งเงินทุนที่นิยมที่สุด คือ เงินออมจากผู้เจ้าของ โดยส่วนมากจะเป็นธุรกิจขนาดย่อมและควรจัดหาเงินทุนเริ่มแรกอย่างน้อยที่สุด 50% ส่วนที่เหลืออาจจะต้องกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินหรืออื่น ๆ ที่ต้องมีการชำระคืนพร้อมดอกเบี้ย หรือการเพิ่มทุนเพื่อให้กิจการมีเงินเพียงพอในการดำเนินการ

2. แหล่งเงินทุนจากการก่อหนี้ เป็นแหล่งเงินทุนสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อใช้สำหรับการเริ่มต้นธุรกิจหรือการจัดการสภาพคล่องทางการเงินภายในดังต่อไปนี้

2.1 ธนาคารพาณิชย์ เป็นแหล่งเงินกู้ระยะสั้น ส่วนมากธนาคารพาณิชย์จะไม่ให้ธุรกิจกู้ยืมเงินเพื่อนำไปใช้ในการซื้อสินทรัพย์ถาวรที่มีอายุการใช้งานนาน ๆ เช่น อาคารและที่ดิน โดยจะอนุญาตในกู้ยืมเพื่อนำไปซื้ออุปกรณ์และสินค้าคงเหลือ เป็นต้น

2.2 ผู้จัดจำหน่ายสินค้า เป็นแหล่งสินเชื่อระยะสั้นสำหรับธุรกิจขนาดย่อม โดยให้ความช่วยเหลือทางการเงินเมื่อซื้อสินค้าในช่วงเวลาสั้นๆ

2.3 ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายอุปกรณ์ การกู้ยืมเงินจากแหล่งนี้จะอยู่ในรูปของสัญญาการผ่อนชำระเพื่อจูงใจให้ผู้ประกอบการซื้อของ

2.4 โรงงานอุตสาหกรรม ช่วยธุรกิจจัดหาเงินทุนโดยการรับซื้อลูกหนี้ค้าประกันกรณีผู้ประกอบการไม่สามารถรับผิดชอบบัญชีลูกหนี้ที่เรียกเก็บไม่ได้

2.5 บริษัทการเงิน จะอยู่ในรูปของการซื้อสัญญาผ่อนชำระจากธุรกิจ โดยลูกค้ามีการทำสัญญากับธุรกิจนี้แล้วขายให้กับบริษัทการเงิน ส่วนมากจะเป็นการขายรถยนต์และเครื่องใช้ขนาดใหญ่

2.6 บริษัทประกันภัย ให้เงินกู้ยืมระยะยาวแก่ธุรกิจขนาดย่อมที่มีหลักประกันมูลค่าสูง เพื่อเป็นการประกันการชำระคืนเงินกู้ เป็นการกู้เพื่อนำไปซื้อสินทรัพย์ถาวรและบริษัทประกันภัยจะ เก็บค่าเบี้ยประกันภัยตามกรรมธรรม์

2.7 นักลงทุนเอกชน เต็มใจเสี่ยงในการนำเงินไปลงทุนในธุรกิจเพื่อรับดอกเบี้ยในอัตราที่สูง โดยธุรกิจจะกู้ยืมเงินที่มีระยะเวลาชำระคืนระหว่าง 1-5 ปี

ความหมาย และประเภทของสินเชื่อ

ความหมายของสินเชื่อ คือ เมื่อฝ่ายหนึ่งส่งมอบสินค้าหรือบริการ (เจ้าหนี้) ให้กับอีกฝ่ายหนึ่ง (ลูกหนี้) โดยปฏิบัติตามข้อตกลงกันว่า จะชำระราคาสินค้าหรือบริการตาม วัน เวลา สถานที่ และจำนวนตามที่ได้ตกลงกัน โดยรากศัพท์คำว่า สินเชื่อ (Credit) มาจากภาษาลาตินซึ่งเป็นภาษายุโรปโบราณคือ คำว่า Credere มีความหมายว่าไว้เนื้อเชื่อใจ (to trust หรือ to believe)

1. วัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อ

1.1 สินเชื่อเพื่อการผลิต หรือสินเชื่อเพื่อธุรกิจ แบ่งเป็นสินเชื่อเพื่อนำมาใช้จ่ายในการซื้อวัตถุดิบ และเครื่องมือเครื่องใช้เพื่อนำไปผลิตสินค้าหรือบริการ สินเชื่อที่หน่วยงานธุรกิจเป็นผู้ใช้เพื่อทำให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน เช่น สินเชื่อเพื่อการเคหะ สินเชื่อเพื่อการเกษตร สินเชื่อเพื่อธุรกิจ SMEs เป็นต้น

1.2 สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค เป็นสินเชื่อที่ผู้บริโภคใช้ในการซื้อสินค้าและบริการ รวมถึงการกู้ยืมเงินสดเพื่อนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ก่อให้เกิดความสะดวกสบาย เป็นการปรับปรุงวิถีการดำรงชีวิต เป็นต้น

2. ประเภทสินเชื่อตามระยะเวลา

2.1 สินเชื่อระยะสั้น คือ สินเชื่อที่มีอายุไม่เกิน 1 ปี

2.2 สินเชื่อระยะกลาง คือ สินเชื่อที่มีอายุระหว่าง 1-5 ปี

2.3 สินเชื่อระยะยาว คือ สินเชื่อที่มีอายุตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

3. สินเชื่อตามผู้ขอรับสินเชื่อ

3.1 สินเชื่อภาคเอกชน คือ การกู้ยืมเงินหรือซื้อขายสินค้าหรือบริการเป็นเงินเชื่อโดยบุคคล ธรรมดา นิติบุคคล ธุรกิจเอกชน เพื่อนำไปใช้จ่ายส่วนตัวหรือแสวงหากำไร เช่น สินเชื่อเพื่อธุรกิจ และสินเชื่อเพื่อการบริโภค

3.2 สินเชื่อภาครัฐบาล การที่รัฐบาลมีความต้องการกู้เงินหรือซื้อสินค้าเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานซึ่งอาจอยู่ในรูปของตัวเงินคลัง พันธบัตรรัฐบาลรูปแบบต่าง ๆ

4. สินเชื่อตามผู้ให้สินเชื่อ

4.1 บุคคลเป็นผู้ให้ เช่น การให้กู้ยืมในหมู่คนรู้จัก ญาติพี่น้อง หรือการปล่อยกู้นอกระบบ เป็นต้น

4.2 สถาบันการเงินเป็นผู้ให้ ซึ่งสถาบันการเงินก็มีหลายประเภท เงื่อนไขและประเภทของวัตถุประสงค์ของการให้สินเชื่อจะแตกต่างกันออกไป เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการนำเข้าและส่งออก ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

4.3 หน่วยงานอื่น ๆ เป็นผู้ให้ เช่น มูลนิธิ องค์กรที่ไม่แสวงหากำไรหน่วยงานการกุศล และกองทุนต่าง ๆ ทั้งของภาครัฐและเอกชน

5. สินเชื่อตามหลักประกัน

5.1 สินเชื่อที่ไม่มีหลักประกัน สินเชื่อประเภทนี้มีความน่าเชื่อถือและความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้เป็นเครื่องพิจารณาการให้สินเชื่อ สินเชื่อประเภทนี้จึงมีความเสี่ยงสูงเพราะไม่มีหลักประกันให้แก่ผู้ให้กู้เนื่องจากผู้กู้มีฐานะการเงินดี ผลประกอบการดี

5.2 สินเชื่อที่มีหลักประกัน เป็นสินเชื่อที่นำทรัพย์สินมาจำนอง จำนำเป็นหลักประกัน สินเชื่อประเภทนี้มีความเสี่ยงต่ำกว่าเนื่องจากผู้กู้มีหลักประกันแก่ผู้ให้กู้เพื่อชดเชยความเสียหายหากเกิดการผิดสัญญาขึ้น เช่น การจำนองที่ดิน สหกรณ์ทรัพย์ เช่น พันธบัตร ทองคำ หรืออยู่ในรูปของประกันจากบุคคล

ความหมายและลักษณะของสินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการ SMEs

สินเชื่อ SMEs เพื่อผู้ประกอบการถูกนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาในการขอกู้เงินเพื่อนำมาลงทุน การเริ่มต้นธุรกิจ การขยายการลงทุน หรือเป็นเงินทุนหมุนเวียน ทั้งผู้ประกอบการรายใหม่และผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจอยู่แล้ว ซึ่งผลิตภัณฑ์สินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการมีหลากหลายประเภทและหลายสถาบันการเงิน สำหรับสถาบันการเงินเอกชน

สินเชื่อจะแบ่งตามผลิตภัณฑ์บริการและบริการเพื่อธุรกิจ ได้แก่ สินเชื่อระยะยาว สินเชื่อหมุนเวียน บริการรับจ่ายบริหารเงิน ประกัน และหนังสือค้ำประกัน สินเชื่อตามความต้องการ โดยคัดสรรตามความต้องการของผู้ประกอบการ SMEs เช่น การให้วงเงินยืม ระยะเวลาผ่อนนาน วงเงินเพื่อการค้าต่างประเทศ และสินเชื่อที่ไม่ต้องใช้หลักประกัน สินเชื่อตามประเภทธุรกิจโดยพิจารณาสินเชื่อตามลักษณะธุรกิจแบ่งได้เป็นธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม ธุรกิจการขนส่งสินค้า ธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ธุรกิจรับเหมาก่อสร้างเอกชน ธุรกิจเคมีภัณฑ์ และธุรกิจร้านทอง เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐให้บริการด้านสินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการทั่วไปที่ประกอบกิจการครอบคลุมทั้งด้านการผลิต การค้า การบริการ รับจ้าง ฯลฯ เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ช่วยให้ผู้ประกอบการได้รับสินเชื่อจำนวนมากขึ้นโดยได้รับสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลและยังรวมถึงผู้ประกอบการรายย่อยที่มีกิจการขนาดเล็กครอบคลุม การค้าขาย ผลิต หรือธุรกิจบริการรับจ้าง หาบเร่ แผงลอย เป็นต้น (บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม, 2559)

สำหรับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้แบบคงที่ (Fixed Rate) และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้แบบลอยตัว (Floating Rate)

1. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้แบบคงที่ (Fixed Rate) คือ อัตราดอกเบี้ยที่กำหนดเป็นตัวเลขเฉพาะคงที่ตลอดอายุสัญญา เช่น ดอกเบี้ย 5% ต่อปี

2. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้แบบลอยตัว (Floating Rate) คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ผูกกับค่าอ้างอิงโดยอัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนไปตามต้นทุนของธนาคารในแต่ละช่วงเวลาต่าง ๆ เช่น MLR MOR และ MRR

MLR (Minimum Loan Rate) คือ อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารเรียกเก็บจากลูกค้ารายใหญ่ ชั้นดีเป็นเงินกู้แบบมีระยะเวลาส่วนใหญ่เป็นเงินกู้แบบระยะยาวที่มีระยะเวลายาวที่กำหนดแน่นอน

MOR (Minimum Overdraft) คือ อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารเรียกเก็บจากลูกค้ารายใหญ่ ชั้นดีประเภทวงเงินเกินบัญชี

MRR (Minimum Retail Rate) คือ อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารเรียกเก็บจากลูกค้ารายย่อยชั้นดี เช่น สินเชื่อส่วนบุคคล สินเชื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อบัตรเครดิต

ทั้งนี้ธนาคารจะกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้แบบลอยตัวโดยพิจารณาจากระดับความเสี่ยงของลูกค้าว่าจะกำหนดเป็น MRR บวกหรือลบ

ปัจจัยที่ต้องพิจารณาก่อนขอสินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการ SMEs

ในการขอสินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการก่อนที่จะตัดสินใจขอสินเชื่อจะต้องพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. อัตราดอกเบี้ย วงเงินและระยะเวลา ซึ่งอัตราดอกเบี้ยของสินเชื่อแต่ละประเภทก็มีอัตราที่แตกต่างกันและมีการเพิ่มขึ้น ลดลงขึ้นอยู่กับสถานะทางการเงินของลูกค้ารวมถึงวงเงิน และระยะเวลาที่ขึ้นอยู่กับสถาบันการเงิน ดังนั้นจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้ประกอบการควรพิจารณาในการขอสินเชื่อ

2. บริการทางการเงินที่ครบวงจร สิ่งอำนวยความสะดวกจากสถาบันการเงินที่ให้บริการแก่หน่วยธุรกิจอย่างครบวงจร เช่น มีวงเงินเบิกเกินบัญชี สินเชื่อเพื่อการนำเข้าส่งออก

3. การให้ความรู้และการเชื่อมต่อโอกาสทางธุรกิจ ในการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs และเชื่อมต่อโอกาสในการค้าทางธุรกิจสถาบันการเงินมีการจัดโครงการส่งเสริมการลงทุนและเพิ่มความรู้ให้กับผู้ประกอบการรวมถึงมีโครงการร่วมกับรัฐบาลเสริมสร้างโอกาสในการลงทุนและสามารถขยายการลงทุนให้กว้างขวางไปยังต่างประเทศ

ความหมายของสถาบันการเงิน

สถาบันการเงิน (Financial Institution) ทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงินโดยการระดมเงินออมให้กู้ยืมแก่ผู้ที่ต้องการเงินเพื่อการบริโภคหรือการลงทุนดำเนินธุรกิจ ได้แก่ ประชาชน

หน่วยธุรกิจ และหน่วยงานของรัฐ อีกทั้งยังทำหน้าที่ในการลดความเสี่ยงให้แก่ผู้ออมเงินเนื่องจากการลงทุนโดยตรงจะมีความเสี่ยงสูงกว่า นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ในการจัดหาตลาดหรือสภาพคล่องโดยสถาบันการเงินจะเป็นตัวกลางให้กับกลุ่มนักลงทุนที่ต้องการนำเงินไปประกอบการลงทุนในลักษณะของการกู้ยืม สถาบันการเงินจะเป็นผู้จ่ายดอกเบี้ยให้แก่ผู้ออมและจะคิดดอกเบี้ยจากผู้กู้ยืมโดยสถาบันการเงินสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. สถาบันการเงินในระบบ เป็นสถาบันการเงินที่ถูกตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการที่มีกฎหมายและระเบียบข้อบังคับในการควบคุมการดำเนินงานของสถาบันการเงินในแต่ละประเทศ
2. สถาบันการเงินนอกระบบ เป็นสถาบันการเงินที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติไม่มีกฎหมายและระเบียบข้อบังคับควบคุม การกู้ยืมนอกระบบเป็นการกู้เงินจากแหล่งที่ไม่ใช่สถาบันการเงินที่ถูกกฎหมาย เช่น การกู้เงินจากเพื่อนหรือญาติ การเล่นแชร์ ซึ่งในทางข้อเท็จจริงแล้วอาจจะไม่เรียกว่าเป็นสถาบันการเงินก็ได้เพราะไม่ได้ถูกรับรองด้วยกฎหมาย

ประเภทของสถาบันการเงิน

สถาบันการเงินแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ดังนี้

1. ประเภทของสถาบันการเงินที่พิจารณาตามอายุของหลักทรัพย์ที่สถาบันการเงินนั้นได้ออกหรือทำการซื้อขายแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ
  - 1.1 สถาบันการเงินในตลาดเงิน เป็นสถาบันการเงินที่ออกหลักทรัพย์และซื้อขายหลักทรัพย์ ที่มีอายุครบกำหนดไม่เกิน 1 ปี เป็นการกู้เงินระยะสั้น ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และบริษัทเงินทุนบางบริษัทที่ออกตั๋วสัญญาใช้เงินรับซื้อตราสารทางการเงินที่มีอายุครบกำหนดไม่เกิน 1 ปี เช่น การกู้เงินเบิกเกินบัญชี ตัวเงินคลัง
  - 1.2 สถาบันการเงินในตลาดหุ้น เป็นสถาบันที่ออกหลักทรัพย์และการซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีอายุกำหนดมากกว่า 1 ปี โดยเป็นการกู้เงินในระยะยาว เช่น พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ ตั๋วสัญญาใช้เงิน
2. ประเภทของสถาบันการเงินที่พิจารณาตามหน้าที่และลักษณะการดำเนินกิจกรรมหลักของสถาบันการเงินภายใต้กรอบของกฎหมาย
  - 2.1 สถาบันการเงินเกี่ยวกับการรับฝากเงิน มีหน้าที่หลักในการระดมเงินทุนโดยการรับฝากเงินจากประชาชนอาจจะใช้ในการนำไปลงทุนหรือปล่อยกู้ยืม กู้เพื่อการลงทุนในธุรกิจ ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ เป็นต้น
  - 2.2 สถาบันการเงินที่มีสัญญาผูกพันกับแหล่งเงินทุน ทำหน้าที่สร้างเครื่องมือทางเครดิตที่เป็นสัญญาผูกพันกับเจ้าของเงินทุนและผู้ออม เช่น บริษัทประกันชีวิต กองทุนบำนาญ โดยนำเงินที่ได้นั้นไปให้ผู้อื่นกู้ หรือนำเงินไปลงทุนในโครงการต่าง ๆ ในระยะยาวเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้น

2.3 สถาบันการเงินที่ระดมเงินทุนโดยการออกเครื่องมือทางการเงิน ทำหน้าที่ออกหุ้นกู้หรือตั๋วสัญญาการใช้เงินเพื่อระดมเงินทุนจากประชาชนในการออมทรัพย์และสถาบันการเงินนั้นจะนำเงินที่ได้ไปให้กู้ยืมในด้านต่าง ๆ หรือนำไปลงทุนในหลักทรัพย์อื่น ๆ

2.4 สถาบันการเงินที่มีหน้าที่หลักในการให้กู้ ทำหน้าที่ให้กู้ยืมเงินทุน ส่วนใหญ่มาจากการขายหุ้นของเจ้าของและการกู้ยืมจากภายในและภายนอกประเทศ เช่น บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และโรงรับจำนำ

ธนาคารและสถาบันการเงินที่ให้บริการสินเชื่อเพื่อผู้ประกอบการ SMEs

สถาบันการเงินที่ให้บริการสินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ทั้งในส่วนของธนาคารพาณิชย์ในประเทศและสถาบันการเงินของต่างประเทศรวมถึงสถาบันการเงินอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 รายชื่อธนาคารและสถาบันการเงินที่ให้บริการสินเชื่อเพื่อผู้ประกอบการ SMEs

ประเภทธนาคาร	รายชื่อสถาบัน	ประเภทสินเชื่อ
ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย	ธนาคารกรุงไทย	สินเชื่อกรุงไทยใจดีช่วย SME สินเชื่อธุรกิจขนาดเล็ก (SMEs Generic Product)
	ธนาคารกรุงเทพ	สินเชื่อธุรกิจกรุงไทย กล้าเปลี่ยน กล้าให้
		สินเชื่อบัวหลวงทันใจ
		สินเชื่อบัวหลวงกรีน
	ธนาคารกสิกรไทย	สินเชื่อโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน
	ธนาคารไทยพาณิชย์	สินเชื่อ K SME
	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	SCB SME
		สินเชื่อเกินร้อย
	ธนาคารทหารไทย	กรุงศรี SME กู้ง่ายได้สูงสุด 3 เท่า
		สินเชื่อ Quick loan
สินเชื่อพร้อมให้ ไม่ใช่หลักทรัพย์		
ธนาคารธนชาติ	สินเชื่อ TMB SME 3 เท่าพลัส	
ธนาคารยูโอบี	สินเชื่อธนาชาติ SME Upsize	
	ยูโอบี บิสมันนี่	
ธนาคารซีไอเอ็มบี ไทย	ยูโอบี บิสพรีอเพอร์ตี	
	สินเชื่อ SME พาโกอินเตอร์	
ธนาคาร ออมสิน	สินเชื่อออมสิน SME	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ประเภทธนาคาร	รายชื่อสถาบัน	ประเภทสินเชื่อ
สถาบันการเงิน ที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์	ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร	สินเชื่อ ธ.ก.ส.
	บริษัทประกันสินเชื่อ	สินเชื่อ บสย.
	อุตสาหกรรมขนาดย่อม	
	ไทยเอช แคปิตอล	สินเชื่อธุรกิจ (SME & Corporate)
	ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาด ย่อมแห่งประเทศไทย	สินเชื่อผู้ประกอบการ SMEs ไทย

อุปสงค์และอุปทานของสินเชื่อ

ในทางเศรษฐศาสตร์ระบบเศรษฐกิจมีการใช้ทรัพยากรที่ไม่สมดุลกัน บางคนมีความต้องการใช้สินค้าและบริการมากกว่าที่มีอยู่ในปัจจุบันแต่ในขณะที่อีกคนมีทรัพยากรเหลือใช้เกินความต้องการ ดังนั้น หากมีการโอนทรัพยากรที่เหลือไปให้ผู้ที่มีความต้องการหรือขาดแคลนก็จะสามารถก่อประโยชน์ได้โดยมีการตกลงว่าจะชำระเงินคืนแก่เจ้าของเดิมในอนาคต เกิดการจัดสรรการใช้ทรัพยากรในระบบเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น สินเชื่อ หมายถึง อำนาจในการเข้าถึงการใช้สินค้าและบริการโดยมีข้อตกลงว่าจะต้องชดเชยคืนในอนาคตโดยสินเชื่ออาจอยู่รูปของสินค้าและบริการหรือในรูปของเงินก็ได้ สินเชื่อส่วนใหญ่เกิดขึ้นในรูปการได้รับสินเชื่อจากสถาบันการเงินเพื่อการลงทุนในเชิงพาณิชย์ต่าง ๆ โดยลักษณะของอุปสงค์และอุปทานของสินเชื่อจากสถาบันการเงินมีดังต่อไปนี้

1. อุปสงค์ต่อสินเชื่อ คือ ความเต็มใจหรือความต้องการที่จะลงทุนของผู้ลงทุน สินเชื่อจากสถาบันการเงินในรูปของสินเชื่อเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น เพื่อการบริโภคและเพื่อการลงทุน อาจจะเป็นอุปสงค์ที่มาจากภาครัฐหรือภาคเอกชนก็ได้ หากเป็นอุปสงค์ต่อสินเชื่อภาครัฐอาจจะไม่ขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยหรือกลไกตลาดแต่ขึ้นอยู่กับนโยบายของภาครัฐ เป็นต้น ส่วนใหญ่แล้วสินเชื่อจากสถาบันการเงินมักเป็นสินเชื่อเพื่อการลงทุนจากภาคเอกชนซึ่งการจัดหาเงินทุนของภาคเอกชนไม่ได้มาจากการขอสินเชื่อผ่านสถาบันการเงินเพียงอย่างเดียวแต่อาจมาจากแหล่งอื่น ๆ เช่น การออกหุ้นสามัญ การออกหุ้นกู้เองโดยตรงทำให้สามารถทดแทนการขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินได้

2. อุปทานของสินเชื่อ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณที่จะให้กู้และอัตราผลตอบแทนหรืออัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินจะได้รับ โดยอุปทานของสินเชื่อจะพิจารณาจากอุปสงค์ต่อเงินซึ่งกระทบต่ออุปทานของสินเชื่อในทางผกผัน นอกจากนี้การใช้นโยบายการเงินของ

ธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อเพิ่มหรือลดปริมาณเงินในระบบผ่านการซื้อขายพันธบัตรก็มีผลกระทบต่ออุปทานของสินเชื่อเช่นกัน สำหรับชาวต่างชาตินำเงินเข้ามาปล่อยกู้ในประเทศหรือมาลงทุนในตราสารหนี้ก็เป็น การเพิ่มอุปทานของสินเชื่ออีกทางหนึ่ง

นโยบายการส่งเสริม SMEs ของภาครัฐบาล

1. กระทรวงอุตสาหกรรม

นโยบายการเสริมสร้างศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อ เสริมสร้างขีดความสามารถของผู้ประกอบการ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการใหม่และ เชื่อมโยงผู้ประกอบการกับนวัตกรรม อีกทั้งยังสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม พัฒนาขีดความสามารถด้านนวัตกรรมและปัจจัยส่งเสริมที่ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

มีนโยบายที่จะมุ่งเน้นการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs ให้มีสมรรถนะ และขีดความสามารถในการประกอบการ โดยกำหนดยุทธศาสตร์ในปี 2559-2560 ในการส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ไทยสามารถแข่งขันในตลาดอาเซียนและระดับโลกนำไปสู่ความยั่งยืนให้กับระบบเศรษฐกิจของประเทศ ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

2.1 สร้างสรรค์ มุ่งสร้างผู้ประกอบการใหม่ (New Entrepreneurs) เพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ก่อให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มและเสริมสร้างความเข้มแข็งต่อระบบเศรษฐกิจ ได้แก่ โครงการเสริมสร้างผู้ประกอบการใหม่ (NEC) โครงการสร้างธุรกิจใหม่ (New Business Creation: NBC)

2.2 ส่งเสริม การให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ต้องการฟื้นฟูกิจการหรือผู้ประกอบการที่ประสบปัญหาการดำเนินธุรกิจโดยการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการผลิต การลดต้นทุน และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เช่น โครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมและโครงการพัฒนาศักยภาพ SMEs ด้วยระบบดิจิทัล เป็นต้น

3. ซ่อมแซม การให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ประสบปัญหาในการดำเนินธุรกิจทั้งในเรื่องกระบวนการผลิต การเข้าถึงแหล่งเงินทุนหรือขาดแคลนการแรงงานมีฝีมือ โดยให้คำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดภายใต้โครงการปรับแผนธุรกิจและเพิ่มขีดความสามารถ SMEs รวมถึงการสร้างเชื่อมโยงและบูรณาการกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น สวทช. SME Bank และสถาบันการเงินอื่น ๆ

3. สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

มีแผนยุทธศาสตร์ ดังนี้ (พ.ศ. 2560 – 2564) ดังนี้

3.1 บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานส่งเสริม SME ทุกภาคส่วนเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง (Co-creation of Service) โดยมีเป้าหมายคือ สร้างโครงการร่วมกับหน่วยงานอื่นที่มีผลกระทบทางเศรษฐกิจสูง

3.2 ผลักดันงานตามแผนการส่งเสริม SME ขับเคลื่อนเป้าหมายในการส่งเสริม SME (Co-delivery of Service) ร่วมโครงการส่งเสริม SME โดยมีเป้าหมาย คือ รายได้และจำนวนการจ้างงานมากขึ้น จำนวน SME ที่ได้รับสินเชื่อมีการเติบโตจากขนาด S ไป M

3.3 สร้างการเข้าถึงบริการเพื่อพัฒนา SME สร้างการเข้าถึงของ สสว. ให้มากขึ้นโดยเป้าหมายเป็นจำนวนศูนย์ OSS ที่สามารถให้บริการแก่ SME ได้ตามศักยภาพที่กำหนด

3.4 เพิ่มศักยภาพองค์กร พัฒนาองค์กรให้ได้คุณภาพมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับ
มาตรการการเงินการคลังเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ระยะเร่งด่วน

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้นรวมทั้งบรรเทาภาระภาษี และเพิ่มขีดความสามารถของ SMEs เพื่อสามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการรายใหญ่ได้ ดังต่อไปนี้

1. โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs มีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาปัญหาความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs และช่วยเสริมสภาพคล่องให้ SMEs สามารถประกอบตัวให้อยู่รอดและดำเนินธุรกิจต่อไปได้

2. การปรับปรุงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการค้ำประกันสินเชื่อโครงการ ค้ำประกันสินเชื่อในลักษณะ Portfolio Guarantee Scheme (PG8-5) ผ่านบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) เพื่อช่วยให้ SMEs ที่ขาดหลักประกันในการกู้ยืมสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น

3. มาตรการสนับสนุน SMEs ผ่านการร่วมลงทุนใน SMEs ระยะเริ่มต้น (Start-up) ที่มีศักยภาพสูง จากความร่วมมือของหลาย ๆ ธนาคารพาณิชย์ในการจัดตั้งกองทุนร่วมลงทุนเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนอีกทางหนึ่งสำหรับ SMEs ที่มีศักยภาพให้สามารถเติบโตต่อไปได้

4. มาตรการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการ SMEs เพื่อบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้ประกอบการ และเพิ่มขีดความสามารถให้สามารถแข่งขันกับรายใหญ่ได้

5. มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่ (New Start-up) ยกเว้นภาษีนิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ที่ประกอบกิจการที่จดทะเบียนพาณิชย์ประกอบกิจการ

การดำเนินธุรกิจ ผู้ประกอบการสามารถหาแหล่งเงินทุนได้ 2 ประเภท คือ ประเภทแรก เงินทุนของผู้ประกอบการเอง และประเภทที่สอง เงินทุนที่มาจาก การกู้ยืมจากประชาชนโดยทั่วไปหรือ

สถาบันการเงินต่างๆ ปัจจุบันมีสถาบันทางการเงินมารองรับและสนับสนุนการดำเนินงานของกิจการได้หลากหลายเพิ่มขึ้น ซึ่งผู้ประกอบการควรใช้ดุลพินิจในการเลือกแหล่งเงินทุนที่มาสสนับสนุนกิจการให้เหมาะสมกับความจำเป็นในการใช้เงินทุนที่ได้มาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการดำเนินธุรกิจให้มากที่สุด ผู้ประกอบการต้องรู้ว่าการประกอบกิจการนั้นต้องใช้เงินเท่าใด เงินนั้นได้มาจากไหน มีการลงทุนอย่างไร เมื่อผู้ประกอบการธุรกิจได้ประเมินความต้องการเงินทุนที่จะนำมาใช้ในการประกอบการแล้ว ขั้นต่อไปผู้ประกอบการต้องพิจารณาว่าจะสามารถนำเงินมาจากที่ใดบ้าง ดังนั้นจำเป็นต้องทราบถึงแหล่งเงินทุนที่สำคัญเพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาประกอบการตัดสินใจในการเลือกที่จะใช้แหล่งทุน ได้มีนักวิชาการ เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ดังนี้

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้นรวมทั้งบรรเทาภาระภาษี และเพิ่มขีดความสามารถของ SMEs เพื่อสามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการรายใหญ่ได้ ดังต่อไปนี้

1. โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs มีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาปัญหาความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs และช่วยเสริมสภาพคล่องให้ SMEs สามารถประกอบตัวให้อยู่รอดและดำเนินธุรกิจต่อไปได้

2. การปรับปรุงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการค้ำประกันสินเชื่อโครงการ ค้ำประกันสินเชื่อในลักษณะ Portfolio Guarantee Scheme (PG8-5) ผ่านบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) เพื่อช่วยให้ SMEs ที่ขาดหลักประกันในการกู้ยืมสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น

3. มาตรการสนับสนุน SMEs ผ่านการร่วมลงทุนใน SMEs ระยะเริ่มต้น (Start-up) ที่มีศักยภาพสูง จากความร่วมมือของหลาย ๆ ธนาคารพาณิชย์ในการจัดตั้งกองทุนร่วมลงทุนเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนอีกทางหนึ่งสำหรับ SMEs ที่มีศักยภาพให้สามารถเติบโตต่อไปได้

4. มาตรการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการ SMEs เพื่อบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้ประกอบการ และเพิ่มขีดความสามารถให้สามารถแข่งขันกับรายใหญ่ได้

5. มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่ (New Start-up) ยกเว้นภาษีนิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ที่ประกอบกิจการที่จดทะเบียนพาณิชย์ประกอบกิจการ

การดำเนินธุรกิจ ผู้ประกอบการสามารถหาแหล่งเงินทุนได้ 2 ประเภท คือ ประเภทแรก เงินทุนของผู้ประกอบการเอง และประเภทที่สอง เงินทุนที่มาจาก การกู้จากประชาชนโดยทั่วไปหรือสถาบันการเงินต่างๆ ปัจจุบันมีสถาบันทางการเงินมารองรับและสนับสนุนการดำเนินงานของกิจการได้หลากหลายเพิ่มขึ้น ซึ่งผู้ประกอบการควรใช้ดุลพินิจในการเลือกแหล่งเงินทุนที่มาสสนับสนุนกิจการให้เหมาะสมกับความจำเป็นในการใช้เงินทุนที่ได้มาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการดำเนินธุรกิจให้มากที่สุด ผู้ประกอบการต้องรู้ว่าการประกอบกิจการนั้นต้องใช้เงินเท่าใด เงินนั้นได้มา

จากไหน มีการลงทุนอย่างไร เมื่อผู้ประกอบการธุรกิจได้ประเมินความต้องการเงินทุนที่จะนำมาใช้ในการประกอบการแล้ว ขั้นต่อไปผู้ประกอบการต้องพิจารณาว่าจะสามารถนำเงินมาจากที่ใดบ้าง ดังนั้นจำเป็นต้องทราบถึงแหล่งเงินทุนที่สำคัญเพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาประกอบการตัดสินใจในการเลือกที่จะใช้แหล่งทุน ได้มีนักวิชาการ เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ดังนี้

5.1 เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน หมายถึง การกู้ยืมจากตลาดการเงินในระบบที่เป็นแหล่งการดำเนินงานโดยสถาบันการเงินต่าง ๆ ภายใต้ขอบเขตของตัวกฎหมาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ในการปฏิบัติ แตกต่างกันไปตามแต่ละประเภทของสถาบันตามที่กฎหมายกำหนด สถาบันการเงินที่ให้สินเชื่อ ได้แก่

5.1.1 ธนาคารพาณิชย์ เป็นแหล่งกู้ยืมเงินระยะสั้นที่สำคัญสำหรับธุรกิจขนาดย่อม โดยดำเนินการรับฝากเงินที่ต้องจ่ายเงิน เมื่อทวงถามในรูปแบบบัญชีเงินฝากกระแสรายวันและบัญชีออมทรัพย์ แล้วนำเงินเหล่านี้มาให้ธุรกิจกู้ยืมไปเป็นเงินทุนดำเนินการรวมทั้งเป็นแหล่งกู้ยืมระยะยาว ธนาคารพาณิชย์จะให้กู้ยืมเงินโดยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่

- 1) เงินกู้ธนาคารหักส่วนลด
- 2) เงินกู้ผ่อนชำระเป็นงวด
- 3) การคิดลดบัญชีลูกหนี้
- 4) การคิดลดสัญญาการขายผ่อนชำระ

5.1.2 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธกส) จะดำเนินการให้ความช่วยเหลือเฉพาะเกษตรกร หรือบุคคลในครอบครัวเกษตรกร ซึ่งเป็นเจ้าของกิจการหรือประสงค์จะเริ่มประกอบกิจการหรือธุรกิจขนาดย่อมในชนบท

5.1.3 ธนาคารออมสิน ธุรกิจขนาดย่อมที่อยู่ในข่ายได้รับบริการสินเชื่อจากธนาคารออมสินแบ่งออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1) อุตสาหกรรม ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิต อุตสาหกรรมหัตถกรรม และ อุตสาหกรรมการเกษตร

2) พาณิชยกรรม ทำการค้าปลีก และการค้าส่ง

3) ธุรกิจบริการต่าง ๆ เช่น การขนส่ง การท่องเที่ยว การส่งเสริมสุขภาพ

4) ธุรกิจนำเข้าและส่งออก

5.1.4 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (Eximbank) มีนโยบายทางการเงิน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของนักธุรกิจไทยในตลาดการค้าของโลก ทั้งบริการที่ส่งเสริมและสนับสนุนการส่งออกโดยตรงตลอดจนการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศอันจะส่งผล คือ การขยายฐานเกณฑ์การค้าของประเทศไทย

5.1.5 ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ธพว. (SME Bank) ที่ให้การสนับสนุนธุรกิจขนาดย่อมที่ลงทุนในสินทรัพย์ถาวรไม่เกิน 100 ล้านบาท หรือตามจำนวนที่กำหนด โดยกฎกระทรวงโดยให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมและธุรกิจขนาดย่อม ได้แก่ การผลิต การค้าส่ง การค้าปลีก และการบริการ

5.1.6 บริษัทการเงิน จะซื้อสัญญาการขายผ่อนชำระจากธุรกิจโดย เมื่อลูกค้าต้องการซื้อและลงนามในสัญญาการขายผ่อนชำระกับธุรกิจ ธุรกิจจะขายสัญญานี้ให้แก่บริษัทการเงิน และได้รับเงินเต็มตามมูลค่าของสัญญาหรือราคาขายของสินค้านั้น ส่วนบริษัทการเงินจะได้รับกำไรจากดอกเบี้ยของสัญญาที่ลูกค้าผ่อนชำระในแต่ละงวด และจะถือกรรมสิทธิ์ของสินทรัพย์นั้นไว้จนกว่าลูกค้าจะผ่อนชำระจึงจะโอนกรรมสิทธิ์ให้

5.1.7 บริษัทประกันภัย เป็นแหล่งเงินกู้ระยะยาวให้แก่ธุรกิจขนาดย่อม สามารถซื้อสินทรัพย์ถาวรได้ บริษัทประกันภัยดำเนินกิจการโดยการให้บริการประกันภัยตามชนิดของกรรมธรรม์เพื่อให้ได้ค่าเบี้ยประกันตอบแทน แล้วบริษัทประกันภัยก็นำค่าเบี้ยประกันมาให้ธุรกิจกู้ยืมต่อหรือลงทุนในหุ้น หรือพันธบัตร แต่การกู้ยืมเงินกับบริษัทประกันภัยจะต้องมีหลักประกันมูลค่าสูงมาค้ำประกันในการกู้ยืม

5.2 เงินทุนนอกสถาบันการเงิน เป็นเงินทุนที่ได้จากแหล่งอื่น ๆ นอกเหนือจากสถาบันการเงิน ได้แก่

5.2.1 สินเชื่อทางการค้า เกิดขึ้นระหว่างธุรกิจกับธุรกิจที่ทำการติดต่อซื้อขายกันโดยผู้ซื้อสามารถขยายระยะเวลาชำระหนี้ออกไปได้ระยะหนึ่งเช่น 30 วัน 60 วัน หรือแล้วแต่จะตกลงกันในกรณี 3/10 n/30 หมายความว่า การซื้อขายผู้ซื้อจะต้องชำระแต่สินค้าภายใน 30 วัน แต่การชำระเงินภายใน 10 วัน จะได้ลด 3% ถ้าผู้ซื้อสามารถต่อรองกับผู้ขายได้โดยขอยืดเวลาชำระออกไปเป็น 60 วัน หรือ 90 วัน ได้ โดยไม่ต้องจ่ายเงินเพิ่มผู้ซื้อสามารถกันเงินสดไว้จ่ายในเรื่องอื่น ๆ ได้

5.2.2 เงินกู้นอกระบบ ส่วนใหญ่จะได้รับการกู้ยืม พ่อแม่ พี่น้อง เพื่อนฝูง ตลอดจนนายทุนเงินกู้ ถ้าผู้จากนายทุนเงินกู้มักจะต้องจ่ายดอกเบี้ยที่สูง

5.2.3 การเช่าสินทรัพย์ถาวร การลงทุนในสินทรัพย์ถาวรต้องใช้เงินทุนเป็นจำนวนมาก ถ้าธุรกิจสามารถเช่าได้ประหยัดเงินทุนได้จำนวนมากการเช่าสินทรัพย์ถาวรนั้นเปรียบเสมือนการหาเงินทุนระยะยาววิธีหนึ่งแต่ต้องเป็นเช่าชนิด Financial Lease คือ การทำสัญญาเช่าชนิดที่ไม่สามารถบอกเลิกสัญญาเช่าก่อนครบกำหนดได้ โดยผู้เช่าจะชำระเงินเป็นงวด ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนกับสิทธิในการใช้ทรัพย์สินถาวรนั้น

แหล่งเงินทุนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นสิ่งสำคัญในการที่จะช่วยทำให้งิจกรรม สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานต่อไปได้ โดยแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ที่ผู้ประกอบการจะเสาะแสวงหาในปัจจุบัน ก็มีหลากหลายช่องทางขึ้นอยู่กับว่ากิจการมีความต้องการที่จะใช้เงินทุนมากน้อย

แค่ไหน ขึ้นอยู่กับขนาดและประเภทของกิจการ หากเป็นธุรกิจขนาดย่อมผลิตสินค้าประเภทเดียวหรือสินค้าไม่มีความหลากหลายก็อาจไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้เงินทุนสูง ผู้ประกอบการอาจจะใช้เงินทุนของตนเอง หรือหากเป็นกิจการที่มีหุ้นส่วนทำเป็นกลุ่มก็อาจทำการระดมทุนจากสมาชิกหรือหุ้นส่วนเพื่อนำมาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนของกิจการ แต่หากผู้ประกอบการบางรายอาจไม่มีความพร้อมที่จะใช้เงินส่วนตัวในการประกอบธุรกิจก็อาจพิจารณาจากแหล่งอื่นได้ ซึ่งส่วนใหญ่ ได้แก่ สถาบันการเงินต่าง ๆ เช่น ธนาคาร โดยที่สถาบันการเงินที่ผู้ประกอบการจะทำการกู้ยืมเงินจำเป็นจะต้องพิจารณาในเลือก เช่น ผู้ประกอบการอาจทำการติดต่อขอกู้เงินจากสถาบันการเงินที่ผู้ประกอบการเป็นลูกค้ามาก่อน เคยฝากเงินที่สถาบันการเงินหรือเคยทำการกู้ยืมมาก่อน และทางผู้ประกอบการได้แสดงให้เห็นสถาบันการเงินประจำแล้วว่าเป็นลูกค้าที่มีประวัติที่ดี ไม่ติดค้างชำระหนี้สิน มีความตรงต่อเวลาในการผ่อนชำระหนี้ ก็จะเป็นสิ่งสำคัญที่ธนาคารจะนำมาใช้ประกอบการพิจารณาเพื่ออนุมัติให้การกู้ยืมผู้ประกอบการจำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า นักบัญชี หน่วยงาน เจ้าของปัจจัยการผลิต ซึ่งบุคคลเหล่านี้ อาจเป็นผู้ที่สถาบันการเงินจะสอบถามประวัติของกิจการก่อนที่จะพิจารณาอนุมัติให้เงินกู้

ฉะนั้น การที่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะตัดสินใจใช้เงินทุนประเภทใด จำเป็นต้องทำการพิจารณาและวิเคราะห์อย่างละเอียดถี่ถ้วน โดยทำการเปรียบเทียบถึงผลดีและผลเสียระหว่างการใช้เงินทุนของตนเองหรือจากสถาบันการเงิน โดยหากใช้เงินทุนของตนเองก็จะพิจารณาถึงความพร้อมของเงินทุนของตนกับปริมาณหรือจำนวนเงินที่ต้องการใช้ว่ามีสัดส่วนที่เพียงพอหรือไม่ หากไม่เพียงพอจำเป็นต้องหาจากสถาบันการเงินหรือไม่ มีความจำเป็นมากน้อยแค่ไหนที่ต้องอาศัยจากแหล่งทุนอื่น สามารถจะชะลอการใช้จ่ายเงินได้หรือไม่ หากไม่ต้องการจะพึ่งพิงเงินจากสถาบันการเงิน ขณะเดียวกัน ผู้ประกอบการจำเป็นต้องนำหลักของความพอเพียงเข้ามาใช้โดยการลงทุนควรใช้หลักความพอดีไม่กระทำการใด ๆ ในการลงทุนที่เกินความรู้ความสามารถของตนเอง หากเป็นเรื่องของการหาแหล่งเงินทุนโดยไม่จำเป็นจะต้องกู้ยืมจากสถาบันการเงินก็จะต้องกู้ยืมเงินจำนวนที่เหมาะสมซึ่งตนเองมีความสามารถที่จะผ่อนชำระได้ (กาญจนา สุระ, 2560)

สรุปได้ว่า การดำเนินธุรกิจจำเป็นต้องศึกษาและเรียนรู้แหล่งเงินทุน โดยแหล่งเงินทุนสามารถแบ่งได้เป็น 2 แหล่ง คือ 1) แหล่งเงินทุนจากส่วนของผู้ประกอบการเริ่มกิจการ 2) แหล่งเงินทุนจากการก่อหนี้ ได้แก่ เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน และเงินกู้ยืมนอกสถาบันการเงิน ซึ่งต้องพิจารณาวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วน ผู้ประกอบการต้องมีความรู้ ความเข้าใจเป็นอย่างดี จำเป็นต้องทราบถึงแหล่งเงินทุนที่สำคัญเพื่อจะใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาประกอบการตัดสินใจในการเลือกที่จะใช้แหล่งเงินทุน และการจัดหาแหล่งเงินทุนที่มีความเหมาะสม

การตัดสินใจเลือกแหล่งเงินทุน (พรนภา เปี่ยมไชย, 2556, หน้า 237-238)

แหล่งเงินทุนที่ผู้ประกอบการจะเลือกใช้เป็นแหล่งเงินทุนซึ่งถือเป็นหนี้สินหรือเป็นแหล่งลงทุนซึ่งอาจมาจากการหาหุ้นส่วนหรือออกหุ้นสามัญขายแก่บุคคลภายนอกที่ผู้ประกอบการจะเลือกใช้แหล่งเงินทุนหรือแหล่งการลงทุนนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ขนาด และชนิดของธุรกิจ จุดแข็งทางการเงินของธุรกิจทัศนคติของผู้กู้ยืม และผู้ลงทุนต่อกิจการ การพยากรณ์ธุรกิจในอนาคต รวมทั้งความรู้สึกส่วนตัวของเจ้าของเกี่ยวกับสภาพการเป็นหนี้และสภาพของส่วนตน นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงศักยภาพในการทำกำไรความเสี่ยงทางการเงินและการควบคุมด้วย

1. ศักยภาพในการทำกำไร (Potential Profitability) หมายถึงความสามารถของธุรกิจในการดำเนินการให้เกิดผลกำไรจากการขายและการลงทุนในสินทรัพย์โดยพิจารณาว่าผลตอบแทนจากการลงทุนนั้นคุ้มค่าหรือไม่มีความเสี่ยงในการตัดสินใจในการลงทุนเป็นอย่างไร การพิจารณาทางเลือกระหว่างการก่อหนี้ (Debt) การออกหุ้น (Equity) จะมีผลกระทบในการทำกำไรแตกต่างกัน โดยถ้าผลตอบแทนในการลงทุนสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยที่ต้องจ่าย การกู้ยืมจะทำให้ผลกำไรของผู้ลงทุนจะมีสูงขึ้น แต่ถ้าผลตอบแทนในการลงทุนต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ย การออกหุ้นจะเป็นประโยชน์แก่ธุรกิจมากกว่า

2. ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk) การที่เจ้าของกิจการมีการกู้ยืมจะมีความเสี่ยงทางการเงินและถ้าผู้ยืมมากเกินไปจะมีผลในการชำระคืน ทั้งนี้เพราะการกู้ยืมจะเกิดภาระดอกเบี้ยขึ้นทันที ซึ่งผู้ประกอบการต้องจ่ายแม้จะไม่มีกำไร แต่ถ้าเป็นการออกหุ้นจะไม่มีภาระการจ่ายดอกเบี้ยและจะมีการจ่ายผลตอบแทนผู้ถือหุ้นในรูปเงินปันผลเฉพาะในกรณีที่กิจการมีกำไรเท่านั้น การจัดหาเงินทุนโดยการกู้ยืมจึงมีความเสี่ยงมากกว่า

3. อำนาจการควบคุมธุรกิจ (Voting Control) การเลือกระหว่างการเป็นหนี้กับการออกหุ้นจะเกี่ยวข้องกับระดับของการควบคุมโดยเจ้าของ โดยการเป็นหนี้ที่เจ้าของยังมีอำนาจในการควบคุมธุรกิจโดยเด็ดขาด แต่ถ้าเป็นการออกหุ้นความเป็นเจ้าของจะลดลง และผู้ถือหุ้นอื่นเข้ามาแทรกแซงการให้อำนาจควบคุมกิจการได้ ดังนั้นถ้าผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมไม่ต้องการสูญเสียอำนาจในการควบคุมกิจการก็ควรเลือกการกู้ยืมแทนการขายหุ้นเพื่อจะได้ครองความเป็นเจ้าของได้เต็มที่แม้ว่าจะมีหนี้เพิ่มเป็นความเสี่ยงก็ตาม

ปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

จากการสำรวจภาระหนี้และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของกิจการ พบว่าผู้ประกอบการธุรกิจในทุกขนาดมีการพึ่งพาแหล่งเงินทุนในระบบเป็นสำคัญ แม้จะมีกิจการบางส่วนที่มีการพึ่งพาแหล่งเงินทุนนอกระบบอยู่บ้าง แต่ก็มีกิจการพึ่งพาอยู่ในสัดส่วนที่ไม่มากนัก สรุปได้ว่า กิจการขนาดใหญ่และขนาดกลางมีปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบในระดับต่ำเมื่อเทียบกับกิจการขนาดเล็ก ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากเงื่อนไขในด้านการกู้ยืมที่เข้มงวดของสถาบันการเงินส่งผลให้กิจการขนาดเล็กไม่เข้าเงื่อนไขในด้านต่าง ๆ และไม่สามารถได้รับอนุมัติสินเชื่อได้ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจเข้ามาให้

ความช่วยเหลือในการลดเงื่อนไข และความเข้มงวดของกฎระเบียบในการกู้ยืมให้มีความผ่อนคลายลง และมีความยืดหยุ่นเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้กิจการขนาดเล็กสามารถเข้าถึงเงินทุนในระบบได้เพิ่มมากขึ้น อีกส่วนเป็นผลมาจากศักยภาพในธุรกิจ

อย่างไรก็ตาม ผลสำรวจในด้านของการดำเนินกิจการทั่วไปในด้านการจัดทำแผนธุรกิจ การจัดทำแผนการตลาดของกิจการที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่ได้มีการจัดทำแผนธุรกิจ และแผนการตลาด รวมถึงการจัดทำบัญชีที่ไม่เป็นระบบมาตรฐาน เนื่องจากกิจการส่วนใหญ่มีการจัดทำบัญชีเอง และขาดข้อมูลทางบัญชีย้อนหลัง ส่งผลให้ในการกู้ยืมเงินจากสถาบันทำได้ยากขึ้น เนื่องจากสถาบันการเงินจะพิจารณาอนุมัติสินเชื่อจากแผนธุรกิจ ความสามารถในการสร้างรายได้ของกิจการ รวมถึงพิจารณาในส่วนของการเงินของกิจการย้อนหลังว่ามีความเหมาะสมที่จะอนุมัติสินเชื่อหรือไม่ ซึ่งส่วนนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจเข้าไปให้ความรู้ในด้านของการดำเนินกิจการ การวางแผนธุรกิจ และการวางแผนทางการเงินของกิจการเพิ่มเติมศักยภาพในการดำเนินกิจการให้มีประสิทธิภาพให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้เพิ่มขึ้น และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกิจการขนาดเล็ก เนื่องจากกิจการมีเงินลงทุนที่เพียงพอในการดำเนินธุรกิจและขยายธุรกิจและมีต้นทุนทางการเงินที่ต่ำลง

กล่าวได้ว่า ปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของธุรกิจในแต่ละกลุ่มมีลักษณะของปัญหาและข้อจำกัดที่แตกต่างกัน แม้ภาครัฐได้พยายามที่จะสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจให้มากที่สุด เช่น การผลักดันโครงการสนับสนุนต่างๆ ผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจและหน่วยงานอื่น ๆ ของภาครัฐ ผลักดันพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ การออกมาตรการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล และการกำหนดมาตรฐานการรายงานทางการเงินเพื่อให้ธุรกิจจัดทำงบการเงินได้ง่ายขึ้น ไม่ต้องอิงมาตรฐานเดียวกับธุรกิจขนาดใหญ่ แต่ก็ดูเหมือนว่าไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด และไม่สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจแต่ละกลุ่ม ดังนั้นมาตรการการแก้ไขปัญหาและการให้การสนับสนุนที่ดีจึงควรเป็นมาตรการที่เข้าไปแก้ไขปัญหาและสนับสนุน แยกเฉพาะเป็นรายกลุ่ม ตามสภาพปัญหา และความต้องการของกลุ่มนั้น ๆ จึงจะสามารถผลักดันให้ธุรกิจสามารถเติบโตต่อไปได้

นอกจากนี้ตัวผู้ประกอบการเองก็ต้องมีความพร้อม และศึกษานโยบายของผู้ให้กู้แต่ละแห่ง ก่อนที่จะขอสินเชื่อ ให้ความสำคัญกับประวัติทางการเงินมีระบบบัญชีที่มีมาตรฐานและการจัดการด้านภาษีที่ถูกต้อง ให้ความสำคัญกับการนำข้อมูลทางการเงินเข้ามาช่วยในการวางแผนและบริหารจัดการให้มากขึ้น และก้าวข้ามการบริหารจัดการแบบธุรกิจครอบครัวสู่สากลให้ได้ ทั้งนี้ก็เพื่อผลักดันให้ธุรกิจเติบโตได้อย่างแข็งแกร่ง สามารถแข่งขันและรองรับการเปลี่ยนแปลง รวมถึงเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ได้อย่างเต็มที่ในอนาคตอันใกล้ต่อไป

สำหรับกลยุทธ์ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ผู้ประกอบการจะต้องเข้าใจในหลักการวิเคราะห์สินเชื่อ 5C ซึ่งสถาบันการเงินใช้เป็นมาตรฐานในการสนับสนุนสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการ ประกอบด้วย (พรธรรมา ธวนิมิตรกุล, 2550, หน้า 9)

1) คุณลักษณะของผู้ประกอบการ (Character) หมายถึง การวิเคราะห์คุณสมบัติของผู้ประกอบการ ในด้านเพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ อุปนิสัย เพื่อให้สถาบันการเงินมั่นใจว่าจะได้เงินคืนจากการปล่อยกู้ในครั้งนี้

2) ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity) หมายถึง การวิเคราะห์ความสามารถของผู้ประกอบการ เมื่อได้รับเงินทุนไปแล้วจะสามารถนำเงินกลับมาชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยให้กับสถาบันการเงิน

3) เงินทุน (Capital) หมายถึง เงินที่ผู้ประกอบการใช้เป็นทุนในการตั้งกิจการหรือโครงการและสถาบันการเงินใช้วิเคราะห์ฐานะทางการเงิน โดยมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity ratio (D/E ratio)) ตามลักษณะของธุรกิจ

4) หลักประกัน (Collateral) หมายถึง ทรัพย์สินหรือหลักทรัพย์ที่ผู้ประกอบการนำมาค้ำประกันในการขอสินเชื่อเพื่อสถาบันการเงิน

5) เงื่อนไขสถานการณ์ทั่วไป (Condition) หมายถึง เงื่อนไขตามสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง รวมถึงนโยบายภาครัฐที่มีผลกระทบกับการสนับสนุนทางการเงิน

ข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการเพื่อให้กิจการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้เพิ่มขึ้น มีดังนี้

1) ควรมีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยพิเศษสำหรับผู้ประกอบการ เพื่อจะมีส่วนช่วยให้กิจการมีต้นทุนด้านการเงินที่ลดลง เป็นการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของกิจการได้อีกทางหนึ่ง

2) ควรมีการลดขั้นตอนในการขอกู้ที่ยู่ยากลง รวมถึงลดระยะเวลาในการพิจารณาสินเชื่อ ซึ่งจะมีส่วนอย่างมากในการสร้างความคล่องตัวทางการเงินให้แก่กิจการ

3) ควรมีการลดในส่วนของหลักทรัพย์ในการค้ำประกันลง เพื่อให้กิจการโดยเฉพาะกิจการขนาดเล็กสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบได้เพิ่มมากขึ้น

4) ต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถาบันการเงินมีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยพิเศษแก่ผู้ประกอบการ รวมถึงมีระยะเวลาในการผ่อนชำระที่ยาวขึ้น เพื่อเป็นการสร้างสภาพคล่องทางการเงินให้แก่กิจการ

5) ต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถาบันการเงินลดเงื่อนไขในด้านของหลักทรัพย์ในการค้ำประกันการกู้ยืมลง เพื่อให้กิจการขนาดเล็กสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้เพิ่มขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

อรุณพล แก้วเพชร่ม (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการให้สินเชื่อธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดกลาง ผลจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดกลาง ได้แก่ ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดกลาง (DEP) ปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ขนาดกลาง (BO) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการให้สินเชื่อธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดกลาง และอัตราดอกเบี้ย เงินฝากประจำ 12 เดือน

มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการให้สินเชื่อ เนื่องจากบางช่วงเวลาธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดกลางไม่ได้มีการปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยนโยบายของคณะกรรมการนโยบายการเงินแต่อย่างใด เพราะสภาพคล่องส่วนเกินในระบบธนาคารพาณิชย์ยังอยู่ในระดับสูงทำให้ไม่จำเป็นต้องปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพื่อดึงเงินเข้าสู่ระบบ ขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมอยู่ในระดับทรงตัว และการให้สินเชื่อขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้จะมีปัญหาทางด้าน การเมืองภายในประเทศก็ตาม

อังสนา ประสี และ ขจรวรรณ อธิรัตน์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการดำเนินงานและความต้องการการสนับสนุนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อศึกษาสภาพของผู้ประกอบการธุรกิจเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดนครสวรรค์ และความต้องการสนับสนุนจากธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง ผลจากการศึกษาพบว่า สภาพธุรกิจในปัจจุบันมีการแข่งขันกันค่อนข้างสูง ส่วนใหญ่จะประสบปัญหาทางการเงิน การขาดสภาพคล่อง เงินทุนไม่เพียงพอ และขาดแหล่งเงินทุน มีช่องทางการจำหน่ายสินค้าในท้องถิ่นค่อนข้างมาก และกำลังซื้อภายในประเทศและความต้องการในตลาดลดลงเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจ วัตถุดิบมีราคาแพง ค่าขนส่งมีราคาสูง น้ำมันแพงขึ้น ด้านการเงิน พบว่า กลุ่มกิจการต่าง ๆ ต้องการความช่วยเหลือจากธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเรื่องการจัดหาเงินทุน และแหล่งเงินทุน ผ่อนปรนความเข้มงวดของสถาบันการเงินในการปล่อยสินเชื่อ ความยุ่งยากในการกู้เงิน เช่น ไม่มีหลักทรัพย์ในการค้ำประกัน มีความต้องการให้จัดอบรมทักษะในการวิเคราะห์ระบบการเงินให้ผู้ประกอบการ เพิ่มบุคลากรที่มีความรู้ด้านบัญชีและการเงิน มีการแนะนำ การเก็บข้อมูลทางการเงินอย่างเป็นระบบ ดังนั้น ผู้บริหารต้องมีกลยุทธ์ที่เหนือคู่แข่งมีการปรับตัวให้ทันต่อภาวะการแข่งขันภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

วัชรวิ จันทรทอง (2556) ได้ศึกษาเรื่อง นโยบายในการพัฒนาธุรกิจ ศึกษากรณีธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ผลการศึกษาพบว่า การหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศเป็นปัญหาที่ต้องมีผู้ร่วมมือหลายฝ่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสถาบันการเงินต่าง ๆ รัฐบาลจึงเล็งเห็นว่าการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นตัวจักรสำคัญตัวหนึ่งที่จะสามารถไปหมุนฟื้นเฟื่อง ทำให้เศรษฐกิจของชาติขยับตัวดีขึ้นได้ ธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งมีคำสั่งให้สถาบันการเงินต่าง ๆ โดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ให้เข้ามามีบทบาทในด้านการเงิน ด้านสินเชื่อ แก่ผู้ประกอบการ SMEs สำหรับปัญหาและอุปสรรคของนโยบายพัฒนาธุรกิจ SMEs คือ ผู้ประกอบการ SMEs มีการแข่งขันด้านการตลาดสูง แต่การปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินก็เข้มงวดสูง และเคร่งครัดในกฎระเบียบ เอกสารมาก ข้อเสนอแนะให้สถาบันการเงินลดขั้นตอน เงื่อนไขกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนมากขึ้น

เชาว์ เก่งชน และคณะ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การลดข้อจำกัดในการเข้าถึงเงินทุนในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ทั้งในมิติภาคธุรกิจและภาคครัวเรือน เนื่องจากปัญหาการเข้าถึงเงินทุนของภาค

ธุรกิจและภาคครัวเรือน ถือเป็นหนึ่งในปัญหาด้านการเงินที่สำคัญ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาข้อจำกัดในการเข้าถึงสินเชื่อโดยภาคธุรกิจและครัวเรือนไทยมีทิศทางที่ผ่อนคลายลง จากหลายสาเหตุประกอบกัน ซึ่งหนึ่งคำอธิบายที่สำคัญ คือ นวัตกรรมของธนาคารพาณิชย์ที่มีแรงขับเคลื่อนจากการแข่งขันและเป้าหมายในการทำธุรกิจที่เปลี่ยนไป ภายใต้การปรับกฎเกณฑ์ของทางการไทยและเงื่อนไขเศรษฐกิจที่แตกต่างไปจากเดิม เป็นส่วนผสมที่ลงตัวของการพัฒนาทั้งการบริหารและจัดการความเสี่ยง กระบวนการทำงานและระบบเทคโนโลยี การตลาดและการสื่อสาร และช่องทางการให้บริการ ซึ่งมีส่งเสริมให้ภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ โดยเฉพาะผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สามารถเข้าถึงสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ได้ดีขึ้น ทั้งในมิติด้านปริมาณ ราคา และคุณภาพ ในทิศทางที่สอดคล้องกัน พบหลักฐานเชิงประจักษ์ที่บ่งชี้ว่า ต้นทุนทางการเงินของผู้ประกอบการที่เปลี่ยนแปลงในช่วงที่ผ่านมา ส่วนหนึ่งอาจเป็นผลจากพัฒนาการในระบบการเงิน การแข่งขันของธนาคารพาณิชย์และการพัฒนานวัตกรรมของธุรกิจธนาคาร ซึ่งเอื้อให้บริษัทเล็กที่มีการยกระดับศักยภาพทางธุรกิจให้ดีขึ้นสามารถเข้าถึงต้นทุนทางการเงินที่โน้มเอียงเข้ามาใกล้เคียงกับบริษัทขนาดใหญ่มากขึ้นได้

จันทวรรณ สุจริตกุล (2558) ได้ศึกษาเรื่อง แหล่งทุน SMEs เพื่อยกระดับการแข่งขันไทย วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยภายในและภายนอกประเทศที่สำคัญ SMEs ส่วนใหญ่ยังคงไม่สามารถเข้าถึงสินเชื่อจากระบบธนาคารพาณิชย์ได้เนื่องจากสาเหตุสำคัญ 3 ประการ คือ 1) รูปแบบการให้บริการของธนาคารพาณิชย์ยังไม่ยืดหยุ่นพอที่จะให้บริการแก่ธุรกิจที่มีขนาดที่ค่อนข้างเล็ก 2) ธนาคารพาณิชย์ขาดข้อมูลทางการเงินที่มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอต่อการประเมิน ความเสี่ยงทางด้านเครดิตของ SMEs และ 3) SMEs ส่วนใหญ่ยังมีสินทรัพย์ที่ไม่เพียงพอสำหรับวางเป็นหลักประกันในการกู้ยืม นอกจากนี้ บทบาทของตลาดทุนในการระดมทุนของ SMEs ก็ยังมีจำกัด กล่าวคือ ธุรกิจเงินร่วมลงทุนยังไม่เป็นที่นิยม เนื่องจากกิจการมีความเป็นครอบครัวสูงและผู้ลงทุนยังมีจำกัดและส่วนใหญ่มุ่งเน้นลงทุนในกิจการที่อยู่ในช่วงขยายตัวและมีรายได้ที่แน่นอนแล้ว การบริหารจัดการที่ยังไม่เป็นระบบทำให้ SMEs ส่วนใหญ่ ไม่มีคุณสมบัติพอที่จะเข้าตลาดหลักทรัพย์ อีกทั้งการออกหุ้นกู้ยังมีขนาดใหญ่เกินไปไม่เหมาะสำหรับการระดมทุนเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนระยะสั้น ในการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็งจึงจำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญในการลดช่องว่างทางการเงิน ทั้งนี้ ภาครัฐได้ดำเนินมาตรการที่หลากหลายเพื่อช่วยลดข้อจำกัดในการเข้าถึงสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ อาทิ มาตรการสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงสินเชื่อสำหรับ SMEs รายเล็ก ๆ การพัฒนาฐานข้อมูลสินเชื่อ SMEs เพื่อลดข้อจำกัดทางด้านข้อมูลเครดิตรวมทั้งการดำเนินการแก้ไข พ.ร.บ. หลักประกันทางธุรกิจ และการค้ำประกันสินเชื่อโดย บสย. เพื่อลดปัญหาการขาดแคลนหลักทรัพย์สำหรับวางเป็นหลักประกันการขอสินเชื่อ ในส่วนของตลาดทุน ภาครัฐก็ได้มีการพัฒนาและส่งเสริมช่องทางการระดมทุนที่

หลากหลายมากขึ้น การจัดตั้งกองทุนรวมที่เสนอขายต่อผู้ลงทุนที่มีรายย่อย เพื่อนำไปลงทุนในตราสารหนี้ที่ไม่มีการจัดอันดับความน่าเชื่อถือหรือจัดอันดับต่ำกว่าระดับการลงทุน การเสริมสร้างความรู้ และการเตรียมความพร้อมในการระดมทุนในตลาดทุน การศึกษาแนวทางการพัฒนาช่องทางการระดมทุนผ่าน equity crowdfunding เป็นต้น

ศุวดี วิเศษยา (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้บริการสินเชื่อธุรกิจ ธนาคารพาณิชย์ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ผลจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งสิ้น 5 ปัจจัยได้แก่ ปัจจัยด้านความหลากหลาย และความทันสมัยของผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านชื่อเสียงของพนักงาน ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านความถูกต้องและความสะดวกในการใช้บริการ และปัจจัยด้านความมีมาตรฐาน และการใช้งานของผลิตภัณฑ์

สุนันทา พรหมมาศ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อต่อปริมาณการปล่อยสินเชื่อของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ผลจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณสินเชื่อรวมในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี ซึ่งไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ และปริมาณเงินฝากรวม ซึ่งมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ในส่วนปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อรวมในทิศทางตรงกันข้าม อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้

สุรศักดิ์ อำนวยประวิทย์ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญและหลักการในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs 2) ศึกษานโยบายของภาครัฐในการสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน 3) พัฒนากลยุทธ์ในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs สำหรับประชากรกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ที่ให้ข้อมูลสำคัญได้แก่ 1) ผู้ประกอบการ SMEs 2) ผู้บริหารระดับสูงด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ 3) ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ รวมทั้งหมด 9 คน ผู้วิจัยใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึก ในส่วนของการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มประชากรตัวอย่างซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน จำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้ประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้เทคนิคการวิจัยแบบผสมวิธี โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก เสริมด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อนำมาวิเคราะห์ให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรค รวมถึง กลยุทธ์ในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ ผลการศึกษาพบว่า ด้านผู้ประกอบการ SMEs จะต้องปรับปรุงการจัดการภายในองค์กรอย่างจริงจัง รวมถึงการปรับปรุงด้าน

ระบบบัญชีและการเงิน อีกทั้งจะต้องเริ่มต้นติดต่อกับสถาบันการเงินเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการในอนาคต และจะต้องรักษาวินัยทางการเงิน 'ไม่นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของการดำเนินธุรกิจ ด้านธนาคารพาณิชย์ จะต้องปรับเปลี่ยนขั้นตอนการวิเคราะห์สินเชื่อให้รวดเร็วยิ่งขึ้น และควรจะเข้าร่วมกับโครงการของภาครัฐ เพื่อสนับสนุนเงินทุนให้กับผู้ประกอบการ SMEs ได้ง่ายขึ้น รวมถึงการจัดอบรมหลักสูตรทางการเงินและบัญชีให้แก่ผู้ประกอบการ SME เพื่อให้ผู้ประกอบการมีความรู้ในระบบการเงินและบัญชีที่ถูกต้อง จะทำให้ผู้ประกอบการ SMEs เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น ด้านภาครัฐ หน่วยงานของรัฐ เช่น ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ต้องให้การสนับสนุนเงินทุนกับผู้ประกอบการโดยตรง แต่ในอดีตที่ผ่านมา ผู้ประกอบการขนาดย่อม มักจะไม่ได้รับการสนับสนุนเงินทุนจาก ธพว. ในทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ธนาคารมักจะพิจารณาสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการ SMEs ที่แข็งแกร่งแล้ว เนื่องจากผู้บริหารของธนาคารอาจจะกลัวปัญหาด้านหนี้เสีย จึงเป็นสาเหตุใหญ่ที่ ธพว. มักจะให้การสนับสนุนแก่ผู้ประกอบการ SMEs ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่

จงธิดาพา นิตยัณรา และแสงดาว ประสิทธิ์สุข (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างด้านลักษณะประชากรศาสตร์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 41 - 50 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี รายได้สูงสุดเฉลี่ยต่อเดือน 100,001 - 300,000 บาท ด้านประเภทธุรกิจส่วนใหญ่คือธุรกิจค้าปลีก ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ 3 - 5 ปี ลักษณะการประกอบธุรกิจ ส่วนใหญ่ดำเนินธุรกิจแบบเจ้าของคนเดียว ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้ความสำคัญต่อปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการสินเชื่อธุรกิจระดับมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างด้านลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ และประเภทการดำเนินธุรกิจที่แตกต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อธุรกิจที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อของผู้ประกอบการ SMEs พบว่า ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ ด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อธุรกิจของผู้ประกอบการ (SMEs) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ชาคริต ศรีสุกุน (2561) ได้ศึกษา ปัญหา อุปสรรค และความท้าทายของการระดมทุนสาธารณะ สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาแหล่งเงินทุนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยพิจารณาในด้านสถาบันการเงิน ปัญหาที่พบในระดับมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาด้านการต้องการหลักทรัพย์ในการค้ำประกัน เงื่อนไขในการให้สินเชื่อยุ่งยาก และระยะเวลาในการขอสินเชื่อนาน สำหรับปัญหาด้านผู้ประกอบการ SMEs ได้แก่ ปัญหาด้านการต้องการหลักทรัพย์ในการค้ำประกัน เช่น ขาดความน่าเชื่อถือจากสถาบันการเงิน ขาดประสบการณ์ใน

ธุรกิจ ไม่มีแผนธุรกิจที่ชัดเจน ด้านภาครัฐปัญหาที่พบมาก ได้แก่ ด้านมาตรการในการกระตุ้นให้สถาบันการเงินปล่อยสินเชื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs แนวทางในการแก้ไขปัญหาในส่วนภาครัฐ ควรลดเงื่อนไขและขั้นตอนในการปล่อยสินเชื่อ โดยเฉพาะในส่วนของหลักทรัพย์ค้ำประกันและผู้ค้ำประกัน ด้านสถาบันการเงินควรยืดหยุ่นเงื่อนไขในการปล่อยสินเชื่อให้เท่าเทียมกันทุกสถาบันการเงิน รวมถึงให้ความรู้กับผู้ประกอบการ และให้คำปรึกษาแนะนำ การสนับสนุนเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการบริหารจัดการการตลาด การผลิต การจัดหาแหล่งเงินทุน และการอนุบาลธุรกิจ SMEs ใหม่ ๆ ให้ประสบความสำเร็จใน การก่อตั้งธุรกิจ

เบญจมาศ โคตรหนองบัว และคณะ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือของธนาคารแห่งประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการต้องสร้างความเข้มแข็งโดยเฉพาะกับกลุ่มผู้ประกอบการขนาดย่อมที่มีประสบการณ์น้อย โดยให้ความสำคัญกับการจัดเก็บเอกสาร ระบบบัญชี งบการเงิน การบริหารจัดการ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และการค้าประกันระหว่างกันให้มากขึ้น ส่วนสถาบันการเงินควรมีนโยบายที่จะสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ SMEs สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น โดยภาครัฐควรหารือร่วมกับสถาบันการเงินในการกำหนดมาตรการและแนวทางการช่วยเหลือผู้ประกอบการ SME ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความชัดเจนมีความเชื่อมโยงลดความซ้ำซ้อนและเป็นรูปธรรมมากขึ้น

เพ็ญธิดา พงษ์ธานี (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและประสิทธิผลของธุรกิจ SMEs ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการ SMEs ส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงิน ปัญหาที่พบคือ ไม่มีการทำแผนธุรกิจและแผนการตลาด ระบบบัญชีไม่ถูกต้อง รวมถึงเรื่องการค้าหลักทรัพย์ค้ำประกันสินเชื่อส่งผลกระทบต่อ การเข้าถึงแหล่งเงินทุน

อุมาวดี เดชธำรงค์ และ นารีรัตน์ ภักดีศิริวงษ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของคุณภาพ รายงานทางการเงินที่มีต่อความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของคุณภาพ รายงานทางการเงินที่มีต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยใช้ความได้เปรียบในการแข่งขัน 4 ด้าน ประกอบด้วย ความเป็นผู้นำ ด้านต้นทุนต่ำ ความสามารถในการบริหารจัดการ ความสามารถในการทำกำไร และ ความเป็นผู้นำในธุรกิจ เป็นตัวแปรในการวัดความได้เปรียบในการแข่งขัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย จำนวน 400 ราย สุ่มตัวอย่างแบบง่าย และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.79-0.85 และมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.87-0.91

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิเคราะห์ สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพ รายงานทางการเงิน ด้านความทันเวลาและความสามารถในการเปรียบเทียบกันได้มีผลกระทบต่อ ความได้เปรียบในการแข่งขันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าหากวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อมมีการจัดทำรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพจะส่งผลให้มีความได้เปรียบในการ แข่งขันสูงยิ่งขึ้น

ชนมันภา ทับพรหม (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของงบการเงิน ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในมุมมองของนักวิเคราะห์สินเชื่อ งานวิจัยนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของงบการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาด ย่อม (SMEs) รวมทั้งเพื่อศึกษาถึงระดับความน่าเชื่อถือของงบการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาด ย่อม (SMEs) ในมุมมองของนักวิเคราะห์สินเชื่อ งานวิจัยใช้แบบสอบถามและวิเคราะห์กลุ่มเจ้าหน้าที่ สายงานสินเชื่อของธนาคารต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้าน ผู้ประกอบการ ปัจจัยด้านระบบบัญชี ปัจจัยด้านบทบาทขององค์กรทางวิชาชีพบัญชี มีความสัมพันธ์ กันในเชิงบวกกับความน่าเชื่อถือของงบการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในมุมมอง นักวิเคราะห์สินเชื่อ นอกจากนี้ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชีและปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์กันในเชิงลบกับความน่าเชื่อถือของงบการเงินของธุรกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม (SMEs) ในมุมมองนักวิเคราะห์สินเชื่อ

รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร และคณะ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศในการ เขียนแผนธุรกิจสำหรับการเสนอขอสินเชื่อสถาบันการเงินเพื่อการเพิ่มขีดความสามารถของธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ของธุรกิจ SMEs: แผนธุรกิจและวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการลงทุน (Feasibility Study) เพื่อการ ประเมินระบบสารสนเทศฯ จากผู้ใช้ระบบในจัดทำแผนธุรกิจออนไลน์ของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ตามองค์ประกอบของแผนธุรกิจและการบริหารธุรกิจโดยการเก็บข้อมูลผ่านการประเมินระบบ สารสนเทศฯ ออนไลน์จากผู้ประกอบการ SMEs ในประเทศไทย จำนวน 200 ราย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการ SMEs ส่วนใหญ่ได้แสดงความพึงพอใจต่อระบบสารสนเทศฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับที่ มากที่สุด ($M = 4.83, SD = 0.54$) ซึ่งในรายด้านของระบบสารสนเทศฯ ที่มีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ ด้านประสิทธิภาพของระบบ ($M = 4.86, SD = 0.35$) รองลงมาด้านความเป็นไปได้ ($M = 4.85, SD = 0.14$) และด้านการใช้ประโยชน์ ($M = 4.81, SD = 0.95$) แผนธุรกิจที่ได้จากการ เขียนผ่านระบบสารสนเทศฯ ที่ได้พัฒนาขึ้นสามารถเพิ่มขีดความสามารถของธุรกิจที่จะทำให้เกิด ความยั่งยืนในการตัดสินใจของธุรกิจ SMEs: แผนธุรกิจที่ดีควรมุ่งเน้นการพัฒนา ดังนี้ 1) ให้ความรู้ พื้นฐานการบริหารจัดการธุรกิจที่เกี่ยวกับระบบสารสนเทศ เพื่อการนำความรู้ไปเป็นเครื่องมือ

ประยุกต์ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาของธุรกิจได้ทันเวลา 2) การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและการเสนอขอสินเชื่อซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพอย่างยั่งยืน ในระดับจุลภาคมหภาคของเศรษฐกิจ ของประเทศ 3) ควรมีระบบติดตามประเมินผลและนำข้อมูลต่าง ๆ มาพัฒนาระบบสารสนเทศให้ตรงกับเกณฑ์ต่าง ๆ ของความต้องการผู้ใช้ เพื่อนำข้อมูลมาสรุปปัญหาที่เกิดขึ้นนำมาแก้ไข ซึ่งจะช่วยให้ธุรกิจ SMEs เกิดความยั่งยืนในอนาคต

พัชญา โปธิรัตน์สมบัติ และ ไตรรัตน์ จารุทัศน์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ทำให้เกิดการปฏิเสธสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของลูกค้าบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ประเภทที่อยู่อาศัย กรณีศึกษา บริษัท เอ็น.ซี. เฮาส์ซิง จำกัด (มหาชน) และบริษัท ออริจิ้น พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยให้แก่ลูกหนี้ที่เป็นบุคคลธรรมดาหรือกลุ่มบุคคลเพื่อการจัดหาที่อยู่อาศัย โดยมีที่ดินและ/หรือสิ่งปลูกสร้างนั้นจำนองเป็นหลักประกัน ซึ่งมีวัตถุประสงค์แตกต่างกันไป รวมถึงการให้สินเชื่อเพื่อ Refinance จากสถาบันการเงินด้วย ดังนั้น ปัจจัยที่ทำให้ผู้ขอสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยไม่ผ่านการอนุมัติจากสถาบันการเงินจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้ที่ต้องการมีที่อยู่อาศัยเป็นอย่างมาก รวมถึงแนวทางในการแก้ไขสำหรับผู้ขอสินเชื่อที่ไม่ผ่านการอนุมัติ และวิธีการเตรียมความพร้อมในการขอสินเชื่อด้วย ซึ่งการอนุมัติสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยนั้นมีหลายปัจจัยประกอบกันไม่ว่าจะเป็นปัจจัยภายนอก เช่น มาตรการ LTV ของธนาคารแห่งประเทศไทย หรือนโยบายของแต่ละสถาบันการเงิน หรือปัจจัยภายในที่เกิดจากตัวผู้ขอกู้เอง เช่น อายุ รายได้ เป็นต้น ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยหลักมี 8 ปัจจัย คือ รายได้ไม่ผ่านเกณฑ์ ที่มาของรายได้ไม่ชัดเจน ภาระหนี้เกิน ดิตเครดิตบูโร อายุ คุณวุฒิการศึกษา ความมั่นคงของอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลitudiomyของผู้ซื้อโครงการบ้านฟ้าทาวนนี่ ปิ่นเกล้า-ดอนหาวาย บริษัท เอ็น.ซี. เฮาส์ซิง จำกัด (มหาชน) และผู้ซื้อโครงการพอส ไอทีคอนโด บริษัท ออริจิ้น พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ซึ่งปัจจัยหลักของการถูกปฏิเสธสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยคือ ภาระหนี้เกิน สรุปผลการศึกษาได้ว่า ปัจจัยการปฏิเสธสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยนั้น เกิดจากตัวผู้ขอกู้เป็นหลัก หากผู้ขอกู้ไม่เตรียมความพร้อมให้ตนเอง ย่อมเป็นเรื่องปกติที่จะถูกปฏิเสธสินเชื่อจากสถาบันการเงินต่าง ๆ ควรเตรียมความพร้อมทั้งวินัยทางการเงิน การออม ความโปร่งใสในการเดินบัญชี รวมถึงการประเมินตนเองในการเลือกที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมด้วย ซึ่งผู้ขอกู้ควรเตรียมความพร้อมให้แก่ตนเองในการขอสินเชื่อต่อไป

กัลโลสม หะแหว และคณะ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของชาวมุสลิม ในจังหวัดปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของชาวมุสลิมในจังหวัดปัตตานี ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามและบรรลุนิติภาวะตามกฎหมายซึ่งมี อายุตั้งแต่ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดปัตตานีรวมทั้งหมด 420 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) รวบรวมข้อมูลจากผู้ใช้บริการธนาคารในแต่ละอำเภอโดยไม่ซ้ำบุคคล จากนั้น

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกส์ แบบ Binary Logistic ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี สำเร็จการศึกษาทางศาสนาอยู่ในระดับมธวาศีเตาะห์ ส่วนใหญ่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 9,000 – 15,000 บาทต่อเดือน มีรายจ่ายน้อยกว่าเดือนละ 9,000 บาท กลุ่มตัวอย่างที่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ (กู้ได้) มีจำนวน 312 ตัวอย่าง และไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน (กู้ไม่ได้) จำนวน 108 ตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของประชาชนมุสลิมจังหวัดปัตตานีพบว่า ค่า McFadden R² ที่เป็นไปตาม goodness of fit มีค่าเท่ากับ 0.27 และแบบจำลองสามารถทำนายถูกต้องร้อยละ 80.24 ค่าสถิติ Likelihood-ratio Chi-squared มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พรทิพย์ แสงช่วง และ ศิวพงศ์ ชีรอำพน (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหนี้ นอกระบบของประชาชนในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่เป็นหนี้ในระบบในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล 2) ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านพฤติกรรมที่มีผลต่อการเป็นหนี้ในระบบของประชาชนในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ทำการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่ออธิบายถึงปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ที่เป็นหนี้ในระบบ และสถิติเชิงอนุมานใช้แบบจำลอง Heckman Two Step ในการอธิบายถึงปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยพฤติกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นหนี้ในระบบของประชาชนในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้ที่เป็นหนี้ในระบบส่วนใหญ่ คือ เพศหญิง ระดับอายุต่ำกว่า 31 ปี มีระดับการศึกษาอยู่ระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายมีอาชีพเป็นพ่อค้า/แม่ค้าซึ่งเป็นอาชีพที่มีระดับรายได้ที่ไม่แน่นอน ระดับรายได้ต่ำกว่า 7,000 บาท สถานภาพหย่าร้าง/แยกกันอยู่ จำนวนสมาชิกในครอบครัวมากกว่า 5 คนขึ้นไป และจำนวนสมาชิกที่อยู่ในความดูแลรวมผู้ที่อยู่ในวัยเรียนและวัยเกษียณจำนวน 2 คน 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกู้ยืมหนี้ในระบบของประชาชนในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล คือ เพศตามด้วยปัจจัยด้านการบริการของแหล่งกู้ยืมในระบบ อาชีพ ระดับรายได้ต่อคนต่อเดือน สถานภาพของบุคคล ปัจจัยด้านรายได้ ปัจจัยด้านการเข้าถึงแหล่งกู้ยืมในระบบ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และปัจจัยพฤติกรรม ตามลำดับ

มนัสนันท์ งานขำ และ ศิริพร แพรศรี (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยในการพิจารณาขอสินเชื่อจากธุรกิจเงินร่วมลงทุน สำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมในประเทศไทย กรณีศึกษาภาคบริการธุรกิจท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อการตัดสินใจขอสินเชื่อจากธุรกิจเงินร่วมลงทุน สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย กรณีศึกษาภาคบริการธุรกิจท่องเที่ยว 2) ศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยในการพิจารณาขอสินเชื่อจากธุรกิจเงินร่วมลงทุน สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการพิจารณาขอสินเชื่อกับการตัดสินใจขอสินเชื่อจากธุรกิจเงินร่วม

ลงทุน สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย กรณีศึกษาภาคบริการธุรกิจท่องเที่ยว การดำเนินการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้ประกอบการ SMEs ในประเทศไทยที่เป็นธุรกิจหลักของภาคบริการท่องเที่ยว ได้แก่ โรงแรม ที่พักภัตตาคาร ร้านอาหาร ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก จำนวน 400 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยใช้สถิติการทดสอบที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ และวงเงินที่ต้องการขอสินเชื่อ มีผลต่อการตัดสินใจขอสินเชื่อจากธุรกิจเงินร่วมลงทุน แตกต่างกัน 2) กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการพิจารณาขอสินเชื่อจากธุรกิจเงินร่วมลงทุน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับดังนี้ 2.1) ด้านผู้ประกอบการและทีมบริหาร 2.2) ด้านลักษณะสินค้าและบริการ 2.3) ด้านลักษณะการตลาด และ 2.4) ด้านลักษณะการเงิน

ศศินันท์ ศาสตรสาร และ กอบชัย เมฆดี (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การเข้าถึงแหล่งเงินทุนและปัญหาความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแหล่งที่มา ปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและแนวทางแก้ปัญหาในการเข้าถึงแหล่งที่มาของเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยปัญหาในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามแหล่งที่มาของแหล่งเงินทุน 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนกับแนวทางแก้ไขปัญหาความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือวิสาหกิจชุมชน 232 กลุ่ม หน่วยงานภาครัฐและสถาบันการเงิน 4 ท่าน มีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน คือ การขาดความรู้และความเข้าใจในเงื่อนไขของการให้กู้จากสถาบันการเงิน การทำระบบบัญชีไม่ชัดเจน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการขอู้ไม่ชัดเจน แนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ การสร้างความเข้าใจในเงื่อนไขการให้กู้ การเพิ่มทักษะในการบริหารจัดการ การเขียนแผนธุรกิจ เพื่อให้สามารถเข้าใจเงื่อนไขการขอสินเชื่อจากแหล่งเงินทุน 2) การเปรียบเทียบปัจจัยปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนกรณีใช้ทุนตนเองในสัดส่วนที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เงินกู้จากแหล่งต่างๆ ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้ประกอบการที่เคยกู้เงินนอกระบบกับผู้ไม่เคยกู้เงินนอกระบบ มีปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนกับแนวทางแก้ไขปัญหา พบว่า ปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนมีความสัมพันธ์กับแนวทางแก้ไขปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

ธรรมวิมล สุขเสริม และ ปยุตา อิงคสมภพ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อธุรกิจรายย่อยของธนาคารออมสิน สาขากันทรารมย์ อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อธุรกิจรายย่อยๆ ตามปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน และ 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อธุรกิจรายย่อยๆ กลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มลูกค้าที่มีประสบการณ์ใช้บริการสินเชื่อธุรกิจรายย่อยของธนาคารออมสิน สาขากันทรารมย์ อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ความถี่ ร้อยละ สถิติวิเคราะห์ความแตกต่าง สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในงานศึกษานี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุ 36 – 45 ปี สถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย อาชีพขายอาหาร และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 บาทขึ้นไป ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุดที่แตกต่างส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อธุรกิจรายย่อยๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ส่วนอาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อธุรกิจรายย่อยๆ ไม่แตกต่างกัน ส่วนผลิตภัณฑ์และรูปแบบการให้บริการ พนักงานที่ให้บริการ และกระบวนการในการให้บริการส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อธุรกิจรายย่อยๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ราคาช่องทางการให้บริการ การส่งเสริมการตลาด และสิ่งที่นำเสนอทางกายภาพส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อธุรกิจรายย่อยๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

พัชรี พระสงฆ์ และคณะ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินต่อความสามารถในการเข้าถึง แหล่งเงินทุนและความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จดทะเบียน เป็นนิติบุคคลในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินต่อความสามารถ ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 400 ราย และได้รับแบบสอบถามกลับ จำนวน 249 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.25 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า

1) การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ด้านการวัดสภาพคล่องทางการเงิน การวัดความสามารถในการชำระหนี้ และการใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติเพื่อการบริหารงาน ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และ 2) การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ด้านการวัดสภาพคล่องทางการเงิน การวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน การวัดความสามารถในการชำระหนี้ และการใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติเพื่อการบริหารงานส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จิรวรรณ ปลั่งพงษ์พันธ์ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบัญชี ทักษะการเงิน การเข้าถึงทางการเงิน กับความเจริญเติบโตของวิสาหกิจชุมชน จังหวัดชัยนาท มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบัญชี ทักษะการเงิน การเข้าถึงทางการเงิน กับความเจริญเติบโตของวิสาหกิจชุมชน จังหวัดชัยนาท การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน จังหวัดชัยนาท จำนวน 200 ราย โดยการสุ่มแบบหลายหลายขั้นตอน เริ่มจากการสุ่มตัวอย่างเลือกวิสาหกิจชุมชนแบบแบ่งเป็นกลุ่ม และแบบอย่างง่าย หลังจากนั้นใช้แบบเจาะจงเลือกผู้ตอบแบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) สถิติเชิงพรรณนา คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) สถิติเชิงอนุมาน คือ การวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบัญชี ทักษะการเงิน การเข้าถึงทางการเงิน กับความเจริญเติบโตของวิสาหกิจชุมชน จังหวัดชัยนาท มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งมีค่าสถิติ χ^2/df เท่ากับ .045, $p\text{-value} = .831$, $GFI = 1.000$, $AGFI = .999$ และ $RMSEA = .000$ เป็นไปตามเกณฑ์พิจารณาความสอดคล้องในระดับดี และพบว่าทักษะการบัญชี ทักษะการเงิน และการเข้าถึงทางการเงินมีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกกับความเจริญเติบโตของวิสาหกิจชุมชน จังหวัดชัยนาท นอกจากนี้ทักษะการบัญชีมีความสัมพันธ์กับความเจริญเติบโตของวิสาหกิจชุมชนมากที่สุด และมีความสัมพันธ์ทางอ้อมโดยมีการเข้าถึงทางการเงินเป็นตัวแปรกลาง และค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ 0.39 แสดงว่าตัวแปรในการวิเคราะห์เส้นทางสามารถอธิบายความแปรปรวนของความเจริญเติบโตของวิสาหกิจชุมชน จังหวัดชัยนาท ร้อยละ 39

สรุประเสริฐ ศรีเหนียง และ สุริพร ยองรัมย์ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาการเข้าถึงสินเชื่อของเกษตรกร การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะและปัญหาการเข้าถึงสินเชื่อของเกษตรกร และแนวทางการแก้ไขปัญหาการเข้าถึงสินเชื่อของเกษตรกร โดยเป็นการวิจัยผสมผสานโมเดลทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งทำการเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามจำนวน 400 ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก และการประชุมกลุ่มย่อย 10 ครั้ง แล้วทำการนำเสนอในเชิง

พรรณนา ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่กู้ยืมเงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร มีวัตถุประสงค์กู้ยืมเงินเพื่อประกอบกิจการด้านการเกษตร และสามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ เข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับสินเชื่อจากผู้นำชุมชน และทำการยื่นขอพักชำระหนี้ ปัญหาในการเข้าถึงสินเชื่อของเกษตรกรประกอบด้วย อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูง การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเงินทุนไม่สมบูรณ์ หลักทรัพย์ค้ำประกันไม่เพียงพอต่อปริมาณวงเงินสินเชื่อ และการกู้เงินจากแหล่งเงินทุนหลายแหล่งในเวลาเดียวกัน แนวทางการแก้ไขปัญหาการเข้าถึงสินเชื่อประกอบด้วย พัฒนาการสื่อสารข้อมูล ความรู้และทักษะเกี่ยวกับกำรบริหารจัดการเงินกู้ สร้างวินัยให้เกษตรกรใช้สินเชื่อตามวัตถุประสงค์ ส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับสินเชื่ออย่างเพียงพอ และกู้เงินจากแหล่งเดียว

Nishigushi (2010) ได้ศึกษาเรื่อง SMEs ในประเทศญี่ปุ่นช่วงเศรษฐกิจถดถอย SMEs จะต้องพึ่งพาธนาคารและผู้ให้สินเชื่อเพื่อก้าวผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบาก แต่เมื่อสถาบันการเงินไม่สนับสนุนสินเชื่อทำให้ SMEs ได้รับผลกระทบหนักกว่าบริษัทขนาดใหญ่ เพราะสถาบันการเงินจะมอง SMEs เป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง ในเมื่อสถาบันการเงินไม่สนับสนุนสินเชื่อในสภาวะเศรษฐกิจถดถอย รัฐบาลญี่ปุ่นจำเป็นต้องเพิ่มการปล่อยกู้ให้กับ SMEs โดยผ่านทางธนาคารของรัฐ ซึ่งธุรกิจ SMEs ของญี่ปุ่นจำนวนร้อยละ 25 จะต้องปิดกิจการ หากไม่ได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาล แม้ในช่วงเศรษฐกิจมั่นคง การให้สินเชื่อแก่ธุรกิจขนาดเล็กก็ยังคงเป็นปัญหา ส่วนหนึ่งเป็นการป้องกันความเสี่ยงโดยธนาคารของญี่ปุ่นและจะไม่ปล่อยกู้ในกรณีที่ SMEs ไม่มีหลักประกันที่เป็นสินทรัพย์ถาวรที่ดี และ SMEs ส่วนใหญ่ไม่มีทรัพย์สินในการถือครอง

สรุปจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการเข้าถึงแหล่งเงินทุน พบว่า ภาครัฐควรลดเงื่อนไขและขั้นตอนในการปล่อยสินเชื่อ โดยเฉพาะในส่วนของหลักทรัพย์ค้ำประกันและผู้ค้ำประกัน ควรยืดหยุ่นเงื่อนไขในการปล่อยสินเชื่อให้เท่าเทียมกันทุกสถาบันการเงิน เพื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนมากขึ้น รวมถึงให้ความรู้กับผู้ประกอบการในการให้คำปรึกษาแนะนำ การสนับสนุนเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการบริหารจัดการ การจัดหาแหล่งเงินทุน ผู้ประกอบการต้องทราบความต้องการเงินทุนที่ชัดเจนของธุรกิจ ต้องทำความเข้าใจในเอกสารทางการค้า มีการทำแผนธุรกิจและแผนการตลาด ให้ความสำคัญกับการจัดเก็บเอกสาร ระบบบัญชี และงบการเงิน

ตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับการพิจารณาสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ทุกประเภทตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์และประกาศที่เกี่ยวข้อง ซึ่งออกโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ดังนี้

1) ลักษณะบริการ

ธนาคารพาณิชย์ให้บริการผ่านเครือข่ายสาขาทั่วประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2546 ธนาคารมีเครือข่ายสาขาทั่วประเทศ ทั้งสาขาเต็มรูปแบบและสาขาย่อย โดยให้บริการแก่ลูกค้าของธนาคารและประชาชนทั่วไปผ่านเครื่อง ATM ที่ติดตั้งอยู่ในสาขาและนอกสถานที่ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลจำนวนมาก นอกจากนี้ยังได้ติดตั้งเครื่องฝากเงินอัตโนมัติที่สาขาของธนาคาร และบางธนาคารยังติดตั้งเครื่องฝากเงินอัตโนมัติที่สาขาในต่างจังหวัดและต่างประเทศรวมไปถึงสำนักงานตัวแทน โดยมีศูนย์กลางการดำเนินงานและให้บริการที่สำนักงานใหญ่ของแต่ละธนาคาร

2) การทำธุรกิจของธนาคาร

ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ ยังคงเร่งดำเนินธุรกิจเชิงรุก เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การธนาคาร และการเงินของทั้งภายในและภายนอกประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยการริเริ่มนวัตกรรมของธนาคาร ได้ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกแก่ธุรกิจธนาคาร ด้วยการสร้างโอกาสและเสริมศักยภาพการเติบโตทางธุรกิจ ทั้งนี้ธนาคารได้จัดหมวดหมู่คู่แข่งในระบบธนาคารพาณิชย์เป็นประเภทต่าง ๆ คือ ธนาคารขนาดใหญ่ ธนาคารที่เป็นของรัฐ ธนาคารที่มีผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ ธนาคารขนาดกลางและขนาดเล็ก และกลุ่มธุรกิจที่มีโชธนาคาร ซึ่งคู่แข่งในแต่ละประเภทได้เน้นการทำธุรกิจกับกลุ่มลูกค้าต่าง ๆ โดยใช้กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกันไป ธนาคารยังคงใช้แนวคิดระบบการบริหารงานและประเมินผล (Balanced Scorecard) เป็นเครื่องมือการจัดการที่จะสนับสนุนให้ธนาคารของตนสามารถบรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายตามที่มุ่งหวังได้อย่างรวดเร็ว โยผนวกแนวคิดของกาสร้างมูลค่าทางธุรกิจ (Value Creation) เพื่อให้ทุกหน่วยงานภายในองค์กรมีเป้าหมายสอดคล้องกัน และสามารถปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ภาวการณ์แข่งขันที่รุนแรงและปัจจัยเสี่ยงภายนอกที่มีผลกระทบต่อการค้าดำเนินธุรกิจได้ทำให้ การวางแผนกลยุทธ์ต้องมีการทบทวนอย่างต่อเนื่อง โดยธนาคารได้กำหนดยุทธศาสตร์หลัก ซึ่งจัดตามแนวคิดระบบการบริหารงานและประเมินผล (Balanced Scorecard) ทุกธนาคาร

3) ประเภทสินเชื่อ วงเงินสินเชื่อ หลักประกัน และอัตราดอกเบี้ย

ประเภทวงเงินกู้เบิกเงินเกินบัญชี (O/D) และ/หรือ วงเงินกู้แบบมีกำหนดระยะเวลา (Term Loan-T/L) โดยพิจารณาวงเงินตามความต้องการใช้ในการดำเนินกิจการของผู้ขอสินเชื่อเป็นหลัก สูงสุดไม่เกิน 2 ล้านบาท ตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ประเภทวงเงินกู้เบิกเงินเกินบัญชีในการดำเนินกิจการของผู้ขอสินเชื่อ

กรณี	วงเงิน O/D และ/หรือ/ T/L	หลักประกัน (ต้องมีทุกข้อรวมกัน)	อัตราดอกเบี้ย
1	ไม่เกิน 1 ลบ. โดยให้ ไม่เกิน 0.3 ลบ.	บุคคล/นิติบุคคลค้ำประกัน บสย. ค้ำ ประกันตามโครงการ PGS Start-up เต็ม วงเงิน	O/D = MRR+5% T/L = MRR+3%
2	ไม่เกิน 2 ลบ. โดยให้ ไม่เกิน 0.6 ลบ.	หลักประกันไม่น้อยกว่า 20% ของวงเงิน บุคคล/นิติบุคคลค้ำประกัน บสย. ค้ำประกัน ตามโครงการ PGS Start-up เต็มวงเงิน	MRR+2.5%
3	ไม่เกิน 2 ลบ. โดยให้ ไม่เกิน 0.6 ลบ.	หลักประกันไม่น้อยกว่า 40% ของวงเงิน บุคคล/นิติบุคคลค้ำประกัน บสย. ค้ำประกัน ตามโครงการ PGS Start-up เต็มวงเงิน	MRR+1.5%

ที่มา: ธนาคารกรุงไทย (2556)

4) แผนธุรกิจ

ในภาพรวมของแผนธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อจากสถาบันการเงิน ควรมีลักษณะของแผนธุรกิจและโครงสร้างในแผนเป็นอย่างไร มีกรอบหรือแนวทางในการจัดทำให้ถูกต้องตามมาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการของสถาบันการเงินเพื่อที่จะเข้าหลักพิจารณา และเพิ่มโอกาสความเป็นไปได้ในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ โดยเฉพาะในเวลาของผู้ประกอบการธุรกิจมีความต้องการที่จะขยายการลงทุน เพิ่มสภาพคล่องให้กับธุรกิจมีความจำเป็นที่จะต้องขอสินเชื่อ และต้องให้ทันตามกำหนดแผนงานของบริษัทฯ หากการนำเสนอแผนธุรกิจในลักษณะที่เร่งรีบจนเกินไป และไม่มีแนวทางที่ถูกต้องก็จะทำให้การจัดทำแผนธุรกิจยื่นขอสินเชื่อจากสถาบันการเงิน อาจเกิดข้อผิดพลาดได้ หากแผนธุรกิจที่เสนอสถาบันการเงินไม่ถูกต้องตามเกณฑ์ที่สถาบันการเงินกำหนด ซึ่งเป็นไปได้ว่าจะต้องมีการพิจารณาแก้ไขใหม่อีกครั้ง ก็อาจทำให้ผู้ประกอบการเสียโอกาสทางธุรกิจได้ จึงทำให้ประเด็น หรือหัวข้อหลัก ๆ ที่ผู้ประกอบการควรรู้มีอะไรบ้าง เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการมีโอกาสได้รับการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ จากสถาบันการเงิน โดยเฉพาะรายละเอียดเพิ่มเติมบางประการที่สถาบันการเงินเห็นว่าผู้ประกอบการควรระบุไว้ในแผนธุรกิจให้ชัดเจน ดังนี้

4.1) แผนธุรกิจที่ดี ควรเป็นแผนที่ผู้ประกอบการลงมือเขียนด้วยตนเองเนื่องจากเป็นผู้ที่ทราบรายละเอียดและข้อมูลต่าง ๆ ของธุรกิจมากที่สุด และองค์ประกอบที่สำคัญของแผนธุรกิจ คือ การวิเคราะห์สมมติฐานและความเป็นไปได้ของโครงการนั้น ๆ โดยเฉพาะในด้านการตลาดและการเงิน

4.2) ปัจจัยขององค์ประกอบที่มีผลต่อการพิจารณาของสถาบันการเงิน ทั้งผู้ประกอบการเดิมและผู้ประกอบการใหม่ ได้แก่ ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ความรู้ความชำนาญ นอกจากนี้สถาบันการเงินยังพิจารณาถึงปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ เช่น คณะผู้บริหารตลาด คู่แข่งขันทางธุรกิจ กระบวนการผลิต กรอบเงื่อนไขด้านระยะเวลา ขนาดของการลงทุน ความสามารถในการชำระหนี้คืนในระยะเวลาที่เหมาะสม หลักประกันความเสี่ยง วิธีการควบคุมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และควรระบุปัจจัยความสำเร็จของธุรกิจซึ่งจะเป็นตัวสรุปภาพรวมของธุรกิจให้เห็นอย่างชัดเจน

4.3) สภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่จะส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจ โดยพิจารณาทั้งในระดับมหภาค (Macro-Economic) ประกอบด้วย สภาวะเศรษฐกิจโลก แนวโน้มของภาคอุตสาหกรรม สภาพทางสังคม ปัจจัยโอกาสทางธุรกิจหรือภัยคุกคาม และระดับจุลภาค (Micro economic) ประกอบด้วย ศักยภาพของบริษัท เป้าประสงค์ จุดขายของธุรกิจ ลักษณะสินค้า/ บริการ

4.4) การบริหารจัดการบุคลากร ควรระบุแผนผังโครงสร้างการบริหารของพนักงานทุกระดับและ การแบ่งหน้าที่ของพนักงานแต่ละฝ่าย กระบวนการบริหารจัดการ สำหรับความน่าเชื่อถือของผู้บริหารควรให้ข้อมูลประวัติส่วนตัว ประวัติการทำงาน ประวัติการศึกษา

4.5) การตลาด ต้องระบุกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนในแนวทางหรือกลยุทธ์ในการขยายตลาดกลุ่มเป้าหมายในอนาคตด้วย

4.6) การบริหารจัดการด้านกระบวนการผลิต ควรระบุกำลังและเทคนิคทางการผลิต ขบวนการผลิต นโยบายการบริหารสินค้าคงคลัง ด้านวัตถุดิบ (การจัดการ การจัดสรรและการจัดการ) สภาพของโรงงานผลิตและที่ตั้ง

4.7) การบริหารระบบบัญชีและการเงิน ข้อมูลด้านการเงินและบัญชีที่แสดงในแผนธุรกิจ ควรเป็นงบที่เชื่อถือได้และแสดงสถานภาพทางการเงินของบริษัทได้อย่างชัดเจน เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์งบการเงินได้อย่างเป็นระบบ

4.8) การวิเคราะห์ความเสี่ยงและแผนสำรอง ความเสี่ยงทางธุรกิจสามารถวิเคราะห์ได้จากปัจจัยหลาย ๆ อย่าง เช่น ศักยภาพของคณะผู้บริหาร แนวทางการตลาดและบริหารการผลิต คู่แข่งขันทางธุรกิจ ซึ่งในบางครั้งอาจต้องมองไปถึงความเสี่ยงระดับประเทศที่อาจมีผลต่อกิจการได้ และอาจต้องทำแผนสำรองสำหรับกรณีดังกล่าวไว้ด้วย เช่น เงินทุนสำรองยามฉุกเฉิน พลังงานทดแทน ทรัพยากรสำรอง ฯลฯ

ซึ่งกฎเกณฑ์ทั้งหมดนี้เป็นเกณฑ์ที่ไม่ใช่มาตรฐานตายตัวของแต่ละสถาบันการเงิน แต่จะใช้เป็นเกณฑ์พื้นฐานที่ผู้ประกอบการ SME ควรมีไว้ในแผนธุรกิจ และทำให้การนำเสนอแผนธุรกิจเป็นไปตามมาตรฐาน สามารถนำเสนอรายละเอียดที่สถาบันการเงินต้องการได้อย่างครบถ้วน และช่วยให้ผู้ประกอบการประหยัดและใช้เวลาในการเขียนแผนธุรกิจน้อยที่สุด มีข้อมูลตรงกับความต้องการของ

สถาบันการเงินมากที่สุด ซึ่งก็จะทำให้สถาบันการเงินเองก็สามารถพิจารณาอนุมัติสินเชื่อได้อย่างรวดเร็ว โดยไม่ต้องกลับไปแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนข้อมูลใหม่ในภายหลัง

นอกจากนี้ ยังมีแนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารระดับสูงด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบธุรกิจ 3 ประการ ได้แก่

1) เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร ความคิดเห็นเป็นเรื่องของความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ของบุคคลนั้น ๆ ซึ่งสามารถแสดงออกได้หลายด้าน และความคิดเห็นสามารถเปลี่ยนไปตามข้อเท็จจริงและเจตคติของบุคคล ไม่สามารถตัดสินได้ว่าถูกหรือผิด อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากบุคคลอื่นได้

2) เกี่ยวกับลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน แม่บทการบัญชี (Accounting Framework) ได้กำหนดแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงินว่าประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ

2.1) ความเข้าใจได้ (Understandability) หมายถึง ข้อมูลในงบการเงินที่มีคุณสมบัติของความเข้าใจได้เมื่อผู้ใช้งบการเงินที่มีความรู้ตามควรเกี่ยวกับธุรกิจ กิจกรรมเชิงเศรษฐกิจและการบัญชี รวมทั้งมีความตั้งใจตามควรที่จะศึกษาข้อมูลดังกล่าวสามารถเข้าใจได้

2.2) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) หมายถึง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้ก็ต่อเมื่อข้อมูลนั้นช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต รวมทั้งช่วยยืนยันหรือชี้ข้อผิดพลาดของผลการประเมินที่ผ่านมาของผู้ใช้งบการเงินได้

2.3) ความเชื่อถือได้ (Reliability) หมายถึง ข้อมูลที่มีคุณสมบัติความน่าเชื่อถือได้ต้องปราศจากความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญและความลำเอียง ซึ่งทำให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถเชื่อว่าข้อมูลนั้นเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของข้อมูลที่ต้องการให้แสดงหรือควรแสดง

2.4) การเปรียบเทียบได้ (Comparability) หมายถึง งบการเงินที่สามารถเปรียบเทียบงบการเงินระหว่างกิจการเพื่อประเมินฐานะทางการเงินหรือการวัดมูลค่าการแสดงผลกระทบทางการเงิน ของรายการ เหตุการณ์ทางบัญชีที่มีลักษณะที่คล้ายกันแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อถือได้ของงบการเงิน

2.5) ความเชื่อถือได้ของงบการเงิน ตามแนวคิดของการตรวจสอบบัญชี

นโยบายการวิเคราะห์สินเชื่อ 5C (5C's Policy)

การวิเคราะห์เครดิตวิธีนี้ เดิมเรียกว่า นโยบาย C (C's Policy) นโยบายนี้มีมานานกว่า 50 ปี โดยพัฒนามาจาก 3C ได้แก่ Character Capital Capacity ต่อมาเพิ่ม Collateral และ Condition ซึ่งเรียกว่า นโยบาย 5C (5C's Policy) (De Lucia & Peters, 1993; Peavler, 2013) การวิเคราะห์เครดิตของเจ้าหน้าที่สินเชื่อถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญประการหนึ่งที่ธนาคารพาณิชย์จำเป็นต้องมีการ

พิจารณาลูกหนี้ก่อนการให้กู้ยืมเงิน ทั้งการประเมินเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินโดยรวมของลูกหนี้ (บริษัท/บุคคล) โดยทั่วไปจะช่วยในการกำหนดความสามารถในการชำระหนี้ของนิติบุคคลหรือความสามารถในการชำระหนี้ของบุคคลธรรมดา ฉะนั้น 5C จึงใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพผู้ขอสินเชื่อวิธีหนึ่งที่นิยมใช้ ซึ่งประกอบไปด้วย Character, Capacity, Capital, Collateral และ Conditions การเข้าใจว่าผู้ปล่อยกู้ที่พิจารณาอะไรเกี่ยวกับผู้ขอสินเชื่อจะช่วยให้ผู้ประกอบการเตรียมตัวได้ดีขึ้นเมื่อขอสินเชื่อ ซึ่งสถาบันการเงินใช้เป็นมาตรฐานในการสนับสนุนสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการ ประกอบด้วย (ธเนศ นวบุญ, 2562)

1. คุณลักษณะ ความน่าเชื่อถือ (Character) เป็นการพิจารณาว่าตัวผู้กู้เป็นคนอย่างไร มีประสบการณ์ในธุรกิจที่ทำอยู่แค่ไหน และมีประวัติที่ไม่ดีทางการเงินหรือไม่ เนื่องจากนิสัยพื้นฐานเหล่านี้ จะสะท้อนถึงความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจ และพฤติกรรมด้านการเงินได้เป็นอย่างดี ลักษณะนิสัย ความน่าเชื่อถือ และความรับผิดชอบ ของผู้กู้ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญอันดับต้น ๆ สำหรับการพิจารณาการให้สินเชื่อ เพราะถ้าลูกหนี้/ลูกหนี้ ขาดความซื่อสัตย์ ความจริงใจแล้ว ก็ย่อมมีโอกาสเกิดหนี้สูญแก่ทางธนาคารได้ ปกติแล้วถ้าเป็นลูกหนี้รายใหม่ธนาคารจะพิจารณาชื่อเสียง ฐานะการศึกษา อุปนิสัยครอบครัว ความซื่อสัตย์ ซึ่งความซื่อสัตย์เป็นหลักสำคัญของอุปนิสัย ลองนึกว่าถ้าเราเป็นเจ้าของเงิน เราต้องการมั่นใจว่าเราได้รับค่างวดคืนทุกเดือน ในฐานะคนปล่อยกู้ ย่อมต้องการจำกัดความเสี่ยงให้น้อยที่สุด การที่ผู้กู้มีความรับผิดชอบ จ่ายตรงเวลาในอดีต เป็นเครื่องมือที่ทำให้มั่นใจว่าผู้ปล่อยกู้จะได้รับเงินคืน

2. ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity) ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญอย่างหนึ่งในการพิจารณาสินเชื่อ เพราะเป็นแหล่งชำระหนี้คืนให้กับธนาคาร ลูกหนี้แม้ยากจะชำระหนี้สักเพียงใด หากปราศจากซึ่งความสามารถในการชำระหนี้แล้ว ย่อมไม่เกิดการชำระหนี้ การดูว่าธุรกิจมี ความสามารถในการชำระหนี้คืนแค่ไหน ดูได้จากรายได้ของธุรกิจหลังหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้วต้องเหลือเพียงพอชำระหนี้ทั้งหมดในแต่ละเดือน ดังนั้น การให้กู้ยืมและการให้เครดิตของธนาคารจะต้องประเมินความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ ตัวอย่างเช่น ความสามารถในการชำระหนี้ของบุคคลธรรมดา การประเมินความสามารถในการชำระหนี้ของบุคคลธรรมดา พิจารณาได้จากรายได้ประจำ หมายถึง เงินเดือน รายได้อื่น ๆ ความสามารถในการชำระหนี้ในระยะเวลาที่ต่อเนื่องขึ้นอยู่กับ เงินเดือน และรายได้ที่ได้รับอย่างสม่ำเสมอ และความสามารถในการนำรายได้นั้นมาใช้ส่วนหนึ่งเพื่อการชำระหนี้ ความสามารถในการหารายได้จะชี้ให้เห็นถึงความแน่นอนของรายได้อันนำมาสู่การชำระหนี้ในอนาคต พิจารณาได้จากลักษณะของงานที่ทำ พื้นความรู้ความสามารถในการทำงาน สุขภาพ ความมั่นคงในการทำงาน และความก้าวหน้าในการทำงาน หนี้สินที่มีอยู่ หมายถึง ภาระที่มีอยู่เดิม รูปแบบของการใช้จ่าย หมายถึง ภาวะที่ผู้มีรายได้จะต้องรับผิดชอบก่อนที่จะเหลือรายได้เพื่อการชำระหนี้ เมื่อทราบรายได้ ความแน่นอนของรายได้ หนี้สินเดิม และรูปแบบของการใช้จ่ายแล้ว ส่วนที่

เหลือจะเป็นการคุ้มครองความสามารถในการชำระหนี้แก่ธนาคาร ความสามารถในการชำระหนี้ของธุรกิจ อาจพิจารณาจาก อัตราส่วนทางการเงิน เช่น อัตราสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) อัตราส่วนหนี้สิน (Leverage Ratio) อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) ฯลฯ

3. ทุนที่จะนำมาลง (Capital) โดยทั่วไปแล้ว ส่วนหนึ่งผู้กู้ต้องมีเงินทุนส่วนตัวมาลงทุนด้วย หรือมีกำไรสะสมมาจากการประกอบธุรกิจมาลงทุน ธุรกิจอาจดำเนินการได้โดยไม่มีกำไรกู้ยืม ทำให้มีเงินทุนหมุนเวียนน้อย เป็นผลให้กำไรของกิจการน้อยตามไปด้วย ดังนั้นผู้ประกอบการจึงทำการกู้ยืมตามกำลังความสามารถของตน แต่ขณะเดียวกันถ้ามีการใช้เงินกู้ยืมสูง (Leverage) ธุรกิจอาจประสบปัญหา เนื่องจากกำไรที่ธุรกิจได้รับส่วนใหญ่จะต้องนำไปชำระคืนเงินกู้แก่ธนาคาร และถ้ากำไรของธุรกิจนั้นน้อยธุรกิจนั้นอาจขาดทุน ปกติแล้วเงินทุน เท่ากับ มูลค่าของทรัพย์สินทั้งหมดของกิจการหักด้วยหนี้สินทั้งหมดถ้ากิจการใดมีหนี้สินมากกว่าเงินทุนที่ลงได้ หมายความว่า เจ้าหนี้มีอัตราเสี่ยงสูง เพราะเจ้าหนี้ได้ลงทุนมากกว่าเจ้าของกิจการ

4. หลักประกัน (Collateral) หลักประกันที่สามารถนำมาประกอบการพิจารณาขอสินเชื่อได้ เช่น ที่ดิน สถานประกอบการ เครื่องจักร ฯลฯ ซึ่งการพิจารณาสินเชื่อชั้นธนาคารไม่ได้ดูที่หลักประกันเพียงอย่างเดียว แต่ยังพิจารณาถึงความสามารถในการชำระหนี้และแผนธุรกิจอีกด้วย ถ้าไม่มีหลักประกันก็สามารถขอสินเชื่อได้ แต่การพิจารณาสินเชื่อแบบไม่มีหลักประกัน หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจะเข้มงวดกว่าปกติ หรืออาจจะใช้บริการของบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ซึ่งเป็นหน่วยงานของภาครัฐมาช่วยในการค้ำประกันได้

5. เงื่อนไข (Condition) เป็นเงื่อนไขในการใช้วงเงินที่ธนาคารกำหนดขึ้นสำหรับผู้กู้แต่ละรายให้ปฏิบัติตาม เช่น หากผู้กู้ต้องการเบิกใช้วงเงิน จะต้องทำการเพิ่มทุนก่อน จึงจะใช้วงเงินได้ โดยเงื่อนไขที่กำหนดขึ้นนั้น จะพิจารณาจากความแข็งแกร่งทางฐานะทางการเงิน เช่น สัดส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้เจ้าของและกำไรสะสม เป็นต้น

นโยบายการพิจารณาสินเชื่อโดยวิธี 5P (5P's Policy) (Fed, 2004)

นโยบาย 5Ps เป็นแนวทางการวิเคราะห์สินเชื่ออีกหลักเกณฑ์หนึ่งที่นิยมใช้อาจเป็น 3 Ps หรือ 5Ps เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลสินเชื่อที่ไม่ใช่เชิงการเงิน ในที่นี้จะกล่าวถึงนโยบาย 5Ps ว่าประกอบด้วย (ชนินทร์ พิทยาวิริช, 2550)

1. วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม (Purpose) หมายถึง ธนาคารจำเป็นต้องทราบถึงวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเพื่อตรวจสอบดูว่า จำนวนเงินที่ลูกค้าขอกู้นั้นจะพอเอาไปดำเนินการนั้น ๆ หรือตามวัตถุประสงค์ได้หรือไม่ ธนาคารควรพิจารณาวงเงินให้เหมาะสม นอกเสียจากจะทราบว่าเขามีเงินจากทางอื่นด้วย หรือถ้าพิจารณาเห็นว่าให้กู้แล้วเพิ่มภาระหนี้มากเกินไปก็ไม่ควรให้กู้และเมื่อให้กู้ไปแล้วต้องดูว่าได้นำเงินไปใช้ตามวัตถุประสงค์หรืออย่างไรถ้าใช้ผิดวัตถุประสงค์ในการกู้เงินนั้นจะต้องเป็นการนำเงินไปใช้ในทางที่ก่อให้เกิดผลผลิตเพิ่มขึ้น จึงจะทำให้ผู้ยืมมีรายได้เพียงพอที่จะมาชำระหนี้

ได้ดังนั้น การพิจารณาจุดประสงค์ในการกู้ยืม จึงเป็นการพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการขอกู้ เพื่อให้ผู้กู้นำเงินไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ การให้สินเชื่อแก่ผู้ขอกู้ไปใช้ผิดประเภทของวัตถุประสงค์ อาจนำความยุ่งยากมาสู่ธนาคารได้ในภายหลัง วัตถุประสงค์ของการขอสินเชื่อโดยทั่วไปสามารถสรุปได้ ดังนี้

- 1.1 เพื่อนำไปใช้เป็นทุนหมุนเวียน
- 1.2 เพื่อนำไปใช้ลงทุนในการตั้งกิจการใหม่
- 1.3 เพื่อนำไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายอย่างอื่น โดยไม่ใช่เงินรายได้ปกติ
- 1.4 เพื่อนำไปใช้ชำระหนี้เจ้าหนี้เดิม
- 1.5 เพื่อการเก็งกำไร
- 1.6 เพื่อนำไปใช้ในกิจการที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ เช่น สร้างสถานบันเทิง
- 1.7 เพื่อนำไปบริโภคส่วนบุคคลเช่น ซื้อรถยนต์ เป็นต้น

2. ข้อมูลส่วนบุคคล (People) หมายถึง การวิเคราะห์ประวัติและเรื่องราวของผู้กู้ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญเพราะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความตั้งใจของผู้กู้ในการชำระหนี้คืน การเข้าถึงตัวผู้ขอกู้เป็นเทคนิคที่สำคัญของผู้วิเคราะห์สินเชื่อโดยถือหลักว่ายิ่งได้ข้อมูลจากผู้กู้มากเท่าใดก็ยิ่งรู้จักผู้กู้มากขึ้นเท่านั้น การหาข้อมูลจากผู้ขอกู้จะทำได้ โดยการสัมภาษณ์อาจใช้วิธีการถามตรง ๆ การกรอกแบบสอบถาม การรู้เรื่องของผู้กู้โดยละเอียดจะทำให้สามารถวินิจฉัยข้อมูลได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการปลอดภัยต่อธนาคารมากขึ้น เรื่องราวของผู้กู้ที่ควรทราบได้แก่ ประวัติครอบครัว ประวัติการงาน

ปัจจัยด้านตัวบุคคลแยกออกเป็นหลัก ๆ ได้ 2 ประการ

- 2.1 พิจารณาว่าบุคคลที่มาขอกู้นั้นมีความรับผิดชอบในธุรกิจที่ทำอยู่ โดยดูจากแนวโน้มของการปฏิบัติงานในกิจการการลงทุน ผลกำไรเมื่อเทียบกับคู่แข่ง
- 2.2 ความสามารถความตั้งใจในการชำระหนี้ของลูกหนี้

3. ความสามารถในการชำระหนี้ (Payment) หมายถึง ความสามารถในการหารายได้มาชำระหนี้ในการพิจารณาสินเชื่อ ผู้วิเคราะห์จำเป็นต้องทราบว่าโอกาสในการชำระหนี้คืนของผู้กู้มีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด ผู้กู้มีแผนการชำระหนี้อย่างไร การที่ลูกหนี้จะสามารถชำระหนี้คืนได้นั้น ก็ขึ้นอยู่กับรายได้ของลูกหนี้เป็นสำคัญ หากลูกหนี้มีรายได้ดีและแน่นอน ก็ย่อมเป็นที่เชื่อถือได้ ควรได้รับพิจารณาให้กู้แหล่งที่มาของรายได้ที่ผู้กู้อาจจะได้เงินมาชำระหนี้ ได้แก่ กำไรของกิจการ รายได้จากการขายทรัพย์สิน หรือหลักทรัพย์และลูกหนี้กู้ยืมจากที่อื่นมาชำระหนี้เนื่องจากการจ่ายชำระหนี้เป็นเรื่องสำคัญเพราะความสำคัญของการให้สินเชื่ออยู่ที่ว่าผู้ขอกู้จะต้องชำระเงินกู้ตรงตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ ธนาคารจะไม่ให้สินเชื่อแก่ผู้ขอกู้ใดก็ตามที่ไม่สามารถบอกแหล่งที่มาและวิธีการชำระหนี้คืนได้ซึ่งจะพิจารณาจากความสามารถในการดำเนินงานของลูกหนี้ระยะเวลาที่ผู้กู้มีความ

เหมาะสมหรือไม่รายละเอียดการชำระหนี้คืนของลูกหนี้แจ้งมาสมเหตุสมผลกับวัตถุประสงค์ที่ขอกู้หรือไม่

4. การค้ำประกัน (Protection) หมายถึง หลักประกันความเสี่ยงของธนาคาร ในการกู้ยืม นั้น ธนาคารผู้ให้กู้ย่อมคาดว่าจะได้รับชำระหนี้คืน จากรายได้หรือผลกำไรในการดำเนินกิจการของ ลูกหนี้แต่ก็จำเป็นต้องคำนึงถึงความผิดพลาดล้มเหลวในการดำเนินกิจการของลูกหนี้ที่อาจเกิดขึ้นได้ ด้วยซึ่งอาจเป็นเพราะความสามารถในการบริหารงานของลูกหนี้โดยตรง ทำให้รายได้ไม่เพียงพอและมี ภาระหนี้สินมากหรืออาจจะมาจากสิ่งที่ไม่คาดหมายได้เช่น เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติหรือการ เปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สภาพทางธุรกิจและอุตสาหกรรม ฉะนั้น ผู้พิจารณาให้กู้ยืมจึงควร พิจารณาถึงหลักประกัน เพราะเป็นการช่วยให้ธนาคารลดอัตราเสี่ยง ไม่ต้องสูญเสียเงินที่ให้ผู้กู้ไปในกรณีผู้กู้ ไม่สามารถชำระหนี้ อย่างไรก็ตามการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้เป็นสิ่งสำคัญมากกว่า เพราะธนาคารต้องการได้เงินคืนมากกว่าทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน

4.1 หลักประกันภายในของผู้กู้ เช่น ที่ดิน บ้านที่อยู่อาศัย เงินฝากกับธนาคาร

4.2 หลักประกันภายนอก เช่น ให้บุคคลภายนอกเข้ามารับผิดชอบในหนี้สินด้วยโดย การนำหลักทรัพย์มาค้ำประกัน หรือบุคคลค้ำประกัน

5. วิเคราะห์ภาพรวม (Prospect) หมายถึง แนวโน้มในอนาคต เป็นการพิจารณาภาพรวม ของข้อ 1-4 ตู่ทางในอนาคต ว่าควรจะให้กู้หรือไม่ความเสี่ยงในธุรกิจของผู้กู้ในอนาคต ความยุ่งยาก ในการเรียกเก็บหนี้ซึ่งหากผู้กู้มีฐานะดี อาชีพมั่นคงหมายถึงลูกหนี้จะมีความสามารถในการชำระหนี้ คืนธนาคารได้

นโยบายการพิจารณาสินเชื่อโดยวิธี 3P (3P's Policy)

เป็นนโยบายในการประเมินความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ใช้ในการวิเคราะห์ เครดิต ก่อนที่ธนาคารพาณิชย์จะตัดสินใจให้เครดิตแก่ลูกค้า ธนาคารจะพิจารณาซึ่งประกอบด้วย (ศุภวิศวรรี ปัญญาสกุลวงศ์ และ กฤษณ์ แยมสรระโส, 2562)

1. วัตถุประสงค์ (Purpose) การวิเคราะห์และพิจารณาวัตถุประสงค์ในการนำเงินที่ได้รับ จากสินเชื่อของธนาคารไปใช้ในการอุปโภคบริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมตรงตาม วัตถุประสงค์

2. การชำระคืน (Payment) หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานของผู้ขอเครดิตจะ สามารถทำได้ตามสัญญาหรือไม่ ระยะเวลาที่ขอมาสิ้นหรือยาวไป และควรจะแก้ไขหรือไม่ การชำระ คืนจะทยอยชำระเป็นงวด ๆ หรือครั้งเดียว พนักงานสินเชื่อแน่ใจหรือไม่ว่าผู้ขอกู้จะสามารถชำระหนี้ คืนตามเงื่อนไขที่ตกลงกัน

3. การป้องกันความเสี่ยง (Protection) เรื่องการป้องกันความเสี่ยงนั้นจะพิจารณาถึงการ เสี่ยงกันจะเกิดขึ้นจากการที่ลูกค้าไม่สามารถชำระหนี้ได้ ในกรณีที่ธุรกิจของลูกค้าขาดทุนลูกค้าในจะ

เอาเงินจากที่อื่นเช่นจากญาติพี่น้องมาชำระหนี้ธนาคารได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้จะขายทรัพย์สินมาชำระหนี้ได้พอคุ้มหรือไม่ ถ้าธุรกิจมีความเสี่ยงสูงธนาคารก็ต้องดูคุณภาพของทรัพย์สินที่เอาประกันว่า

มูลค่าจากการขายทอดตลาดจะพอคุ้มกับหนี้ของธนาคารหรือไม่ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ

3.1 ปัจจัยที่เกิดขึ้นภายใน ซึ่งปัญหาหลัก คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากตัวผู้กู้

3.2 ปัจจัยที่เกิดขึ้นจากภายนอก เช่น พิจารณาจากหน่วยงานของผู้กู้ สภาพเศรษฐกิจ การเมือง

เนื่องจากนโยบาย 5C (5C's Policy) และนโยบายหลัก 5P (5P's Policy) เป็นหลักการด้านสินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ใช้ในการวิเคราะห์คัดเลือกรับสินเชื่อลูกค้าที่ดี โดยในการวิเคราะห์นั้น จะพิจารณาคัดเลือกตัวแปรบางตัวจากหลักการ 5C และ 5P ซึ่งประกอบไปด้วยปัจจัยหลายประการ ได้แก่ รายได้ของผู้กู้ อาชีพ ประสบการณ์ในการทำงาน ความน่าเชื่อถือ เป็นต้น

นโยบายการวิเคราะห์คุณภาพของผู้ขอสินเชื่อ CAMPARI (Philip, 2003)

การวิเคราะห์คุณภาพของผู้ขอสินเชื่อ โดยพิจารณาถึงความตั้งใจและความสามารถของผู้ขอสินเชื่อเป็นการเสริมปัจจัย ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ 7 ประการ ดังนี้

1. Character คือ ความตั้งใจจริงของลูกค้าที่จะชำระหนี้ (Willingness to Repay) ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องศึกษาให้ดีและประเมินยากขึ้นอยู่กับการหาข้อมูลของลูกค้าในการพิจารณา Character ต้องดูทั้งส่วนที่สำคัญประกอบ (Elements) และหลักฐาน (Evidences)

2. Ability to Repay คือ ความสามารถในการชำระหนี้ซึ่งวัดได้จากการที่ผู้ขอเครดิตสามารถทำการชำระหนี้ทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยได้ตามกำหนดที่ได้ตกลงไว้กับธนาคาร ซึ่งปกติเงินที่จะนำชำระหนี้ทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยได้ตามกำหนดที่ได้ตกลงไว้กับธนาคารซึ่งปกติเงินที่จะนำมาชำระหนี้ควรจะเป็นเงินรับสุทธิตามการดำเนินงาน คือ จะต้องไม่มีเงินเหลือจากรายรับหักจากรายจ่ายต่าง ๆ แล้ว

3. Margin หมายถึง ผลตอบแทน คือ การคิดดอกเบี้ยขอสินเชื่อแต่ละราย ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามองค์ประกอบ เช่น ระดับความเสี่ยง ต้นทุนของเงินทุน หรือความสัมพันธ์กับธนาคาร

4. Purpose of the Loan หมายถึง วัตถุประสงค์ของการกู้เป็นสิ่งซึ่งธนาคารต้องการทราบเป็นอันดับแรกเพื่อที่จะเสนอสินเชื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของผู้ขอสินเชื่อและเป็นการป้องกันการนำเงินไปใช้ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ (Miss Matching)

5. Amount of Loan วงเงินกู้พิจารณาสินเชื่อต้องพิจารณาว่า ผู้ขอกู้ไม่ได้ขอสินเชื่อมากเกินไปเกินความสามารถที่จะใช้คืนหรือขอกู้มากเกินไปเกินหรือน้อยเกินกว่าวัตถุประสงค์ของการกู้ซึ่งการกำหนดวงเงินกู้ที่ไม่เหมาะสมจะสร้างความยุ่งยากให้กับธนาคารและยังเพิ่มความเสี่ยงของการปล่อยสินเชื่อเพิ่มขึ้น

6. Repayment Terms เงื่อนไขการชำระหนี้คืน ซึ่งต้องคำนึงถึงความสามารถในการหารายได้หรือความสามารถในการทำกำไรจากปัจจัยต่าง ๆ ของธุรกิจ

7. Insurance Against the Possibility of non-Payment หลักประกัน กรณีที่ชำระหนี้ไม่ได้หลักประกันเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งในเกณฑ์การพิจารณาคุณค่าทางเครดิต โดยหลักประกันนั้นเป็นเครื่องสนับสนุนหรือส่งเสริมให้สินเชื่อที่ธนาคารปล่อยแก่ลูกค้ามีความมั่นคงขึ้น เพราะเมื่อธนาคารไม่ได้รับชำระหนี้ธนาคารสามารถบังคับเอาจากหลักประกันซึ่งเป็นการลดความเสี่ยงลงได้บ้าง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพิจารณาสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

วารุณี จงพิพิธพร และคณะ (2559) ได้ศึกษาเรื่องการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ:

กรณีศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขในการปล่อยสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย เพื่อศึกษาปัญหาในการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติในเรื่องการปล่อยสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ และศึกษาแนวทางแก้ไขในการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (SME Bank) ผลการศึกษาพบว่า 1) ด้านลูกค้า คือ ผู้ประกอบการมีหลักประกันไม่เพียงพอ 2) ด้านธนาคาร คือ เงื่อนไขในการปล่อยกู้สินเชื่อ 3) ด้านนโยบายสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ คือ ผู้ประกอบการต้องเป็นผู้ประกอบการ SMEs ขนาดเล็ก/ย่อม หรือเป็นไปตามมติ ครม.เท่านั้น เสนอแนะแนวทางแก้ไข ดังนี้ 1) ควรมีการวางระบบการบริหารจัดการใหม่ เพื่อลดความล่าช้า 2) ควรกำหนดคุณสมบัติของผู้ประกอบการให้ชัดเจน เช่น ทุนจดทะเบียน พื้นที่องค์กร จำนวนพนักงาน เงินทุนหมุนเวียน เป็นต้น 3) ควรมีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมารองรับในการให้คำแนะนำปรึกษาการทำแผนธุรกิจ 4) ควรเพิ่มความยืดหยุ่นเกี่ยวกับกลไกในการค้าประกัน เช่น บสย./ผู้ค้าประกัน 5) ควรสร้างระบบที่สามารถตรวจสอบได้โดยบุคคลภายนอกองค์กรเพื่อความโปร่งใส 6) การพิจารณาขบวนการเงินควรยืดหยุ่นกว่าขบวนการเงินปกติ 7) ผู้ประกอบการต้องปรับการทำธุรกรรมทางการเงินเพื่อให้สอดคล้องกับธุรกิจ 8) เพิ่มสาขาและเจ้าหน้าที่ที่มีทักษะทางด้านสินเชื่อให้ ความรู้ที่ถูกต้องกับผู้ประกอบการ 9) ควรทำความเข้าใจกับผู้ประกอบการในปัญหาด้านงบประมาณของประเทศ 10) ควรชี้แจงให้แสดงให้ผู้ที่กำหนดนโยบายทราบถึงความต้องการของผู้ประกอบการรายอื่น ๆ ที่ต้องการกู้เงิน 11) ควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการพัฒนาศักยภาพในการผลิต การขาย และการบริการมากขึ้น 12) ปัญหาทางด้านนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ คือ ควรออกนโยบายส่งเสริมให้ผู้ประกอบการกู้เงินไปขยายธุรกิจ เพื่อกระตุ้นกำลังซื้อ

ชินวร เวศยาสิรินทร์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณสินเชื่อธุรกิจ SMEs ของธนาคารออมสิน กรณี ศึกษาพื้นที่จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณสินเชื่อธุรกิจ SMEs ของธนาคารออมสินในจังหวัดลำพูน เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับธนาคารออมสินในการเตรียมความพร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายใน และภายนอกธนาคาร รวมถึงการพัฒนากระบวนการให้บริการสินเชื่อให้มีประสิทธิภาพ การศึกษาใช้ข้อมูลทุติยภูมิ

(Secondary Data) จากธนาคารออมสิน และธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นข้อมูลรูปแบบอนุกรมเวลา (Time Series) รายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม 2557 ถึงเดือนธันวาคม 2560 รวม 48 เดือน ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลปริมาณสินเชื่อ SMEs ของธนาคารออมสินในจังหวัดลำพูนรวม 7 สาขา อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี ปริมาณเงินฝากรวม ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์ อัตราดอกเบี้ยนโยบาย และดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน โดยศึกษาข้อมูลและศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อคำนวณค่าทางสถิติของตัวแปรเพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square : OLS) ในรูปแบบของสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณสินเชื่อ SMEs อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน (PCI) โดยเป็นการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ในระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ และพบว่าตัวแปรอิสระอื่นไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ

ญาณิศา เผื่อนเพาะ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อศึกษาปัญหาในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ และแนวทางแก้ไขปัญหา โดยภาครัฐและ ภาคธนาคาร/สถาบันการเงิน ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนผู้ประกอบการรายใหม่ ประกอบด้วย 3 ด้านหลัก คือ 1) ด้านธนาคารและสถาบันการเงิน เงื่อนไขการให้สินเชื่อมีความซับซ้อน ระยะเวลาในการอนุมัติยาวนาน และสถาบันเงินกู้ภายใต้ การสนับสนุนของรัฐบาลไม่ตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลในการให้สินเชื่อที่แท้จริง 2) ด้านผู้ประกอบการ ขาดหลักทรัพย์ค้ำประกัน, ไม่มีแผนการดำเนินธุรกิจอย่างชัดเจน และขาดความเข้าใจในการขอสินเชื่อ และ 3) นโยบายของรัฐบาลในการสนับสนุนไม่ชัดเจนเท่าที่ควร แนวทางแก้ไขปัญหา รัฐบาลควรจัดหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนผู้ประกอบการรายใหม่ ซึ่งเน้นด้านวงเงินกู้ การกำหนดระยะเวลาการชำระเงิน และดอกเบี้ยเป็นกรณีพิเศษ และมีนโยบายผลักดันให้สถาบันการเงินปล่อยสินเชื่อแก่ผู้ประกอบการรายใหม่ ในส่วนของธนาคาร/สถาบันการเงิน ควรลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้ต่ำลง ให้กู้ยืมโดยไม่มีหลักทรัพย์หรือบุคคลค้ำประกัน และมีระยะเวลาในการชำระหนี้ให้ยาวขึ้น

สุนทรีย์ ไทปันนะวงศ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง กรณีศึกษาเปรียบเทียบมาตรการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารของธนาคารแห่งประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และธนาคารแห่งประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ภาครัฐให้ความสำคัญในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในด้านต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารด้วย เนื่องจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจสังคมของ สปป.ลาว แต่ในปัจจุบันวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังประสบปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคาร อันเป็นผลมาจากความไม่เท่าเทียมกันของ

ข้อมูล ภาพรวมข้อมูลความเสี่ยงของวิสาหกิจ ต้นทุนในการทำธุรกรรมของธนาคาร การขาดหลักประกันของวิสาหกิจ ปัจจัยด้านสถาบันและกฎหมาย และการพิจารณาด้านอุปสงค์ที่เกี่ยวข้อง พฤติกรรมและแนวความคิดของวิสาหกิจ จึงสามารถกล่าวได้ว่าปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ การเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นั้น มีผลมาจากปัญหาด้านวิสาหกิจที่เสนอขอสินเชื่อ สถาบันการเงิน ข้อกำหนดกฎหมายและด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย ยังไม่มีมาตรการส่งเสริมด้านกฎหมายเฉพาะ ส่วนมาตรการส่งเสริมด้านอื่นนั้นยังมีน้อยมาก และยังไม่เป็นรูปธรรมเมื่อเทียบกับมาตรการส่งเสริมของธนาคารแห่งประเทศไทย จึงเห็นว่าการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ธนาคาร และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งนี้ยังเห็นว่าควรมีการแก้ไขปัญหาด้านศักยภาพของวิสาหกิจเป็นอันดับแรก เพื่อให้การส่งเสริมมีประสิทธิภาพและทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารได้มากยิ่งขึ้น

ไชยธวัช ชุ่มปลั่ง (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาแนวทางการตลาดบริการเพื่อเพิ่มยอดขายผลิตภัณฑ์สินเชื่อธุรกิจของสำนักสินเชื่อลูกค้าธุรกิจ SMEs ธนาคารออมสิน มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาส่วนประสมการตลาดบริการเพื่อการศึกษาเพื่อเพิ่มยอดขายสินเชื่อธุรกิจของสำนักสินเชื่อลูกค้าธุรกิจ SMEs ธนาคารออมสิน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือผู้ประกอบการธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และมีการใช้บริการสินเชื่อธุรกิจ และมีสถานประกอบการในจังหวัดกรุงเทพฯ จำนวน 200 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และบทสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 20 คน นำมาสรุปบรรยาย และรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และมีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม ด้วยสถิติ Chi-Square การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-Way ANOVA ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อยู่ในช่วงอายุ 36-45 ปี ประกอบธุรกิจอยู่ในหมวดอุตสาหกรรมประเภทสินค้าอุปโภคบริโภค มียอดขายต่อปีอยู่ในช่วง 41-60 ล้านบาท พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ใช้บริการ 3-4 ครั้งต่อเดือน มีวงเงินสินเชื่อธุรกิจอยู่ในช่วง 21-30 ล้านบาทมากที่สุด และมีความคาดหวังว่าดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมสมเหตุสมผลเมื่อเทียบกับผลกำไรของบริษัท กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการ 3 อันดับ ได้แก่ (1) ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดบริการ (2) ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์บริการ (3) ปัจจัยด้านราคา จากการวิเคราะห์ค่าสถิติ Chi-Square พบว่ากลุ่มอุตสาหกรรมมีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการสินเชื่อธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงได้มีการกำหนดแนวทางในการเพิ่มยอดขายผลิตภัณฑ์สินเชื่อคือ การทำการตลาดเชิงรุกของพนักงานให้มี

ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการสนับสนุนให้กับพนักงานสินเชื่อ ในด้านข้อมูลลูกค้าที่มีประสิทธิภาพ ข้อมูลผลิตภัณฑ์ของธนาคาร การส่งเสริมการตลาดจากส่วนกลาง และการกำหนดตัวชี้วัดรายบุคคล

ทัศนีย์ บุญกลาง (2563) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาการจ่ายสินเชื่อลูกค้าภาค การเกษตรไม่เป็นตามเป้าหมายของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาจوهอ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการเพิ่มยอดการจ่ายสินเชื่อลูกค้าภาคการเกษตรให้เป็นไปตาม เป้าหมายด้านการเติบโตสินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สาขาจوهอ และสร้างรายได้จากดอกเบี้ยเงินกู้และค่าธรรมเนียมต่างๆ เพิ่มขึ้น เครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม จากผู้ที่เคยใช้บริการสินเชื่อของ ธ.ก.ส. สาขาจوهอ โดยแยก ออกเป็น 2 ประเภท คือ ลูกค้าบุคคลธรรมดาและลูกค้าเกษตรกร ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2559 จนถึง วันที่ 31 มีนาคม 2562 จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 150 ตัวอย่าง ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สถานภาพสมรส อายุเฉลี่ยส่วนใหญ่ มากกว่า 50 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือต่ำกว่า รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท วัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อคือ ค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ หลักประกันในการใช้ค้ำ ประกันสินเชื่อ คือ หลักประกันที่ดิน และความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการให้สินเชื่อด้าน ผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางในการเลือกใช้บริการสินเชื่อ ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคคล และด้านลักษณะทางกายภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านกระบวนการขอสินเชื่อ อยู่ระดับมากที่สุด แนวทางการแก้ไขปัญหและการเพิ่มยอดการสินเชื่อภาคการเกษตร คือ การกำหนดอัตรา ดอกเบี้ยที่เหมาะสม การประเมินราคาหลักประกันให้สอดคล้องกับราคา ซื่อขาย และเทียบเท่ากับ สถาบันการเงินอื่นๆ ปรับปรุงสถานที่ให้บริการให้มีความสะดวกขึ้น และปรับปรุงแก้ไขผลิตภัณฑ์ สินเชื่อนวัตกรรมการเกษตรจะเป็นแนวทางการเพิ่มยอดการจ่ายสินเชื่อลูกค้าภาคการเกษตรเพิ่ม มากขึ้น สร้างรายได้จากดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และสามารถจ่ายสินเชื่อได้ตามเป้าหมายที่ ธนาคารกำหนด

สุชาติ อานาจิภาวี และคณะ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง นโยบายของภาครัฐในการส่งเสริม วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เกิดความยั่งยืน เป็นการศึกษา นโยบายของภาครัฐในการส่งเสริม วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีวัตถุประสงค์ให้เห็นถึงการกำหนดนโยบายของหน่วยงานภาครัฐ ในแต่ละหน่วยงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ส่งเสริม สนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้มีศักยภาพในการแข่งขัน เพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่หรือผู้ประกอบการ เดิมให้สามารถดำเนินธุรกิจได้เติบโต และมั่นคง เมื่อโลกธุรกิจยุคใหม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในทุกมิติ ทำให้ผู้ประกอบการ SMEs ต้องเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น และต้องปรับตัวเพื่อให้ก้าว ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคเศรษฐกิจโลกดิจิทัล โดยภาครัฐได้มีนโยบายที่สำคัญที่

ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนานวัตกรรม ด้านการส่งเสริมด้านการตลาด และด้านการส่งเสริมด้านการลงทุน

เจนจิรา ช่วยคงมา และ อภิชาติ พงศ์สุพัฒน์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อภาคธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) แบบอนุกรมเวลารายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2548 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2562 รวมทั้งสิ้น 60 ไตรมาส โดยการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติด้วยการสร้างรูปแบบสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression Model) เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับปริมาณเงินให้สินเชื่อภาคธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ การศึกษาค้นครั้งนี้มีตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปร ได้แก่ อัตราการว่างงาน ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราดอกเบี้ยเงินกู้รายใหญ่ขั้นดี อัตราส่วนสินเชื่อจัดชั้นต่อคุณภาพต่อเงินให้สินเชื่อ อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก และอัตราส่วนการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อภาคธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ดัชนีราคาผู้บริโภค และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้รายใหญ่ขั้นดี โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในขณะที่อัตราส่วนสินเชื่อจัดชั้นต่อคุณภาพ และอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝากมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

ชัยภัทร อยู่ยง และ อริสรา เสยานนท์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาแนวทางเพิ่มการรับลูกค้าสินเชื่อรายใหม่ของ ธ.ก.ส. สาขาสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการสินเชื่อรายใหม่ ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจ และสาเหตุในการตัดสินใจสมัครเป็นลูกค้าสินเชื่อของ ธ.ก.ส. สาขาสมุทรปราการ มีการเก็บข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data) จากแบบสอบถาม จำนวน 270 ชุดและการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 13 รายจากเกษตรกรลูกค้าผู้ประกอบการ และบุคคลทั่วไปในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรปราการ และเก็บข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) จากเอกสารอ้างอิง งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทความ บทความจากอินเทอร์เน็ตและข้อมูลจากสื่อประเภทต่าง ๆ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 30-39 ปี สถานภาพโสด ประกอบอาชีพอื่นนอกเหนือจากการเกษตร มีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 15,001-20,000 บาท มีการศึกษาระดับปริญญาตรี รู้จักสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย มีเหตุผลที่เลือกใช้บริการ ธ.ก.ส. เพราะเป็นธนาคารของรัฐบาล มีการมาติดต่อขอสินเชื่อด้วยตนเองที่สาขา 2 ครั้งต่อปี โดยมีครอบครัวช่วยตัดสินใจ วงเงินที่ต้องการ 100,001-500,000 บาท โดยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจสมัครใช้สินเชื่อกับ ธ.ก.ส สาขาสมุทรปราการ มีดังนี้ 1) ด้านปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการพบว่า ผลิตภัณฑ์สินเชื่อต้องสามารถเข้าถึงได้ง่ายทุกระดับ เป็นสินเชื่อที่ไม่มีค่าธรรมเนียม มีสาขาราชการใกล้บ้านติดต่อสะดวก ธนาคารมีการส่งเสริมการขายที่ช่วยผ่อนปรนด้านหลักประกัน พนักงานให้บริการแต่งกายสุภาพเหมาะสม มีเอกสารแนะนำขั้นตอนการขอสินเชื่อที่ชัดเจน และสาขามีความสะดวก ไม่ไกล

2) ด้านการรับรู้ความต้องการ พบว่า มีความต้องการให้พนักงานแนะนำผลิตภัณฑ์สินเชื่อที่เหมาะสมให้ลูกค้าสะดวกที่จะมาติดต่อสาขาด้วยตนเอง พนักงานให้คำอธิบายขั้นตอนการขอและอนุมัติสินเชื่อที่ชัดเจน 3) ด้านการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์สินเชื่อ พบว่า มีพนักงานให้คำแนะนำเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สินเชื่อชัดเจน ภายหลังจากใช้บริการสามารถตรวจสอบยอดสินเชื่อได้เองผ่าน Application A-Mobile ของ ธ.ก.ส. มีความคาดหวังกับการได้รับบริการที่ดีและรวดเร็วจากพนักงาน มีการชี้แจงรายละเอียดผลิตภัณฑ์อย่างชัดเจนเหมาะสม และเกิดการบอกต่อหากได้รับการบริการที่ดี ข้อมูลจากการศึกษาค้นพบแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยการเพิ่มผลิตภัณฑ์สินเชื่อที่มีความหลากหลายไม่จำกัด เฉพาะภาคการเกษตรให้กับลูกค้าที่มาติดต่อเพื่อ ธ.ก.ส.สาขาสมุทรปราการสามารถขยายสินเชื่อและมีจำนวนลูกค้าที่ต้องการใช้ผลิตภัณฑ์สินเชื่อประเภทต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นได้

เบญจรงค์ สวัสดิ์พาณิชย์ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของรัฐในการส่งเสริมความร่วมมือของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม พ.ศ. 2540-2563 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของภาครัฐในการส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม พ.ศ. 2540-2563 2) เพื่อศึกษาอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม พ.ศ. 2540-2563 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองการปกครองไทยกับความพร้อมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางสังคม และเศรษฐกิจของประเทศ พ.ศ. 2540-2563 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การวิจัยเอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า 1) บทบาทของภาครัฐในการพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม พ.ศ. 2540-2563 เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องทุกยุคสมัย แต่ยังไม่เป็นรูปธรรมและเป็นบทบาทในเชิงรับเท่านั้น 2) อุปสรรคและปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นกับวิสาหกิจกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มไทยเสมอมา คือ วิสาหกิจส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ ปัญหาการพัฒนานวัตกรรมสินค้าและบริการ ความไม่แน่นอนของเทคโนโลยีเครื่องจักร และความปลอดภัยของอาหาร เป็นต้น 3) เสถียรภาพทางการเมืองการปกครองไทยจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับวิสาหกิจกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่เป็นไปในลักษณะการเชื่อมโยงระหว่างภาครัฐกับภาคธุรกิจยังมีความเข้มแข็งไม่เพียงพอ กล่าวคือ หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนไม่สามารถดำเนินงานร่วมกันได้อย่างเต็มศักยภาพ

ศิริวรรณ จันทระประสพโชค และ กนกพร ชัยประสิทธิ์ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของคุณภาพการบริการ และความพึงพอใจในการให้บริการต่อการบอกต่อของผู้ประกอบการ SMEs ในการใช้บริการสินเชื่อกับธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล คุณภาพการให้บริการ และความพึงพอใจในการใช้บริการที่

มีอิทธิพลต่อการบอกต่อของผู้ประกอบการ SMEs ในการใช้บริการสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ซึ่งมีค่า IOC มากกว่า 0.5 ทุกข้อ และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.961 จากผู้ประกอบการ SMEs ที่ดำเนินธุรกิจอยู่ในพื้นที่ 3 จังหวัด คือ ปราจีนบุรี สระแก้ว และนครนายก จำนวน 400 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติเชิงอนุมานในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test / ANOVA และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า อายุ และประเภทธุรกิจที่แตกต่างกันส่งผลต่อ การบอกต่อการใช้บริการสินเชื่อของธนาคารที่แตกต่างกัน และพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้บริการสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ คุณภาพการให้บริการ ด้านพนักงานผู้ให้บริการ และด้านข้อมูลที่บริการให้แก่ลูกค้า และความพึงพอใจในการใช้บริการ ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค การให้บริการที่เวลา การให้บริการอย่างเพียงพอ และการให้บริการอย่างก้าวหน้า

De la Mara (2010) ได้ศึกษาเรื่อง SMEs in Japan A new growth driver สำหรับในประเทศญี่ปุ่นวัฒนธรรมองค์กร คือ การตรวจสอบความผิดพลาดหรือจุดบกพร่องแทนที่จะมุ่งที่ความสำเร็จของธุรกิจ โดยภาครัฐมองปัญหาของ SMEs ในประเด็นผู้ประกอบการ SMEs ไม่สามารถอธิบายธุรกิจของตนเองให้แก่ผู้ให้สินเชื่อได้ ในขณะที่ธนาคารเอกชนไม่สามารถพิจารณาการเติบโตของธุรกิจตามคำขอของผู้ประกอบการ SMEs ในที่สุดกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรมญี่ปุ่น (Japan's Ministry of Economy, Trade and Industry: METI) ได้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินมาตรฐานด้านบัญชีของธุรกิจ SMEs และสนับสนุนให้มี Relationship Banking ผู้ที่จะเป็นผู้ติดต่อสร้างความสัมพันธ์กันระหว่างผู้ประกอบการ SMEs และสถาบันการเงิน นอกจากนี้ยังจัดให้มีหลักสูตรสำหรับสถาบันการเงิน เพื่อศึกษานโยบายของรัฐบาลในด้าน SMEs

Nishigushi (2010) ได้ศึกษาเรื่อง SMEs ในประเทศญี่ปุ่นช่วงเศรษฐกิจถดถอย SMEs จะต้องพึ่งพาธนาคารและผู้ให้สินเชื่อเพื่อก้าวผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบาก แต่เมื่อสถาบันการเงินไม่สนับสนุนสินเชื่อทำให้ SMEs ได้รับผลกระทบหนักกว่าบริษัทขนาดใหญ่ เพราะสถาบันการเงินจะมอง SMEs เป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง ในเมื่อสถาบันการเงินไม่สนับสนุนสินเชื่อในสภาวะเศรษฐกิจถดถอย รัฐบาลญี่ปุ่นจำเป็นต้องเพิ่มการปล่อยกู้ให้กับ SMEs โดยผ่านทางธนาคารของรัฐ ซึ่งธุรกิจ SMEs ของญี่ปุ่นจำนวนร้อยละ 25 จะต้องปิดกิจการ หากไม่ได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาล แม้ในช่วงเศรษฐกิจมั่นคง การให้สินเชื่อแก่ธุรกิจขนาดเล็กก็ยังคงเป็นปัญหา ส่วนหนึ่งเป็นการป้องกันความเสี่ยงโดยธนาคารของญี่ปุ่นและจะไม่ปล่อยกู้ในกรณีที่ SMEs ไม่มีหลักประกันที่เป็นสินทรัพย์ถาวรที่ดี และ SMEs ส่วนใหญ่ไม่มีทรัพย์สินในการถือครอง

สรุปจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงิน ควรตรวจสอบความผิดพลาดหรือจุดบกพร่องแทนที่จะมุ่งที่ความสำเร็จของธุรกิจ รัฐบาลควรจัดหา แหล่งเงินทุนสนับสนุนผู้ประกอบการรายใหม่ ซึ่งเน้นด้านวงเงินกู้ การกำหนดระยะเวลาการชำระเงิน และดอกเบี้ยเป็นกรณีพิเศษ และมีนโยบายผลักดันให้สถาบันการเงินปล่อยสินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ รายใหม่ ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้ต่ำลง ให้กู้ยืมโดยไม่มีหลักทรัพย์หรือบุคคลค้ำประกัน ควรกำหนด คุณสมบัติของผู้ประกอบการให้ชัดเจน เช่น ทุนจดทะเบียน พื้นที่องค์กร จำนวนพนักงาน เงินทุน หมุนเวียน ควรมีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมารองรับในการให้คำแนะนำปรึกษาการทำแผนธุรกิจ เพิ่ม ความยืดหยุ่นเกี่ยวกับกลไกในการค้ำประกัน เช่น บสย. เพิ่มสาขาและเจ้าหน้าที่ ที่มีทักษะทางด้าน สินเชื่อให้ความรู้ที่ถูกต้องกับผู้ประกอบการ

ตอนที่ 6 แนวคิดเกี่ยวกับชุดฝึกอบรม

การจัดชุดฝึกอบรมจัดเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ได้ดี เพราะเป็นประดิษฐ์กรรมด้านการเรียนรู้จากความคิดสร้างสรรค์ของผู้จัดการเรียนรู้ เป็นนวัตกรรมทาง การศึกษาที่เป็นระบบและสมบูรณ์ในตนเอง สามารถนำไปประยุกต์ในการจัดการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพ

ความหมายของชุดฝึกอบรม

ชุดฝึกอบรมที่ใช้ประกอบในการเรียนรู้ หรือเรียกอีกอย่างก็คือ ชุดฝึกอบรมการเรียนรู้ ถือเป็น นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ผู้สอนนำมาใช้เป็นสื่อในการสอนที่เหมาะสม และทำให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ชุดฝึกอบรมการเรียนรู้ เป็นคำใหม่ที่ยังไม่มีนักวิชาการท่าน ใดให้ความหมายที่เฉพาะเจาะจง แต่เป็นการให้ความหมายของคำบางคำที่มีลักษณะและความหมาย ใกล้เคียงกัน อาทิ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดการสอน ชุดการเรียนการสอน ชุดกิจกรรมการเรียน การสอน ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ เป็นต้น สำหรับภาษาอังกฤษ มีการใช้คำเรียกชื่อที่มีลักษณะและ ความหมายใกล้เคียงกัน เช่น Learning Package Instruction Package Instruction Kits Instructional Training Activity Package ซึ่งจากการสืบค้นของผู้วิจัยพบว่า มีนักวิชาการหลาย ท่าน ได้ให้ความหมายชุดฝึกอบรม หรือชุดกิจกรรม ไว้อย่างแพร่หลาย ตามตัวอย่างดังนี้

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2545, หน้า 91) ได้ให้ความหมายของชุดฝึกอบรมหรือชุดกิจกรรม ว่าเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งของสื่อประสม (Multi-media) ที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ ตามหัวข้อ เนื้อหา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ โดยจัดเอาไว้ เป็นชุด ๆ แล้วแต่ ผู้สร้างจะทำขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้สอน เกิดความมั่นใจที่พร้อมจะ สอน

ระพีพันธ์ โปธิศรี (2549, หน้า 59) ได้ให้ความหมายของชุดฝึกอบรมไว้ว่า คือ สื่อการสอนที่ประกอบไปด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สะท้อนถึงปัญหาและความต้องการในการเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมประเมินผลการเรียนรู้ที่นำมาบูรณาการเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นพคุณ แดงบุญ (2552, หน้า 16) ได้ให้ความหมายว่า ชุดฝึกอบรม หมายถึง สื่อการสอนที่ผู้สอนสร้างขึ้น ประกอบด้วยสื่อวัสดุอุปกรณ์หลายชนิด ประกอบเข้ากันเป็นชุด เพื่อเกิดความสะดวกต่อการใช้ในการเรียนการสอน และทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามเป้าหมายของการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และเจตคติต่อวิทยาศาสตร์

ทัศนวรรณ รามณรงค์ (2557) ได้สรุปความหมายว่า ชุดฝึกอบรมหรือชุดการสอน คือ การนำเอาสื่อประสมที่มีการวางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบและมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วย เพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์แก่นักเรียน ช่วยให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

Kapfer and Kapfer (1972) ได้ให้ความหมายของคำว่า ชุดฝึกอบรมไว้ว่า เป็นรูปแบบ การสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยคำแนะนำให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนจนบรรลุพฤติกรรมที่เป็นผลของการเรียนรู้ ส่วนเนื้อหาที่นำมาสร้างชุดการเรียน นำมาจาก ขอบข่ายความรู้ที่หลักสูตรกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ซึ่งต้องสื่อความหมายให้แก่ผู้เรียนอย่างชัดเจน จนผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามเป้าหมาย หรือจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า ชุดฝึกอบรม หมายถึง สื่อหรือนวัตกรรมการสอนที่ออกแบบโดยผู้สอน ประกอบด้วยกิจกรรมและกระบวนการอย่างเป็นระบบ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ และเกิดประสบการณ์ในการเรียนรู้ตามสถานการณ์นั้น ๆ ทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามเป้าหมายของการเรียนรู้

ประเภทของชุดฝึกอบรม

การสร้างชุดฝึกอบรม ผู้สร้างจะต้องพิจารณาบริบทการสอนของตนและเข้าใจถึงประเภทของการจัดคู่มือฝึกอบรมนั้น ๆ ว่ามีจุดมุ่งหมายและวิธีการใช้อย่างไร ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่าน ได้ทำการศึกษาเรื่องประเภทของชุดฝึกอบรม ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545, หน้า 118) ได้จำแนกประเภทชุดฝึกอบรม ออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ชุดฝึกอบรมประกอบคำบรรยาย เป็นชุดการเรียนการสอนที่มุ่งขยายเนื้อหาสาระการสอน แบบบรรยายให้ชัดเจนขึ้นโดยกำหนดกิจกรรม และสื่อการสอนให้ผู้สอนใช้ประกอบการบรรยาย เรียกว่า “ชุดฝึกอบรมสำหรับผู้สอน” ชุดการฝึกอบรมจะมีเนื้อหาวิชาหนึ่งหน่วย และใช้กับผู้เรียนทั้ง

ชั้นเรียน โดยแบ่งหัวข้อที่จะบรรยาย และแบ่งกิจกรรมไว้เป็นลำดับขั้น ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้สอนและเพื่อเปลี่ยนบทบาทการพูดของผู้สอนให้น้อยลง เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนมากขึ้น ชุดการฝึกอบรวมประกอบบรรยายนี้ นิยมใช้ในการฝึกอบรวมและการสอนในระดับ อุดมศึกษา สื่อการสอนที่ใช้ อาจเป็นแผ่นคำสอน แผนภูมิ รูปภาพ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิดีโอ วิดิทัศน์ หรือกิจกรรมกลุ่ม เป็นต้น

2. ชุดฝึกอบรวมสำหรับกิจกรรมกลุ่ม ประเภทนี้จะมุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน ผู้สอนจะเปลี่ยนบทบาทจากผู้บรรยายเป็นผู้แนะนำช่วยเหลือผู้เรียน ชุดการเรียนการสอนแบบกิจกรรมกลุ่มอาจจัดในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน ชุดฝึกอบรวมแต่ละชุดประกอบด้วยชุดการสอนย่อยที่มีจำนวนเท่ากับที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วยในแต่ละศูนย์ มีสื่อการเรียนครบชุดตามจำนวนผู้เรียนในศูนย์กิจกรรมนั้น ซึ่งจัดไว้ในรูปสื่อประสมอาจใช้ป็นสื่อรายบุคคลหรือใช้เป็นกลุ่มร่วมกันก็ได้ ส่วนในขณะทำกิจกรรมการเรียนหากมีปัญหาผู้เรียนสามารถซักถามผู้สอนได้เสมอ

3. ชุดฝึกอบรวมรายบุคคล เป็นชุดการเรียนการสอนที่จัดไว้ให้ผู้เรียนสามารถเรียนด้วยตนเอง ตามคำแนะนำที่ระบุไว้ แต่อาจมีการปรึกษากันระหว่างเรียนด้วยก็ได้และเมื่อสงสัยไม่เข้าใจบทเรียนตอนไหน ก็สามารถสอบถามผู้สอนได้ การเรียนจากชุดการเรียนการสอนรายบุคคลนี้นิยมใช้ห้องเรียนที่มีลักษณะพิเศษแบ่งสัดส่วน สำหรับผู้เรียนแต่ละคนซึ่งเรียกว่า “ห้องเรียนรายบุคคล” ชุดการเรียนการสอนรายบุคคลนี้เน้นหน่วยการสอนย่อยที่เรียกว่า “บทเรียนโมดูล”

สรุปได้ว่าประเภทชุดฝึกอบรวม ส่วนใหญ่จะจัดตามลักษณะการใช้งาน เป็นการจัดกิจกรรมที่มีระบบ โดยใช้สื่อประสมเพื่อให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมอาจเป็นก่อน ระหว่าง หรือภายหลังการสอนในชั้นเรียน ทำให้ผู้สอนให้ลดบทบาทของการเป็นผู้บรรยายอย่างเดียวโดยใช้สื่อทำหน้าที่แทน นอกจากนี้ประเภทของคู่มือฝึกอบรวมยังสามารถแบ่งได้ตามลักษณะจำนวนของกลุ่มผู้เรียนซึ่งอาจทำเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียนก็ได้ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงประโยชน์ต่อการเรียนการสอน วัตถุประสงค์ของการใช้ชุดฝึกอบรวม และจำนวนผู้เรียนที่เหมาะสม รวมทั้งเวลาและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย

องค์ประกอบของชุดฝึกอบรวม

คู่มือชุดฝึกอบรวมมีองค์ประกอบที่ต่างกัน ตามที่วิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

ทิตนา แคมมณี (2545, หน้า 10-12) กล่าวว่า ชุดฝึกอบรวม ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1) ชื่อหัวข้อชุดฝึกอบรวม ประกอบด้วย หมายเลขชุดฝึกอบรวม ชื่อชุดฝึกอบรวม และเนื้อหา

2) คำชี้แจง เป็นส่วนที่อธิบายความมุ่งหมายหลักของการฝึกอบรวม และลักษณะของการจัดฝึกอบรวมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย

3) จุดมุ่งหมาย เป็นส่วนที่ระบุจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการฝึกอบรมนั้น แนวคิดเป็นส่วนที่ระบุเนื้อหา หรือมโนทัศน์ของการฝึกอบรมนั้น ส่วนนี้ควรได้รับการย้ำและเน้นเป็นพิเศษ

4) สื่อ เป็นส่วนที่ระบุถึงวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินการฝึกอบรม เพื่อช่วยให้ผู้สอนทราบว่าต้องเตรียมอะไรบ้าง

5) เวลาที่ใช้ เป็นการระบุจำนวนเวลาโดยประมาณว่าการฝึกอบรมนั้นควรใช้เวลาเท่าใด

6) ขั้นตอนในการดำเนินการฝึกอบรม เป็นส่วนที่ระบุวิธีการดำเนินการฝึกอบรม เป็นขั้นตอนเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

7) ภาคผนวก ในส่วนนี้คือ ตัวอย่างวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดฝึกอบรม และข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้สอน รวมทั้งเฉลยแบบทดสอบ

พูลทรัพย์ โพธิ์สุ (2546, หน้า 44-46) กล่าวว่า ชุดฝึกอบรม ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1) ชื่อกิจกรรมการฝึกอบรม เป็นส่วนที่ระบุหมายเลขการฝึกอบรม และชื่อชุดการฝึกอบรม

2) คำชี้แจง เป็นส่วนที่อธิบายความมุ่งหมายหลักของชุดการฝึกอบรม และลักษณะของการฝึกอบรม

3) จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นส่วนที่ระบุจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม เป็นจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

4) เวลาที่ใช้ เป็นส่วนระบุเวลาทั้งหมดในการใช้ชุดฝึกอบรม แต่ละชุด

5) ใ้ความรู้ เป็นส่วนระบุเนื้อหาของการฝึกอบรมนั้นๆ

6) อุปกรณ์ เป็นส่วนที่ระบุวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรม

7) กิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุกิจกรรมการเรียนการสอน การปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน

8) แบบฝึกหัดท้ายชุดการฝึกอบรม เป็นส่วนที่กำหนดคำถามเพื่อตรวจสอบผลการ

เรียนรู้ของผู้เรียน

ขั้นตอนของชุดฝึกอบรม

ในการสร้างชุดฝึกอบรม มีนักการศึกษาได้เสนอขั้นตอนของการสร้าง ไว้ดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537, หน้า 189-192) ได้เสนอขั้นตอนในการสร้างไว้ 10 ขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาเนื้อหาสาระทั้งหมดอย่างละเอียดว่า สิ่งที่เรานำมาทำเป็นชุดฝึกอบรมนั้นจะมุ่งเน้นให้เกิดหลักการของการเรียนรู้อะไรบ้างให้กับผู้เรียน นำวิชาที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์แล้วมาแบ่งเป็นหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยนั้น จะมีหัวข้อเรื่องย่อย ๆ รวมอยู่อีกที่เราจะต้องศึกษาพิจารณาให้ละเอียดชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อนในหน่วยอื่น ๆ และควรคำนึงถึงการแบ่งหน่วยของการเรียนการสอนของแต่ละวิชานั้น ควรจะเรียงลำดับขั้นตอนของเนื้อหา สาระสำคัญให้ถูกต้องว่าอะไรเป็น

สิ่งจำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ก่อนอันเป็นพื้นฐานตามขั้นตอนของความรู้และลักษณะธรรมชาติในวิชานั้น

2) เมื่อศึกษาเนื้อหาสาระและแบ่งหน่วยการเรียนรู้ได้แล้วจะต้องพิจารณาตัดสินใจอีกครั้งว่าจะทำชุดการสอนแบบใดโดยคำนึงถึงข้อกำหนดว่า ผู้เรียนคือใคร จะให้อะไรกับผู้เรียน จะทำกิจกรรมอย่างไร และจะทำได้ได้อย่างไร สิ่งเหล่านี้จะเป็นเกณฑ์ในการกำหนดการเรียน

3) กำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยประมาณเนื้อหาสาระที่เราจะสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียน หาสื่อการเรียนได้ง่าย พยายามศึกษาวิเคราะห์ให้ละเอียดอีกครั้งหนึ่งว่าหน่วยการเรียนรู้นี้มีหลักการหรือความคิดรวบยอดอะไร และมีหัวเรื่องย่อยๆ อะไรอีกที่รวมกันอยู่ในหน่วยนี้

4) กำหนดความคิดรวบยอดหรือสาระสำคัญ ต้องกำหนดให้สอดคล้องกับหน่วย และหัวเรื่องโดยสรุปแนวความคิด สาระและหลักเกณฑ์ที่สำคัญ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกัน

5) จุดประสงค์การเรียน ต้องกำหนดให้สอดคล้องกับสาระสำคัญ

6) การวิเคราะห์งาน คือ การนำจุดประสงค์การเรียนแต่ละข้อมาทำการวิเคราะห์งาน เพื่อหากิจกรรมการเรียนรู้แล้วจัดลำดับการฝึกอบรม ให้เหมาะสม สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแต่ละข้อ

7) เรียงลำดับการฝึกอบรม เพื่อให้เกิดการประสานกลมกลืนของการเรียนการสอน จะต้องนำกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละข้อที่ทำการวิเคราะห์งาน และเรียงลำดับกิจกรรมไว้ทั้งหมดมาหลอมรวมเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นสมบูรณ์ที่สุด เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อนในการเรียน โดยคำนึงถึงพฤติกรรมพื้นฐานของผู้เรียน วิธีดำเนินการสอน ตลอดจนการติดตามผล และการประเมินพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกเมื่อมีการเรียนการสอน

8) สื่อการเรียน คือ วัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ที่ผู้สอนและผู้เรียนจะต้องกระทำ เพื่อเป็นแนวทางในการเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนจะต้องจัดทำและจัดหาไว้ให้เรียบร้อย ถ้าสื่อการเรียนรู้เป็นของที่ใหญ่โตหรือมีคุณค่าที่ต้องจัดเตรียมมาก่อนจะต้องเขียนบอกไว้ให้ชัดเจนในคู่มือผู้สอนเกี่ยวกับการใช้ชุดการสอนว่าจะต้องจัดหาได้ ณ ที่ใด

9) การประเมินผล คือ การตรวจสอบดูว่าหลังจากการจัดการฝึกอบรมแล้ว ผู้เรียนได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลนี้จะใช้วิธีการใดก็ตาม แต่จะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เราตั้งไว้

10) การทดลองใช้ชุดฝึกอบรม เพื่อหาประสิทธิภาพ การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมควรนำไปใช้กับกลุ่มเล็ก ๆ ดูก่อน เพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องและแก้ไขปรับปรุงอย่างดีแล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มใหญ่หรือทั้งชั้น

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545, หน้า 118) ได้กำหนดขั้นตอนในการผลิตไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหา หมายถึง การจำแนกเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วยแยกย่อยลง ไปจนถึงหน่วยระดับบทเรียน ซึ่งเป็นหน่วยที่ใช้สอนได้ 1 ครั้ง ชุดฝึกอบรมที่ผลิตขึ้นจึงเป็นชุดการสอน ประจำหน่วยระดับบทเรียน คือ 1 ชุดการสอน สำหรับการสอนแต่ละครั้ง โดยส่วนที่จะต้องทำในการ วิเคราะห์เนื้อหา คือ

- 1) การกำหนดหน่วย คือ การนำหน่วยเนื้อหาบทเรียนมากำหนดให้เป็นหน่วยระดับ บทเรียน ซึ่งแต่ละหน่วย จะใช้สอนได้ประมาณ 60-80 นาที
- 2) การกำหนดหัวเรื่อง เป็นการนำแต่ละหน่วยเนื้อหาบทเรียน มากำหนดเป็นหัวเรื่อง ย่อย เป็น 4-5 หัวเรื่อง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะนำไปสู่การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้
- 3) การกำหนดความคิดรวบยอด เป็นการเขียนข้อความที่เป็นสาระสำคัญของแต่ละหัว เรื่อง

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการสอน เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าว่า เมื่อผู้สอนเริ่มสอนโดยใช้ ชุดฝึกอบรมจะต้องทำอะไรบ้างตามลำดับก่อนหลัง

ขั้นตอนที่ 3 การผลิตสื่อการสอนเป็นการผลิตสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ ในแผนการสอน

ขั้นตอนที่ 4 การทดสอบประสิทธิภาพชุดฝึกอบรม เป็นการประเมินคุณภาพชุดฝึกอบรม ด้วยการนำชุดฝึกอบรมไปทดลองใช้แล้วปรับปรุงให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า การสร้างชุดฝึกอบรมควรมีการวางแผนกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ผลการ เรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดกิจกรรม กำหนดเวลา สื่ออุปกรณ์และการประเมินผล แล้วนำไป ทดลองใช้เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง

ประโยชน์ของชุดฝึกอบรม

อุษา คำประกอบ (2550, หน้า 33) ได้กล่าวถึงคุณค่าของชุดฝึกอบรม ไว้ 5 ประการ คือ

- 1) ผู้เรียนสามารถทดสอบตัวเองก่อนว่ามีความสามารถระดับใด หลังจากนั้นก็เริ่มต้น ฝึกอบรมในสิ่งที่ตนเองไม่ทราบ ทำให้ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในสิ่งที่ตนเองรู้อยู่แล้ว
- 2) ผู้เรียนสามารถนำบทเรียนไปเรียนที่ไหนก็ได้ตามความพอใจ
- 3) เมื่อเรียนจบแล้วผู้เรียนสามารถทดสอบตัวเองได้ทันทีเวลาไหนก็ได้
- 4) ผู้เรียนมีโอกาสได้พบปะกับผู้สอนมากขึ้น เพราะผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนก็มี เวลาให้คำปรึกษากับผู้เรียนที่มีปัญหาในขณะที่ใช้ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง
- 5) ผู้เรียนจะได้รับคะแนนอะไรนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียนเอง ไม่มีคำว่าสอบ ตกสำหรับผู้ที่เรียนไม่สำเร็จ แต่จะทำให้ผู้เรียนกลับไปศึกษาเรื่องเดิมนั้นใหม่ จนผลการเรียนได้ตาม มาตรฐานที่ตั้งไว้

จากการทบทวนประโยชน์ของชุดฝึกอบรม สรุปประโยชน์ของชุดฝึกอบรมทำให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้ ได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดในด้านต่าง ๆ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลาและสถานที่ หากจัดชุดฝึกอบรมภายหลังการสอนในชั้นเรียน จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น หรือหากผู้เรียนไม่เข้าใจก็สามารถนำมาศึกษาเรียนรู้ได้ทุกเวลา แม้ว่าอาจจะลืมเรื่องเดิมที่เคยเรียนดังกล่าวไปแล้ว นอกจากนี้ ชุดฝึกอบรมยังเกิดประโยชน์ต่อผู้สอน ช่วยลดภาระหน้าที่ในการสอนของผู้สอนในชั้นเรียน โดยให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้แทน ถือเป็นการพัฒนาสื่อหรือนวัตกรรมการสอนของผู้สอน เป็นแหล่งความรู้ที่ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ช่วยลดบรรยากาศความเครียดให้กับผู้เรียนที่เรียนรู้ซ้ำ ช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพเต็มตามศักยภาพ

บทที่ 3

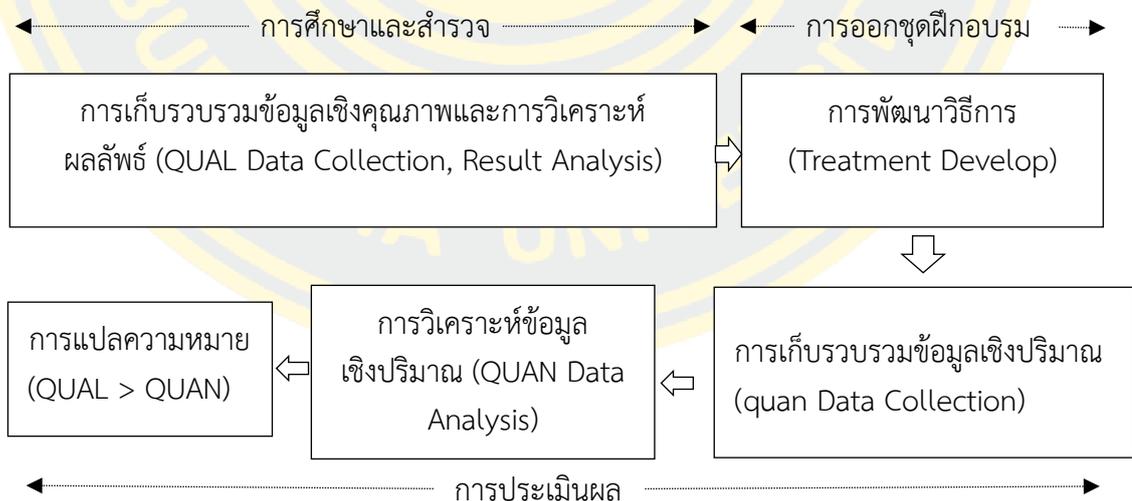
วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นหลัก เสริมด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อพัฒนา ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษตะวันออก โดยจัดทำชุดฝึกอบรม ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษตะวันออก แบ่งงานวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ระยะที่ 2 การพัฒนาชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ระยะที่ 3 การทดลองใช้ชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

ภาพที่ 2 การพัฒนาความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก

ระยะที่ 1 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดระยอง ซึ่งเป็นผู้ประกอบการที่ขึ้นทะเบียนกับอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง จำนวน 450 ราย ที่สำนักงานอุตสาหกรรมแต่ละจังหวัด ได้ให้ความกรุณาสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมวิจัยครั้งนี้

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก ซึ่งเป็นผู้ประกอบการที่ยังดำเนินธุรกิจอยู่ในปัจจุบัน เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้เบื้องต้น จำนวน 7 ปัจจัย ซึ่งเป็นไปตามกฎหัวแม่มือหรือกฎอย่างง่าย (Rule of Thumb) ที่กำหนดว่าการวิเคราะห์องค์ประกอบ เป็นเทคนิคทางสถิติที่ใช้วิเคราะห์ตัวแปรหลายตัว (Multivariate analysis techniques) จำเป็นต้องมีขนาดตัวอย่างอย่างน้อย 200 รายขึ้นไป หรือตัวอย่างมากกว่า 20 รายต่อ 1 ปัจจัย จึงจะถือว่าเป็นตัวแทนประชากรที่ดี (VanVoorhis & Morgan, 2007)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนนี้ได้แก่ แบบสอบถามการพัฒนาความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีวิธีดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้ทราบแนวคิด ความหมาย และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยผู้วิจัยสังเคราะห์ปัจจัยความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจากแนวคิดและเอกสารงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง จำนวน 28 รายการ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แนวคิดและเอกสารงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

หมายเลข	รายการเอกสาร	แหล่งข้อมูล
1	กลยุทธ์การเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร	สุรศักดิ์ อำนวยประวิทย์ (2559)
2	ปัจจัยความสำเร็จในการประกอบธุรกิจรถเข็นในประเทศไทย	ชินโสณ วิสิฐนิจิโก (2559)
3	ความต้องการในการพัฒนาศักยภาพในการประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของผู้ประกอบการในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี	เจริญชัย พรไพเราะพร และคณะ (2560)
4	ปัจจัยที่มีผลต่อการสนับสนุนสินเชื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	ศิริพร นพวัฒนพงศ์ (2550)
5	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	จงธิดา พานิตยัณรา และแสงดาว ประสิทธิ์สุข (2561)
6	ปัญหา อุปสรรค และความท้าทายของการระดมทุนสาธารณะ สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	นันทวัฒน์ พรเลิศกชกร และคณะ (2561)
7	การเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือของธนาคารแห่งประเทศไทย	เบญจมาศ โคตรหนองบัว และคณะ (2561)
8	ปัจจัยสู่ความสำเร็จของวิสาหกิจเริ่มต้น (สตาร์ทอัพ) ในประเทศไทย	กฤษยา มะแอ และ กฤษณา ผึ้งใจ (2561)
9	ผลกระทบของการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและประสิทธิผลของธุรกิจ SMEs ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	เพ็ญธิดา พงษ์ธานี (2561)
10	ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อศึกษาปัญหาในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ และแนวทางแก้ไขปัญหา โดยภาครัฐและ ภาคธนาคาร/สถาบันการเงิน	ญาณิศา เพ็ญเพาะ (2561)
11	ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดภาคใต้ชายแดนของประเทศไทย	วิไลพร พุ่งเกียรติไพบุลย์ และคณะ (2562)

ตารางที่ 4 (ต่อ)

หมายเลข	รายการเอกสาร	แหล่งข้อมูล
12	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของงบการเงิน ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในมุมมองของนักวิเคราะห์สินเชื่อ	ชนมน์ภา ทับพรหม (2562)
13	กรณีศึกษาเปรียบเทียบมาตรการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารของธนาคารแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และธนาคารแห่งประเทศไทย	สุนทรีย์ ไทปันนะวงค์ (2562)
14	ปัจจัยที่ทำให้เกิดการปฏิเสธสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของลูกค้าบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ประเภทที่อยู่อาศัย กรณีศึกษา บริษัท เอ็น.ซี. เฮาส์ซิง จำกัด (มหาชน) และบริษัท ออริจิ้น พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)	พัชญา โปธิรัตน์สมบัติ และ ไตรรัตน์ จารุ ทิศน์ (2563)
15	กลยุทธ์การบริหารงานของผู้ประกอบการรายย่อยในพื้นที่อำเภอชะอำและอำเภอหัวหิน	เลิศลักษณ์ เจริญสมบัติ (2563)
16	แนวทางการแก้ไขปัญหาการจ่ายสินเชื่อลูกค้าภาคการเกษตรไม่เป็นตามเป้าหมายของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาจوهอ	ทัศนีย์ บุญกลาง (2563)
17	การจัดการเพื่อความมั่นคงของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมใน จังหวัดชลบุรี	จารุภา สฟดี และคณะ (2564)
18	การเข้าถึงแหล่งเงินทุนและปัญหาความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ศศิรินทร์ ศาสตร์สาระ และ กอบชัย เมฆดี (2564)
19	ปัจจัยในการพิจารณาขอสินเชื่อจากธุรกิจเงินร่วมลงทุน สำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมในประเทศไทย	มนัสนันท์ และศิริพร แพรศรี (2564)
20	การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินต่อความสามารถในการเข้าถึง แหล่งเงินทุนและความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จดทะเบียน เป็นนิติบุคคลในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช	พัชรี พระสงฆ์ และคณะ (2565)

ตารางที่ 4 (ต่อ)

หมายเลข	รายการเอกสาร	แหล่งข้อมูล
21	แนวทางการแก้ไขปัญหาการเข้าถึงสินเชื่อของเกษตรกร	สรรเสริญ ศรีเหนียง และ สุวีพร ยองรัมย์ (2566)
22	SMEs in Japan A new growth driver	Takahara (2010)
23	East Asian SME Capacity Building, Competitiveness and Market Opportunities in a Global Economy	Charles Harvie (2004)
24	ปัจจัยสู่ความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม: กรณีศึกษาประเทศบังคลาเทศ	Chowdhury et al. (2016)
25	ความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการ ธุรกิจของคนจีนในกองโอบราชชาวิส	Kamitewoko (2016)
26	ปัจจัยความสำเร็จของผู้ประกอบการไมโครเครดิตที่ประสบความสำเร็จแบบเชิงประจักษ์จากประเทศมาเลเซีย	Salwa et al. (2016)
27	การลงทุนและผลตอบแทนที่ประสบความสำเร็จจากการขายของผู้ประกอบการ SMEs	Wiltbank et al. (2017)
28	ปัจจัยสู่ความสำเร็จที่สำคัญสำหรับวิสาหกิจป่าไม้ขนาดกลางและขนาดย่อม	Badin et al. (2018)

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในเบื้องต้น ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ปัจจัยความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการฯ ได้ 7 ด้าน ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการสังเคราะห์ปัจจัยความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการฯ จากเอกสารงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

แหล่งข้อมูล	ปัจจัยความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการฯ						
	คุณลักษณะผู้ประกอบการ	ทักษะด้านการบริหารจัดการ	การจัดทำบัญชี	ความสามารถในการชำระหนี้	เงินทุนหรือสินทรัพย์	หลักประกัน	เงื่อนไขสถานการณ์ทั่วไป
1			/	/			/
2	/			/			
3		/					
4		/	/			/	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

แหล่ง ข้อมูล	ปัจจัยความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการฯ						
	คุณลักษณะ ผู้ประกอบการ	ทักษะด้านการ บริหารจัดการ	การจัดทำบัญชี	ความสามารถใน การชำระหนี้	เงินทุนหรือ สินทรัพย์	หลักประกัน	เงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป
5	/						
6		/	/			/	/
7		/	/				
8		/	/		/		
9		/	/			/	
10	/	/				/	/
11		/					
12	/		/				
13						/	/
14	/		/				/
15	/	/	/				
16					/	/	
17							/
18		/	/				/
19	/	/					
20		/	/	/			
21		/				/	/
22			/				/
23							/
24	/						
25	/						
26					/		
27							/
28					/		
รวม	9	13	12	3	4	7	11

จากตาราง 5 ผู้วิจัย สรุปลงเบื้องต้นได้ 7 ปัจจัย 24 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) คุณลักษณะของผู้ประกอบการ 2) ทักษะด้านการบริหารจัดการ 3) การจัดทำบัญชี 4) ความสามารถในการชำระหนี้ 5) เงินทุนและสินทรัพย์ 6) หลักประกัน 7) เงื่อนไขสถานการณ์ทั่วไป

2) นำข้อมูลปัจจัยและตัวชี้วัดเบื้องต้นส่งผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่สังเคราะห์ได้ จากข้อ 1 มาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้วิจัยเขียนนิยามศัพท์ของแต่ละองค์ประกอบชัดเจน ใช้ภาษาในการเขียนข้อความในแต่ละปัจจัยถูกต้อง เหมาะสม และเข้าใจง่าย โดยแบบสอบถามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มี 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชื่อ อายุ เพศ ระดับการศึกษาสูงสุด สถานภาพสมรส จำนวนบุตร ประเภทธุรกิจ สถานะนิติบุคคล ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ ทุนจดทะเบียน จำนวนพนักงาน และจำนวนหุ้นส่วนของนิติบุคคล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 7 ด้าน ได้แก่

- 1) คุณลักษณะของผู้ประกอบการ มีจำนวน 4 ข้อ
- 2) ทักษะด้านการบริหารจัดการ มีจำนวน 3 ข้อ
- 3) การจัดทำบัญชี มีจำนวน 3 ข้อ
- 4) ความสามารถในการชำระหนี้ มีจำนวน 5 ข้อ
- 5) เงินทุนหรือสินทรัพย์ มีจำนวน 3 ข้อ
- 6) หลักประกัน มีจำนวน 3 ข้อ
- 7) เงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป มีจำนวน 3 ข้อ

เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert, 1967, หน้า 90-96) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนน และความหมายในแต่ละข้อถาม ดังนี้

- 5 หมายถึง ข้อความนั้นผู้ประกอบการเห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง ข้อความนั้นผู้ประกอบการเห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง ข้อความนั้นผู้ประกอบการเห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง ข้อความนั้นผู้ประกอบการเห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง ข้อความนั้นผู้ประกอบการเห็นด้วยน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของปัจจัยในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ปัจจัยมีผลต่อเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ปัจจัยมีผลต่อเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ
ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ปัจจัยมีผลต่อเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ
ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ปัจจัยมีผลต่อเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ
ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ปัจจัยมีผลต่อเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ
ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ
ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating
Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert, 1967) เช่นเดียวกับตอนที่ 2

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1) นำแบบสอบถามการพัฒนาความสามารถในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ
ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท
ตรวจสอบเบื้องต้นและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2) นำแบบสอบถามการพัฒนาความสามารถในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ
ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
ปริญญาโท ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity index: CVI) กับผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 3 คน พบว่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ (CVI) เท่ากับ 1.00 ซึ่งมีความเหมาะสม โดย
ดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ยอมรับได้ กำหนดค่า CVI ที่ดีควรมีค่า $> .80$ (Polit & Beck,
2006)

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 3 คน ได้แก่

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิยทิพย์ ประจวบพรหม อาจารย์ประจำคณะวิทยาลัยวิจัย
และวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนก พานทอง อาจารย์ประจำคณะวิทยาลัยวิจัยและ
วิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา
3. ดร. เรือโทดุสิต โพธิ์พันธุ์ กรรมการฝ่ายบริหาร บริษัท อะโดโรไอที จำกัด และ
กรรมการฝ่ายบริหาร บริษัท ที่ปรึกษา ฟัง ลัคค์ จำกัด

3) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้
กับ (Try out) กับผู้ประกอบการในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่

กลุ่มตัวอย่างในการฝึกอบรมฯ แบบออนไลน์ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่นภายใน ด้วยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) พบว่า มีค่าความสอดคล้องภายในทั้งฉบับ เท่ากับ .841 โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient- α) ที่ยอมรับได้ คือ .70 ขึ้นไป

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการพัฒนาศักยภาพความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแล้ว ไปเก็บข้อมูลจริงกับผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตพื้นที่เศรษฐกิจภาคพิเศษ ตะวันออก จำนวน 450 คน โดยเป็นแบบสอบถามแบบออนไลน์ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำเรื่องขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพาถึงผู้บริหารของหน่วยงานต่างๆ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล แบบออนไลน์ กำหนดเกณฑ์การคัดออกแบบสอบถาม ได้แก่ แบบสอบถามที่ไม่ได้รับคำตอบคืน เป็นต้น ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น จำนวน 440 คน

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

โครงการและเครื่องมือการวิจัยได้ผ่านการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยบูรพา เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2564 เลขที่ G-HU 243/2563 ผู้วิจัยขออนุญาตเก็บข้อมูล โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ และวิธีการวิจัยอย่างละเอียด ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิในการตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมในการวิจัยได้โดยสมัครใจ และสามารถถอนตัวจากการวิจัยได้โดยไม่มีผลกระทบใดๆ ทั้งนี้ ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจะถูกเก็บไว้เป็นความลับและจะทำลายเมื่อดำเนินการวิจัยเรียบร้อยแล้ว การนำเสนอข้อมูลเป็นไปโดยภาพรวม ไม่มีระบุชื่อหรือเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลโดยเด็ดขาด

ขณะทำการวิจัยอยู่ภายใต้ภาวะระบาดโรคโควิด 19 ผู้วิจัยได้ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อการจัดการภาวะระบาดโรคโควิด 19 อย่างเคร่งครัด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของตัวแปรภูมิหลังกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ทราบลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย โดยใช้โปรแกรม SPSS

1.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) ให้ได้เมตริกความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ โดยใช้คะแนนมาตรฐาน (z-score) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อตรวจสอบข้อมูลก่อนนำไป

วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) และวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (Path Analysis)

2. วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ของโมเดลตัวแปรแฝงแต่ละด้าน ได้แก่ คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ทักษะด้านการบริหารจัดการ การจัดทำบัญชี ความสามารถในการชำระหนี้ เงินทุนหรือสินทรัพย์ หลักประกัน เงื่อนไขสถานการณ์ทั่วไป และปัจจัยการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยใช้โปรแกรม Lisrel 8.8 ประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีความเป็นไปได้สูงสุด (Maximum Likelihood) ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลจากค่าสถิติไค-สแควร์ (χ^2) ค่าองศาอิสระ (df) ค่าความน่าจะเป็นทางสถิติ (p) ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีอิงเกณฑ์ (NFI) ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีไม่อิงเกณฑ์ (NNFI) ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (SRMR) ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) (พุลงศ์ สุขสว่าง, 2557)

3. วิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (Path Analysis) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างตามทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้โปรแกรม Lisrel 8.8 ประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีความเป็นไปได้สูงสุด (Maximum Likelihood) โดยพิจารณาจากค่าสถิติไคสแควร์ (χ^2) ค่าองศาอิสระ (df) ค่าความน่าจะเป็นทางสถิติ (p) ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีอิงเกณฑ์ (NFI) ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีไม่อิงเกณฑ์ (NNFI) ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (SRMR) ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) (พุลงศ์ สุขสว่าง, 2557)

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ได้จากระยะที่ 1 ไปใช้ในการพัฒนาชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในระยะที่ 2 ต่อไป

ระยะที่ 2 การพัฒนาชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

การพัฒนาชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำปัจจัยความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการฯ ที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มาสร้าง (ร่าง) ชุดฝึกอบรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้ 1) ชื่อหัวข้อชุดฝึกอบรม

2) คำชี้แจง 3) วัตถุประสงค์ 4) สื่อในการดำเนินการฝึกอบรม 5) เวลาที่ใช้ฝึกอบรม 6) ขั้นตอนในการดำเนินการฝึกอบรม 7) แบบประเมินผลในการฝึกอบรมของผู้ประกอบการฯ

2. ผู้วิจัยนำ (ร่าง) ชุดฝึกอบรม ไปสนทนากับกลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 คน แบบออนไลน์ เพื่อตรวจสอบคุณภาพ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

1. นายกฤต สมมาศเดชสกุล	ผู้จัดการอาวุโส บริษัทประกันสินเชื่อ อุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) สาขาชลบุรี
2. นายอภิชาติ วรรังษฤษฎ์	ผู้จัดการธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สาขาชลบุรี
3. นายชนัญ เกตุสุธาธาตล	ผู้จัดการธนาคารออมสิน สาขาเซ็นทรัลพลาซ่า ชลบุรี
4. ดร.วีระ ศิลปรัตนารณ์	อาจารย์พิเศษคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย ราชภัฏราชชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา
5. นางสาววิฑริทธิ์พร วรธนา	ผู้จัดการ บริษัท พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ จำกัด
6. นางสาววรรณมา บุญส่ง	หุ้นส่วนผู้จัดการ เกษตร รับเบอร์วี๊ด
7. นางสาวนันทิกานต์ จินตนาวัน	ผู้จัดการ บริษัท ไทยสวีตตี้คั่วสด จำกัด
8. ดร.กัญญา โพธิ์พันธ์	ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน บริษัท เอ็มซี ดับเบิลยู โลจิสติกส์ โซลูชั่นส์ (ไทยแลนด์) จำกัด

2.1 ตรวจสอบความเหมาะสมของ (ร่าง) ชุดฝึกอบรม กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ ลิเคิร์ต (Likert, 1967) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนน และความหมายในแต่ละข้อคำถาม ดังนี้

- คะแนน 5 แปลว่า มีความเหมาะสม มากที่สุด
 คะแนน 4 แปลว่า มีความเหมาะสม ค่อนข้างมาก
 คะแนน 3 แปลว่า มีความเหมาะสม ปานกลาง
 คะแนน 2 แปลว่า มีความเหมาะสม น้อย
 คะแนน 1 แปลว่า มีความเหมาะสม น้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของต้นแบบชุดฝึกอบรม แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม มากที่สุด
 3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม ค่อนข้างมาก
 2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม ปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม น้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม น้อยที่สุด

กำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม คือ ถ้าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 3.50 และมีความเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ถือว่า (ร่าง) ชุดฝึกอบรบ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพ มีความเหมาะสมใช้ได้ ส่วนตัวเลือกข้อคำถามข้อใดที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3.50 ผู้วิจัยอาจตัดทิ้งหรือปรับปรุงแก้ไขแล้วแต่กรณี และถ้ามีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้วิจัยจะนำมาพิจารณาเพื่อความสมบูรณ์ของ (ร่าง) ชุดฝึกอบรบฯ

2.2 ตรวจสอบความสอดคล้องของ (ร่าง) ชุดฝึกอบรบ ผู้วิจัยกำหนดเป็นมาตราส่วน ประมาณค่า 3 ระดับ ได้แก่ สอดคล้อง/ เห็นด้วย ไม่แน่ใจ และไม่สอดคล้อง/ ไม่เห็นด้วย ทั้งนี้ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามในแต่ละด้านของ (ร่าง) ชุดฝึกอบรบ ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ (Item-Objective Congruence: IOC) โดยนำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน แต่ละคนมา แปลงเป็นค่าคะแนน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญให้เป็น คะแนน ดังนี้

ผู้วิจัยนำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน มาคำนวณคะแนนโดยแทนค่าในสูตรดัชนีความ สอดคล้อง ถ้าข้อใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าใช้ได้ ไม่ต้อง ปรับปรุง แต่หากข้อใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.50 ต้องทำตามข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

มีความเห็นสอดคล้อง กำหนดค่าคะแนน = 1

มีความเห็นไม่แน่ใจ กำหนดค่าคะแนน = 0

มีความเห็นไม่สอดคล้อง กำหนดค่าคะแนน = -1

3. จัดทำชุดฝึกอบรบฯ ฉบับสมบูรณ์ ประกอบด้วย 1) ชื่อหัวข้อชุดฝึกอบรบ 2) คำชี้แจง 3) วัตถุประสงค์ 4) สื่อในการฝึกอบรบ 5) เวลาที่ใช้ฝึกอบรบ 6) แบบประเมินผลในการฝึกอบรบของ ผู้ประกอบการฯ ก่อนและหลังการฝึกอบรบ

ระยะที่ 3 การทดลองใช้ชุดฝึกอบรบความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษภาค ตะวันออก

หลังจากได้ชุดฝึกอบรบฯ ฉบับสมบูรณ์จากระยะที่ 2 แล้ว ผู้วิจัยนำไปทดลองใช้กับ ผู้ประกอบการ โดยใช้วิธีดำเนินการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (pre -experimental)

1. แบบแผนการดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลองในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบแผนการทดลองแบบ The One Group Pretest-Posttest Design วัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการใช้ชุดฝึกอบรม โดยเปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลอง ดังแสดงในตาราง 6

ตารางที่ 6 แผนการทดลองแบบ One-Group Pretest-Posttest Design

กลุ่ม	ทดสอบก่อน	ตัวแปรทดลอง	ทดสอบหลัง
E	M1	X	M2

ความหมายสัญลักษณ์

E แทน กลุ่มทดลอง

X แทน ชุดฝึกอบรม

M1 แทน ค่าคะแนนความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนก่อนการฝึกอบรม

M2 แทน ค่าคะแนนความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนหลังการฝึกอบรม

ระยะเวลาในการฝึกอบรม 1 วัน รวมจำนวน 8 ชั่วโมง

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในระยะที่ 3 เป็นผู้ประกอบการฯ ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่มีความประสงค์เข้าถึงแหล่งเงินทุน จำนวน 30 คน ใช้เวลาในการอบรม 1 วัน แบบออนไลน์

รายชื่อสถานประกอบการ

1. บริษัท สยามโกมินทร์ จำกัด	ชลบุรี ชื้อมาขายไป รายย่อย
2. สถานีบริการน้ำมัน ปตท. ศรีราชา	ชลบุรี ชื้อมาขายไป กลาง
3. บริษัท พันธุ์ทิพย์ ชลบุรี (1986) จำกัด	ชลบุรี ชื้อมาขายไป รายย่อย
4. หมู่บ้านกรีนฟิวพาร์ควิลล์	ชลบุรี ผลิต ขนาดกลาง
5. บริษัท พี.เค. แฟมิลี่ ฟาร์ม จำกัด	ชลบุรี ผลิต ขนาดกลาง
6. ห้างหุ้นส่วนจำกัด พันธุ์สัตว์	ชลบุรี ผลิต ขนาดกลาง
7. บริษัท ฟลอร์ลิตี้ จำกัด	ชลบุรี ชื้อมาขายไป ขนาดกลาง
8. บริษัท เอ-พีริซิชั่น จำกัด	ชลบุรี ผลิต ขนาดกลาง
9. บริษัท โสธร เจ.บี. จำกัด	ชลบุรี ชื้อมาขายไป ขนาดย่อม

10. บริษัท ปัญจรัตน์ โปสเตอร์	ชลบุรี ผลิต ขนาดกลาง
11. หจก.เมืองทองพัฒนาที่ดิน สาขาชลบุรี	ชลบุรี ผลิต ขนาดกลาง
12. บริษัท โรงน้ำแข็งธาราวัฒนา ชลบุรี	ชลบุรี ผลิต ขนาดย่อม
13. โรงแรมบ้านไม้หอม	ชลบุรี บริการ รายย่อย
14. เจ้าของกิจการอพาร์ทเมนท์	ชลบุรี บริการ รายย่อย
15. บริษัท ลาดกระบัง นำโชค จำกัด สาขา ฉะเชิงเทรา	ฉะเชิงเทรา ผลิต ขนาดย่อม
16. ห้างหุ้นส่วนจำกัด บางประกง เซอร์วิส	ฉะเชิงเทรา ซ้อมมาขายไป ขนาดย่อม
17. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ช่วยณรงค์ฟาร์ม	ฉะเชิงเทรา ผลิต ขนาดย่อม
18. โรงแรมบางบัวอินน์	ฉะเชิงเทรา บริการ รายย่อย
19. ห้างหุ้นส่วนจำกัด เพชรบัวสุวรรณ	ฉะเชิงเทรา ซ้อมมาขายไป ขนาดย่อม
20. ห้างหุ้นส่วนจำกัด เสียงชัยแอร์	ฉะเชิงเทรา ซ้อมมาขายไป ขนาดย่อม
21. บริษัท จิตรอนันต์ จำกัด	ฉะเชิงเทรา บริการ ขนาดกลาง
22. ร้านถ่ายรูปโกลด์ คัลเลอร์เล็ป	ฉะเชิงเทรา บริการ รายย่อย
23. ธุรกิจที่ปรึกษาการลงทุน	ระยอง บริการ รายย่อย
24. ธุรกิจจัดหางานให้บริษัทเอกชน	ระยอง บริการ รายย่อย
25. ธุรกิจจัดหางานให้บริษัทเอกชน	ระยอง บริการ รายย่อย
26. ธุรกิจซื้อขายรถยนต์มือสอง	ระยอง ซ้อมมาขายไป รายย่อย
27. ร้านฮั่วฮวดค้าไม้	ระยอง ซ้อมมาขายไป รายย่อย
28. บริษัท ชัยพนาแทรกเตอร์ จำกัด	ระยอง ซ้อมมาขายไป ขนาดกลาง
29. บริษัท รพีพรรณดลจิตติกส์ จำกัด	ระยอง บริการ ขนาดกลาง
30. บริษัท ชัยพนาอิมพลีเม้นส์ จำกัด	ระยอง บริการ ขนาดกลาง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย ชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดตัวแปรตาม คือ แบบประเมินความรู้เกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs โดยมีรายละเอียดของการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องของแบบประเมินความรู้เกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs (ภาคผนวก ฉ) ดังนี้

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความสอดคล้องของแบบประเมินความรู้ฯ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยใช้การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (IOC) มีค่าระหว่าง 0.60 – 1.00 โดยใช้เกณฑ์คัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ดังตาราง 7 และการประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินผลการฝึกอบรมฯ ของผู้ประกอบการ

ตารางที่ 7 ความสอดคล้องของประเมินผลการฝึกอบรมฯ ของผู้ประกอบการ

รายการประเมิน	ค่า IOC	ความสอดคล้อง
1. ท่านทราบขั้นตอนการขอสินเชื่อธนาคาร	0.80	สอดคล้อง
2. ท่านทราบประเภทของเงินกู้ อัตราดอกเบี้ย และวิธีการคิดดอกเบี้ย ประเภทต่างๆ ของธนาคารผู้ให้สินเชื่อ	0.60	สอดคล้อง
3. ท่านทราบประเภทของการขอสินเชื่อที่มีให้บริการในปัจจุบัน	1.00	สอดคล้อง
4. ท่านทราบหลักประกันที่นิยมใช้ในการประกันสินเชื่อ	0.60	สอดคล้อง
5. ท่านสามารถเตรียมเอกสารที่ใช้สำหรับการขอสินเชื่อ ประเภทบุคคลธรรมดา และนิติบุคคล	1.00	สอดคล้อง
6. ท่านมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับขั้นตอนต่าง ๆ ในการจัดทำแผนธุรกิจ	0.80	สอดคล้อง
7. ท่านสามารถจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติของผู้ขอ สินเชื่อให้ธนาคารได้	0.80	สอดคล้อง
8. ท่านสามารถจัดเตรียมเอกสารที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ในการขอสินเชื่อให้ธนาคารได้	1.00	สอดคล้อง
9. ท่านสามารถจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเงินทุนและสินทรัพย์ของกิจการในการขอสินเชื่อให้ธนาคารได้	1.00	สอดคล้อง
10. ท่านสามารถจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักประกันในการขอสินเชื่อให้ธนาคารได้	0.80	สอดคล้อง
11. ท่านสามารถจัดเตรียมเอกสารได้ตรงตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่ธนาคารกำหนดได้	1.00	สอดคล้อง
12. ท่านมีความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์สินเชื่อด้วยเทคนิค Credit Scoring ของธนาคาร	0.60	สอดคล้อง
13. ท่านทราบหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุมัติ / ไม่อนุมัติ สินเชื่อ ของธนาคาร ภายหลังจากยื่นเอกสารขอสินเชื่อ	1.00	สอดคล้อง

จากตารางที่ 7 ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ข้อคำถามในแต่ละข้อของแบบประเมินผลการฝึกอบรมฯ มีความสอดคล้อง และสามารถนำไปใช้ในการประเมินความรู้เกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ของผู้ประกอบการได้

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 การออกแบบการทดลองสำหรับการวิจัยนี้มีกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม (One Group Pretest - Posttest Design) โดยให้กลุ่มทดลองซึ่งเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพัฒนาพิเศษ จำนวน 30 คน เข้ารับการฝึกอบรมจากชุดฝึกอบรมฯ ที่พัฒนาขึ้น

4.2 ผู้วิจัยทำการประกาศหาผู้ประกอบการที่อยู่ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 30 คน ที่ที่มีความประสงค์เข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อเข้ารับการอบรมแบบออนไลน์ การเข้าถึงแหล่งเงินทุน จำนวน 1 วัน

4.3 ก่อนเริ่มการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรม ผู้วิจัยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแบบประเมินความรู้เกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs (ประเมินก่อนการฝึก)

4.4 อบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs จำนวน 1 วัน แบบออนไลน์รายละเอียดดังนี้

4.4.1 ดาวน์โหลเอกสารเกี่ยวกับชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs เข้าถึงได้จาก

<https://drive.google.com/file/d/1TbhoTvXm5KGdZnFHH>

[OGNgf6CAbCXxEfp/view](https://drive.google.com/file/d/1TbhoTvXm5KGdZnFHHOGNgf6CAbCXxEfp/view)

4.4.2 รับเอกสารประกอบการยื่นกู้ ขอสินเชื่อธุรกิจออนไลน์ เข้าถึงได้จาก

https://www.gsb.or.th/gsb_govs/loan4idpc/

4.5 เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรม ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมทำแบบประเมินความรู้เกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs (ประเมินหลังการฝึก)

4.6 ผู้วิจัยให้ผู้ประกอบการเตรียมเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ให้พร้อมสำหรับการยื่นกู้ ขอสินเชื่อ ได้แก่ เอกสารส่วนบุคคล แผนธุรกิจ ใบอนุญาตประกอบกิจการเป็นต้น โดยให้ส่งภายใน 3 สัปดาห์หลังจากสิ้นสุดการฝึกอบรม เพื่อผู้วิจัยจะได้รวบรวมและประเมินความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ของผู้ประกอบการระหว่างก่อนกับหลังการฝึก โดยใช้สถิติ Wilcoxon Signed Ranks Test และวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการด้วยร้อยละของจำนวนคนที่สามารถยื่นเอกสารขอกู้สินเชื่อได้อย่างครบถ้วน

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยแบ่งนำเสนอผล การวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ระยะที่ 2 ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ระยะที่ 3 ผลการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

ความหมายและสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

M	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)
SD	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
r	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
CV	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of Variation)
SK	หมายถึง	ค่าความเบ้ (Skewness)
KU	หมายถึง	ค่าความโด่ง (Kurtosis)
β	หมายถึง	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Factor Loadings)
SE	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error)
t	หมายถึง	ค่าสถิติ t -value
R^2	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (Coefficient of Determination)
χ^2	หมายถึง	ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square)
p	หมายถึง	ค่าความน่าจะเป็นทางสถิติ (p -value)
df	หมายถึง	ค่าองศาอิสระ (Degrees of Freedom)
$RMSEA$	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (Root Mean Squared Error of Approximation)

<i>SRMR</i>	หมายถึง	ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (Standardized Root Mean Squared Residual)
<i>GFI</i>	หมายถึง	ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (Goodness of Fit Index)
<i>CFI</i>	หมายถึง	ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index)
<i>NFI</i>	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีอิงเกณฑ์ (Normed Fit Index)
<i>NNFI</i>	หมายถึง	ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีไม่อิงเกณฑ์ (Non-Normed Fit Index)
<i>ATT</i>	หมายถึง	คุณลักษณะของผู้ประกอบการ
<i>MANA</i>	หมายถึง	ทักษะด้านการบริหารจัดการ
<i>REPAY</i>	หมายถึง	ความสามารถในการชำระหนี้
<i>ACC</i>	หมายถึง	การจัดทำบัญชี
<i>CAP</i>	หมายถึง	เงินทุนหรือสินทรัพย์
<i>GUARN</i>	หมายถึง	หลักประกัน
<i>FINA</i>	หมายถึง	เงื่อนไข สภาวะการทั่วไป
<i>SOURCE</i>	หมายถึง	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน
<i>ATT1</i>	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีความรู้ในธุรกิจที่ทำ
<i>ATT2</i>	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
<i>ATT3</i>	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีความสามารถในการตัดสินใจ
<i>ATT4</i>	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีฐานะทางการเงินดี
<i>MANA1</i>	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีทักษะด้านการตลาด
<i>MANA2</i>	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีทักษะด้านการผลิต
<i>MANA3</i>	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีทักษะด้านบัญชี การเงิน
<i>REPAY1</i>	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระคืนวงเงินกู้ที่ได้รับ
<i>REPAY2</i>	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่ได้รับ
<i>REPAY3</i>	หมายถึง	ผู้ประกอบการสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามกำหนดเวลา
<i>REPAY4</i>	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีความสามารถวิเคราะห์ผลประกอบการทางธุรกิจ
<i>REPAY5</i>	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินก่อนขอสินเชื่อ
<i>ACC1</i>	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีการทำแผนธุรกิจ

ACC2	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีการจัดทำบัญชี
ACC3	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีการบริหารลูกหนี้
CAP1	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีแผนงานจัดสรรเงินกู้ไปใช้ในธุรกิจ
CAP2	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงินชัดเจน
CAP3	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีการนำเงินทุนส่วนตัวมาร่วมลงทุน
GUARN1	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเหมาะสมกับการกู้ยืม
GUARN2	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเพียงพอกับความเสี่ยงในการชำระคืนเงินกู้
GUARN3	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีบุคคลที่สามค้ำประกันเงินกู้
FINA1	หมายถึง	สถาบันการเงินมีขั้นตอนในการอนุมัติสินเชื่อมาก
FINA2	หมายถึง	สถาบันการเงินมีระยะเวลาในการขอสินเชื่อแตกต่างกัน
FINA3	หมายถึง	สถาบันการเงินมีวัตถุประสงค์ในการให้สินเชื่อไม่สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจ
SOURCE1	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีคุณสมบัติของผู้ประกอบการ
SOURCE2	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระหนี้คืนสถาบันการเงิน
SOURCE3	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีเงินทุนและสินทรัพย์ประกอบการพิจารณาสินเชื่อ
SOURCE4	หมายถึง	ผู้ประกอบการมีหลักประกันสอดคล้องกับการพิจารณาสินเชื่อ
SOURCE5	หมายถึง	ผู้ประกอบการสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของสถาบันการเงินได้

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ผลการวิจัย มีดังนี้

1. ผลการสังเคราะห์แนวโน้มประเด็นที่เป็นไปได้เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จากเอกสารงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำรายงานผลการศึกษา เบื้องต้นได้ 7 ปัจจัย 24 ตัวชี้วัด ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้ประกอบการ

- 1.1 ผู้ประกอบการมีความรู้ในธุรกิจที่ทำ
- 1.2 ผู้ประกอบการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 1.3 ผู้ประกอบการมีความสามารถในการตัดสินใจ
- 1.4 ผู้ประกอบการมีฐานะทางการเงินดี

2. ทักษะด้านการบริหารจัดการ

- 2.1 ผู้ประกอบการมีทักษะด้านการตลาด
- 2.2 ผู้ประกอบการมีทักษะด้านการผลิต
- 2.3 ผู้ประกอบการมีทักษะด้านบัญชี การเงิน

3. ความสามารถในการชำระหนี้

- 3.1 ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระคืนวงเงินกู้ที่ได้รับ
- 3.2 ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่ได้รับ
- 3.3 ผู้ประกอบการสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามกำหนดเวลา
- 3.4 ผู้ประกอบการมีความสามารถวิเคราะห์ผลประกอบทางธุรกิจ
- 3.5 ผู้ประกอบการมีการวางแผนการใช้เงินก่อนขอสินเชื่อ

4. การจัดการบัญชี

- 4.1 ผู้ประกอบการมีการทำแผนธุรกิจ
- 4.2 ผู้ประกอบการมีการจัดทำบัญชี
- 4.3 ผู้ประกอบการมีการบริหารลูกหนี้

5. เงินทุนหรือสินทรัพย์

- 5.1 ผู้ประกอบการมีแผนงานจัดสรรเงินไปใช้ในธุรกิจ
- 5.2 ผู้ประกอบการมีวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงินชัดเจน
- 5.3 ผู้ประกอบการมีการนำเงินทุนส่วนตัวมาร่วมลงทุน

6. หลักประกัน

- 6.1 ผู้ประกอบการมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเหมาะสมกับการกู้ยืม
- 6.2 ผู้ประกอบการมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเพียงพอกับความเสี่ยงในการชำระคืนเงินกู้
- 6.3 ผู้ประกอบการมีบุคคลที่สามค้ำประกันเงินกู้

7. เงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป

- 7.1 สถาบันการเงินมีขั้นตอนในการอนุมัติสินเชื่อมาก
- 7.2 สถาบันการเงินมีระยะเวลาในการขอสินเชื่อแตกต่างกัน

7.3 สถาบันการเงินมีวัตถุประสงค์ในการให้สินเชื่อไม่สอดคล้องกับความต้องการของ

ธุรกิจ

8. การเข้าถึงแหล่งเงินทุน

- 8.1 ผู้ประกอบการมีคุณสมบัติของผู้ประกอบการ
- 8.2 ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระหนี้คืนสถาบันการเงิน
- 8.3 ผู้ประกอบการมีเงินทุนและสินทรัพย์ประกอบการพิจารณาสินเชื่อ
- 8.4 ผู้ประกอบการมีหลักประกันสอดคล้องกับการพิจารณาสินเชื่อ
- 8.5 ผู้ประกอบการสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของสถาบันการเงินได้

2. ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตพัฒนาพิเศษตะวันออก จำนวน 440 คน (ร้อยละ 98) โดยผู้วิจัยทำเรื่องขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพาถึงผู้บริหารของหน่วยงานต่างๆ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล แบบออนไลน์ กำหนดเกณฑ์การคัดออกแบบสอบถาม ได้แก่ แบบสอบถามฯ ที่ไม่ได้รับคำตอบคืน เป็นต้น ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น จำนวน 440 คน แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
21 – 30 ปี	43	9.77
31 – 40 ปี	78	17.73
41 – 50 ปี	140	31.82
51 – 60 ปี	105	23.86
61 – 70 ปี	61	13.86
71 – 80 ปี	13	2.95
เพศ		
ชาย	194	44.09
หญิง	246	55.91
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	13	2.95
มัธยมศึกษา	44	10.00

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
ปวช./ปวส.	81	18.41
ปริญญาตรี	164	37.27
ปริญญาโท	110	25.00
ปริญญาเอก	28	6.36
สถานภาพสมรส		
โสด	124	28.18
สมรสไม่จดทะเบียน	43	9.77
สมรสจดทะเบียน	221	50.23
หย่า	22	5.00
หม้าย	30	6.82
บุตร		
ไม่มี	148	33.64
มี	292	66.36
จำนวนบุตรที่มี		
1 คน	58	13.18
2 คน	119	27.05
3 คน	78	17.73
4 คน	22	5.00
5 คน	13	2.95
กำลังศึกษาอยู่		
1 คน	116	26.36
2 คน	78	17.73
3 คน	13	2.95
5 คน	2	0.45
ประเภทธุรกิจ		
ธุรกิจซื้อมา-ขายไป	176	40.00
ธุรกิจการบริการ	146	33.18
ธุรกิจการผลิต	118	26.82
สถานะนิติบุคคล		
หจก.	261	59.32
บุคคลธรรมดา	78	17.73
บริษัท	101	22.95

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจ		
0 - 10 ปี	375	85.23
11 - 20 ปี	37	8.41
21 - 30 ปี	17	3.86
31 - 40 ปี	7	1.59
41 ปี ขึ้นไป	4	0.91
ทุนจดทะเบียน		
น้อยกว่า 100,000 บาท	165	37.50
100,001 - 200,000 บาท	81	18.40
200,001 - 300,000 บาท	53	12.05
300,001 - 400,000 บาท	20	4.55
400,001 - 500,000 บาท	25	5.68
500,001 - 600,000 บาท	3	0.68
600,001 - 700,000 บาท	5	1.14
700,001 - 800,000 บาท	8	1.82
800,001 - 900,000 บาท	3	0.68
900,001 - 1,000,000 บาท	2	0.45
มากกว่า 1,000,000 บาท	75	17.05
จำนวนพนักงาน		
น้อยกว่า 10 คน	395	89.77
10 - 50 คน	36	8.18
51 - 100 คน	7	1.59
101 - 500 คน	1	0.23
1000 คน ขึ้นไป	1	0.23
จำนวนหุ้นส่วนของนิติบุคคล		
ไม่มี	51	11.59
1 คน	72	16.36
2 คน	213	48.41
3 คน	89	20.23
4 คน	3	0.68
5 คน	7	1.59

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
มากกว่า 5 คน	5	1.14

จากตารางที่ 8 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้ มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีจำนวนมากที่สุด 140 คน คิดเป็นร้อยละ 31.82 รองลงมาอายุ 51-60 ปี มีจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 23.86 และ อายุ 31-40 ปี มีจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 17.73 เป็นเพศชาย จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 44.09 และเพศหญิง จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 55.91 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด มีจำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 37.27 รองลงมาเป็นระดับปริญญาโท จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 และระดับ ปวช./ปวส. มีจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 18.41 ส่วนสถานภาพสมรส ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นสมรสจดทะเบียนมากที่สุด มีจำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 50.23 รองลงมาเป็นโสด มีจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 28.18 และสมรสไม่จดทะเบียน มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 9.77 กลุ่มตัวอย่าง ที่มีบุตร มีจำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 66.36 โดยส่วนมากมีบุตรจำนวน 2 คน มากที่สุด มีจำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 27.05 และมีบุตรที่กำลังศึกษาอยู่จำนวน 1 คน มากที่สุด มีจำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 26.36

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบธุรกิจแบบธุรกิจขึ้นมา-ขายไป มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมาเป็น ธุรกิจการบริการ มีจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 33.18 และ ธุรกิจการผลิต มีจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 26.82 ส่วนใหญ่มีสถานะนิติบุคคลเป็น หจก. มากที่สุด มีจำนวน 261 คน คิดเป็นร้อยละ 59.32 รองลงมาเป็น บริษัท มีจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 22.95 และเป็นบุคคลธรรมดา มีจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 17.73 ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจมากที่สุด 0 - 10 ปี มีจำนวน 375 คน คิดเป็นร้อยละ 85.23 รองลงมา 11 - 20 ปี มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 8.41 และ 21 - 30 ปี มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 3.86 โดยกลุ่มตัวอย่าง ส่วนมากมีทุนจดทะเบียน น้อยกว่า 100,000 บาท จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมา 100,001 - 200,000 บาท มีจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 18.40 และ มากกว่า 1,000,000 บาท มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 17.05 และมีพนักงาน น้อยกว่า 10 คน มีจำนวน 395 คน คิดเป็นร้อยละ 89.77 รองลงมา มีพนักงาน 10 - 50 คน มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 8.18 และพนักงาน 51 - 100 คน มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.59

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนมาก มีจำนวนหุ้นส่วนของนิติบุคคล 2 คน มีจำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 48.41 รองลงมา มีหุ้นส่วนของนิติบุคคล 3 คน มีจำนวน 89 คิดเป็นร้อยละ 20.23 และมีหุ้นส่วนของนิติบุคคล 1 คน มีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 16.36

2.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ คุณลักษณะของผู้ประกอบการ
ทักษะด้านการบริหารจัดการ การจัดทำบัญชี ความสามารถในการชำระหนี้ เงินทุนและสินทรัพย์
หลักประกัน และเงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป รวมถึงปัจจัยการเข้าถึงแหล่งเงินทุน แสดงดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน

ตัวแปรสังเกตได้	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>CV (%)</i>	<i>SK</i>	<i>KU</i>
ATT1	3.97	0.91	22.81	-0.72	0.01
ATT2	3.58	0.87	24.19	-0.22	-0.40
ATT3	3.70	0.95	25.61	0.11	-1.13
ATT4	3.36	0.76	22.52	0.03	0.14
MANA1	3.20	0.84	26.29	0.14	-0.38
MANA2	3.05	0.93	30.67	0.01	-0.20
MANA3	3.07	0.91	29.54	-0.09	-0.20
REPAY1	3.15	0.87	27.51	0.07	-0.22
REPAY2	3.17	0.92	28.97	0.08	-0.34
REPAY3	3.60	0.81	21.43	-0.08	-0.21
REPAY4	3.62	0.86	23.62	-0.16	-0.38
REPAY5	3.65	0.88	23.04	-0.21	-0.44
ACC1	3.05	0.93	30.59	0.11	-0.34
ACC2	3.20	0.96	30.07	0.09	-0.40
ACC3	3.14	0.93	29.58	0.21	-0.50
CAP1	3.54	0.83	23.53	-0.28	0.30
CAP2	3.60	0.87	24.26	-0.29	-0.01
CAP3	3.53	0.87	24.81	-0.17	-0.06
GUARN1	3.59	0.89	24.69	-0.14	-0.24
GUARN2	3.63	0.87	23.86	-0.14	-0.24
GUARN3	3.37	0.90	26.82	-0.30	0.24
FINA1	3.30	1.08	32.68	-0.31	-0.28
FINA2	3.51	0.95	27.01	-0.23	-0.14
FINA3	3.63	0.96	26.37	-0.21	-0.41
SOURCE1	3.20	1.01	31.51	-0.37	-0.08
SOURCE2	3.05	1.02	33.38	-0.31	-0.24
SOURCE3	3.26	1.16	35.45	-0.38	-0.42

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ตัวแปรสังเกตได้	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>CV (%)</i>	<i>SK</i>	<i>KU</i>
SOURCE4	3.60	0.94	26.08	-0.41	0.11
SOURCE5	3.73	0.90	24.23	-0.29	-0.08

จากตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 29 ตัวแปร จำแนกตามตัวแปรในการวิจัย ได้แก่ คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ทักษะด้านการบริหารจัดการ ความสามารถในการชำระหนี้ การจัดทำบัญชี เงินทุนและหลักทรัพย์ หลักประกัน เงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป และปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน มีดังนี้

คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัว ผลปรากฏว่า ผู้ประกอบการมีความรู้ในธุรกิจที่ทำ (ATT1) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ผู้ประกอบการมีความสามารถในการตัดสินใจ (ATT3), ผู้ประกอบการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (ATT2) และ ผู้ประกอบการมีฐานะทางการเงินดี (ATT4) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 3.97, 3.70, 3.58 และ 3.36 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.91, 0.95, 0.87 และ 0.76 ตามลำดับ

ทักษะด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัว ผลปรากฏว่า ผู้ประกอบการมีทักษะด้านการตลาด (MANA1) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ผู้ประกอบการมีทักษะด้านบัญชี การเงิน (MANA3) และ ผู้ประกอบการมีทักษะด้านการผลิต (MANA2) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 3.20, 3.07 และ 3.05 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.84, 0.91 และ 0.93 ตามลำดับ

ความสามารถในการชำระหนี้ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัว ผลปรากฏว่า ผู้ประกอบการมีการวางแผนการใช้ก่อนเงินก่อนขอสินเชื่อ (REPAY5) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา เป็น ผู้ประกอบการมีความสามารถวิเคราะห์ผลประกอบทางธุรกิจ (REPAY4) ผู้ประกอบการสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามกำหนดเวลา (REPAY3) ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่ได้รับ (REPAY2) และ ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระคืนวงเงินกู้ที่ได้รับ (REPAY1) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 3.65 3.62 3.60 3.17 และ 3.15 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.88 0.86 0.81 0.92 และ 0.87 ตามลำดับ

การจัดทำบัญชี ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัว ผลปรากฏว่า ผู้ประกอบการมีการจัดทำบัญชี (ACC2) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา เป็น ผู้ประกอบการมีการบริหารลูกหนี้ (ACC3) และ ผู้ประกอบการมีการทำแผนธุรกิจ (ACC1) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 3.20, 3.14 และ 3.05 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.96 0.93 และ 0.93 ตามลำดับ

เงินทุนและสินทรัพย์ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัว ผลปรากฏว่า ผู้ประกอบการมีวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงินชัดเจน (CAP2) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาเป็นผู้ประกอบการมีแผนงานจัดสรรเงินกู้ไปใช้ในธุรกิจ (CAP1) และ ผู้ประกอบการมีการนำเงินทุนส่วนตัวมาร่วมลงทุน (CAP3) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 3.60, 3.54 และ 3.53 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.87, 0.83 และ 0.87 ตามลำดับ

หลักประกัน ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัว ผลปรากฏว่า ผู้ประกอบการมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเพียงพอกับความเสี่ยงในการชำระคืนเงินกู้ (GUARN2) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาเป็นผู้ประกอบการมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเหมาะสมกับการกู้ยืม (GUARN1) และ ผู้ประกอบการมีบุคคลที่สามค้ำประกันเงินกู้ (GUARN3) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 3.63, 3.54 และ 3.37 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.87, 0.89 และ 0.90 ตามลำดับ

เงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัว ผลปรากฏว่า สถาบันการเงินมีวัตถุประสงค์ในการให้สินเชื่อไม่สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจ (FINA3) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาเป็น สถาบันการเงินมีระยะเวลาในการขอสินเชื่อแตกต่างกัน (FINA2) และ สถาบันการเงินมีขั้นตอนในการอนุมัติสินเชื่อมาก (FINA1) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 3.63 3.51 และ 3.30 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.96 0.95 และ 1.08 ตามลำดับ

สำหรับการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัว ผลปรากฏว่า ผู้ประกอบการสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของสถาบันการเงินได้ (SOURCE5) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาเป็นผู้ประกอบการมีหลักประกันสอดคล้องกับการพิจารณาสินเชื่อ (SOURCE4), ผู้ประกอบการมีเงินทุนและสินทรัพย์ประกอบการพิจารณาสินเชื่อ (SOURCE3), ผู้ประกอบการมีคุณสมบัติของผู้ประกอบการ (SOURCE1) และ ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระหนี้คืนสถาบันการเงิน (SOURCE2) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 3.73, 3.60, 3.26, 3.20 และ 3.05 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.90, 0.94, 1.16, 1.01 และ 1.02 ตามลำดับ

2.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ทักษะด้านการบริหารจัดการ การจัดทำบัญชี ความสามารถในการชำระหนี้ เงินทุนและสินทรัพย์ หลักประกัน และเงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป รวมถึงการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) ให้ได้เมตริกความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ โดยใช้คะแนนมาตรฐาน (z-score) (ภาคผนวก ง)

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรในการวิจัย มีดังนี้

คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ปรากฏว่า ตัวแปรทุกคู่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าอยู่ในช่วง .33 - .58 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ผู้ประกอบการมีความรู้ในธุรกิจที่ทำ (ATT1) กับ ผู้ประกอบการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (ATT2)

และตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ ผู้ประกอบการมีความสามารถในการตัดสินใจ (ATT3) กับ ผู้ประกอบการมีฐานะทางการเงินดี (ATT4)

ทักษะด้านการบริหารจัดการ ปรากฏว่า ตัวแปรทุกคู่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าอยู่ในช่วง .71 - .84 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ผู้ประกอบการมีทักษะด้านการตลาด (MANA1) กับ ผู้ประกอบการมีทักษะด้านการผลิต (MANA2) และตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ ผู้ประกอบการมีทักษะด้านการผลิต (MANA2) กับ ผู้ประกอบการมีทักษะด้านบัญชี การเงิน (MANA3)

การจัดทำบัญชี ปรากฏว่า ตัวแปรทุกคู่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าอยู่ในช่วง .62 - .78 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ผู้ประกอบการมีการจัดทำบัญชี (ACC2) กับ ผู้ประกอบการมีการบริหารลูกหนี้ (ACC3) และตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ ผู้ประกอบการมีการทำแผนธุรกิจ (ACC1) กับ ผู้ประกอบการมีการบริหารลูกหนี้ (ACC3)

ความสามารถในการชำระหนี้ ปรากฏว่า ตัวแปรทุกคู่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าอยู่ในช่วง .79 - .83 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระคืนวงเงินกู้ที่ได้รับ (REPAY1) กับ ผู้ประกอบการสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามกำหนดเวลา (REPAY3) และตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่ได้รับ (REPAY2) กับ ผู้ประกอบการสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามกำหนดเวลา (REPAY3)

เงินทุนและสินทรัพย์ ปรากฏว่า ตัวแปรทุกคู่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าอยู่ในช่วง .53 - .82 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ผู้ประกอบการมีแผนงานจัดสรรเงินกู้ไปใช้ในธุรกิจ (CAP1) กับ ผู้ประกอบการมีวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงินชัดเจน (CAP2) และตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ ผู้ประกอบการมีแผนงานจัดสรรเงินกู้ไปใช้ในธุรกิจ (CAP1) กับ ผู้ประกอบการมีการนำเงินทุนส่วนตัวมาร่วมลงทุน (CAP3)

หลักประกัน ปรากฏว่า ตัวแปรทุกคู่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าอยู่ในช่วง .53 - .87 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ผู้ประกอบการมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเหมาะสมกับการกู้ยืม (GUARN1) กับ ผู้ประกอบการมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเพียงพอกับความเสี่ยงในการชำระคืนเงินกู้ (GUARN2) และตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ ผู้ประกอบการมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเพียงพอกับความเสี่ยงในการชำระคืนเงินกู้ (GUARN2) กับ ผู้ประกอบการมีบุคคลที่สามค้ำประกันเงินกู้ (GUARN3)

เงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป ปรากฏว่า ตัวแปรทุกคู่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าอยู่ในช่วง .49 - .69 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด

คือ สถาบันการเงินมีระยะเวลาในการขอสินเชื่อแตกต่างกัน(FINA2) กับ สถาบันการเงินมีวัตถุประสงค์ในการให้สินเชื่อไม่สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจ (FINA3) และตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ สถาบันการเงินมีขั้นตอนในการอนุมัติสินเชื่อมาก(FINA1) กับ สถาบันการเงินมีวัตถุประสงค์ในการให้สินเชื่อไม่สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจ (FINA3)

การเข้าถึงแหล่งเงินทุน ปรากฏว่า ตัวแปรทุกคู่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าอยู่ในช่วง .41 - .78 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ผู้ประกอบการมีคุณสมบัติของผู้ประกอบการ (SOURCE1) กับ ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระหนี้คืนสถาบันการเงิน (SOURCE2) และ ผู้ประกอบการมีคุณสมบัติของผู้ประกอบการ (SOURCE1) กับ ผู้ประกอบการมีเงินทุนและสินทรัพย์ประกอบการพิจารณาสินเชื่อ (SOURCE3) และตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระหนี้คืนสถาบันการเงิน (SOURCE2) กับ ผู้ประกอบการมีหลักประกันสอดคล้องกับการพิจารณาสินเชื่อ (SOURCE4)

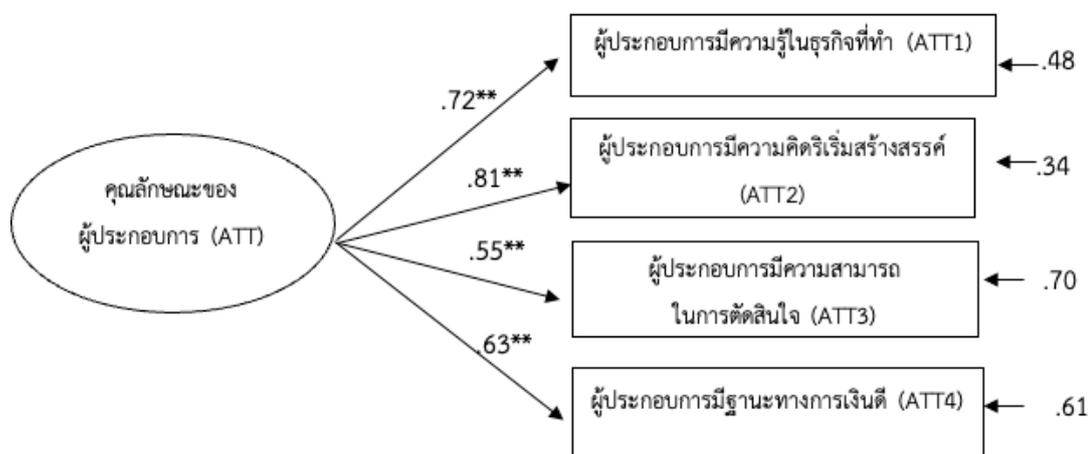
2.4 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ของโมเดลตัวแปรแฝงแต่ละด้าน ได้แก่ คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ทักษะด้านการบริหารจัดการ การจัดการบัญชี ความสามารถในการชำระหนี้ เงินทุนและสินทรัพย์ หลักประกัน เงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนผลแสดงดังตาราง 10 ถึงตาราง 17

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลคุณลักษณะของผู้ประกอบการ (ATT)

ตัวแปรสังเกตได้	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล			
	β	SE	t	R ²
ATT1	.72**	.04	15.29	.52
ATT2	.81**	.03	17.57	.66
ATT3	.55**	.05	11.12	.30
ATT4	.63**	.03	13.05	.39

$\chi^2 = 2.18$, $df = 2$, $\chi^2/df = 1.09$, $p = .34$, $RMSEA = .01$, $SRMR = .01$, $GFI = 1.00$, $CFI = 1.00$, $NFI = 1.00$, $NNFI = 1.00$

หมายเหตุ ** $p < .01$

ภาพที่ 3 โมเดลคุณลักษณะของผู้ประกอบการ

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของคุณลักษณะของผู้ประกอบการ (ATT) พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (χ^2) ที่แตกต่างจากศูนย์ไม่มีความสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 2.18$, $df = 2$, $\chi^2 / df = 1.09$, $p\text{-value} = .34$) ดัชนีของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือของการประมาณ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.01 ดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (SRMR) มีค่าเท่ากับ .01 ดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีอิงเกณฑ์ (NFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีไม่อิงเกณฑ์ (NNFI) มีค่าเท่ากับ 1.00

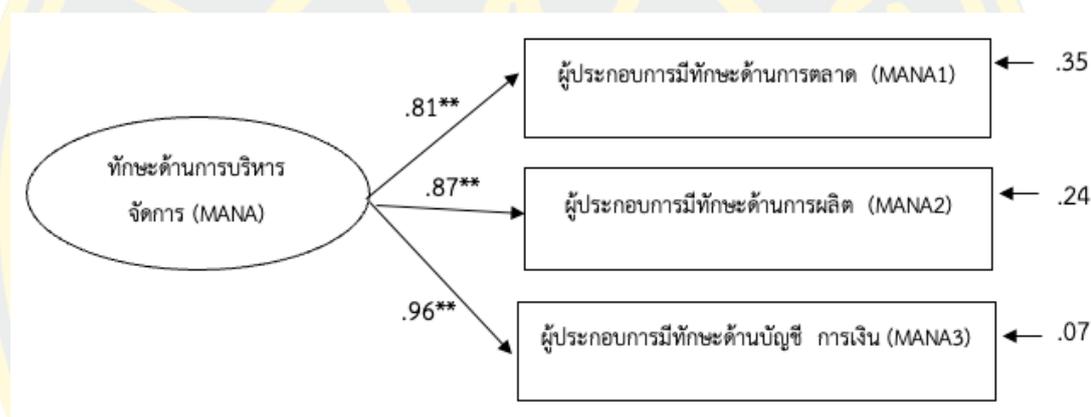
เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (β) ปรากฏว่า ทั้ง 4 ข้อมีค่าเป็นบวกและมีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานหรือความสำคัญของตัวแปรสังเกตได้จากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้ประกอบการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (ATT2) ผู้ประกอบการมีความรู้ในธุรกิจที่ทำ (ATT1) ผู้ประกอบการมีฐานะทางการเงินดี (ATT4) และ ผู้ประกอบการมีความสามารถในการตัดสินใจ (ATT3) มีค่าเท่ากับ .81 .72 .63 และ .55 ตามลำดับ ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ของตัวแปรสังเกตได้ แสดงให้เห็นถึงความแปรปรวนร่วมของตัวแปรสังเกตได้กับองค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้ประกอบการ โดยมีความแปรปรวนร่วมกันอยู่ระหว่างร้อยละ 30.00 - 66.00

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลทักษะด้านการบริหารจัดการ (MANA)

ตัวแปรสังเกตได้	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล			
	β	SE	t	R ²
MANA1	.81**	.03	20.25	.65
MANA2	.87**	.03	22.94	.76
MANA3	.96**	.03	27.43	.93

$\chi^2 = 0.05$, $df = 1$, $\chi^2/df = 0.05$, $p = .82$, $RMSEA = .00$, $SRMR = .00$, $GFI = 1.00$, $CFI = 1.00$, $NFI = 1.00$, $NNFI = 1.00$

หมายเหตุ ** $p < .01$

ภาพที่ 4 โมเดลลักษณะด้านการบริหารจัดการ

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของทักษะด้านการบริหารจัดการ (MANA) พบว่า ทักษะด้านการบริหารจัดการ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (χ^2) ที่แตกต่างจากศูนย์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 0.05$, $df = 1$, $\chi^2 / df = 0.05$, $p\text{-value} = .82$) ดัชนีของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือของการประมาณ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ .00 ดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (SRMR) มีค่าเท่ากับ .00 ดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีอิงเกณฑ์ (NFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีไม่อิงเกณฑ์ (NNFI) มีค่าเท่ากับ 1.00

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (β) ปรากฏว่า ทั้ง 3 ข้อมีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานหรือ

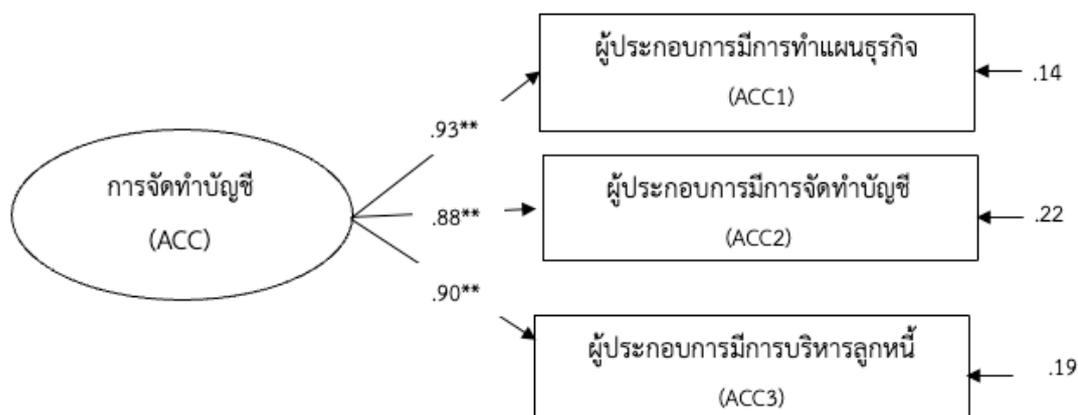
ความสำคัญของตัวแปรสังเกตได้ จากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้ประกอบการมีทักษะด้านบัญชี การเงิน (MANA3) ผู้ประกอบการมีทักษะด้านการผลิต (MANA2) และ ผู้ประกอบการมีทักษะด้านการตลาด (MANA1) มีค่าเท่ากับ .96 .87 และ .81 ตามลำดับ ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ของตัวแปรสังเกตได้ แสดงให้เห็นถึงความแปรปรวนร่วมของตัวแปรสังเกตได้กับองค์ประกอบของทักษะด้านการบริหารจัดการ โดยมีความแปรปรวนร่วมกันอยู่ระหว่างร้อยละ 65.00 – 93.00

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการจัดทำบัญชี (ACC)

ตัวแปรสังเกตได้	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล			
	β	SE	t	R^2
ACC1	.93**	.03	25.44	.86
ACC2	.88**	.03	23.08	.78
ACC3	.90**	.03	23.89	.81

$\chi^2 = 0.03$, $df = 1$, $\chi^2/df = 0.03$, $p = .87$, $RMSEA = .01$, $SRMR = .01$, $GFI = 1.00$, $CFI = 1.00$, $NFI = 1.00$, $NNFI = 1.00$

หมายเหตุ ** $p < .01$

ภาพที่ 5 โมเดลการจัดทำบัญชี

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของการจัดทำบัญชี (ACC) พบว่าการจัดทำบัญชี มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (χ^2) ที่แตกต่างจากศูนย์ไม่มีความสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 0.03$, $df = 1$, $\chi^2 / df = 0.03$, $p\text{-value} = .87$) ดัชนีของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือของการประมาณ ($RMSEA$) มีค่าเท่ากับ .00 ดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน ($SRMR$) มีค่าเท่ากับ .01 ดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่า

เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีเชิงเกณฑ์ (NFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีไม่เชิงเกณฑ์ (NNFI) มีค่าเท่ากับ 1.00

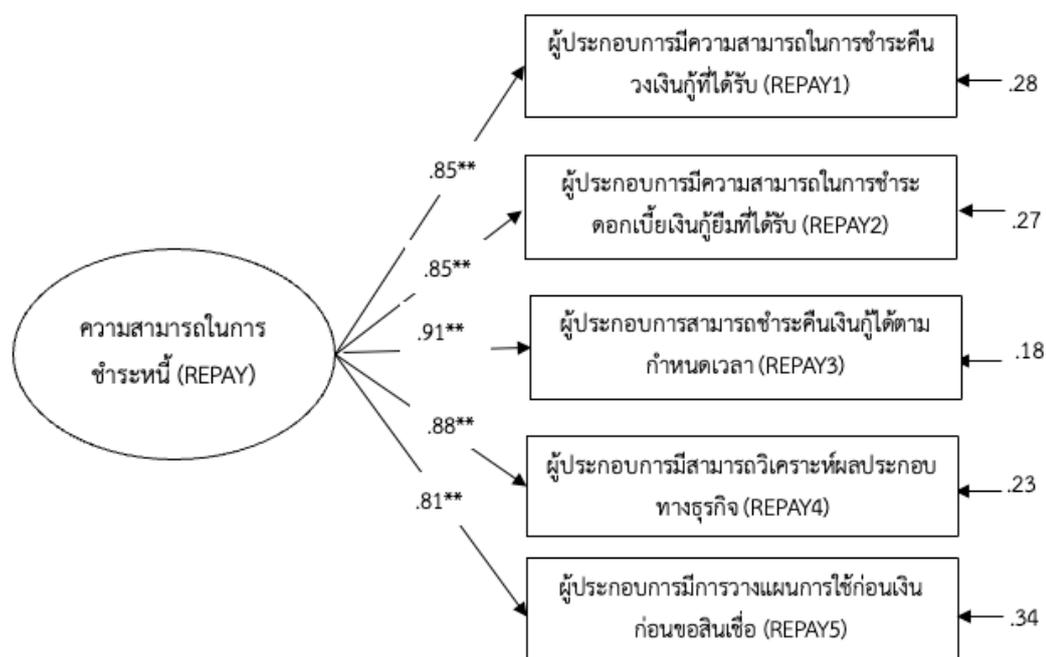
เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (β) ปรากฏว่า ทั้ง 5 ข้อมีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานหรือความสำคัญของตัวแปรสังเกตได้จากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้ประกอบการมีการทำแผนธุรกิจ (ACC1) ผู้ประกอบการมีการบริหารลูกหนี้ (ACC3) และผู้ประกอบการมีการจัดทำบัญชี (ACC2) มีค่าเท่ากับ .93 .90 และ .88 ตามลำดับ ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ของตัวแปรสังเกตได้ แสดงให้เห็นถึงความแปรปรวนร่วมของตัวแปรสังเกตได้กับองค์ประกอบของการจัดทำบัญชี โดยมีความแปรปรวนร่วมกันอยู่ระหว่างร้อยละ 78.00 – 86.00

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความสามารถในการชำระหนี้ (REPAY)

ตัวแปรสังเกตได้	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล			
	β	SE	t	R^2
REPAY1	.85**	.02	21.58	.72
REPAY2	.85**	.02	22.09	.73
REPAY3	.91**	.02	24.11	.82
REPAY4	.88**	.02	22.60	.77
REPAY5	.81**	.02	20.32	.66

$\chi^2 = 2.13, df = 3, \chi^2/df = 0.71, p = .55, RMSEA = .00, SRMR = .01, GFI = 1.00, CFI = 1.00, NFI = 1.00, NNFI = 1.00$

หมายเหตุ ** $p < .01$

ภาพที่ 6 โมเดลความสามารถในการชำระหนี้

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของความสามารถในการชำระหนี้ (REPAY) พบว่า ความสามารถในการชำระหนี้ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (χ^2) ที่แตกต่างจากศูนย์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 0.03$, $df = 1$, $\chi^2 / df = 0.03$, $p\text{-value} = .87$) ดัชนีของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือของการประมาณ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ .00 ดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (SRMR) มีค่าเท่ากับ .00 ดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีอิงเกณฑ์ (NFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีไม่อิงเกณฑ์ (NNFI) มีค่าเท่ากับ 1.00

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (β) ปรากฏว่า ทั้ง 3 ข้อมีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานหรือความสำคัญของตัวแปรสังเกตได้จากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้ประกอบการสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามกำหนดเวลา (REPAY3) ผู้ประกอบการมีสามารถวิเคราะห์ผลประกอบทางธุรกิจ (REPAY4) ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระคืนวงเงินกู้ที่ได้รับ (REPAY1) ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่ได้รับ (REPAY2) ผู้ประกอบการมีการวางแผนการใช้ก่อนเงินก่อนขอสินเชื่อ (REPAY5) มีค่าเท่ากับ .91 .88 .85 .85 และ .81 ตามลำดับ ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ของ

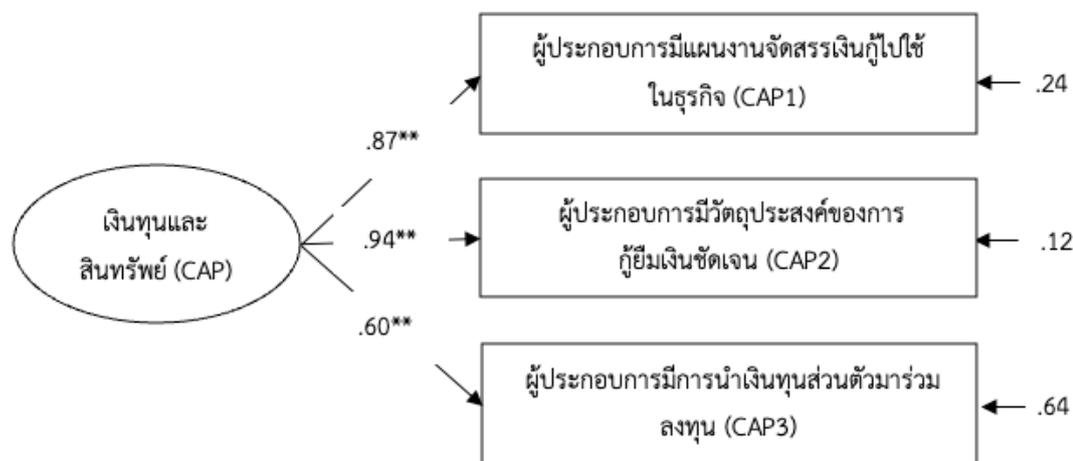
ตัวแปรสังเกตได้ แสดงให้เห็นถึงความแปรปรวนร่วมของตัวแปรสังเกตได้กับองค์ประกอบของความสามารถในการชำระหนี้ โดยมีความแปรปรวนร่วมกันอยู่ระหว่างร้อยละ 66.00 – 82.00

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลเงินทุน (CAP)

ตัวแปรสังเกตได้	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล			
	β	SE	t	R ²
CAP1	.87**	.03	22.53	.76
CAP2	.94**	.03	26.03	.88
CAP3	.60**	.04	13.48	.36

$\chi^2 = 0.00$, $df = 1$, $\chi^2/df = 0.00$, $p = .98$, $RMSEA = .00$

หมายเหตุ ** $p < .01$

ภาพที่ 7 โมเดลเงินทุนและสินทรัพย์

จากตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของเงินทุน (CAP) พบว่า เงินทุนมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (χ^2) ที่แตกต่างจากศูนย์ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 0.00$, $df = 1$, $\chi^2 / df = 0.00$, $p\text{-value} = .98$) ดัชนีของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือของการประมาณ ($RMSEA$) มีค่าเท่ากับ .00

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (β) ปรากฏว่า ทั้ง 3 ข้อ มีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานหรือความสำคัญของตัวแปรสังเกตได้จากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้ประกอบการมีวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงินชัดเจน (CAP2) ผู้ประกอบการมีแผนงานจัดสรรเงินกู้ไปใช้ในธุรกิจ (CAP1) และ ผู้ประกอบการมีการนำเงินทุนส่วนตัว

มารวมลงทุน (CAP3) มีค่าเท่ากับ .94 .87 และ .60 ตามลำดับ ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ของตัวแปรสังเกตได้ แสดงให้เห็นถึงความแปรปรวนร่วมของตัวแปรสังเกตได้กับองค์ประกอบของเงินทุนและสินทรัพย์ โดยมีความแปรปรวนร่วมกันอยู่ระหว่างร้อยละ 36.00 – 88.00

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลหลักประกัน (GUARN)

ตัวแปรสังเกตได้	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล			
	β	SE	t	R^2
GUARN1	.94**	.03	26.23	.88
GUARN2	.92**	.03	24.73	.84
GUARN3	.55**	.04	12.16	.30

$\chi^2 = 0.72, df = 1, \chi^2/df = 0.72, p = .39, RMSEA = .00, SRMR = .00, GFI = 1.00, CFI = 1.00, NFI = 1.00, NNFI = 1.00$

หมายเหตุ ** $p < .01$

ภาพที่ 8 โมเดลหลักประกัน

จากตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของหลักประกัน (GUARN) พบว่าหลักประกัน มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (χ^2) ที่แตกต่างจากศูนย์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 0.72, df = 1, \chi^2 / df = 0.72, p\text{-value} = .39$) ดัชนีของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือของการประมาณ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ .00 ดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (SRMR) มีค่าเท่ากับ .00 ดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ดัชนีวัดระดับความ

เหมาะสมพอดีอิงเกณฑ์ (*NFI*) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีไม่อิงเกณฑ์ (*NNFI*) มีค่าเท่ากับ 1.00

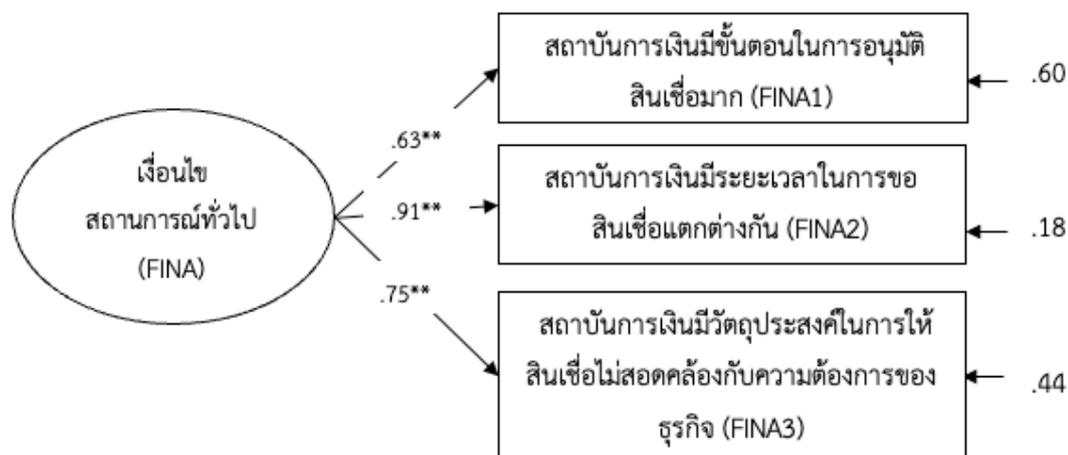
เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (β) ปรากฏว่า ทั้ง 3 ข้อมีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานหรือความสำคัญของตัวแปรสังเกตได้จากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้ประกอบการมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเหมาะสมกับการกู้ยืม (GUARN1) ผู้ประกอบการมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเพียงพอกับความเสียหายในการชำระคืนเงินกู้ (GUARN2) และ ผู้ประกอบการมีบุคคลที่สามค้ำประกันเงินกู้ (GUARN3) มีค่าเท่ากับ .94 .92 และ .55 ตามลำดับ ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ของตัวแปรสังเกตได้ แสดงให้เห็นถึงความแปรปรวนร่วมของตัวแปรสังเกตได้กับองค์ประกอบของหลักประกัน โดยมีความแปรปรวนร่วมกันอยู่ระหว่างร้อยละ 30.00 – 88.00

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลเงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป (FINA)

ตัวแปรสังเกตได้	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล			
	β	SE	t	R^2
FINA1	.63**	.04	13.61	.40
FINA2	.91**	.04	21.18	.82
FINA3	.75**	.04	17.26	.56

$\chi^2 = 0.98, df = 1, \chi^2/df = 0.98, p = .32, RMSEA = .00, SRMR = .00, GFI = 1.00, CFI = 1.00, NFI = 1.00, NNFI = 1.00$

หมายเหตุ ** $p < .01$

ภาพที่ 9 โมเดลเงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป

จากตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของเงื่อนไขสถาบันการเงิน (FINA) พบว่า เงื่อนไขสถาบันการเงิน มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจาก ค่าไค-สแควร์ (χ^2) ที่แตกต่างจากศูนย์ไม่มีความสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 0.98, df = 1, \chi^2 / df = 0.98, p\text{-value} = .32$) ดัชนีของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือของการประมาณ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ .00 ดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (SRMR) มีค่าเท่ากับ .00 ดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีอิงเกณฑ์ (NFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีไม่อิงเกณฑ์ (NNFI) มีค่าเท่ากับ 1.00

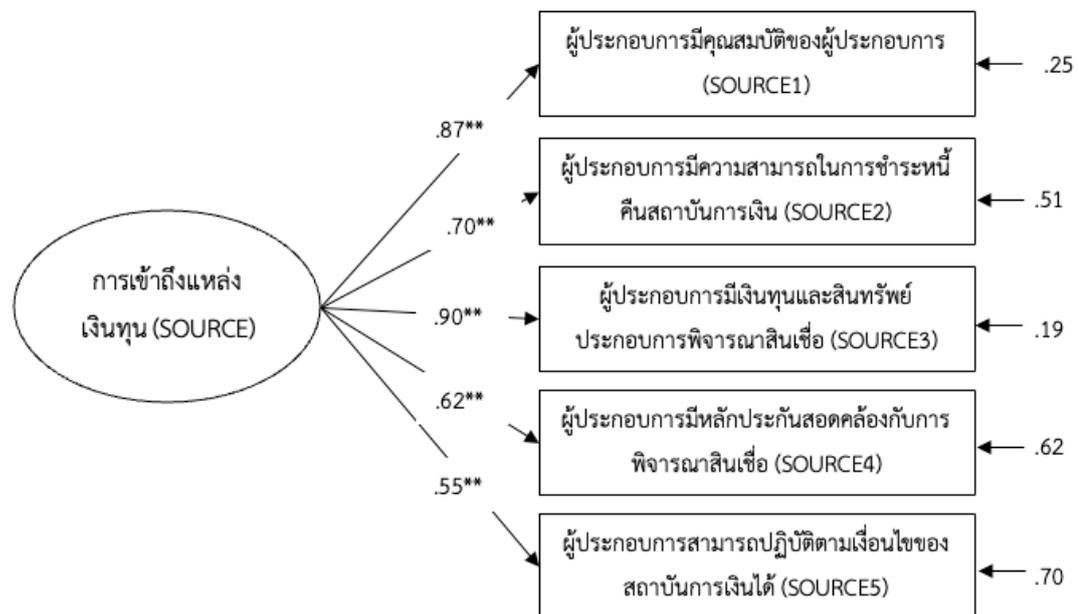
เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (β) ปรากฏว่า ทั้ง 3 ข้อมีค่าเป็นบวกและมีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานหรือความสำคัญของตัวแปรสังเกตได้จากมากไปน้อย ดังนี้ สถาบันการเงินมีระยะเวลาในการขอสินเชื่อแตกต่างกัน (FINA2) สถาบันการเงินมีวัตถุประสงค์ในการให้สินเชื่อไม่สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจ (FINA3) และ สถาบันการเงินมีขั้นตอนในการอนุมัติสินเชื่อมาก (FINA1) มีค่าเท่ากับ .91 .75 และ .63 ตามลำดับ ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ของตัวแปรสังเกตได้ แสดงให้เห็นถึงความแปรปรวนร่วมของตัวแปรสังเกตได้กับองค์ประกอบของเงื่อนไขสถาบันการเงิน โดยมีความแปรปรวนร่วมกันอยู่ระหว่างร้อยละ 40.00 – 82.00

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของการเข้าถึงแหล่งเงินทุน (SOURCE)

ตัวแปรสังเกตได้	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล			
	β	SE	t	R^2
SOURCE1	.87**	.04	20.34	.75
SOURCE2	.70**	.04	15.10	.49
SOURCE3	.90**	.04	21.34	.81
SOURCE4	.62**	.04	13.61	.38
SOURCE5	.55**	.04	11.79	.30

$\chi^2 = 1.87, df = 3, \chi^2/df = 0.62, p = .60, RMSEA = .00, SRMR = .01, GFI = 1.00, CFI = 1.00, NFI = 1.00, NNFI = 1.00$

หมายเหตุ ** $p < .01$

ภาพที่ 10 โมเดลการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

จากตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของการเข้าถึงแหล่งเงินทุน (SOURCE) พบว่า มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (χ^2) ที่แตกต่างจากศูนย์ไม่นัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 1.87, df = 3, \chi^2 / df = 0.62, p\text{-value} = .60$) ดัชนีของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือของการประมาณ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ .00 ดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (SRMR) มีค่าเท่ากับ .00 ดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีอิงเกณฑ์ (NFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีไม่อิงเกณฑ์ (NNFI) มีค่าเท่ากับ 1.00

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (β) ปรากฏว่า ทั้ง 5 ข้อมีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานหรือความสำคัญของตัวแปรสังเกตได้จากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้ประกอบการมีเงินทุนและสินทรัพย์ประกอบการพิจารณาสินเชื่อ (SOURCE3) ผู้ประกอบการมีคุณสมบัติของผู้ประกอบการ (SOURCE1) ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระหนี้ค้ำสถาบันการเงิน (SOURCE2) ผู้ประกอบการมีหลักประกันสอดคล้องกับการพิจารณาสินเชื่อ (SOURCE4) และ ผู้ประกอบการสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของสถาบันการเงินได้ (SOURCE5) มีค่าเท่ากับ .90 .87 .70 .62 และ .55 ตามลำดับ ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ของตัวแปรสังเกตได้ แสดงให้เห็นถึงความแปรปรวนร่วมของตัวแปร

สังเกตได้กับองค์ประกอบของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยมีความแปรปรวนร่วมกันอยู่ระหว่างร้อยละ 30.00 – 75.00

2.5 ผลการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (Path Analysis) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างตามทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีดังนี้

ในการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลเพื่อสร้างสมการการทำนายตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่มีทั้งหมด 7 ตัวแปร โดยผู้วิจัยได้ทำการพยายามหาตัวแปรที่มีอิทธิพลมากที่สุด และพบว่า มีเพียง 4 ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนมากที่สุด มีรายละเอียด ดังตารางที่ 18 และ ตารางที่ 19

ตารางที่ 18 คำนวณต้นทุนประกอบของโมเดลทางเลือกของอิทธิพลของการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

	ACC			CAP			GUARN			FINA			SOURCE			R ²
	β	SE	t													
REPAY1	.78**	.04	21.76													.71
REPAY2	.82**	.04	22.45													.73
REPAY3	.83**	.03	24.17													.81
REPAY4	.75**	.03	22.72													.76
REPAY5	.74**	.04	20.48													.66
CAP1				.66**	.04	17.28										.62
CAP2				.70**	.04	17.68										.64
CAP3				.59**	.04	15.06										.46
GUARN1							.81**	.03	24.12							.83
GUARN2							.82**	.03	25.67							.90
GUARN3							.53**	.04	12.96							.34
FINA1										.72**	.05	15.05				.45
FINA2										.79**	.04	20.31				.70
FINA3										.77**	.04	19.49				.66
SOURCE1													.64**	-	-	.41
SOURCE2													.55**	.03	16.70	.30
SOURCE3													.62**	.04	19.32	.39
SOURCE4													.87**	.06	14.73	.76
SOURCE5													.83**	.05	14.17	.68

จากตารางที่ 18 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของโมเดลทางเลือกของอิทธิพลของการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (β) แสดงให้เห็นว่า

ด้านความสามารถในการชำระหนี้ (REPAY) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (β) ปรากฏว่า ทั้ง 5 ข้อมีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้ประกอบการสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามกำหนดเวลา (REPAY3) ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่ได้รับ (REPAY2) ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระคืนวงเงินกู้ที่ได้รับ (REPAY1) ผู้ประกอบการมีความสามารถวิเคราะห์ผลประกอบทางธุรกิจ (REPAY4) และ ผู้ประกอบการมีการวางแผนการใช้เงินก่อนขอสินเชื่อ (REPAY5) มีค่าเท่ากับ .83 .82 .78 .75 และ .74 ตามลำดับ ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ของตัวแปรสังเกตได้ แสดงให้เห็นถึงความแปรปรวนร่วมของตัวแปรสังเกตได้กับองค์ประกอบของความสามารถในการชำระหนี้ โดยมีความแปรปรวนร่วมกันอยู่ระหว่างร้อยละ 66.00-81.00

ด้านเงินทุนและสินทรัพย์ (CAP) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (β) ปรากฏว่า ทั้ง 3 ข้อมีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้ประกอบการมีวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงินชัดเจน (CAP2) ผู้ประกอบการมีแผนงานจัดสรรเงินกู้ไปใช้ในธุรกิจ (CAP1) และ ผู้ประกอบการมีการนำเงินทุนส่วนตัวมาร่วมลงทุน (CAP3) มีค่าเท่ากับ .70 .66 และ .59 ตามลำดับ ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ของตัวแปรสังเกตได้ แสดงให้เห็นถึงความแปรปรวนร่วมของตัวแปรสังเกตได้กับองค์ประกอบของเงินทุนและสินทรัพย์ โดยมีความแปรปรวนร่วมกันอยู่ระหว่างร้อยละ 46.00-64.00

ด้านหลักประกัน (GUARN) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (β) ปรากฏว่า ทั้ง 3 ข้อมีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้ประกอบการมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเพียงพอกับความเสี่ยงในการชำระคืนเงินกู้ (GUARN2) ผู้ประกอบการมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเหมาะสมกับการกู้ยืม (GUARN1) และผู้ประกอบการมีบุคคลที่สามค้ำประกันเงินกู้ (GUARN3) มีค่าเท่ากับ .82 .81 และ .53 ตามลำดับ ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ของตัวแปรสังเกตได้ แสดงให้เห็นถึงความแปรปรวนร่วมของตัวแปรสังเกตได้กับองค์ประกอบของหลักประกัน โดยมีความแปรปรวนร่วมกันอยู่ระหว่างร้อยละ 34.00-90.00

ด้านเงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป (FINA) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (β) ปรากฏว่า ทั้ง 3 ข้อมีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานจากมากไปน้อย ดังนี้ สถาบันการเงินมีระยะเวลาในการขอสินเชื่อแตกต่างกัน (FINA2) สถาบันการเงินมีวัตถุประสงค์ในการให้สินเชื่อไม่สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจ

(FINA3) และ สถาบันการเงินมีขั้นตอนในการอนุมัติสินเชื่อมาก (FINA1) มีค่าเท่ากับ .79 .77 และ .72 ตามลำดับ ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ของตัวแปรสังเกตได้ แสดงให้เห็นถึงความแปรปรวนร่วมของตัวแปรสังเกตได้กับองค์ประกอบของเงื่อนไขสถาบันการเงิน โดยมีความแปรปรวนร่วมกันอยู่ระหว่างร้อยละ 45.00-70.00

ด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุน (SOURCE) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (β) ปรากฏว่า ทั้ง 5 ข้อ มีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้ประกอบการมีหลักประกันสอดคล้องกับการพิจารณาสินเชื่อ (SOURCE4) ผู้ประกอบการสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของสถาบันการเงินได้ (SOURCE5) ผู้ประกอบการมีคุณสมบัติของผู้ประกอบการ (SOURCE1) ผู้ประกอบการมีเงินทุนและสินทรัพย์ประกอบการพิจารณาสินเชื่อ (SOURCE3) มีค่าเท่ากับ .87 .83 .64 .62 และ .55 ตามลำดับ ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การกำหนด (R^2) ของตัวแปรสังเกตได้ แสดงให้เห็นถึงความแปรปรวนร่วมของตัวแปรสังเกตได้กับองค์ประกอบของเงื่อนไขสถาบันการเงิน โดยมีความแปรปรวนร่วมกันอยู่ระหว่างร้อยละ 30.00-76.00

ตารางที่ 19 ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทางตรงและทางอ้อม และอิทธิพลรวมระหว่างตัวแปร

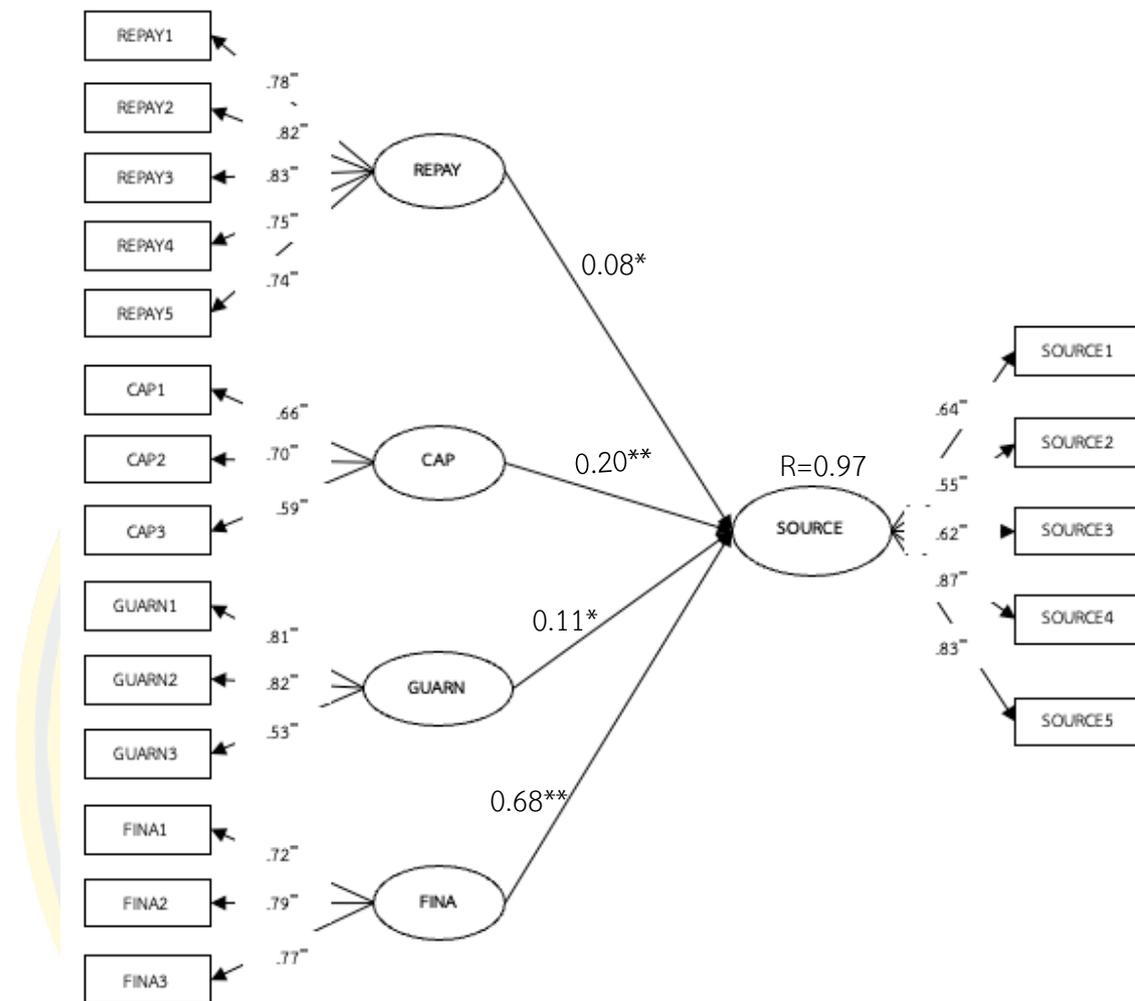
ตัวแปรต้น	การเข้าถึงแหล่งเงินทุน (SOURCE)		
	DE	IE	TE
ความสามารถในการชำระหนี้ (REPAY)	0.08*	-	0.08*
เงินทุนและสินทรัพย์ (CAP)	0.20**	-	0.20**
หลักประกัน (GUARN)	0.11*	-	0.11*
เงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป (FINA)	0.68**	-	0.68**
R^2		0.97	

$\chi^2 = 159.26$, $df = 82$, $\chi^2/df = 1.94$, $RMSEA = .04$, $SRMR = .04$, $GFI = .96$, $CFI = 1.00$, $NFI = .99$, $NNFI = .99$

หมายเหตุ DE = อิทธิพลทางตรง IE = อิทธิพลทางอ้อม TE = ผลรวมอิทธิพล

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ภาพที่ 11 โมเดลทางเลือกของอิทธิพลของการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

จากตารางที่ 19 และภาพที่ 11 สามารถสรุปผลการทดสอบได้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้ ผลการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลการเข้าถึงแหล่งเงินทุน (SOURCE) พบว่า มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (χ^2) ที่แตกต่างจากศูนย์ไม่น้อยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 159.26, df = 82, \chi^2 / df = 1.94$) ดัชนีของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือของการประมาณ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ .04 ดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (SRMR) มีค่าเท่ากับ .04 ดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.96 ค่าดัชนีระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีอิงเกณฑ์ (NFI) มีค่าเท่ากับ .99 ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีไม่อิงเกณฑ์ (NNFI) มีค่าเท่ากับ .99

ผลจากการดูเส้นทางอิทธิพลของตัวแปร สรุปได้ว่า

ความสามารถในการชำระหนี้ (REPAY) มีอิทธิพลทางตรงต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนทางบวก เท่ากับ 0.08 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เงินทุนและสินทรัพย์ (CAP) มีอิทธิพลทางตรงต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนทางบวก ที่เท่ากับ 0.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

หลักประกัน (GUARN) มีอิทธิพลทางตรงต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนทางบวก เท่ากับ 0.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป (FINA) มีอิทธิพลทางตรงต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนทางบวก ที่เท่ากับ 0.68 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

นอกจากนี้ ความสามารถในการชำระหนี้ (REPAY) เงินทุนและสินทรัพย์ (CAP) หลักประกัน (GUARN) และเงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป (FINA) สามารถร่วมกันทำนายการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ได้ร้อยละ 98

ระยะที่ 2 ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากการสรุปผลระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ผู้วิจัยได้ทำการสรุปประเด็นเนื้อหาที่สามารถนำมาใช้ในการฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 สรุปประเด็นที่ใช้ในการฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย
เงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป (FINA)	สถาบันการเงินมีระยะเวลาในการขอสินเชื่อแตกต่างกัน (FINA2) สถาบันการเงินมีวัตถุประสงค์ในการให้สินเชื่อไม่สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจ (FINA3) สถาบันการเงินมีขั้นตอนในการอนุมัติสินเชื่อมาก (FINA1)
เงินทุนและสินทรัพย์ (CAP)	ผู้ประกอบการมีวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงินชัดเจน (CAP2) ผู้ประกอบการมีแผนงานจัดสรรเงินกู้ไปใช้ในธุรกิจ (CAP1) ผู้ประกอบการมีการนำเงินทุนส่วนตัวมาร่วมลงทุน (CAP3)

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย
หลักประกัน (GUARN)	<p>ผู้ประกอบการมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเพียงพอกับความเสี่ยงในการชำระคืนเงินกู้ (GUARN2)</p> <p>ผู้ประกอบการมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเหมาะสมกับการกู้ยืม (GUARN1)</p> <p>ผู้ประกอบการมีบุคคลที่สามค้ำประกันเงินกู้ (GUARN3)</p>
ความสามารถในการชำระหนี้ (REPAY)	<p>ผู้ประกอบการสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามกำหนดเวลา (REPAY3)</p> <p>ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่ได้รับ (REPAY2)</p> <p>ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระคืนวงเงินกู้ที่ได้รับ (REPAY1)</p> <p>ผู้ประกอบการมีความสามารถวิเคราะห์ผลประกอบการทางธุรกิจ (REPAY4)</p> <p>ผู้ประกอบการมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินก่อนขอสินเชื่อ (REPAY5)</p>

จากตารางที่ 20 สรุปประเด็นที่ใช้ในการฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แสดงให้เห็นว่า เจ็อนโซ สภาการณ์ทั่วไป (FINA) เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็น เงินทุนและสินทรัพย์ (CAP) หลักประกัน (GUARN) และความสามารถในการชำระหนี้ (REPAY) ได้นำเนื้อหาขึ้นมาเป็นประเด็นมาเป็นการพัฒนาเป็น (ร่าง) ของชุดฝึกอบรมฯ ไปสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 คน แบบออนไลน์ เพื่อทำการตรวจสอบคุณภาพของชุดฝึกอบรมฯ

1. ผลการประเมิน (ร่าง) ชุดฝึกอบรบฯ จากการสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) ชุดฝึกอบรบฯ เป็นรายชื่อ

รายการประเมิน	M	SD	ระดับความเหมาะสม
ปัญหาและความจำเป็นของชุดกิจกรรมฯ			
1. มีความสมเหตุสมผล	4.57	0.53	มากที่สุด
2. มีความสอดคล้องกับความจำเป็นทางธุรกิจ	4.86	0.38	มากที่สุด
3. มีความจำเป็นต้องพัฒนาชุดฝึกอบรบฯ	4.71	0.49	มากที่สุด
รวม	4.71	0.46	มากที่สุด
หลักการและเหตุผลของชุดฝึกอบรบฯ			
4. ความเป็นไปได้	3.86	0.69	มาก
5. สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.29	0.49	มาก
6. มีแนวคิดพื้นฐานรองรับ	3.86	0.38	มาก
รวม	4.00	0.55	มาก
วัตถุประสงค์ของชุดฝึกอบรบฯ			
7. มีความชัดเจน นำไปปฏิบัติได้	3.71	0.49	มาก
8. ความเป็นไปได้	3.71	0.49	มาก
9. มีความครอบคลุมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่ต้องการส่งเสริม	3.86	0.38	มาก
10. มีความเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรบฯ	4.00	0.58	มาก
รวม	3.82	0.48	มาก
โครงสร้างเนื้อหา สาระ และระยะเวลา			
11. วัตถุประสงค์ของชุดฝึกอบรบฯ	4.00	0.00	มาก
12. ครอบคลุมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่ต้องการส่งเสริม	3.71	0.49	มาก
13. การเรียงลำดับเนื้อหาสาระ	4.71	0.76	มากที่สุด
14. ระยะเวลาที่กำหนด	4.14	0.53	มาก
รวม	4.14	0.65	มาก
สื่อ วัสดุ อุปกรณ์			
15. มีความเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรบฯ	4.71	0.49	มากที่สุด
16. มีความเหมาะสมกับการฝึกอบรบฯ	4.57	0.53	มากที่สุด
รวม	4.46	0.64	มาก

ตารางที่ 21 (ต่อ)

รายการประเมิน	M	SD	ระดับความเหมาะสม
การวัดและประเมินผล			
17. ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการประเมิน	4.00	0.58	มาก
18. สามารถตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของชุดฝึกอบรมฯ	3.86	0.69	มาก
19. สอดคล้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมฯ	4.00	0.58	มาก
รวม	3.95	0.59	มาก
รวมทั้งสิ้น	4.18	0.64	มาก

จากตาราง 21 เมื่อพิจารณาตามรายการประเมินเป็นรายด้าน ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า (ร่าง) ชุดฝึกอบรมฯ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ($M = 4.18, SD = 0.64$) โดยรายการประเมินด้านปัญหาและความจำเป็นของชุดฝึกอบรมฯ มีความเหมาะสมใน ระดับมากที่สุด ส่วนรายการประเมินด้านหลักการและเหตุผลของชุดฝึกอบรมฯ ด้านวัตถุประสงค์ของชุดฝึกอบรมฯ ด้านโครงสร้างเนื้อหา สาระ และระยะเวลาด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และด้านการวัด และประเมินผลมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมาก

2. ผลการประเมินความสอดคล้อง (ร่าง) ชุดฝึกอบรม

การประเมินความสอดคล้องของ (ร่าง) ชุดฝึกอบรมฯ ใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Indexes of Item-Objective Congruence: IOC) ที่มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป โดยแสดงความสอดคล้อง ไม่สอดคล้อง เป็นรายข้อในแต่ละด้าน ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ แบบออนไลน์ พบว่า ข้อคำถามในแต่ละด้านใน (ร่าง) ชุดฝึกอบรมฯ มีความสอดคล้องโดยมีคะแนนมากกว่า 0.50 ทุกข้อ ใช้ได้กับจุดมุ่งหมายของการพัฒนา (ร่าง) ชุดฝึกอบรมฯ นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญได้มีคำแนะนำให้แก้ไขปรับปรุงรายละเอียดบางส่วน ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการตามที่ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง สรุปได้ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ความต้องการและความสำคัญของคู่มือฝึกอบรม ปัญหาการกู้เงินของผู้ประกอบการ SMEs ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความยากหรือง่ายของโครงการ แต่เป็นปัญหาจากการกู้ไม่ผ่านหรือที่บอกว่า “กู้ยาก” เนื่องจากการสื่อสารไม่เข้าใจกันระหว่างผู้ให้กู้และผู้กู้ ที่ความคิดเห็นต่างกัน เช่น ธนาคารต้องการข้อมูลบางอย่างเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์การประเมินความสามารถในการจ่ายหนี้ของผู้กู้ แต่ผู้กู้ไม่สามารถให้ข้อมูลที่ตรงตามที่ต้องการได้ หรือเกรงว่าถ้าให้ไปอาจเกิด

ผลกระทบ เช่น ถูกตรวจสอบภาษีเงินได้ ก็อาจทำให้การกู้ยืมไม่ผ่าน ดังนั้น ผู้ที่ต้องการกู้จะต้องเตรียมตัวพอสมควร เพื่อให้ธนาคารหรือผู้ให้กู้ มั่นใจว่า มีข้อมูลสนับสนุนที่แสดงการกู้ครั้งนี้ ผู้กู้สามารถชำระเงินคืนได้ตามกำหนดเวลา

นอกจากเรื่องการสื่อสารที่เป็นปัญหาแล้ว ผู้ประกอบการ SMEs ต้องมองในมุมผู้ให้กู้ว่า หากมีคนมากู้เงินเรา สิ่งที่เรากังวล คือ วัตถุประสงค์ของเงินนี้ จะนำเงินไปทำอะไร มีโอกาสที่จะชำระคืนหรือไม่ภายในระยะเวลาที่ตกลงกัน ในมุมมองของธนาคารก็เช่นกัน การที่จะให้ผู้ประกอบการ SMEs หนึ่งรายกู้เงิน ธนาคารก็ต้องการทราบว่าธุรกิจที่ต้องการกู้มีศักยภาพหรือความเป็นไปได้มากน้อยแค่ไหน และความสามารถในการชำระคืนเป็นไปตามที่ตกลงกันหรือไม่ สิ่งเหล่านี้ คือ การที่ผู้ประกอบการ SMEs ต้องพร้อมมีข้อมูลสนับสนุนแสดงตัวตนของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นการสัมภาษณ์พูดคุย หรือการเตรียมข้อมูลเอกสารต่างๆ เพื่อให้ธนาคารสามารถตรวจสอบได้ว่า สิ่งที่ต้องการนั้น ลูกค้าสามารถสอบผ่านในเกณฑ์ต่างๆ ของธนาคารได้

ดังนั้น เพื่อให้ชุดฝึกอบรมเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้ประกอบการ เนื้อหาในชุดฝึกอบรมฯ ต้องให้ความรู้ ความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ อาทิ รู้จักสถาบันการเงินที่จะสนับสนุนสินเชื่อ รู้จักประเภทสินเชื่อที่เหมาะสมกับกิจการของผู้ประกอบการ รู้หลักเกณฑ์ที่ธนาคารใช้ในการอนุมัติสินเชื่อ เพื่อเพิ่มโอกาสความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้ขอสินเชื่อที่ควรมี

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 องค์ประกอบของการฝึกอบรม ควรมีชื่อการฝึกอบรม คำชี้แจงหลักเกณฑ์ วิธีการจัดฝึกอบรม เวลาที่ใช้ สื่ออุปกรณ์ เป็นต้น โดยเฉพาะ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ศึกษาด้วยตนเองด้วย

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 รูปแบบของการฝึกอบรม ได้แก่ 1.การบรรยายโดยวิทยากรผู้มีประสบการณ์เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการได้มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง รวมทั้งใช้กรณีศึกษา เพื่อให้ผู้ประกอบการ สามารถดำเนินการและวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของกิจการได้ด้วยตนเอง

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 การวัดและประเมินผล ต้องมีการจัดทำแบบวัดความรู้ เพราะเป็นการจัดการเรียนรู้วิธีหนึ่ง เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในการอบรม ในส่วนของเนื้อหาแบบวัดความรู้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 เรื่องระยะเวลาในการฝึกอบรมให้มีความต่อเนื่องกัน ควรใช้เวลา 2 วัน เพื่อให้การฝึกอบรม มีความต่อเนื่อง เหมาะสม และวัดผลได้ตรงตามความเป็นจริง

สรุปผลการสนทนากลุ่ม นอกเหนือจากปัจจัยความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs จากระยะที่ 1 แล้ว ให้เพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ นอกจาก ความสามารถในการชำระหนี้ เงินทุน ความมั่นคงทางการเงิน หลักประกันของผู้ขอสินเชื่อ

และ เงื่อนไข หลักเกณฑ์อื่น โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ความรู้เรื่องสินเชื่อ ส่วนที่ 2 เตรียมเอกสารให้พร้อมเพื่อให้ธนาคารอนุมัติสินเชื่อ และส่วนที่ 3 หลักเกณฑ์ที่สถาบันการเงินใช้ในการอนุมัติสินเชื่อ ใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรม 1 วัน

3. ชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs

หลังจากการประเมิน ร่างชุดฝึกอบรมฯ ร่วมกับการประเมินความสอดคล้องของชุดฝึกอบรมฯ จากการสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญ จึงสรุปได้ว่า ชุดฝึกอบรมฯ ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs (ภาคผนวก จ) ประกอบด้วย 1) ชื่อหัวข้อชุดฝึกอบรม 2) คำชี้แจง 3) วัตถุประสงค์ 4) เนื้อหาในการฝึกอบรม 5) เวลาที่ใช้ฝึกอบรม 6) แบบประเมินผลในการฝึกอบรมของผู้ประกอบการฯ ก่อนและหลังการฝึกอบรม โดยเนื้อหาในการฝึกอบรม แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ความรู้เรื่องสินเชื่อ มี 3 บท ได้แก่

บทที่ 1 คำศัพท์ที่เกี่ยวกับสินเชื่อ และวิธีคิดดอกเบี้ย

บทที่ 2 ประเภทของการขอสินเชื่อ

บทที่ 3 หลักประกัน

ส่วนที่ 2 เตรียมเอกสารให้พร้อมเพื่อให้ธนาคารอนุมัติสินเชื่อ มี 2 บท ได้แก่

บทที่ 4 เอกสารที่ใช้สำหรับการขอสินเชื่อ

บทที่ 5 แผนธุรกิจ

ส่วนที่ 3 หลักเกณฑ์ที่สถาบันการเงินใช้ในการอนุมัติสินเชื่อ

คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ

ความสามารถในการชำระหนี้

เงินทุน ความมั่นคงทางการเงิน

หลักประกันของผู้ขอสินเชื่อ

เงื่อนไข หลักเกณฑ์อื่น

ใช้เวลาในการฝึกอบรมทั้งสิ้น 1 วัน แบบออนไลน์ เริ่มอบรม เวลา 8.00 น สิ้นสุดอบรม 16.00 น. ดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ตารางฝึกอบรม แบบออนไลน์ ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs มีดังนี้

เวลา	หัวข้อฝึกอบรม	วัตถุประสงค์	ระยะเวลา การอบรม (ชม.)	วิธีฝึกอบรม/ สื่อ
8.00-8.15 น.	1. แนะนำการอบรม	แนะนำวัตถุประสงค์การ ฝึกอบรม	0.15	
8.15-8.45 น.	2. ประเมินความรู้เกี่ยวกับ ความสามารถในการเข้าถึง แหล่งเงินทุนของ ผู้ประกอบการ SMEs ก่อน อบรม		0.30	- แบบ ประเมิน
8.45-9.45 น.	3. ความรู้เรื่องสินเชื่อ	เพื่อให้ผู้เข้าอบรมทำ ความเข้าใจเกี่ยวกับ คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อ และวิธีคิดดอกเบี้ย ประเภทของการขอ สินเชื่อ และหลักประกัน	1.00	- บรรยาย/ ppt
9.45-10.45 น.	4. เตรียมเอกสารให้พร้อม เพื่อให้ธนาคารอนุมัติสินเชื่อ	เพื่อให้ผู้เข้าอบรมทำ ความเข้าใจเกี่ยวกับ เอกสารที่ใช้สำหรับการ ขอสินเชื่อ	1.00	- บรรยาย/ ppt
10.45-11.00 น.		พัก		
11.00-12.00 น.	5. แผนธุรกิจ	เพื่อให้ผู้เข้าอบรมทำ ความเข้าใจ และ สามารถเขียนแผนธุรกิจ ได้	1.00	- บรรยาย/ ppt - กรณีศึกษา วิธีเขียนแผน ธุรกิจ
12.00-13.00 น.		พักกลางวัน		

ตารางที่ 22 (ต่อ)

เวลา	หัวข้อฝึกอบรม	วัตถุประสงค์	ระยะเวลา การอบรม (ชม.)	วิธีฝึกอบรม/ สื่อ
13.00-15.00 น.	6. หลักเกณฑ์ที่สถาบันการเงินใช้ในการอนุมัติสินเชื่อ	เพื่อให้ผู้เข้าอบรมทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ที่สถาบันการเงินใช้ในการอนุมัติสินเชื่อ คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ ความสามารถในการชำระหนี้ เงินทุน ความมั่นคงทางการเงิน หลักประกันของผู้ขอสินเชื่อ และเงื่อนไขหลักเกณฑ์อื่น	2.00	- บรรยาย/ ppt
15.00-15.15 น.		พัก		
15.15-15.45 น.	8. ประเมินความรู้เกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs หลังอบรม		0.30	- แบบวัด ความสามารถ
15.45- 16.15น.	9. สรุปทำแผนการเตรียมเอกสารการขอสินเชื่อ ประเมินความสามารถ และปิดการฝึกอบรม		0.30	

ระยะที่ 3 ผลการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

ผลการวิจัยมีดังนี้

1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง เป็นผู้ประกอบการฯ ในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 30 คน ใช้เวลาฝึกอบรม 1 วัน แบบออนไลน์

ลักษณะของกลุ่มทดลอง มีสถานะนิติบุคคล เป็นบริษัทจำกัด จำนวน 15 ราย ห้างหุ้นส่วน จำกัด จำนวน 8 ราย และบุคคลธรรมดา จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 50 และ 26.66 ตามลำดับ มีประเภทธุรกิจซื้อมา ขายไป จำนวน 12 ราย ธุรกิจบริการ จำนวน 9 ราย และธุรกิจการผลิต จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 40 และ 30 ตามลำดับ มีสถานที่ตั้ง อยู่ในจังหวัดชลบุรี จำนวน 14 ราย จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 8 ราย และจังหวัดระยอง จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.88 และ 26.66 ตามลำดับ ขนาดธุรกิจ เป็น ขนาดย่อย จำนวน 9 ราย ขนาดย่อม จำนวน 9 ราย และขนาดกลาง จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 40 และ 30 ตามลำดับ

2) ผลการนำชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อน และหลังการอบรม กับผู้ประกอบการฯ จำนวน 30 คน ด้วยการวิเคราะห์ dependent t-test แสดง ดังตารางที่ 23 ถึง 32

การตรวจสอบการแจกแจงปกติของข้อมูล พบว่าค่า Kolmogorov-Smirnov ของข้อมูล $p < .05$ แสดงว่าข้อมูลไม่มีการแจกแจงแบบปกติ ทำให้การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการทดลองการ ใช้ชุดฝึกอบรมฯ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยใช้ Wilcoxon signed ranks test แทน โดยมีรายละเอียดดัง ตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลัง (ภาพรวม)

ความสามารถในการเข้าถึง แหล่งเงินทุน	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
ก่อนการฝึก	30	2.20	0.36	4.79**	< .01
หลังการฝึก	30	4.47	0.28		

หมายเหตุ ** $p < .01$

จากตารางที่ 23 ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับ หลังโดยการใช้สถิติ Wilcoxon signed ranks test พบว่าความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ระหว่างก่อนฝึกและหลังฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < .01$

ตารางที่ 24 ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลังพิจารณาตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
1. คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ					
ก่อนการฝึก	30	2.20	0.36	4.93**	< .01
หลังการฝึก	30	4.47	0.28		
2. ความสามารถในการชำระหนี้					
ก่อนการฝึก	30	2.27	0.64	4.93**	< .01
หลังการฝึก	30	4.47	0.51		
3. เงินทุนและสินทรัพย์ในการขอสินเชื่อ					
ก่อนการฝึก	30	2.27	0.64	4.89**	< .01
หลังการฝึก	30	4.87	0.35		
4. หลักประกันในการขอสินเชื่อ					
ก่อนการฝึก	30	2.43	0.50	4.88 ^a	< .01
หลังการฝึก	30	4.70	0.53		
5. เงื่อนไขและหลักการอื่นที่สถาบันการเงินกำหนด					
ก่อนการฝึก	30	2.73	0.45	4.90**	< .01
หลังการฝึก	30	4.37	0.49		

หมายเหตุ ** $p < .01$

ตารางที่ 24 ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลังพิจารณาตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยการใช้สถิติ Wilcoxon signed ranks test แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึก ผู้ประกอบการฯ มีคะแนนความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้วยคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อก่อนการฝึก ($M = 2.00$, $SD = 0.74$) และหลังการฝึก ($M = 4.47$, $SD = 0.51$) ความสามารถในการชำระหนี้ ก่อนการฝึก ($M = 2.27$, $SD = 0.64$) และหลังการฝึก ($M = 4.47$, $SD = 0.51$) เงินทุนและสินทรัพย์ในการขอสินเชื่อ ก่อนการฝึก ($M = 2.27$, $SD = 0.64$) และหลังการฝึก ($M = 4.87$, $SD = 0.35$) หลักประกันในการขอสินเชื่อ ก่อนการฝึก ($M = 2.43$, $SD = 0.50$) และหลังการฝึก ($M = 4.70$, $SD = 0.53$) และเงื่อนไขและหลักการอื่นที่สถาบันการเงินกำหนด ก่อนการฝึก ($M = 2.73$, $SD = 0.45$) และหลังการฝึก ($M = 4.37$, $SD = 0.49$)

ตารางที่ 25 ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลัง จำแนกตามจังหวัด

ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
ชลบุรี					
ก่อนการฝึก	13	2.44	0.34	-3.19**	< .01
หลังการฝึก	13	4.57	0.26		
ระยอง					
ก่อนการฝึก	9	2.13	0.29	-2.69**	< .01
หลังการฝึก	9	4.44	0.25		
ฉะเชิงเทรา					
ก่อนการฝึก	8	1.88	0.18	-2.52**	< .01
หลังการฝึก	8	4.71	0.32		
หมายเหตุ ** $p < .01$					

จากตารางที่ 25 ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลังจำแนกตามจังหวัด โดยการใช้สถิติ Wilcoxon signed ranks test แสดงให้เห็นว่า หลังการฝึกอบรม ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดในจังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรามีคะแนนความรู้เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับก่อนการฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ประกอบการธุรกิจจังหวัดชลบุรีมีคะแนนความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ก่อนการฝึก ($M = 2.44, SD = 0.18$) และหลังการฝึก ($M = 4.57, SD = 0.26$) ผู้ประกอบการธุรกิจจังหวัดระยอง มีคะแนนความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ก่อนการฝึก ($M = 2.13, SD = 0.29$) และหลังการฝึก ($M = 4.44, SD = 0.25$) และผู้ประกอบการธุรกิจจังหวัดฉะเชิงเทรา มีคะแนนความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ก่อนการฝึก ($M = 1.88, SD = 0.18$) และหลังการฝึก ($M = 4.71, SD = 0.32$)

ตารางที่ 26 ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลังก่อนกับหลัง
พิจารณาตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ของผู้ประกอบการในจังหวัดชลบุรี

ความสามารถในการเข้าถึง แหล่งเงินทุน	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
1. คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ					
ก่อนการฝึก	13	2.54	0.66	-3.42**	< .01
หลังการฝึก	13	4.69	0.48		
2. ความสามารถในการชำระหนี้					
ก่อนการฝึก	13	2.46	0.66	-3.36**	< .01
หลังการฝึก	13	4.69	0.48		
3. เงินทุนและสินทรัพย์ในการขอสินเชื่อ					
ก่อนการฝึก	13	2.46	0.66	-3.27**	< .01
หลังการฝึก	13	4.69	0.48		
4. หลักประกันในการขอสินเชื่อ					
ก่อนการฝึก	13	2.77	0.44	-3.31**	< .01
หลังการฝึก	13	4.92	0.28		
5. เงื่อนไขและหลักการอื่นที่สถาบันการเงินกำหนด					
ก่อนการฝึก	13	3.00	0.00	-3.27**	< .01
หลังการฝึก	13	4.46	0.52		

หมายเหตุ ** $p < .01$

จากตารางที่ 26 ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับ
หลังของผู้ประกอบการฯ ในจังหวัดชลบุรี พิจารณาตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดย
การใช้สถิติ Wilcoxon signed ranks test แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึก ผู้ประกอบการฯ มีคะแนน
ความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึก ผู้ประกอบการฯ มีคะแนน
ความรู้เพิ่มขึ้นในทุกด้านในระดับมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้วยคุณสมบัติของผู้
ขอสินเชื่อก่อนการฝึก ($M = 2.54, SD = 0.66$) และหลังการฝึก ($M = 4.69, SD = 0.48$)
ความสามารถในการชำระหนี้ ก่อนการฝึก ($M = 2.46, SD = 0.66$) และหลังการฝึก ($M = 4.69,$
 $SD = 0.48$) เงินทุนและสินทรัพย์ในการขอสินเชื่อ ก่อนการฝึก ($M = 2.77, SD = 0.44$) และหลังการ

ฝึก ($M = 4.92$, $SD = 0.28$) และเงื่อนไขและหลักการอื่นที่สถาบันการเงินกำหนดก่อนการฝึก ($M = 3.00$, $SD = 0.00$) และหลังการฝึก ($M = 4.46$, $SD = 0.52$)

ตารางที่ 27 ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลังก่อนกับหลัง
พิจารณาตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ของผู้ประกอบการฯ ในจังหวัดระยอง

ความสามารถในการเข้าถึง แหล่งเงินทุน	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
1. คุณสมบัตินของผู้ขอสินเชื่อ					
ก่อนการฝึก	9	1.67	0.50	-2.74**	< .01
หลังการฝึก	9	4.11	0.33		
2. ความสามารถในการชำระหนี้					
ก่อนการฝึก	9	2.44	0.53	-2.76**	< .01
หลังการฝึก	9	4.11	0.33		
3. เงินทุนและสินทรัพย์ในการขอสินเชื่อ					
ก่อนการฝึก	9	2.44	0.53	-2.74**	< .01
หลังการฝึก	9	5.00	0.00		
4. หลักประกันในการขอสินเชื่อ					
ก่อนการฝึก	9	2.33	0.50	-2.69**	< .01
หลังการฝึก	9	4.33	0.71		
5. เงื่อนไขและหลักการอื่นที่สถาบันการเงินกำหนด					
ก่อนการฝึก	9	2.67	0.50	-2.74**	< .01
หลังการฝึก	9	4.11	0.33		

หมายเหตุ ** $p < .01$

จากตารางที่ 27 ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับ
หลังของผู้ประกอบการฯ ในจังหวัดระยอง พิจารณาตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน
แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึก ผู้ประกอบการฯ โดยการใช้สถิติ Wilcoxon signed ranks test แสดงให้
เห็นว่าหลังการฝึก ผู้ประกอบการฯ มีคะแนนความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีคะแนน
ความรู้เพิ่มขึ้นในทุกด้านในระดับมากที่สุด ด้วยคุณสมบัตินของผู้ขอสินเชื่อก่อนการฝึก ($M = 1.67$,
 $SD = 0.50$) และหลังการฝึก ($M = 4.11$, $SD = 0.33$) ความสามารถในการชำระหนี้ ก่อนการฝึก

($M = 2.44$, $SD = 0.53$) และหลังการฝึก ($M = 4.11$, $SD = 0.33$) เงินทุนและสินทรัพย์ในการขอสินเชื่อ ก่อนการฝึก ($M = 2.44$, $SD = 0.53$) และหลังการฝึก ($M = 5.00$, $SD = 0.00$) หลักประกันในการขอสินเชื่อ ก่อนการฝึก ($M = 2.33$, $SD = 0.50$) และหลังการฝึก ($M = 4.33$, $SD = 0.71$) และเงื่อนไขและหลักการอื่นที่สถาบันการเงินกำหนดก่อนการฝึก ($M = 2.67$, $SD = 0.50$) และหลังการฝึก ($M = 4.11$, $SD = 0.33$)

ตารางที่ 28 ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลังก่อนกับหลังพิจารณาตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ของผู้ประกอบการฯ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
1. คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ					
ก่อนการฝึก	8	1.50	0.54	-2.56**	< .01
หลังการฝึก	8	4.50	0.54		
2. ความสามารถในการชำระหนี้					
ก่อนการฝึก	8	1.75	0.46	-2.64**	< .01
หลังการฝึก	8	4.50	0.54		
3. เงินทุนและสินทรัพย์ในการขอสินเชื่อ					
ก่อนการฝึก	8	1.75	0.46	-2.64**	< .01
หลังการฝึก	8	5.00	0.00		
4. หลักประกันในการขอสินเชื่อ					
ก่อนการฝึก	8	2.00	0.00	-2.64**	< .01
หลังการฝึก	8	4.75	0.46		
5. เงื่อนไขและหลักการอื่นที่สถาบันการเงินกำหนด					
ก่อนการฝึก	8	2.38	0.52	-2.59**	< .01
หลังการฝึก	8	4.50	0.53		

หมายเหตุ ** $p < .01$

จากตารางที่ 28 ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลังของผู้ประกอบการฯ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา พิจารณาตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึก ผู้ประกอบการฯ โดยการใช้สถิติ Wilcoxon signed ranks test แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึก ผู้ประกอบการฯ มีคะแนนความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีคะแนนความรู้เพิ่มขึ้นในทุกด้านในระดับมากที่สุด ด้วยคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อก่อนการฝึก ($M = 1.50$, $SD = 0.54$) และหลังการฝึก ($M = 4.50$, $SD = 0.54$) ความสามารถในการชำระหนี้ ก่อนการฝึก ($M = 1.75$, $SD = 0.46$) และหลังการฝึก ($M = 4.50$, $SD = 0.54$) เงินทุนและสินทรัพย์ในการขอสินเชื่อ ก่อนการฝึก ($M = 1.75$, $SD = 0.46$) และหลังการฝึก ($M = 5.00$, $SD = 0.00$) หลักประกันในการขอสินเชื่อ ก่อนการฝึก ($M = 2.00$, $SD = 0.00$) และหลังการฝึก ($M = 4.75$, $SD = 0.46$) และเงื่อนไขและหลักการอื่นที่สถาบันการเงินกำหนดก่อนการฝึก ($M = 2.38$, $SD = 0.52$) และหลังการฝึก ($M = 4.50$, $SD = 0.53$)

ตารางที่ 29 ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลัง จำแนกตามขนาดธุรกิจ

ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
ย่อย					
ก่อนการฝึก	11	1.95	0.18	-2.95**	< .01
หลังการฝึก	11	4.52	0.31		
ย่อม					
ก่อนการฝึก	7	2.11	0.39	-2.37**	< .01
หลังการฝึก	7	4.57	0.26		
กลาง					
ก่อนการฝึก	12	2.47	0.28	-3.07**	< .01
หลังการฝึก	12	4.62	0.28		

หมายเหตุ ** $p < .01$

จากตารางที่ 29 ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลังจำแนกตามขนาดธุรกิจ โดยการใช้สถิติ Wilcoxon signed ranks test แสดงให้เห็นว่า หลังการฝึกอบรม ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อม ย่อย และกลาง มีคะแนนความรู้เพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อม มีคะแนนความสามารถในการเข้าถึงแหล่ง

เงินทุน ก่อนการฝึก ($M = 1.95, SD = 0.18$) และหลังการฝึก ($M = 4.52, SD = 0.21$)
 ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อม มีคะแนนความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ก่อนการฝึก
 ($M = 2.11, SD = 0.39$) และหลังการฝึก ($M = 4.57, SD = 0.26$) และผู้ประกอบการธุรกิจขนาด
 กลาง มีคะแนนความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ก่อนการฝึก ($M = 2.47, SD = 0.28$) และ
 หลังการฝึก ($M = 4.62, SD = 0.28$)

ตารางที่ 30 ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลัง พิจารณา
 ตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ของผู้ประกอบการขนาดย่อม

ความสามารถในการเข้าถึง แหล่งเงินทุน	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
1. คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ					
ก่อนการฝึก	11	1.55	0.52	-3.00**	< .01
หลังการฝึก	11	4.27	0.47		
2. ความสามารถในการชำระหนี้					
ก่อนการฝึก	11	1.91	0.30	-3.03**	< .01
หลังการฝึก	11	4.27	0.47		
3. เงินทุนและสินทรัพย์ในการขอสินเชื่อ					
ก่อนการฝึก	11	1.91	0.30	-3.13**	< .01
หลังการฝึก	11	4.73	0.47		
4. หลักประกันในการขอสินเชื่อ					
ก่อนการฝึก	11	2.18	0.41	-3.03**	< .01
หลังการฝึก	11	4.82	0.41		
5. เงื่อนไขและหลักการอื่นที่สถาบันการเงินกำหนด					
ก่อนการฝึก	11	2.64	0.51	-2.99**	< .01
หลังการฝึก	11	4.27	0.47		

หมายเหตุ ** $p < .01$

จากตารางที่ 30 ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลัง
 ของผู้ประกอบการขนาดย่อม พิจารณาตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยการ

สถิติ Wilcoxon signed ranks test แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึก ผู้ประกอบการมีคะแนนความรู้เพิ่มขึ้นในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้วยคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อก่อนการฝึก ($M = 1.55, SD = 0.52$) และหลังการฝึก ($M = 4.27, SD = 0.47$) ความสามารถในการชำระหนี้ก่อนการฝึก ($M = 1.91, SD = 0.30$) และหลังการฝึก ($M = 4.27, SD = 0.47$) เงินทุนและสินทรัพย์ในการขอสินเชื่อ ก่อนการฝึก ($M = 1.91, SD = 0.30$) และหลังการฝึก ($M = 4.73, SD = 0.47$) หลักประกันในการขอสินเชื่อ ก่อนการฝึก ($M = 2.18, SD = 0.41$) และหลังการฝึก ($M = 4.82, SD = 0.41$) และเงื่อนไขและหลักการอื่นที่สถาบันการเงินกำหนดก่อนการฝึก ($M = 2.64, SD = 0.51$) และหลังการฝึก ($M = 4.27, SD = 0.47$)

ตารางที่ 31 ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลังก่อนกับหลังพิจารณาตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ของผู้ประกอบการขนาดย่อม

ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
1. คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ					
ก่อนการฝึก	7	2.00	0.82	-2.43**	< .01
หลังการฝึก	7	4.43	0.54		
2. ความสามารถในการชำระหนี้					
ก่อนการฝึก	7	2.00	0.82	-2.43**	< .01
หลังการฝึก	7	4.43	0.54		
3. เงินทุนและสินทรัพย์ในการขอสินเชื่อ					
ก่อนการฝึก	7	2.00	0.82	-2.39**	< .01
หลังการฝึก	7	5.00	0.00		
4. หลักประกันในการขอสินเชื่อ					
ก่อนการฝึก	7	2.29	0.49	-2.40**	< .01
หลังการฝึก	7	4.57	0.54		

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ความสามารถในการเข้าถึง แหล่งเงินทุน	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
5. เจื่อนใจและหลักการอื่นที่สถาบันการเงินกำหนด					
ก่อนการฝึก	7	2.43	0.54	-2.41**	< .01
หลังการฝึก	7	4.29	0.49		

หมายเหตุ ** $p < .01$

จากตารางที่ 31 ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลังของผู้ประกอบการขนาดย่อม พิจารณาตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยการใช้สถิติ Wilcoxon signed ranks test แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึก ผู้ประกอบการมีคะแนนความรู้เพิ่มขึ้นในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้วยคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อก่อนการฝึก ($M = 2.00, SD = 0.82$) และหลังการฝึก ($M = 4.43, SD = 0.54$) ความสามารถในการชำระหนี้ก่อนการฝึก ($M = 2.00, SD = 0.82$) และหลังการฝึก ($M = 4.43, SD = 0.54$) เงินทุนและสินทรัพย์ในการขอสินเชื่อ ก่อนการฝึก ($M = 2.00, SD = 0.82$) และหลังการฝึก ($M = 5.00, SD = 0.00$) หลักประกันในการขอสินเชื่อ ก่อนการฝึก ($M = 2.29, SD = 0.49$) และหลังการฝึก ($M = 4.57, SD = 0.54$) และเจื่อนใจและหลักการอื่นที่สถาบันการเงินกำหนดก่อนการฝึก ($M = 2.43, SD = 0.54$) และหลังการฝึก ($M = 4.29, SD = 0.49$)

ตารางที่ 32 ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลังก่อนกับหลัง พิจารณาตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ของผู้ประกอบการขนาดกลาง

ความสามารถในการเข้าถึง แหล่งเงินทุน	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
1. คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ					
ก่อนการฝึก	12	2.42	0.67	-3.27**	< .01
หลังการฝึก	12	4.67	0.49		
2. ความสามารถในการชำระหนี้					
ก่อนการฝึก	12	2.75	0.45	-3.13**	< .01
หลังการฝึก	12	4.67	0.49		

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ความสามารถในการเข้าถึง แหล่งเงินทุน	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
3. เงินทุนและสินทรัพย์ในการขอสินเชื่อ					
ก่อนการฝึก	12	2.75	0.45	-3.17**	< .01
หลังการฝึก	12	4.92	0.29		
4. หลักประกันในการขอสินเชื่อ					
ก่อนการฝึก	12	2.75	0.45	-3.13**	< .01
หลังการฝึก	12	4.67	0.65		
5. เงื่อนไขและหลักการอื่นที่สถาบันการเงินกำหนด					
ก่อนการฝึก	12	3.00	0.00	-3.14**	< .01
หลังการฝึก	12	4.50	0.52		
หมายเหตุ ** $p < .01$					

จากตารางที่ 32 ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลังของผู้ประกอบการขนาดกลาง พิจารณาตามความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยการใช้สถิติ Wilcoxon signed ranks test แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึก ผู้ประกอบการมีคะแนนความรู้เพิ่มขึ้นในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้วยคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อก่อนการฝึก ($M = 2.42$, $SD = 0.67$) และหลังการฝึก ($M = 4.67$, $SD = 0.49$) ความสามารถในการชำระหนี้ ก่อนการฝึก ($M = 2.75$, $SD = 0.45$) และหลังการฝึก ($M = 4.67$, $SD = 0.49$) เงินทุนและสินทรัพย์ในการขอสินเชื่อ ก่อนการฝึก ($M = 2.75$, $SD = 0.45$) และหลังการฝึก ($M = 4.92$, $SD = 0.29$) หลักประกันในการขอสินเชื่อ ก่อนการฝึก ($M = 2.75$, $SD = 0.45$) และหลังการฝึก ($M = 4.67$, $SD = 0.65$) และเงื่อนไขและหลักการอื่นที่สถาบันการเงินกำหนดก่อนการฝึก ($M = 3.00$, $SD = 0.00$) และหลังการฝึก ($M = 4.50$, $SD = 0.52$)

ตารางที่ 33 ร้อยละของความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการ คนที่	การยื่นเอกสาร	ผล
1	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
2	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ

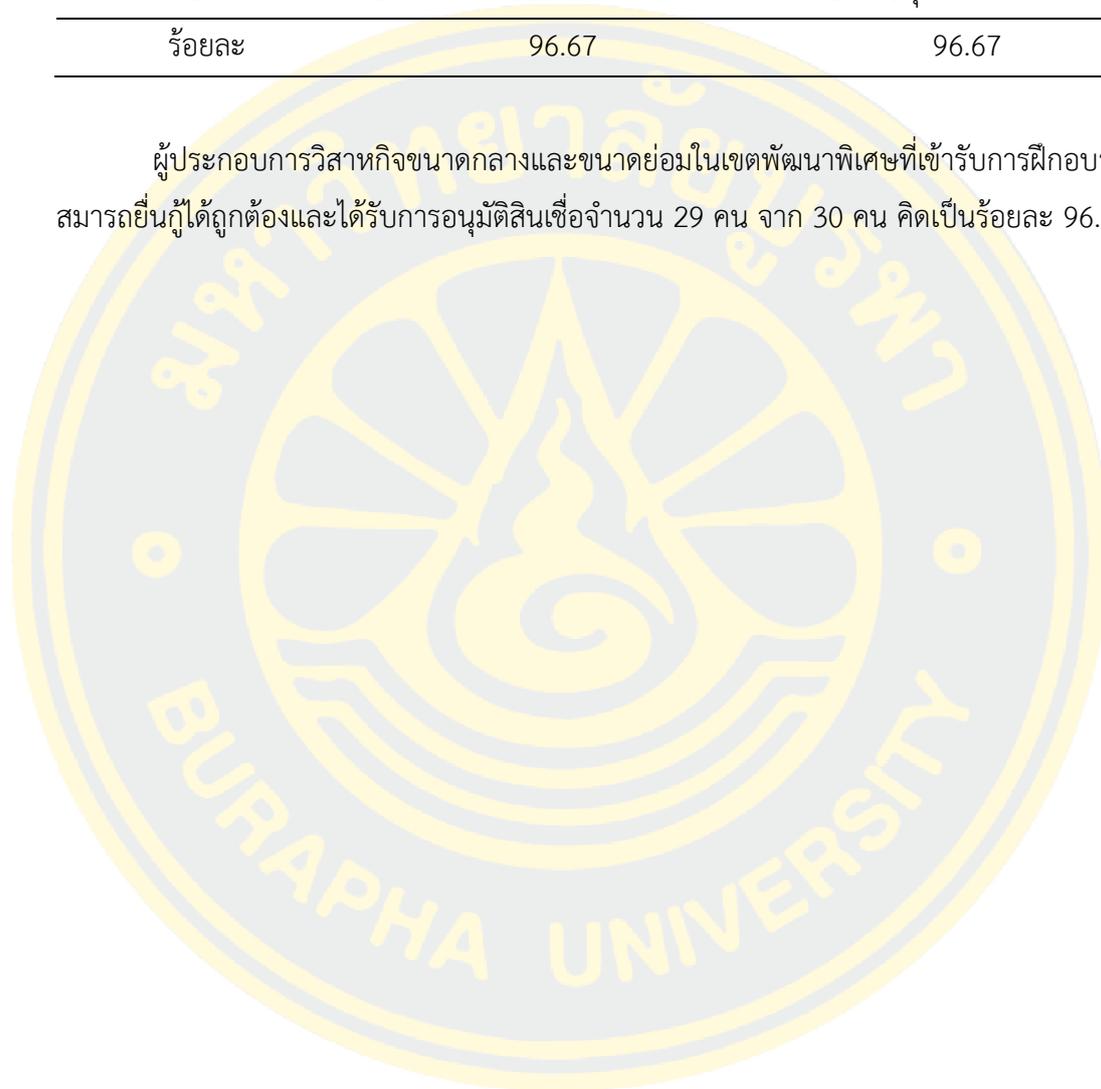
ตารางที่ 33 (ต่อ)

ผู้ประกอบการ คนที่	การยื่นเอกสาร	ผล
3	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
4	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
5	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
6	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
7	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
8	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
9	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
10	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
11	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
12	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
13	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
14	ยื่นเอกสารไม่ครบ ขาดแผนธุรกิจ และหลักทรัพย์ค้ำประกัน	ไม่ได้รับการอนุมัติ
15	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
16	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
17	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
18	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
19	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
20	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
21	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
22	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
23	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
24	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
25	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
26	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
27	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
28	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
29	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ผู้ประกอบการ คนที่	การยื่นเอกสาร	ผล
30	ยื่นเอกสารครบถ้วน	ได้รับการอนุมัติ
ร้อยละ	96.67	96.67

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพัฒนาพิเศษที่ได้รับการฝึกอบรมสามารถยื่นกู้ได้ถูกต้องและได้รับการอนุมัติสินเชื่อจำนวน 29 คน จาก 30 คน คิดเป็นร้อยละ 96.67

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

ปัจจุบันผู้ประกอบการ SMEs จำนวนมากกำลังประสบกับปัญหาด้านเงินทุน เนื่องจากผลกระทบจากวิกฤตโควิด 19 ส่งผลให้ธนาคารและสถาบันการเงินต่างๆ เพิ่มความระมัดระวังในการอนุมัติสินเชื่อและมุ่งเน้นการบริหารจัดการความเสี่ยงมากขึ้น เนื่องจากการปล่อยสินเชื่อให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs ซึ่งถือเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงที่ค่อนข้างสูง เพราะด้วยขนาดธุรกิจที่อยู่ในระดับเล็กถึงปานกลาง โดยเห็นได้จากสัดส่วนการปล่อยสินเชื่อให้แก่ภาคธุรกิจ SMEs ที่ลดน้อยลงของธนาคารและสถาบันการเงิน ส่งผลให้ผู้ประกอบการ SMEs ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ ส่งผลต่อการพัฒนาธุรกิจของผู้ประกอบการและกระทบต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม ดังนั้น การพัฒนาความสามารถในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วย แก้ไขปัญหาด้านความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ได้ โดยผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ดังนี้

ด้านความสามารถในการชำระหนี้ มีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนทางบวก ที่ค่าสัมประสิทธิ์ผลเท่ากับ 0.08 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ประกอบด้วยผู้ประกอบการสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามกำหนดเวลา ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่ได้รับ ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระคืนวงเงินกู้ที่ได้รับ ผู้ประกอบการมีความสามารถวิเคราะห์ผลประกอบทางธุรกิจ และ ผู้ประกอบการมีการวางแผนการใช้เงินก่อนขอสินเชื่อ

ด้านเงินทุนและสินทรัพย์ มีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนทางบวก ที่ค่าสัมประสิทธิ์ผลเท่ากับ 0.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ประกอบด้วยผู้ประกอบการมีวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงินชัดเจน ผู้ประกอบการมีแผนงานจัดสรรเงินกู้ไปใช้ในธุรกิจ และผู้ประกอบการมีการนำเงินทุนส่วนตัวมารวมลงทุน

ด้านหลักประกัน (GUARN) มีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนทางบวก ที่ค่าสัมประสิทธิ์ผลเท่ากับ 0.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ประกอบด้วยผู้ประกอบการมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเพียงพอกับความเสี่ยงในการชำระคืนเงินกู้ ผู้ประกอบการมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเหมาะสมกับการกู้ยืม และผู้ประกอบการมีบุคคลที่สามค้ำประกันเงินกู้

ด้านเงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป (FINA) มีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนทางบวก ที่ค่าสัมประสิทธิ์ผลเท่ากับ 0.68 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ประกอบด้วย สถาบันการเงินมีระยะเวลาในการขอสินเชื่อแตกต่างกัน สถาบันการเงินมีวัตถุประสงค์ในการให้สินเชื่อไม่สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจ และสถาบันการเงินมีขั้นตอนในการอนุมัติสินเชื่อมาก

ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ทักษะด้านการบริหารจัดการ และการจัดทำบัญชี พบว่าไม่มีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

2) ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.18$, $SD = 0.64$) มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยรายการประเมินด้านปัญหาและความจำเป็นของชุดฝึกอบรมฯ มีความเหมาะสมใน ระดับมากที่สุด ส่วนรายการประเมินด้านหลักการและเหตุผลของชุดฝึกอบรมฯ ด้านวัตถุประสงค์ของชุดฝึกอบรมฯ ด้านโครงสร้างเนื้อหา สาระ และระยะเวลาด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และด้านการวัด และประเมินผลมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมาก

จากผลการสนทนากลุ่ม นอกเหนือจากปัจจัยความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการฯ ด้านความสามารถในการชำระหนี้ ด้านเงินทุนและสินทรัพย์ ด้านหลักประกัน และด้านเงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไปแล้ว ผู้เชี่ยวชาญได้เพิ่มเติมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ ด้านคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อในชุดฝึกอบรมฯ เพื่อให้ครอบคลุมในทุกประเด็นที่สถาบันการเงินใช้ในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ โดยชุดฝึกอบรมฯ มีรายละเอียด ดังนี้ 1) ชื่อหัวข้อชุดฝึกอบรมฯ 2) คำชี้แจง 3) วัตถุประสงค์ 4) สื่อในการดำเนินการฝึกอบรม 5) เวลาที่ใช้ฝึกอบรม และ 6) แบบประเมินผลในการฝึกอบรมของผู้ประกอบการฯ โดยส่วนของเนื้อหาความรู้ แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ความรู้เรื่องสินเชื่อ ส่วนที่ 2 เตรียมเอกสารให้พร้อมเพื่อให้ธนาคารอนุมัติสินเชื่อ และส่วนที่ 3 หลักเกณฑ์ที่สถาบันการเงินใช้ในการอนุมัติสินเชื่อ ใช้ระยะเวลาในฝึกอบรม 1 วัน

3) ผลการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมฯ กับผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำแนกตามจังหวัด และ ขนาดธุรกิจ กับกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการฯ จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่าคะแนนความรู้เปรียบเทียบผลการทดลองการใช้ชุดฝึกอบรมฯ ระหว่างก่อนกับหลัง (ภาพรวม) แตกต่างกัน คะแนน

ความรู้หลังการฝึก ผู้ประกอบการมีคะแนนความรู้เพิ่มขึ้น ($M = 4.47$) เมื่อเทียบกับก่อนการฝึก ($M = 2.20$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อเทียบกับก่อนการฝึก ($M = 2.47$) และผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพัฒนาพิเศษที่เข้ารับการฝึกอบรมสามารถยื่นกู้ได้ถูกต้องและได้รับการอนุมัติสินเชื่อจำนวน 29 คน จาก 30 คน คิดเป็นร้อยละ 96.67

อภิปรายผล

การขับเคลื่อนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้มีความก้าวหน้าทั้งในระดับประเทศและระดับสากลนั้น จำเป็นต้องพึ่งพาเงินทุนในการดำเนินธุรกิจเป็นหลักโดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs มากที่สุด คือ สถาบันการเงินซึ่งทำหน้าที่หลักในการเป็นแหล่งระดมเงินทุนให้กับผู้ประกอบการเพื่อนำไปใช้จ่ายในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ แต่จากสภาพการณ์สินเชื่อของสถาบันการเงินในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่า จำนวนการปล่อยสินเชื่อสำหรับภาคธุรกิจมีปริมาณที่ลดลงเรื่อย วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวนมากยังไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงิน โดยเหตุผลส่วนใหญ่เกิดจากปัญหาขั้นตอนในการอนุมัติเงินกู้จากสถาบันการเงิน และการใช้หลักทรัพย์ในการค้ำประกันที่มีจำนวนมาก มีระยะเวลาในการผ่อนยาวนาน แต่หากธุรกิจต้องการกู้เงินจำนวนน้อย เนื่องจากไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันก็อาจไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ซึ่งเป็นค่าธรรมเนียมในการจัดการเงินกู้ที่สถาบันการเงินเรียกเก็บจากลูกค้าจะคิดค่าใช้จ่ายและดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าปกติ เนื่องจากมองว่าการขาดหลักทรัพย์ในการค้ำประกันเงินกู้ อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงในการปล่อยสินเชื่อ และนำไปสู่ปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในอนาคต สาเหตุสำคัญที่ทำให้ SMEs ประสบกับข้อจำกัดในการเข้าถึงสินเชื่อจากสถาบันการเงิน สามารถจำแนกออกได้ 3 ข้อ ได้แก่ 1) SMEs บางรายมีขนาดค่อนข้างเล็ก รูปแบบการให้บริการของสถาบันการเงินยังไม่ยืดหยุ่นเพียงพอที่จะให้บริการแก่ SMEs รายเล็ก ๆ ทำให้รายได้ไม่คุ้มกับต้นทุนการดำเนินงานที่สูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริการด้านการเงิน ซึ่งการติดตามดูแลหนี้รายเล็ก ๆ มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง เนื่องจากมีการกระจายตัวมากกว่าลูกหนี้รายใหญ่ ๆ 2) สถาบันการเงิน ไม่มีข้อมูลเพียงพอในการประเมินความเสี่ยงด้านเครดิตลูกค้า เนื่องจาก SMEs หลายราย โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายที่มีขนาดเล็กหรือรายที่เพิ่งเริ่มดำเนินธุรกิจได้ไม่นาน มักมีประวัติทางการเงินที่สั้น ไม่มีข้อมูลการเดินบัญชีกับทางสถาบันการเงินมาก่อน หรืองบการเงินขาดความน่าเชื่อถือ ส่งผลทำให้สถาบันการเงินตัดสินใจไม่ปล่อยสินเชื่อแม้ในความเป็นจริงกิจการมีศักยภาพ และ 3) SMEs ส่วนใหญ่มีสินทรัพย์ไม่เพียงพอที่จะวางเป็นหลักประกันให้แก่สถาบันการเงิน สะท้อนให้เห็นว่าปัจจุบันวิสาหกิจ

ขนาดกลางและขนาดย่อม ส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนภายนอกโดยเฉพาะแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงิน

ปัญหาการไม่ได้รับการอนุมัติสินเชื่อจากสถาบันการเงินนั้น ส่วนหนึ่งของปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นจากตัวผู้ประกอบการ SMEs เอง อาทิ เช่น การขาดความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องในการเดินบัญชีกับสถาบันการเงิน ขาดความรู้เกี่ยวกับการขออนุมัติสินเชื่อ ขาดความน่าเชื่อถือ อันเป็นผลทำให้สถาบันการเงินไม่สามารถทำการอนุมัติสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการ SMEs ได้ ผู้ประกอบการ SMEs จึงจำเป็นต้องมีการพิจารณาถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งทำการปรับปรุงแก้ไข และมีองค์ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นข้อกำหนดของสถาบันการเงินในการพิจารณาให้สินเชื่อ จากงานวิจัยการพัฒนาความสามารถในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก สามารถอภิปรายผล แบ่งได้เป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ดังนี้

ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity) มีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนมากที่สุด สถาบันการเงินจะพิจารณาจากความสามารถในการทำกำไรหรือความเสี่ยงในธุรกิจ โดยพิจารณาถึงรายได้หรืองบการเงินและแผนการบริหารงาน รวมถึงแผนการชำระหนี้เงินคืน เพื่อประเมินถึงความสามารถในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs ในอนาคตเพื่อลดความเสี่ยง หรือความเสียหายต่อผลกำไรของสถาบันการเงิน โดยพิจารณาจากรายงานทางการเงิน แผนธุรกิจ แผนการตลาด และการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศศินันท์ ศาสตรสาร และกอบชัย เมฆดี (2564) ที่กล่าวว่า รายงานทางการเงินที่มีคุณภาพจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานและทำให้เจ้าของธุรกิจสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อุมาวดี เดชธำรงค์ และนารีรัตน์ ภักดีศิริวงษ์ (2561) ที่กล่าวว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีการนำข้อมูลในรายงานทางการเงินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานด้านการดำเนินงาน ด้านการลงทุน และอื่น ๆ อย่างไรก็ตามพบปัญหาบางประการที่เกิดขึ้นคือ ผู้ประกอบการ SMEs บางรายไม่มีความเข้าใจหรือมีความเข้าใจผิดในการเดินบัญชีกับสถาบันการเงิน รวมถึงขาดการตระหนักถึงความสำคัญในการเดินบัญชีที่ถูกต้อง ทำให้สถาบันการเงินไม่สามารถประเมินถึงความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ขอสินเชื่อได้และส่งผลทำให้สินเชื่อดังกล่าวไม่ได้รับการอนุมัติ

หลักประกัน (Collateral) มีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนรองลงมา เนื่องจากหลักประกันเป็นการค้ำประกันเงินกู้หากลูกหนี้ไม่สามารถนำเงินมาชำระคืนได้ ได้แก่ อสังหาริมทรัพย์

หรือบุคคลค่าประกัน การที่สถาบันการเงินไม่ได้รับข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับผู้ขอสินเชื่อและธุรกิจของผู้ขอสินเชื่ออย่างครบถ้วน เพียงพอ ทำให้เกิดปัญหาความไม่เท่าเทียมกันของข้อมูล ทั้งนี้ยังรวมถึงการขาดข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจที่ยังไม่เคยใช้บริการขอสินเชื่อของสถาบันการเงินนั้นมาก่อน ทำให้การวิเคราะห์สินเชื่อและการวิเคราะห์ความเสี่ยงอาจเกิดความยุ่งยาก สถาบันการเงินส่วนใหญ่จึงมีวิธีป้องกันความเสี่ยงโดยลดวงเงินสินเชื่อหรือปฏิเสธสินเชื่อทั้งหมด หากธุรกิจไม่มีหลักประกันอย่างเพียงพอ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Sonemaly (2562) ที่กล่าวว่า สถาบันการเงินมักปฏิเสธการให้สินเชื่อกับธุรกิจ Start up หรือธุรกิจที่เริ่มก่อตั้งได้ไม่นานซึ่งยังขาดความมั่นคง เนื่องจากมีความเสี่ยงสูง หากธุรกิจไม่มีหลักประกันเพียงพอ ประกอบกับ สถาบันการเงินจะพิจารณาหลักประกันที่มีมูลค่ามากกว่าการใช้บุคคลค่าประกัน ซึ่งสถาบันการเงินส่วนใหญ่ สามารถให้สินเชื่อได้เพียงร้อยละ 80 ของหลักประกัน หรือบางสถาบันการเงิน สามารถให้ได้เต็มจำนวนหลักประกันที่นำมาค้ำประกัน แต่การบริการสินเชื่อของสถาบันการเงินส่วนใหญ่ มักมีการเรียกร้องหลักประกันที่มีอัตราสูงกว่าวงเงินสินเชื่อ ทำให้มูลค่าของหลักทรัพย์หรือการใช้บุคคลในการค้ำประกันนั้น ไม่เพียงพอต่อปริมาณวงเงินที่ต้องการ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฤทธิไกร บรรเทาทุกข์ และอริสรา เสยานนท์ (2563) ที่กล่าวว่า สถาบันการเงินภาครัฐควรมีมาตรการในการผ่อนปรน เรื่องหลักทรัพย์ค้ำประกัน เพื่อให้ผู้ประกอบการมีโอกาสในการเข้าถึงสินเชื่อมากขึ้น

นอกจากนี้สถาบันการเงินยังขาดความยืดหยุ่นในเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาด้านหลักประกัน เพราะสถาบันการเงินทุกแห่งต่างเรียกร้องให้ผู้ขอกู้หลักทรัพย์มาค้ำประกันเพื่อเป็นการจำกัดความเสี่ยงของสถาบันการเงิน ซึ่งในบางครั้งข้อกำหนดดังกล่าวอาจไม่สมเหตุสมผลมากนัก เพราะผู้ประกอบการ SMEs ส่วนใหญ่ มักไม่มีทรัพย์สินมากเพียงพอ (จันทวรรณ สุจริตกุล, 2558) ซึ่งนั่นเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ประกอบการจำเป็นต้องระดมทุนหรือขอกู้จากสถาบันการเงินเพิ่มเติมแต่เมื่อเจอข้อกำหนดดังกล่าวทำให้ไม่สามารถกู้ได้ เนื่องจากการไม่มีสินทรัพย์จำนวนมาก ทำให้การได้รับการสนับสนุนจากแหล่งเงินทุนไปได้อย่าง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุรศักดิ์ อำนวยประวิทย์ (2559) ที่กล่าวว่า การไม่มีสินทรัพย์จำนวนมาก ทำให้การได้รับการสนับสนุนจากแหล่งเงินทุนไปได้อย่าง และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เพ็ญธิดา พงษ์ธานี (2554) ที่กล่าวว่า ภาครัฐควรลดเงื่อนไข โดยเฉพาะในส่วนหลักทรัพย์ค้ำประกันและผู้ค้ำประกัน แต่ในปัจจุบันหากกิจการมีปัญหาด้านหลักทรัพย์ที่มีไม่เพียงพอ จะมีบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บยส.) เป็นผู้ค้ำประกัน ทำให้ธนาคารพาณิชย์สามารถปล่อยสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการ SMEs ได้มากขึ้น

เงินทุนหรือสินทรัพย์ (Capital) มีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนรองลงมา เงินทุนหรือสินทรัพย์เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ขอสินเชื่อหรือเงินทุนของผู้กู้ ซึ่งนำมาเทียบเป็นสัดส่วนระหว่างเงินทุนของผู้กู้เองกับเงินส่วนที่ขอกู้ หรือหนี้สินต่อทุน ซึ่งเป็นการประกันความเสี่ยงในกรณีที่คุณสมบัติและความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ไม่ค่อยดีนัก การที่กิจการใช้เงินทุนผิดวัตถุประสงค์ หรือนำไปใช้

นอกกิจการจะทำให้ขาดเงินทุนหมุนเวียน ไม่สามารถนำเงินมาลงทุนในกิจการได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิชิตา สวณมะลิ และดารณี เอื้อชนะจิต (2566) ที่กล่าวว่า สภาพคล่องของกิจการและความสามารถบริหารหนี้สิน ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ แสดงให้เห็นถึงการจัดการธุรกิจที่ไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ เนื่องจากในการพิจารณาเงินทุนหรือสินทรัพย์ของกิจการ สถาบันการเงินจะพิจารณาจากโครงสร้างเงินทุน ทรัพย์สินถาวรของเจ้าของและผู้ถือหุ้น ตลอดจนภาระการติดจำนองและคดีความต่างๆ ที่เจ้าของกิจการถูกดำเนินคดี ประกอบกับกิจการมักไม่เลือกที่จะระดมทุนในรูปแบบของการขายหุ้น หรือหาผู้ร่วมทุนในธุรกิจเพิ่มเติม แต่จะพึ่งพาเงินทุนจากการกู้ยืมแทน ซึ่งการกู้ยืมดังกล่าวจะสะท้อนในส่วนของหนี้สินของกิจการ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปวีณา แซ่จู้, ภณิตา จามิตร และ ไกรวิทย์ หลี ภัย.

(2567). ที่กล่าวว่า ภาวะหนี้สินของกิจการที่อยู่ในระดับสูง ทำให้มีผลกระทบต่อรายได้โดยตรงของกิจการ ส่งผลต่อการขอสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ และเมื่อนำเปรียบเทียบกับส่วนของทุนแล้ว หากพบว่ามีสัดส่วนใกล้เคียงกันหรือมากกว่าก็จะทำให้ธุรกิจมีความเสี่ยงในด้านความสามารถในการชำระหนี้ที่สูงขึ้น ดังนั้นธนาคารจึงมักไม่พิจารณาอนุมัติให้มีการกู้ยืมเงิน เพราะกิจการมีภาระหนี้มากอยู่แล้วซึ่งจะก่อให้เกิดผลลัพธ์ในแง่การเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่ยากขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เบญจรงค์ สวัสดิ์ พาณิชย์ (2565) ที่กล่าวว่า ภาระหนี้จำนวนมากของผู้ประกอบการ จะส่งผลการขอสินเชื่อธนาคาร และผลการศึกษาของ ทศนัย ชัตติยวงษ์, ละเมียด ควรประสงค์ และ ทิพวรรณ นียมวงศ์ (2562) ที่กล่าวว่า การขาดความรู้ในการบริหารธุรกิจ การขาดความรู้ด้านการบริหารการเงินที่ดี ส่งผลให้ธุรกิจขาดสภาพคล่อง ทำให้เกิดความเสี่ยงในธุรกิจ

เงื่อนไข สถานการณ์ทั่วไป (Condition) มีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนน้อยที่สุด เงื่อนไขที่สถาบันการเงินกำหนดในการให้กู้ยืมเงิน ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อกิจการหรือผู้ขอสินเชื่อ ได้แก่ สภาพทางเศรษฐกิจ สถานการณ์ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐบาล เงื่อนไขในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมนั้น ๆ เงื่อนไขเกี่ยวกับตัวผู้ขอสินเชื่อ เป็นต้น สถาบันการเงินส่วนใหญ่จึงมีวิธีการป้องกันความเสี่ยงโดยการเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมและดอกเบี้ยให้สูงขึ้น โดยมักจะพิจารณาให้สินเชื่อกับกลุ่มผู้กู้รายเก่า หรือธุรกิจขนาดใหญ่ และมีการตั้งเงื่อนไข เพื่อสกัดกั้นลูกค้ารายใหม่ หากจะสนับสนุนสินเชื่อวงเงินที่ไม่สูงนัก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปรีดี เกตุวรสุนทร (2564) ที่กล่าวว่า ความแตกต่างระหว่างธุรกิจ SMEs และธุรกิจขนาดใหญ่ว่า ธุรกิจขนาดเล็กข้อมูลขาดความน่าเชื่อถือ เสียค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบสูง และมีความเสี่ยงด้านสินเชื่อสูง สถาบันการเงินจึงป้องกันความเสี่ยงด้วยการกำหนดอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อสูง และกำหนดเงื่อนไขการให้สินเชื่อที่ยุ่งยาก ดังนั้นหากผู้ประกอบการ SMEs ขาดความรู้และความเข้าใจในเงื่อนไขของการขอกู้จากสถาบันการเงิน เช่น มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการกู้ไม่ชัดเจนและสอดคล้องกับเงื่อนไขการกู้ของสถาบันการเงิน หรือจัดเตรียมเอกสารประกอบการขอสินเชื่อไม่ครบถ้วน สถาบันการเงินก็จะไม่ปล่อยกู้ การให้ข้อมูลของผู้ขอสินเชื่อ

และธุรกิจของผู้ขอสินเชื่ออย่างครบถ้วน ถูกต้องและเป็นจริงเป็นสิ่งจำเป็น การที่สถาบันการเงินขาดข้อมูลของผู้ขอสินเชื่อที่ยังไม่เคยใช้บริการของสถาบันการเงินมาก่อน ทำให้การวิเคราะห์สถานะผู้ขอสินเชื่อรวมถึงการพิจารณาความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นมีความยุ่งยากมากยิ่งขึ้น จนบางครั้งเป็นเหตุให้สถาบันการเงินไม่สามารถวิเคราะห์หรือประเมินความเสี่ยงของวิสาหกิจที่เสนอขอสินเชื่อได้อย่างแท้จริง หรือใช้ระยะเวลาสั้น จึงส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เบญจรงค์ สวัสดิ์พาณิชย์ (2565) ที่กล่าวว่า ปัญหาในการปล่อยสินเชื่อให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เนื่องจากผู้ประกอบการขาดความรู้และความเข้าใจในเงื่อนไขของการให้กู้จากสถาบันการเงิน ประกอบกับหากสถาบันการเงินมีปัญหานี้สินภาคธุรกิจของประเทศในระดับที่สูง การขอสินเชื่อใหม่จากทางธนาคารก็ทำได้ยากขึ้นตามไปด้วย อาจทำให้นักธนาคารตัดสินใจลดการขยายตัวในปริมาณเงินให้สินเชื่อ เนื่องจากสินเชื่อจัดชั้นด้วยคุณภาพ (NPL) หรือหนี้เสีย เกิดจากผู้กู้ไม่มีความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ยืมให้กับธนาคารได้ จะทำให้นักธนาคารต้องพิจารณาและประเมินความเสี่ยงของผู้กู้อย่างระมัดระวังเพื่อป้องกันหนี้สูญ จึงส่งผลให้ปริมาณการให้สินเชื่อธนาคารลดลง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นครินทร์ ภูมิบุตร และศิริขวัญ เจริญวิริยะกุล (2562) ที่กล่าวว่า อัตราส่วนสินเชื่อจัดชั้นด้วยคุณภาพต่อเงินให้สินเชื่อหรือปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ดังนั้นภาครัฐควรปรับปรุงกฎเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยในเรื่องการกันสำรอง จะทำให้นักสถาบันการเงินสามารถปล่อยสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการ SMEs ได้มากขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อังสนา ประสี และขจรวรรณ อธิรัตน์ (2557) ที่กล่าวว่า การแก้ปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของหน่วยงานภาครัฐ ควรลดเงื่อนไขและขั้นตอนการปล่อยสินเชื่อไม่ให้ยุ่งยากซับซ้อน สะดวกและรวดเร็ว มีอัตราดอกเบี้ยพิเศษ มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่าง ๆ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เบญจรงค์ สวัสดิ์พาณิชย์ (2565) ที่กล่าวว่า การดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจไทยยังปรากฏอุปสรรคต่าง ๆ ให้เห็นอยู่มากมาย โดยเฉพาะอุปสรรคจากกฎระเบียบของภาครัฐ อาทิ เงื่อนไขการขอสินเชื่อมีขั้นตอนมาก ใช้ระยะเวลาสั้น หรือมีค่าใช้จ่ายสูงเกินไป เป็นต้น ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งแก้ไขปรับปรุงเรื่องดังกล่าวให้การบริการของภาครัฐมีความสะดวก และไม่เป็นการแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอีกต่อไป

คุณลักษณะของผู้ประกอบการ (Character) จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อ 1 กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการ พบว่า ไม่อึดพิลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน แต่เมื่อผู้วิจัยได้นำปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนตามวัตถุประสงค์ข้อ 1 ไปสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 ได้รับการปรับปรุงเพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบการ เนื่องจากเห็นว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการ เป็นคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อที่สถาบันการเงินต่างๆ ให้เป็นไปตาม

ระเบียบคำสั่งของสถาบันการเงิน ในการอนุมัติสินเชื่ออื่น ๆ ซึ่งสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ขอสินเชื่อไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อจากสถาบันการเงิน เนื่องจากผู้ขอสินเชื่อซึ่งเป็นผู้ประกอบการ ไม่สามารถให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่สถาบันการเงินได้อย่างครบถ้วน ถูกต้องและเป็นจริง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เพ็ญธิดา พงษ์ธานี (2554) ที่กล่าวว่า ผู้ประกอบการ SMEs จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ เพื่อให้สถาบันการเงินมีความเชื่อถือในข้อมูลของกิจการ จะต้องทำตนให้น่าเชื่อถือ มีความซื่อสัตย์ มีเป้าหมายที่ชัดเจน มีความโปร่งใส (Liang, 2017) ซึ่งปัญหาความไม่เท่าเทียมกันของข้อมูลส่งผลต่อการพิจารณาและอนุมัติสินเชื่อของสถาบันการเงิน ข้อมูลที่สำคัญประกอบการขอสินเชื่อ ได้แก่ ข้อมูลประวัติส่วนตัว ข้อมูลบัญชีการเงิน แผนธุรกิจ ที่สถาบันการเงินจำเป็นต้องใช้ในการวิเคราะห์สถานะผู้ขอสินเชื่อ ความมีวินัยในการชำระหนี้สินที่ผู้ประกอบการเคยกู้ยืมในอดีต ไม่ตรงต่อเวลาในการชำระหนี้เมื่อครบกำหนด รวมถึงพิจารณาความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น ในการวิเคราะห์สถานะผู้ขอสินเชื่อ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เพ็ญธิดา พงษ์ธานี (2554) ที่กล่าวว่า การพิจารณาและอนุมัติสินเชื่อของสถาบันการเงิน ผู้ให้สินเชื่อจะให้ ข้อมูลประวัติส่วนตัว วินัยในการชำระหนี้สินที่ผู้ประกอบการเคยกู้ยืมในอดีต รวมถึงพิจารณาความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในการวิเคราะห์ให้สินเชื่อ อีกทั้งความไม่มีวินัยในการชำระหนี้สินที่ผู้ประกอบการเคยกู้ยืมในอดีต ไม่ตรงต่อเวลาในการชำระหนี้เมื่อครบกำหนด จะทำให้การเข้าถึงแหล่งเงินทุนยากมากยิ่งขึ้น

2. การพัฒนาชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ชุดฝึกอบรมฯ ประกอบด้วย 1) ชื่อหัวข้อชุดฝึกอบรม 2) คำชี้แจง 3) วัตถุประสงค์ 4) เนื้อหาในการฝึกอบรม ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ความรู้เรื่องสินเชื่อ เตรียมเอกสารให้พร้อมเพื่อให้ธนาคารอนุมัติสินเชื่อ และหลักเกณฑ์ที่สถาบันการเงินใช้ในการอนุมัติสินเชื่อ ได้แก่ คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ ความสามารถในการชำระหนี้ เงินทุน ความมั่นคงทางการเงินหลักประกันของผู้ขอสินเชื่อ และเงื่อนไข หลักเกณฑ์อื่น และ 5) แบบประเมินผลในการฝึกอบรมของผู้ประกอบการฯ ก่อนและหลังการฝึกอบรม โดยจากผลการประเมินจากการสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีความเหมาะสม ระดับมากที่สุด ($M = 4.71$) โดยรูปแบบการอบรมมีความกระชับ สดวก ค่าใช้จ่ายที่ไม่สูงเกินไปนัก ไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจ และสามารถทำให้ผู้ประกอบการฯ ได้มีเวลาการเตรียมตัวเพื่อขอสินเชื่อ ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ รัฐนันท์ พงษ์วิริทธิ์ธร และคณะ (2562) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและการเสนอขอสินเชื่อ ตามองค์ประกอบของการวิเคราะห์สินเชื่อสถาบันการเงิน เพื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs เข้าถึงแหล่งเงินทุนต้นทุนต่ำได้ง่ายและลดความเสี่ยงในระดับจุลภาค มหาภาคของเศรษฐกิจของประเทศ และ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ภูฟ้า เอี้ยวสกุล และ อัครนันท์ คิณสม (2565) ที่กล่าวว่า ควรจัดทำคู่มือการเข้าหาแหล่งเงินทุนประกอบการจัดฝึกอบรมเพื่อเป็นการให้ความรู้และให้คำปรึกษาแก่

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภายในประเทศ เพื่อให้มีการพัฒนาศักยภาพของตนเอง โดยไม่ควรรอเพียงการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุชาติ อำนาจวิภาวี และคณะ (2563) ที่กล่าวว่า กิจกรรมพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs ร่วมกับภาคีเครือข่ายพันธมิตรทั้งภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษา อย่างต่อเนื่อง ผ่านกระบวนการฝึกอบรม สัมมนา และให้คำแนะนำปรึกษา ช่วยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน และมีผลการดำเนินการที่ดีขึ้น ทำให้ธุรกิจมั่นคง และเติบโตได้ในอนาคต เป็นการสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่เพื่อรองรับต่อการสร้างเศรษฐกิจของประเทศมีความยั่งยืนต่อไป (รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร และคณะ, 2562) และ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เบญจวรรณ พฤตจิระวงค์ และคณะ (2566) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการขอสินเชื่อ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารได้ ซึ่งการฝึกอบรมก็เป็นทางเลือกหนึ่งในการตอบสนองความต้องการดังกล่าว

3. ผลการเปรียบเทียบค่าคะแนนผลการเรียนรู้การใช้ชุดฝึกอบรมฯ โดยเปรียบเทียบก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกอบรมฯ กับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก จำแนกตาม ขนาดธุรกิจ และจังหวัด

จากผลการศึกษาเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยการเรียนรู้การใช้ชุดฝึกอบรมความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs โดยรวม ปรากฏว่า ผู้ประกอบการ SMEs ที่เข้ารับการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมฯ มีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังฝึกอบรม สูงกว่า ก่อนฝึกอบรม ทั้งจากการจำแนกตามจังหวัด และขนาดธุรกิจ โดยค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเข้ารับการฝึกอบรม สูงกว่า ก่อนเข้ารับการฝึกอบรม ($M = 4.57$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $.05$ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เขมกร ไชยประสิทธิ์ และ อรพิน สันติธรากุล (2660) พิชญา โพธิรัตน์สมบัติ และไตรรัตน์ จารุทัศน์ (2663) ที่กล่าวว่า การจัดฝึกอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับการเข้าถึงเงินทุนแก่ผู้ประกอบการ ช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถเตรียมความพร้อมให้แก่ตนเองในการขอสินเชื่อ โดยหากพิจารณาจำแนกตามจังหวัด พบว่าหลังการฝึกอบรม ค่าคะแนนเฉลี่ยการเรียนรู้การใช้ชุดฝึกอบรมฯ ของผู้ประกอบการในจังหวัดฉะเชิงเรศ มีคะแนนความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพิ่มขึ้นมากที่สุด ($M = 4.71$) รองลงมา ได้แก่ ผู้ประกอบการในจังหวัดชลบุรี ($M = 4.57$) และผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง ($M = 4.44$) ตามลำดับ แต่หากพิจารณาจำแนกตามขนาดธุรกิจ พบว่าหลังการฝึกอบรม ค่าคะแนนเฉลี่ยการเรียนรู้การใช้ชุดฝึกอบรมฯ ของผู้ประกอบการขนาดกลาง มีคะแนนความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพิ่มขึ้นมากที่สุด ($M = 4.62$) รองลงมา ได้แก่ ผู้ประกอบการขนาดย่อม ($M = 4.57$) และผู้ประกอบการขนาดย่อย ($M = 4.52$) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาพบว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม “ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน” ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันการเงิน ภาครัฐ และเอกชน สามารถนำผลที่ได้จากงานวิจัยนี้ ไปใช้เป็นแนวทางส่งเสริม สนับสนุน เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น

2. การศึกษาวิจัยนี้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์โดยทำให้ผู้ประกอบการหรือบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจ ซึ่งผู้ประกอบการสามารถทราบถึงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาสินเชื่อธุรกิจของสถาบันการเงิน ทำให้สามารถเตรียมเสนอข้อมูลเพื่อขอสินเชื่อเพื่อสนับสนุนธุรกิจ

3. สถาบันการเงิน ควรให้ความสำคัญกับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยอาจมีการจัดสรรเงินทุนให้เพิ่มมากขึ้น หรือการผ่อนปรนในเงื่อนไขหลักเกณฑ์บางข้อเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น สำหรับด้านความเสี่ยงในการวิเคราะห์สินเชื่อของสถาบันการเงิน ที่มีการปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ของภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน แต่ในทางตรงกันข้ามผู้ประกอบการยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ของภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันจึงทำให้มีปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ควรศึกษาความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่ยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินเพื่อให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้

2. ผู้ที่สนใจเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สามารถนำไปศึกษาต่อในปัจจัยด้านอื่น เช่น ลักษณะกิจการ คุณสมบัติผู้บริหาร กลยุทธ์องค์กร นวัตกรรมองค์กร และคุณลักษณะการบริหารจัดการองค์กร เป็นต้น ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ในการพัฒนาและส่งเสริมให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยเติบโตได้อย่างยั่งยืน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัตัญญู ทิรัญญูสมบูรณ์. (2552). *การจัดการธุรกิจขนาดย่อม*. เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัลพับลิเคชั่น จำกัด.
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. (2566). *ข้อมูลธุรกิจในพื้นที่การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจ
พิเศษภาคตะวันออก*. [https://www.dbd.go.th/data-
storage/attachment/98709588e41ef087bc3b1555.pdf](https://www.dbd.go.th/data-storage/attachment/98709588e41ef087bc3b1555.pdf)
- กฤษยา มะแอ และกฤษณา ฝิ่งใจ (2561). ปัจจัยสู่ความสำเร็จของวิสาหกิจเริ่มต้น (สตาร์ทอัพ) ใน
ประเทศไทย. *วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ*, 28(2), 143-158.
<https://doi.org/10.14456/pyuj.2018.27>
- กัลโลสม หะแหว, วันพิชิตศรีสุข และพัฒน์นัตบุญญาอนุพงศ์. (2564). ปัจจัยในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ
ชาวมุสลิมในจังหวัดปัตตานี. *Journal of Social Sciences and Humanities
Research in Asia*, 27(2), 143-166. [https://so05.tci-
thaijo.org/index.php/psujssh/article/view/254715/183426](https://so05.tci-thaijo.org/index.php/psujssh/article/view/254715/183426)
- กาญจนา สุระ. (2560). การพัฒนาศักยภาพเพื่อต่อยอดภาคการเกษตรให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์
และสาธารณะ กรณีศึกษา ชุมชนเกษตรของจังหวัดเชียงใหม่. *วารสารบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยแม่โจ้*, 1(1), 1-11. <https://doi.org/10.14456/mjba.2019.1>
- เขมกร ไชยประสิทธิ์ และอรพิน สันติธีรากุล. (2560). การเปรียบเทียบตัวแบบการพัฒนา
ผู้ประกอบการระหว่างประเทศไทยกับหมู่เกาะ AZORES ประเทศโปรตุเกส. *วารสาร
ปัญญาวิวัฒน์*, 9 (พิเศษ), 6-17. [https://so05.tci-
thaijo.org/index.php/pimjournal/article/view/94352/73758](https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pimjournal/article/view/94352/73758)
- จงธิดา พานิตย์นรา และแสงดาว ประสิทธิ์สุข. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการ
สินเชื่อธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)*. การประชุม
นำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาครั้งที่ 11. มหาวิทยาลัยรังสิต
- จันทวรรณ สุจริตกุล. (2558). แหล่งทุน SMEs เพื่อยกระดับการแข่งขันไทย. *วารสารรัฐศาสตร์*,
57(1), 48-57. [https://so05.tci-
thaijo.org/index.php/ratthapirak/article/view/38260/31723](https://so05.tci-thaijo.org/index.php/ratthapirak/article/view/38260/31723)
- จารุภาส พลดี, อนุรัตน์ อนันนทนาธร และภัทรพงษ์ รัตนเสวี. (2564). การจัดการเพื่อความมั่นคงของ
อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี. *วารสารการเมือง การบริหาร และ
กฎหมาย*, 13(1), 217-235.
[https://buuir.buu.ac.th/bitstream/1234567890/4633/1/politic13n1p217-
235.pdf](https://buuir.buu.ac.th/bitstream/1234567890/4633/1/politic13n1p217-235.pdf)

- จิรวรรณ ปลั่งพงษ์พันธ์. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบัญชีทักษะการเงินการเข้าถึงทางการเงินกับความเจริญเติบโตของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดชัยนาท. *Journal of Arts Management*, 7(2), 402-419.
- จิรพร วงศ์ชิตย, ณิชพล หลังนาค, อติศักดิ์ ย่อมเยาว์, จริญญา แก้วภักดี และพรสุณีย์ เพชรน้ำค้าง. (2565). แนวทางการเสริมสร้างการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดย่อมในจังหวัดเชียงราย. *วารสารวิชาการและวิจัยมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 12(2), 183-201.
<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/neuarj/article/view/258091/175829>
- เจนจิรา ช่วยคงมา และอภิชาติ พงศ์สุพัฒน์. (2564). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อภาคธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย. *Journal of Buddhist Education and Research*, 7(3), 30-44.
- เจริญชัย พรไพโรเพชร, ยุทธสิทธิ์ จันทร์คูเมือง, นิตยา สุนทรสิริพงศ์, ปรีชา รุทธโสธร, กฤติกา จันทร์พล, วาที ดิเรกศรี และปณิฏฐา พรรณวิเชียร. (2560). ความต้องการในการพัฒนาศักยภาพในการประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของผู้ประกอบการในอำเภอเมืองจังหวัดอุดรธานี. *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล*, 3(1), 28-41.
<https://so05.tci-thaijo.org/index.php/scaj/article/view/208388/144495>
- ชนมน์ภา ทับพรหม. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของงบการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในมุมมองของนักวิเคราะห์สินเชื่อ. *วารสารสมาชิวิชาชีพบัญชี*, 1(3), 82-98.
- ชนินทร์ พิทยาวิวิธ. (2550). *การบริหารสินเชื่อสถาบันการเงินครบวงจร* (พิมพ์ครั้งที่ 6). อักษรโสภณ.
- ชัยภัทร อยู่ยั้ง และอริสรา เสยานนท์. (2564). *การศึกษาแนวทางเพิ่มการรับลูกค้าสินเชื่อรายใหม่ของ อ.ก.ส. สาขาสมุทรปราการ. การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษาระดับชาติ* (น. 824-835). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2545). *เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีการศึกษาหน่วยที่ 1-5*. สำนักเทคโนโลยีทางการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชิดโสณ วิสิฐนิจิกิจา, อิงอร ตันพันธ์ และชัยรัตน์ สุริยะอาภา. (2559). ปัจจัยความสำเร็จในการประกอบธุรกิจรถเครนในประเทศไทย. *วารสารบัณฑิตศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 9(2), 246-256.
<http://journalgrad.ssru.ac.th/index.php/issue14/article/view/853/801>
- ชินวร เวศยาสิรินทร์. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณสินเชื่อธุรกิจ SEMs ของธนาคารออมสิน กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดลำพูน. การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษารั้งที่ 11 ปีการศึกษา 2561 (น. 1500-1511). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.

- เขาว์ เก่งชน, พิมลวรรณ มหัจฉริยวงศ์ และธัญญลักษณ์ วัชรชัยสุรพล. (2557). *ข้อจำกัดในการเข้าถึงเงินทุนในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย*. ศูนย์วิจัยกสิกรไทย.
- ไชยธวัช ชุ่มปลั่ง. (2563). *การศึกษาแนวทางการตลาดบริการเพื่อเพิ่มยอดอนุมัติสินเชื่อธุรกิจของสำนักสินเชื่อลูกค้าธุรกิจ SMEs 1 ธนาคารออมสิน*. การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาครั้งที่ 15 ปีการศึกษา 2563 (น. 57-69). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ญาณิศา เพื่อนเพาะ. (2561). *ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. การประชุมวิชาการ วิทยาการจัดการวิชาการ ครั้งที่ 8.
- ฐิติมา เกษมสุข. (2562). การเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบการการค้าชายแดนไทยกับกัมพูชาด้านอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 21(1), 43-52. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/msaru/article/view/248365/167208>
- ฐิติรัตน์ คุณรัตน์ภรณ์. (2550). *การบริหารช่องทางการตลาด*. สำนักพิมพ์ช่อระกา.
- ณัฐ อมรภิญโญ. (2556) ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจของการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMES) จังหวัดนนทบุรี. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 9(1), 13-24. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pimjournal/article/view/85017/67718>
- दनัย เทียนพุ่ม. (2545). *การบริหารทรัพยากรบุคคลคู่ ศตวรรษที่ 21* (พิมพ์ครั้งที่ 2). นาโกต้า.
- ทัศนีย์ บุญกลาง. (2563). *แนวทางการแก้ไขปัญหาการจ่ายสินเชื่อลูกค้าภาคการเกษตรไม่เป็นตามเป้าหมายของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาจोधอ*. การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาครั้งที่ 15 ปีการศึกษา 2563 (น. 1619-1630). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ทัศนัย ชัตติยวงษ์, ละเมียด ควรประสงค์ และ ทิพวรรณ นียมวงศ์. (2562). ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงินที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและศักยภาพของธุรกิจ SMEs ในเขตเศรษฐกิจการา ชายแดน ภาคตะวันออก จังหวัดจันทบุรี. *วารสารวิจัยไร่ไพ พรรณี*, 13(3), 130-139. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RRBR/article/view/240282/163772>
- ทัศวรณ รามณรงค์. (2557). *ชุดกิจกรรมการเรียนรู้*. <https://www.gotoknow.org/posts/561214>
- ทิตนา แคมมณี. (2545). *รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนวุฒิ พิมพา. (2558). *การบริหารธุรกิจขนาดย่อม*. โอเดียนสโตร์.

- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2565). *สรุปภาพรวมธนาคารพาณิชย์ ไตรมาส 4 ปี 2565 และ ปี 2565*.
<https://www.bot.or.th/th/news-and-media/news/news-20230220.html>
- ธรรมวิมล สุขเสริม และปยุตา อิงคสมภพ. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อธุรกิจรายย่อยของธนาคารออมสิน สาขากันทรารมย์ อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ. *วารสารกลยุทธ์และความสามารถทางการแข่งขันองค์กร*, 1(1), 44-59.
- นครินทร์ ภูมิุตตะ และศิริขวัญ เจริญวิริยะกุล. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน). *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม*, 15(2), 95-108
- นพคุณ แดงบุญ (2552). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และเจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์*. [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต]. Srinakharinwirot University.
http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Sec_Ed/Noppakun_D.pdf
- นันทวัฒน์ พรเลิศกขกร, วาทิต อินทุลักษณ์ และชาคริต ศรีสกุณ. (2561). ปัญหา อุปสรรค และความท้าทายของการระดมทุนสาธารณะ สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 12(พิเศษ), 393-404.
- บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม. (2559). *บสย. ประกาศแผนดำเนินงานปี 2559 ออกโครงการค้ำประกันสินเชื่อให้เข้าถึงผู้ประกอบการ SMEs ทุกกลุ่ม*.
https://www.tcg.or.th/news_inside.php?news_id=2562
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2545). *นวัตกรรมการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 6). เอสอาพรินติ้ง.
- เบญจมาศ โคตรหนองบัว, กรวิทย์ ต้นศรี และกฤษปסק จุลเกษม. (2561). *การเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SME : กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- เบญจรงค์ สวัสดิ์พาณิชย์. (2565). บทบาทของรัฐในการส่งเสริมความพร้อมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม พ.ศ. 2540-2563. *วารสารรัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทยาลักราชภัฏสวนสุนันทา*, 5(1), 97-110.
- เบญจวรรณ พงศ์จิระวงศ์, สุธานันท์โพธิ์ชาธาร, และสุธาสิณีโพธิ์ชาธาร. (2566). บทบาทธนาคารออมสินสาขาในสังกัดภาค 13 ที่มีต่อการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการให้กับลูกค้าสินเชื่อธุรกิจ. *วารสารชุมชนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 17(2), 98-110.
- ปรีดี เกตุวรสุนทร. (2564). *การศึกษาปัจจัยอุปสรรคที่มีต่อผู้ประกอบการฐานนวัตกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่มีต่อการตัดสินใจของผู้ให้บริการทางการเงินธุรกิจและนักลงทุนของประเทศไทย*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. CMMU Digital Archive. <https://archive.cm.mahidol.ac.th/handle/123456789/3992>

- ปวีณา แซ่จู, ภณิตา จามิตร และ ไกรวิทย์ หลีกภัย. (2567). ผลกระทบของอัตราส่วนประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ที่มีผลต่ออัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน และ อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธุรกิจสินค้าอุตสาหกรรมที่จดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ แห่ง ประเทศไทย. *Journal of Roi Kaensam Academi*, 9(7), 464-477. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSa/article/view/270933/181134>
- ปารวี แก้วมณีชัย และเอกราช โฆษิตพิมานเวช. (2565). การศึกษาคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการใหม่ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา. *วารสารวิจัยและนวัตกรรมการอาชีวศึกษา*, 6(1), 157-165. *Journal of Roi Kaensam Academi*, 9(7), 464-477.
- พรทิพย์ แสงช่วง และศิวพงศ์ อีร์อำพน. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นหนี้ในระบบของประชาชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 4(2), 59-69.
- พรนภา เปี่ยมไชย. (2556). *การบริหารธุรกิจขนาดย่อม*. ทริปเพิ้ล กรุ๊ป.
- พัชญา โพธิรัตน์สมบัติ และไตรรัตน์ จารุทัศน์. (2563). ปัจจัยที่ทำให้เกิดการปฏิเสธสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของลูกค้าบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ประเภทที่อยู่อาศัยกรณีศึกษาบริษัทเอ็น.ซี. เอ็น.ซี. จำกัด (มหาชน) และบริษัท ออริจิ้น พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน). *สารศาสตร์*, 3(1), 133-144.
- พัชรี พระสงฆ์, เฉลิมเกียรติ รุ่งเล็ก และอริญญา จินาชาญ. (2565). การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในเขต จังหวัดนครศรีธรรมราช. *Journal of Management Sciences, Songkhla Rajabhat University*, 1(1), 39-55.
- พิมลพรรณ จันทร์เจริญ และกิตติมา ชาญวิชัย. (2559). กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมการตลาดของสถาบันแนะแนวการศึกษาต่อต่างประเทศในจังหวัดเชียงใหม่. *วารสารบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร*, 11(พิเศษ), 73-86. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/BECJournal/article/view/62446/51418>
- พูลทรัพย์ โพธิ์สุ. (2546). การพัฒนาชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง พืชและสัตว์ ในสาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิตสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต] มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Sci_Ed/Poolsub_P.pdf
- พูลพงษ์ สุขสว่าง. (2557). หลักการวิเคราะห์สมดุลการโครงสร้าง. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*, 6(2), 136-145

- เพ็ญธิดา พงษ์ธานี. (2554). *เรื่องผลกระทบของการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและประสิทธิผลของธุรกิจ SME ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ภูฟ้า เอี้ยวสกุล และอัคนันท์ คิคสม. (2565). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้บริการสินเชื่อธุรกิจธนาคารออมสินของผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *Journal of Buddhist Education and Research*, 8(2), 116-129.
- มนัสนันท์ งามขำ และศิริพร แพรศรี. (2564). ปัจจัยในการพิจารณาขอสินเชื่อจากธุรกิจเงินร่วมลงทุนสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยกรณีศึกษาภาคบริการธุรกิจท่องเที่ยว. *Journal of Management Science Nakhon Pathom Rajabhat University*, 8(2), 270-287.
- ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี. (2549). *การสร้างและคุณภาพเครื่องมือสำหรับการวิจัย*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร, สาลินี ชัยวัฒนพร, ภาคภูมิ ภัควิภาส และเบญญาภา กันทะวงศ์วาร. (2562). การพัฒนาระบบสารสนเทศในการเขียนแผนธุรกิจสำหรับการเสนอขอสินเชื่อสถาบันการเงินเพื่อการเพิ่มขีดความสามารถของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 11(2), 1-16.
- ฤทธิไกร บรรเทาทุกข์ และอริสรา เสยานนท์. (2563). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อธุรกิจของ บริษัท ซีเรียล แพคคอรिंग (ประเทศไทย) จำกัด. การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาครั้งที่ 15 ปีการศึกษา 2563 (น. 117-124). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.
- เลิศลักษณ์ เจริญสมบัติ. (2563). กลยุทธ์การบริหารงานของผู้ประกอบการรายย่อยในพื้นที่อำเภอชะอำและอำเภอหัวหิน. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 7(2), 527-536.
- วริน รำไพรุ่งเรืองจิตต์. (2561). *อิทธิพลของคุณค่าในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากช่องทางหน้าร้าน, เว็บไซต์, แอปพลิเคชัน โทรศัพท์เคลื่อนที่ และเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีต่อคุณค่าในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากช่องทางจัดจำหน่ายแบบบูรณาการของผู้บริโภคเจนเนอเรชั่นวาย*. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 2.
<http://journalgrad.ssu.ac.th/index.php/miniconference/article/view/1765>
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). *กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ*. สุวีริยาสาส์น.
- วิชิต ประภาษา และภาสกร ดอกจันทร์. (2565). ผลกระทบโควิด-19 ต่อธุรกิจโรงแรม. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 2(5), 345-358.

- วิจิตา สวมมะลิ และดารณี เอื้อชนะจิต. (2566). สภาพคล่องและความสามารถบริหารหนี้สินส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรและผลตอบแทน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่ง ประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร หมวดธุรกิจพลังงาน และ สาธารณูปโภค. *วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 6(2), 226-239.
- วิไลพร ฟุ้งเกียรติไพบูลย์, ยุพา ภรณ์อุไรรัตน์ และพิเชษฐ์ พรหมใหม่. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดภาคใต้ชายแดนของประเทศไทย*. การประชุมวิชาการระดับชาติ “วลัยลักษณ์วิจัย” ครั้งที่ 11. นครศรีธรรมราช.
- <https://wjst.wu.ac.th/index.php/wuresearch/article/view/6610>
- ศศินันท์ ศาสตร์สาร และกอบชัย เมฆดี. (2564). การเข้าถึงแหล่งเงินทุนและปัญหาความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนใน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์*, 8(3), 298-313.
- ศิริพร นพวัฒน์พงศ์. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อการสนับสนุนสินเชื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม*. [ดุสิตนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_Doi=10.14457/RU.the.2007.300
- ศิริวรรณ จันทประสพโชค และกนกพร ชัยประสิทธิ์. (2566). อิทธิพลของคุณภาพการบริการและความพึงพอใจในการให้บริการต่อการบอกต่อของผู้ประกอบการ SMEs ในการใช้บริการสินเชื่อกับธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย. *วารสารวิจัยวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์*, 7(1), 31-44.
- ศุวดี วิเศษยา. (2558). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้บริการสินเชื่อธุรกิจธนาคารพาณิชย์ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล*. [การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2015/TU_2015_5702031245_2840_1807.pdf
- สรสรเสริญ ศรีเนียง และสุรียี ยงรัมย์. (2566). แนวทางการแก้ไขปัญหาการเข้าถึงสินเชื่อของเกษตรกร. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี*, 4(1), 13-21.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2556). *การสำรวจภาวะหนี้และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SME*. <http://www.manager.co.th/iBizchannel/ViewNews.aspx?NewsID=9560000010853>

- สุกฤตา สุวรรณภักดี, สุตสันต์ สุทธิพิศาล, สุรีย์พร เกียรติเฉลิมพร, และณัฐนันท์ ธรรมนิจกุล. (2564). ปัจจัยกำหนดความสำเร็จในการประกอบการของผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น. *Journal of Business Administration and Social Sciences Ramkhamhaeng University*, 4(1), 126-144.
- สุชน ทิพย์ทิพากร, จิราวรรณ คงคล้าย และเฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน. (2560). การบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs). *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 11(2), 251-260.
- สุชาติ อำนาจวิภาวี, ศิริวัฒน์ เปลียนบางยาง, เพ็ญศรี ฉิรินัง และจิระพันธ์ สุกุณา. (2563). นโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เกิดความยั่งยืน. *วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ*, 8(3), 56-66.
- สุธาพงศ์ ถาวรภิญโญ และประสพชัย พสุนนท์. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียดของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมผลิตตัวเก็บประจุไฟฟ้าที่มีมือถือ. *วารสารจันทร์เกษม*, 21(41), 125-133. <https://li01.tci-thaijo.org/index.php/crujournal/article/view/44658/37020>
- สุนทรีย์ ไทปันนะวงศ์. (2562). *กรณีศึกษาเปรียบเทียบมาตรการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารของธนาคารแห่งประเทศไทย ประชาธิปไตยประชาชนลาว และธนาคารแห่งประเทศไทย. การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 14. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.*
- สุนันทา พรมาศ. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อต่อปริมาณการปล่อยสินเชื่อของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน). [การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต] BU Research. <http://dspace.bu.ac.th/bitstream/123456789/2308/3/sunantha.prom.pdf>
- สุรัชย์ ภัทรบรรเจิด. (2554). *คุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ.* <http://www.pattanakit.net/index.php?lay=show&ac=article&id=538705672&ntype=124>.
- สุรศักดิ์ อำนวนยประวิทย์. (2559). กลยุทธ์ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร. *RMUTT Global Business and Economics Review*, 11(1), 186-199.

- อรุณพล แก้วเพ็ชรหม. (2553). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการให้สินเชื่อธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดกลาง [การค้นคว้าตนเองปริญญามหาบัณฑิต] Central Library, University of the Thai Chamber of Commerce.
<https://scholar.utcc.ac.th/server/api/core/bitstreams/eb86934d-ec1b-4662-a09c-a47b06892d31/content>
- อศินา พรวิสิน. (2559). *วิถี Startup*. เนชั่นบุ๊กส์.
- อังสนา ประสี และขจรวรรณ อัฐรัตน์. (2557). ปัญหาการดำเนินงานและความต้องการการสนับสนุนของ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดนครสวรรค์. *วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่ คณะ วิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพปาง*, 5(1).
- อุมาวดี เดชธำรงค์ และนารีรัตน์ ภักดีศิริวงษ์. (2561). ผลกระทบของคุณภาพรายงานทางการเงินที่มีต่อความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. *Journal of Humanities and Social Sciences Nakhon Phanom University*, 8(1), 1-9.
- Arenius, P., & Minniti, M. (2005). Perceptual variables and Nascent entrepreneurship. *Small business economics*, 24, 233-247. <https://doi.org/10.1007/s11187-005-1984-x>
- Ayorinde, A. A., & Zubairu, U. M. (2018). A systematic review of franchising as an alternative business model. *Covenant Journal of Entrepreneurship*, 2(2), 54-71. <https://journals.covenantuniversity.edu.ng/index.php/cjoe/article/view/1173/725>
- Badin, O. S., Hajjar, R., & Kozak, R. (2018). Critical success factors for small and Medium forest enterprises: a review. *Forest policy and economics*, 2018(94), 35-45. <https://doi.org/10.1016/j.forpol.2018.06.005>
- Chowdhury. M. S., Alam, Z., & Arif. I. (2016). Success factors of entrepreneurs of small and Medium sized enterprises: Evidence from bangladesh. *Business and economic research*, 3(2), 38-52. <https://doi.org/10.5296/ber.v3i2.4127>
- Chowdhury, M. A., Islam, K. N., Hafiz, N., & Islam, K. (2019). Diversity of trees in a community managed forest: The case of Komolchori VCF, Khagrachari, Bangladesh. *Geology, Ecology, and Landscapes*, 3(2), 95-103. <https://doi.org/10.1080/24749508.2018.1508980>

- Díaz-Chao, Á., Sainz-González, J., & Torrent-Sellens, J. (2016). The competitiveness of small network-firm: A practical tool. *Journal of Business Research*, 69(5), 1769-1774. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2015.10.053>
- Easin, M. N., Ahmed, R., Alam, M. S., Reza, M. S., & Ahmed, K. U. (2017). Mushroom cultivation as a small-scale family enterprise for the alternative income generation in rural Bangladesh. *International Journal of Agriculture, Forestry and Fisheries*, 5(1), 1-8.
- Green, M. D., Katz, J., Malozemoff, A. J., & Zhou, H. S. (2016). A unified approach to idealized model separations via indistinguishability obfuscation. In *International Conference on Security and Cryptography for Networks* (pp. 587-603). Springer International Publishing.
- Harvie, C. (2004). *East Asian SME Capacity Building, Competitiveness and Market Opportunities in a Global Economy*. University of Wollongong. <https://ro.uow.edu.au/commwkpapers/100/>
- Kamitewoko, E. (2016). Determinants of entrepreneurship success: An examination of chinese-owned businesses in Congo brazzaville. *chinese studies*, 2(3), 113-120. <https://doi.org/10.4236/chnstd.2013.23018>
- Kapfer, P. G., & Kapfer, M. B. (1972). Differentiated Staffing for Program Development: An In-Depth Look at an Incentive Model. *Educational Technology*, 12(6), 9-13.
- Kumar, M. (2007). Explaining entrepreneurial success: A conceptual model. *academy of entrepreneurship journal*, 13(1), 57-77.
- Liang, T. W. (2007). *SME development in Singapore of entrepreneurship infrastructure and SME strategies*. Singapore management university.
- Likert. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale, in *Attitude Theory and Measurement*. Wiley & Son. <https://www.sfu.ca/~palys/Likert-1933-TheMethodOfConstructingAnAttitudeScale.pdf>
- Nishigushi, N. (2010). *SMEs in Japan a new growth driver?*. Economist intelligence unit.
- Polit, D. F., & Beck, C. T. (2006). The content validity index: are you sure you know what's being reported? Critique and recommendations. *Research in nursing & health*, 29(5), 489-497. <https://doi.org/10.1002/nur.20147>

- Scarborough, N. M., & Cornwall J. R. (2016). *Essential of entrepreneurship and small business management* (8th ed.). Pearson prentice hall.
- Salwa, A. H. F, Azahari, A. M, & Tamkin, B. J. (2013). Success factors of successful microcredit entrepreneurs: Empirical evidence from Malaysia. *International journal of business and Social science*, 4(5), 153-159.
https://www.researchgate.net/publication/313797963_Success_Factors_of_Successful_Microcredit_Entrepreneurs_Empirical_Evidence_from_Malaysia
- Takahara, I. (2010). *SMEs in Japan a new growth driver?*. Economist intelligence unit.
- VanVoorhis, C. W., & Morgan, B. L. (2007). Understanding power and rules of thumb for determining sample sizes. *Tutorials in quantitative methods for psychology*, 3(2), 43-50. <http://doi.org/10.20982/tqmp.03.2.p043>
- Wiltbank, R., Dew, N., & Read, S. (2017). Investment and Returns in successful entrepreneurial sell-outs. *Journal of business venturing insights*, 3, 16-23.
<http://doi.org/10.1016/j.jbvi.2015.02.002>
- Wong, W. K., Cheung, H. M., & Venuvinod, P. K. (2005). Individual entrepreneurial characteristics and entrepreneurial success potential. *International Journal of Innovation and Technology Management*, 2(3), 277-292.
<https://doi.org/10.1142/S0219877005000502>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

สำเนาหนังสือรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย

เลขที่ IRB4-200/2564

**เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยบูรพา**

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาโครงการวิจัย

รหัสโครงการวิจัย : G-HU 243/2563

โครงการวิจัยเรื่อง : การพัฒนาความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

หัวหน้าโครงการวิจัย : นายกษิตร์ วิไลเลิศ

หน่วยงานที่สังกัด : นิสิตรดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ สวัสดิภาพ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ (ดูตามเอกสารตรวจสอบ)

1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	ฉบับที่ 2 วันที่ 12 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2564
2. เอกสารโครงการวิจัยฉบับภาษาไทย	ฉบับที่ 2 วันที่ 12 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2564
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 3 วันที่ 21 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2564
4. เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 2 วันที่ 12 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2564
5. เอกสารแสดงรายละเอียดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	ฉบับที่ 1 วันที่ 23 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2564
6. เอกสารอื่นๆ	ฉบับที่ - วันที่ - เดือน - พ.ศ. -

วันที่รับรอง : วันที่ 22 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2564

วันที่หมดอายุ : วันที่ 22 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2565

ลงนาม

(ดร.พิมลพรรณ เลิศล้ำ)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สำหรับโครงการวิจัย ระดับบัณฑิตศึกษา และระดับปริญญาตรี
ชุดที่ 4 (กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๕๖๔

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.สิงหนาทบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วยนายภคศิษฐ์ วิไลเลิศ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๐๔๗ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา ได้รับอนุมัติเค้าโครงดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญญา เรืองทิพย์ เป็นประธานกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ และเสนอกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดชลบุรี ในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้บัณฑิตตั้งรายนามข้างต้น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑. ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง จำนวน ๒๕ คน
๒. ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางย่อม จำนวน ๒๕ คน

ในระหว่างวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึง วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ทั้งนี้ สามารถติดต่อบัณฑิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๑-๖๑๗๓๑๗๘ หรือ e-mail: ink7626@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๒๗๐ ๐๐๐ ต่อ ๗๐๑, ๗๐๗, ๗๐๕
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๕๗๑

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.สิงห์ท่าบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๙ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วยนายเกียรติศร วิไลเลิศ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๐๔๗ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา ได้รับอนุมัติเค้าโครงดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา เรืองทิพย์ เป็นประธานกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ และเสนอกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑. ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง จำนวน ๒๕ คน
๒. ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางย่อม จำนวน ๒๕ คน

ในระหว่างวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึง วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๑-๖๑๗๓๑๗๘ หรือ e-mail: ink7626@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๒๗๐ ๐๐๐ ต่อ ๗๐๑, ๗๐๗, ๗๐๕
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๕๓๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๙ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วยนายกษิตศรี วิไลเลิศ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๐๔๗ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา ได้รับอนุมัติเค้าโครงคชภูมินิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา เรืองทิพย์ เป็นประธานกรรมการควบคุมคชภูมินิพนธ์ และเสนอกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑. ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง จำนวน ๒๕ คน
๒. ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางย่อม จำนวน ๒๕ คน

ในระหว่างวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึง วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๑-๖๑๗๓๑๗๘ หรือ e-mail: ink7626@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๒๗๐ ๐๐๐ ต่อ ๗๐๑, ๗๐๗, ๗๐๕
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๕๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ประธานหอการค้าจังหวัดชลบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วยนายกษิตศรี วิไลเลิศ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๐๔๗ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา ได้รับอนุมัติเค้าโครงขุขุณิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา เรืองทิพย์ เป็นประธานกรรมการควบคุมดุขุณิพนธ์ และเสนอกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดชลบุรี ในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑. ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง จำนวน ๒๕ คน
๒. ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางย่อม จำนวน ๒๕ คน

ในระหว่างวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึง วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ทั้งนี้ สามารถติดต่อ นิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๑-๖๑๗๓๑๗๘ หรือ e-mail: ink7626@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๒๗๐ ๐๐๐ ต่อ ๗๐๑, ๗๐๗, ๗๐๕
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ที่ อว ๘๑๓๓/๑๕๖๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.สิงหนครบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๙ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ประธานหอการค้าจังหวัดฉะเชิงเทรา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วยนายกษิตศร วิไลเลิศ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๐๔๗ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา ได้รับอนุมัติเค้าโครงดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา เรืองทิพย์ เป็นประธานกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ และเสนอกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้หนังสือตั้งรายนามข้างต้น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑. ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง จำนวน ๒๕ คน
๒. ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางย่อม จำนวน ๒๕ คน

ในระหว่างวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึง วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ทั้งนี้ สามารถติดต่อหนังสือตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๑-๖๑๗๓๓๗๘ หรือ e-mail: ink7626@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๒๗๐ ๐๐๐ ต่อ ๗๐๑, ๗๐๗, ๗๐๕
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๕๖๗

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.สิงหาคบวงแสง ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๙ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ประธานหอการค้าจังหวัดระยอง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วยนายกษิตศรี วิไลเลิศ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๐๔๗ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา ได้รับอนุมัติเค้าโครงดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา เรืองทิพย์ เป็นประธานกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ และเสนอกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดระยอง ในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑. ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง จำนวน ๒๕ คน
๒. ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางย่อม จำนวน ๒๕ คน

ในระหว่างวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึง วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๑-๖๑๗๓๑๓๘ หรือ e-mail: ink7626@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๒๗๐ ๐๐๐ ต่อ ๗๐๑, ๗๐๗, ๗๐๕
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การพัฒนาความสามารถในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ
ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การตอบคำถามในแบบสอบถามฉบับนี้ ขอให้ท่านตอบคำถามให้ใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริง และตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพื่อจะสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาชุดฝึกอบรมความสามารถในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2. แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ตอนที่ 3 ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

3. ข้อมูลจากแบบสอบถามของท่าน ผู้วิจัยจะเก็บรักษาเป็นความลับเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณสำหรับความอนุเคราะห์ในการสละเวลาในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

กษิดิศร วิไลเลิศ

นิสิตสาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา

วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา

มหาวิทยาลัยบูรพา

หมายเลขโทรศัพท์ 0816173178

Email: ink7626@gmail.com

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย “✓” ลงในช่อง หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน
เพียงคำตอบเดียว

1. ชื่อ นาย นาง นางสาว อื่นๆ (ระบุ).....
ชื่อ - นามสกุล .....
2. อายุ .....ปี
3. เพศ ชาย หญิง
4. ระดับการศึกษาสูงสุด
 ประถมศึกษา ปริญญาตรี
 มัธยมศึกษา ปริญญาโท
 ปวช./ปวส. ปริญญาเอก
 อื่นๆ(ระบุ).....
5. สถานภาพสมรส
 โสด สมรสจดทะเบียน
 สมรสไม่จดทะเบียน หม้าย
 หย่า อื่นๆ (ระบุ).....
6. มีบุตร มี ไม่มี
จำนวนบุตร.....คน กำลังศึกษาอยู่.....คน
7. ประเภทธุรกิจ
 ธุรกิจซื้อมา-ขายไป ธุรกิจการบริการ
 ธุรกิจการผลิต อื่นๆ (ระบุ) .....
8. สถานะนิติบุคคล
 หจก. บริษัท
 บุคคลธรรมดา อื่นๆ (ระบุ).....
9. ดำเนินธุรกิจมาแล้ว.....ปี
10. ทุนจดทะเบียนจำนวน.....บาท
11. จำนวนพนักงาน.....คน
12. จำนวนหุ้นส่วนของนิติบุคคล.....คน

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้เป็นการแสดงความคิดเห็นของท่านต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โปรดพิจารณาแต่ละข้อความว่า ตรงกับความคิดเห็นของท่านในระดับใด และทำเครื่องหมาย “✓” ลงในระดับความคิดเห็นนั้น โดยมีความหมายและเกณฑ์พิจารณา

ข้อความ	ความเห็นของท่าน				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มากที่สุด
1. ผู้ประกอบการมีความรู้ในธุรกิจที่ทำ ATT1					
2. ผู้ประกอบการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ATT2					
3. ผู้ประกอบการมีความสามารถในการตัดสินใจ ATT3					
4. ผู้ประกอบการมีฐานะทางการเงินดี ATT4					
5. ผู้ประกอบการมีทักษะด้านการตลาด MANA1					
6. ผู้ประกอบการมีทักษะด้านการผลิต MANA2					
7. ผู้ประกอบการมีทักษะด้านบัญชี การเงิน MANA3					
8. ผู้ประกอบการมีการทำแผนธุรกิจ ACC1					
9. ผู้ประกอบการมีการจัดทำบัญชี ACC2					
10. ผู้ประกอบการมีการบริหารลูกหนี้ ACC3					
11. ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระคืนวงเงินกู้ที่ได้รับ REPAL1					
12. ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่ได้รับ REPAL2					
13. ผู้ประกอบการสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามกำหนดเวลา REPAL 3					
14. ผู้ประกอบการมีความสามารถวิเคราะห์ผลประกอบการทางธุรกิจ					

ข้อความ	ความเห็นของท่าน				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มากที่สุด
REPAL4					
15. ผู้ประกอบการมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินก่อนขอสินเชื่อ REPAL5					
16. ผู้ประกอบการมีแผนงานจัดสรรเงินกู้ไปใช้ในธุรกิจ CAP1					
17. ผู้ประกอบการมีวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงินชัดเจน CAP2					
18. ผู้ประกอบการมีการนำเงินทุนส่วนตัวมาร่วมลงทุน CAP3					
19. ผู้ประกอบการมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเหมาะสมกับการกู้ยืม GUARN1					
20. ผู้ประกอบการมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเพียงพอกับความเสี่ยงในการชำระคืนเงินกู้ GUARN2					
21. ผู้ประกอบการมีบุคคลที่สามค้ำประกันเงินกู้ GUARN3					
22. สถาบันการเงินมีขั้นตอนในการอนุมัติสินเชื่อมาก FINA1					
23. สถาบันการเงินมีระยะเวลาในการขอสินเชื่อแตกต่างกัน FINA2					
24. สถาบันการเงินมีวัตถุประสงค์ในการให้สินเชื่อไม่สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจ FINA3					

ตอนที่ 3 ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้เป็นการแสดงความคิดเห็นของท่านต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โปรดพิจารณาแต่ละข้อความว่า ตรงกับความคิดเห็นของท่านในระดับใด และทำเครื่องหมาย “✓” ลงในระดับความคิดเห็นนั้น โดยมีความหมายและเกณฑ์พิจารณา

1. ผู้ประกอบการมีคุณสมบัติของผู้ประกอบการ SOURCE1					
2. ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระหนี้ค้ำสถาบันการเงิน SOURCE2					
3. ผู้ประกอบการมีเงินทุนและสินทรัพย์ประกอบการพิจารณาสินเชื่อ SOURCE3					
4. ผู้ประกอบการมีหลักประกันสอดคล้องกับการพิจารณาสินเชื่อ SOURCE4					
5. ผู้ประกอบการสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของสถาบันการเงินได้ SOURCE5					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

กชิต์ศร วิไลเลิศ

นิสิตสาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา

วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา

มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้

	ATT1	ATT2	ATT3	ATT4	MANA1	MANA2	MANA3	REPAY1	REPAY2	REPAY3	REPAY4	REPAY5	ACC1	ACC2	ACC3	CAP1	CAP2	CAP3	GUARN1	GUARN2	GUARN3	FINA1	FINA2	FINA3	SOURCE1	SOURCE2	SOURCE3	SOURCE4	SOURCE5		
ATT1	1.00																														
ATT2	0.59**	1.00																													
ATT3	0.37**	0.46**	1.00																												
ATT4	0.47**	0.50**	0.33**	1.00																											
MANA1	0.33**	0.55**	0.52**	0.59**	1.00																										
MANA2	0.24**	0.41**	0.27**	0.47**	0.71**	1.00																									
MANA3	0.28**	0.09**	0.35**	0.48**	0.78**	0.84**	1.00																								
REPAY1	0.28**	0.54**	0.35**	0.54**	0.70**	0.62**	0.67**	1.00																							
REPAY2	0.31**	0.09**	0.42**	0.53**	0.65**	0.49**	0.55**	0.73**	1.00																						
REPAY3	0.31**	0.62**	0.50**	0.54**	0.75**	0.58**	0.62**	0.77**	0.78**	1.00																					
REPAY4	0.27**	0.50**	0.37**	0.51**	0.64**	0.56**	0.59**	0.73**	0.75**	0.74**	1.00																				
REPAY5	0.30**	0.53**	0.41**	0.51**	0.62**	0.47**	0.48**	0.62**	0.68**	0.74**	0.72**	1.00																			
ACC1	0.03**	0.04**	0.07**	0.11**	0.43**	0.28**	0.32**	0.37**	0.43**	0.42**	0.44**	0.42**	1.00																		
ACC2	0.42**	0.44**	0.44**	0.44**	0.39**	0.27**	0.30**	0.39**	0.44**	0.42**	0.42**	0.46**	0.82**	1.00																	
ACC3	0.42**	0.42**	0.47**	0.44**	0.37**	0.23**	0.26**	0.35**	0.41**	0.40**	0.39**	0.39**	0.83**	0.79**	1.00																
CAP1	0.42**	0.51**	0.41**	0.43**	0.39**	0.29**	0.31**	0.40**	0.43**	0.45**	0.42**	0.42**	0.62**	0.65**	0.63**	1.00															
CAP2	0.45**	0.09**	0.45**	0.37**	0.36**	0.21**	0.27**	0.35**	0.44**	0.42**	0.41**	0.44**	0.62**	0.64**	0.65**	0.82**	1.00														
CAP3	0.38**	0.45**	0.40**	0.35**	0.33**	0.21**	0.26**	0.30**	0.37**	0.42**	0.36**	0.37**	0.48**	0.52**	0.50**	0.53**	0.57**	1.00													
GUARN1	0.43**	0.50**	0.43**	0.49**	0.42**	0.29**	0.32**	0.38**	0.46**	0.47**	0.47**	0.47**	0.59**	0.62**	0.59**	0.59**	0.58**	0.60**	1.00												
GUARN2	0.43**	0.48**	0.44**	0.49**	0.45**	0.32**	0.34**	0.42**	0.45**	0.49**	0.48**	0.48**	0.60**	0.63**	0.58**	0.60**	0.58**	0.60**	0.87**	1.00											
GUARN3	0.33**	0.26**	0.08**	0.33**	0.26**	0.31**	0.34**	0.32**	0.25**	0.28**	0.28**	0.27**	0.34**	0.37**	0.34**	0.34**	0.38**	0.39**	0.43**	0.53**	0.50**	1.00									
FINA1	0.32**	0.42**	0.35**	0.38**	0.45**	0.31**	0.32**	0.46**	0.56**	0.50**	0.46**	0.49**	0.35**	0.36**	0.35**	0.39**	0.37**	0.39**	0.45**	0.55**	0.27**	1.00									
FINA2	0.33**	0.44**	0.44**	0.35**	0.37**	0.25**	0.26**	0.36**	0.43**	0.43**	0.44**	0.44**	0.50**	0.53**	0.51**	0.52**	0.58**	0.49**	0.54**	0.54**	0.36**	0.57**	1.00								
FINA3	0.38**	0.42**	0.43**	0.36**	0.32**	0.21**	0.23**	0.30**	0.40**	0.38**	0.36**	0.39**	0.52**	0.56**	0.57**	0.49**	0.54**	0.54**	0.56**	0.60**	0.39**	0.49**	0.69**	1.00							
SOURCE1	0.27**	0.47**	0.29**	0.46**	0.53**	0.44**	0.45**	0.56**	0.57**	0.59**	0.58**	0.52**	0.33**	0.37**	0.33**	0.35**	0.36**	0.34**	0.43**	0.43**	0.33**	0.70**	0.50**	0.49**	1.00						
SOURCE2	0.24**	0.41**	0.17**	0.40**	0.48**	0.44**	0.46**	0.50**	0.47**	0.52**	0.50**	0.52**	0.24**	0.29**	0.22**	0.24**	0.24**	0.31**	0.36**	0.38**	0.30**	0.59**	0.41**	0.41**	0.78**	1.00					
SOURCE3	0.28**	0.44**	0.35**	0.37**	0.49**	0.33**	0.35**	0.52**	0.60**	0.54**	0.53**	0.50**	0.35**	0.36**	0.33**	0.39**	0.38**	0.37**	0.42**	0.42**	0.29**	0.90**	0.52**	0.48**	0.78**	0.64**	1.00				
SOURCE4	0.41**	0.42**	0.48**	0.41**	0.41**	0.27**	0.28**	0.40**	0.49**	0.43**	0.46**	0.44**	0.58**	0.58**	0.58**	0.61**	0.64**	0.53**	0.58**	0.58**	0.43**	0.54**	0.84**	0.68**	0.54**	0.41**	0.56**	1.00			
SOURCE5	0.46**	0.46**	0.48**	0.38**	0.35**	0.20**	0.25**	0.33**	0.42**	0.39**	0.37**	0.37**	0.66**	0.68**	0.71**	0.63**	0.67**	0.58**	0.63**	0.67**	0.44**	0.48**	0.68**	0.84**	0.47**	0.35**	0.50**	0.80**	1.00		

หมายเหตุ **p < .01

ภาคผนวก จ

ชุดฝึกอบรม ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs

SCAN ME

ภาคผนวก ฉ

แบบประเมินความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

**แบบประเมินความสามารถในความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ
ผู้ประกอบการ SMEs
(ก่อน – หลังการฝึกอบรม)**

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ให้ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. ชื่อผู้ประกอบการ.....
2. สถานะนิติบุคคล
 หจก . บริษัท บุคคลธรรมดา
3. ประเภทธุรกิจ
 ธุรกิจซื้อมา-ขายไป ธุรกิจการบริการ ธุรกิจการผลิต
4. สถานที่ตั้ง
 จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดฉะเชิงเทรา
5. ขนาดของธุรกิจ
 การจ้างงาน ไม่เกิน 5 คน หรือ รายได้ต่อปี ไม่เกิน 1.8 ล้านบาท
 การจ้างงาน ไม่เกิน 50 คน หรือ รายได้ต่อปี ไม่เกิน 100 ล้านบาท
 การจ้างงาน ไม่เกิน 100 คน หรือ รายได้ต่อปี ไม่เกิน 500 ล้านบาท

ตอนที่ 2 ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs

คำชี้แจง โปรดเลือกคำตอบโดยทำเครื่องหมาย “ ✓ ” ในข้อที่ท่านเห็นว่า ข้อความนั้นตรงกับตัวท่านมากที่สุด เพียงข้อเดียว โดยมีความหมายและเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง ท่านมีความรู้ ความเข้าใจ ในหัวข้ออบรม มากที่สุด
- 4 หมายถึง ท่านมีความรู้ ความเข้าใจ ในหัวข้ออบรม ค่อนข้างมาก
- 3 หมายถึง ท่านมีความรู้ ความเข้าใจ ในหัวข้ออบรม ปานกลาง
- 2 หมายถึง ท่านมีความรู้ ความเข้าใจ ในหัวข้ออบรม น้อย
- 1 หมายถึง ท่านมีความรู้ ความเข้าใจ ในหัวข้ออบรม น้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5 มาก ที่สุด	4 ค่อนข้าง มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
1	ท่านทราบขั้นตอนการขอสินเชื่อธนาคาร					
2	ท่านทราบประเภทของเงินกู้ อัตราดอกเบี้ย และวิธีการคิดดอกเบี้ยประเภทต่างๆ ของธนาคารผู้ให้สินเชื่อ					
3	ท่านทราบประเภทของการขอสินเชื่อที่มีให้บริการในปัจจุบัน					
4	ท่านทราบหลักประกันที่นิยมใช้ในการประกันสินเชื่อ					
5	ท่านสามารถเตรียมเอกสารที่ใช้สำหรับการขอสินเชื่อ ประเภทบุคคลธรรมดา และนิติบุคคล					
6	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับขั้นตอนต่างๆ ในการจัดทำแผนธุรกิจ					
7	ท่านสามารถจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อให้ธนาคารได้					
8	ท่านสามารถจัดเตรียมเอกสารที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ในการขอสินเชื่อให้ธนาคารได้					
9	ท่านสามารถจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเงินทุนและสินทรัพย์ของกิจการในการขอสินเชื่อให้ธนาคารได้					
10	ท่านสามารถจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักประกันในการขอสินเชื่อให้ธนาคารได้					
11	ท่านสามารถจัดเตรียมเอกสารได้ตรงตามเงื่อนไขหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่ธนาคารกำหนดได้					
12	ท่านมีความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์สินเชื่อด้วยเทคนิค Credit Scoring ของธนาคาร					
13	ท่านทราบหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุมัติ / ไม่อนุมัติ สินเชื่อ ของธนาคาร ภายหลังจากยื่นเอกสารขอสินเชื่อ					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

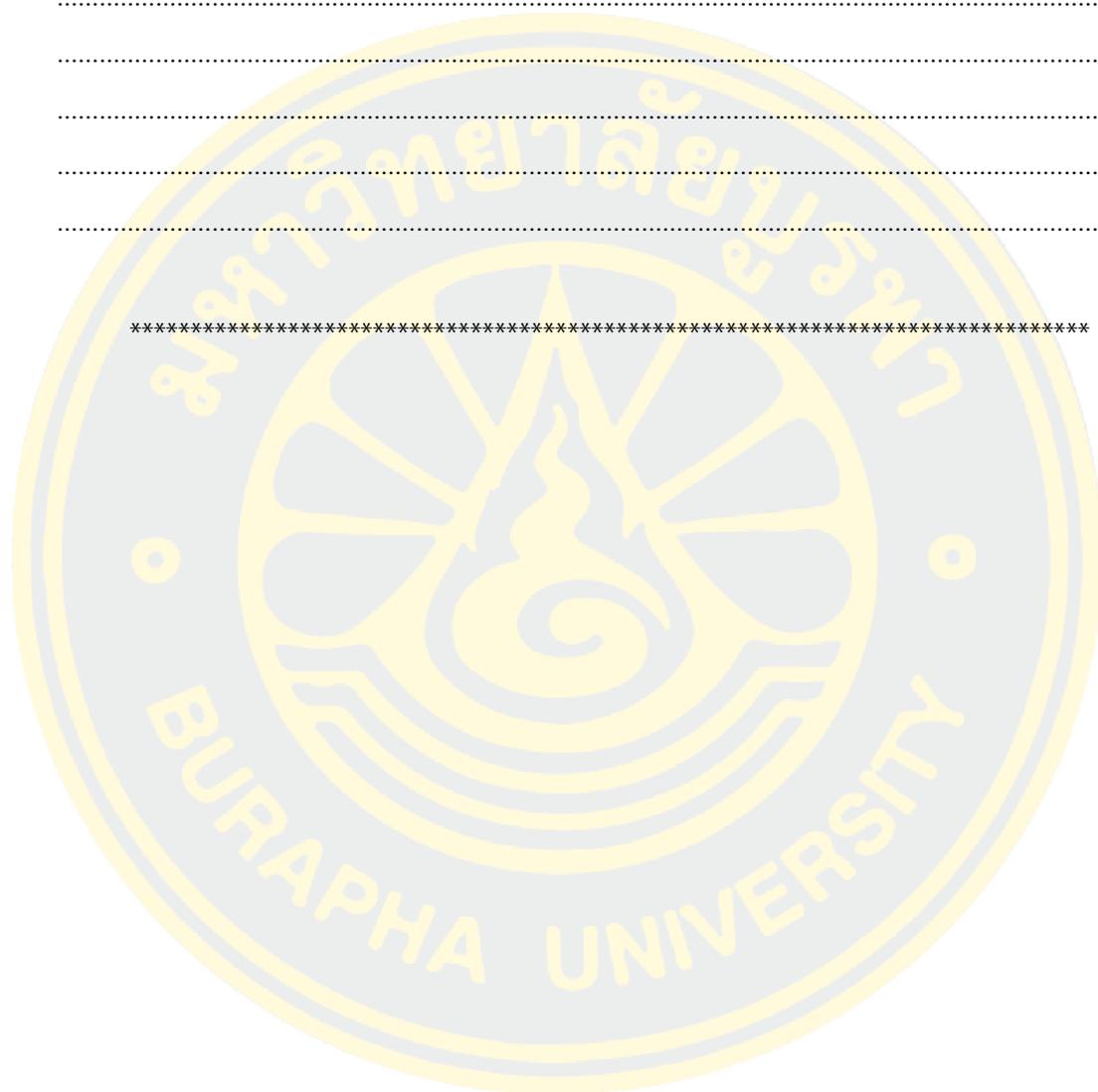
.....

.....

.....

.....

*****

ภาคผนวก ช
ภาพถ่ายผู้ประกอบการที่เข้ารับการฝึกอบรม

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นายกษิติศร วิไลเลิศ
วัน เดือน ปีเกิด	19 ตุลาคม พ.ศ. 2512
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดชลบุรี 333/1 หมู่ 1 ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2532 – 2545	พนักงานวิเคราะห์และบริหารสินเชื่ออาวุโส ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่
พ.ศ.2545 – 2548	ผู้อำนวยการฯ ศูนย์ให้คำปรึกษาทางการเงินสำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมและประชาชน (คสป.) สำนักงานนายกรัฐมนตรี
พ.ศ.2548 – 2558	ผู้ประนีประนอมประจำศาลแขวงชลบุรี
พ.ศ.2548 – ปัจจุบัน	- ผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดชลบุรี - ผู้ประนีประนอมประจำศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดชลบุรี - ผู้ประนีประนอมประจำศาลจังหวัดชลบุรี - ผู้ประนีประนอมประจำศาลแรงงานภาค 2 - ผู้ประนีประนอมศาลอุทธรณ์ภาค 2
พ.ศ.2561 – 2563	ผู้ไกล่เกลี่ย ข้อพิพาท (ผู้ชำนาญการ) ด้านการประกันภัยของสำนักงาน คปภ. คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยกระทรวงการคลัง
พ.ศ.2546 – 2566	อาจารย์พิเศษ และวิทยากรบรรยาย ให้ความรู้ในองค์กรของภาครัฐ และเอกชน - มหาวิทยาลัยบูรพา - มหาวิทยาลัยศรีปทุม - มหาวิทยาลัย ราชภัฏราชนครินทร์ - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก - มหาวิทยาลัยเนชั่น NTU Nation University - สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 9 ชลบุรี กระทรวงอุตสาหกรรม

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2529	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) การบัญชี วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี
พ.ศ.2533	อนุปริญญาศิลปศาสตร บริหารธุรกิจและการจัดการ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์
พ.ศ.2535	ศิลปศาสตรบัณฑิต การจัดการทั่วไป วิทยาลัยครู สกลนคร
พ.ศ.2542	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (MBA) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ.2567	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การวิจัยและสถิติทางวิทยาการ ปัญญา) วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

ผลงานวิจัย

รัชกร โชติประดิษฐ์ , สง่า ทับทิมหิน และกษิตรีศ วิไลเลิศ. (2567). สิทธิชุมชนในการป้องกันการได้รับผลกระทบจากปัญหาสุพนธ์น์ เงาะปกการเผาในที่โล่ง. *วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย*, 16(2). (in press)

กษิตรีศ วิไลเลิศ, ปริญา เรื่องทิพย์ และ ภัทราวดี มากมี (2567). การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม. *วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย*, 16(1), 92-111.

พิชชา สุวรรณแสน, อนุชิต กล้าไพร, นันทวัฒน์ ยะประภา, นงลักษณ์ กลางบุรีรัมย์ และกษิตรีศ วิไลเลิศ. (2562). พฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตบนสมาร์โฟนของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. *วารสารวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัย*, 4(2), 38-50.

Kulachai, W., Narkwatchara, P., Siripool, P., & Vilailert, K. (2018). Internal communication, employee participation, job satisfaction, and employee performance. In *15th International Symposium on Management (INSYMA 2018)* (pp. 124-128). Atlantis Press.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	กษิทธิ์ศร วิไลเลิศ
วัน เดือน ปี เกิด	19 ตุลาคม 2512
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	89/359 หมู่ 4 ตำบลเหมือง อำเภอมือง จังหวัดชลบุรี
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2532 – 2545 พนักงานวิเคราะห์และบริหารสินเชื่ออาวุโส ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ พ.ศ. 2545 – 2548 ผู้อำนวยการฯ ศูนย์ให้คำปรึกษาทางการเงินสำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมและประชาชน (คอง.) สำนักงานรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 – 2558 ผู้ประนีประนอมประจำศาลแขวงชลบุรี พ.ศ. 2548 – ปัจจุบัน ผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2561 – 2563 ผู้ไกล่เกลี่ย ข้อพิพาท (ผู้ชำนาญการ) ด้านการประกันภัยของสำนักงาน คปภ. และคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยกระทรวงการคลัง พ.ศ. 2546 – 2566 อาจารย์พิเศษ และวิทยากรบรรยาย ให้ความรู้ในองค์กร ของภาครัฐ และเอกชน
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2529 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) การบัญชี วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี พ.ศ. 2533 อนุปริญญาศิลปศาสตร บริหารธุรกิจและการจัดการ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ พ.ศ. 2535 ศิลปศาสตรบัณฑิต การจัดการทั่วไป วิทยาลัยครูสกลนคร พ.ศ. 2542 บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (MBA) มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2567 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา) วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา